T.C.

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

KATALOGLAMADA STANDARTLAŞMA VE TUTARLILIK: TÜRKİYE'DE FARKLI OTOMASYON SİSTEMİ KULLANAN BEŞ ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANESİNDE UYGULANAN KAYNAK TANIMLAMA VE ERİŞİM STANDARDININ TUTARLILIK ANALİZİ

Burak BEYGİRCİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Buket CANDAN

Çankırı – 2020

T.C.

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI

KATALOGLAMADA STANDARTLAŞMA VE TUTARLILIK: TÜRKİYE'DE FARKLI OTOMASYON SİSTEMİ KULLANAN BEŞ ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANESİNDE UYGULANAN KAYNAK TANIMLAMA VE ERİŞİM STANDARDININ TUTARLILIK ANALİZİ

Burak BEYGİRCİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Buket CANDAN

Çankırı – 2020

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ ..... **i**
TEZ KABUL VE ONAY ..... **ii**
ÖNSÖZ ..... **iii**
ÖZET ..... **iv**
SUMMARY ..... **v**
KISALTMALAR ..... **vi**
TABLO LİSTESİ ..... **vii**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **ix**

1. GİRİŞ **1**
1.1. Konu 1
1.2. Amaç ve Hipotez 2
1.3. Konunun Önemi 3
1.4. Materyal ve Yöntem 7
1.5. Araştırmanın Düzeni 10
1.6. Kaynaklar 10

2. KATALOGLAMA **13**
2.1. Kavramsal Çerçeve 13
2.1.1.Katalog 13
2.1.2. Kataloglama 14
2.1.2.1. Kataloglamanın Amacı ve İşlevi 15
2.1.3. Kataloglamanın Tarihçesi 16
2.2. Bilgi Erişim 21
2.3. Kataloglamada Uluslararası Standartlar 22
2.3.1. Bibliyografik Denetim 22
2.3.1.1. Bibliyografik Denetimde Uluslararası Standartlaşma - ISBD 23
2.3.2. Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları 2 (AACR2) 27
2.3.3. Machine Readable Cataloging (MARC) 30

3. KAYNAK TANIMLAMA VE ERİŞİM STANDARDI 33
3.1. IFLA Kavramsal Modeller 33
3.1.1. Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR) 33
3.1.2. Functional Requirements for Authority Data (FRAD) 36
3.2. RDA'ya Geçiş 38
3.2.1. RDA'nın Geliştirilme Süreci 38
3.2.2. Dünya'da ve Türkiye'de RDA 43
3.2.3. RDA'nın Kütüphanecilere ve Kullanıcılara Olan Etkisi 46
3.2.4. RDA'nın Yapısı 48
3.2.5. RDA Toolkit 49
3.2.6. RDA ile Birlikte Değişen Kurallar: RDA ve AACR2 Karşılaştırması 49
3.2.6.1. Kısaltmalar 49
3.2.6.2. Hataların Düzeltilmesi 51
3.2.6.3. Kurallar 51
3.2.6.4. Yeni tanımlama Unsurları 52

4. ARAŞTIRMA ALANININ ÖZELLİKLERİ VE BULGULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ 54
4.1. Kütüphane Otomasyon Sistemi 54
4.1.1. Yordam Kütüphane Otomasyon Sistemi 55
4.1.2. SirsiDynix Kütüphane Otomasyon Sistemi 55
4.1.3. KOHA Kütüphane Otomasyon Sistemi 56
4.1.4. Millennium Kütüphane Otomasyon Sistemi 56
4.1.5. Libra Kütüphane Otomasyon Sistemi 57
4.2. Araştırma Alanının Özellikleri 57
4.2.1. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi 58
4.2.2. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi 58
4.2.3. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi 59
4.2.4. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi 59
4.2.5. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi 59
4.3. Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi 60
4.4. Araştırma Kapsamındaki Kütüphanelerde Yapılan Görüşmeler Ve Değerlendirmeler 132

4.4.1. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler 133
4.4.2. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler 135
4.4.3. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler 137
4.4.4. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler 139
4.4.5. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler 142

5. SONUÇ VE ÖNERİLER 145
5.1. Sonuç 145
5.2. Öneriler 151

KAYNAKÇA 154
EKLER 164
ÖZGEÇMİŞ 199

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım *Kataloglamada Standartlaşma ve Tutarlılık: Türkiye'de Farklı Otomasyon Sistemi Kullanan Beş Üniversite Kütüphanesinde Uygulanan Kaynak Tanımlama ve Erişim Standardının Tutarlılık Analizi* adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlanmasına kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

12/03/2020

İmza

Burak BEYGİRCİ

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Burak Beygirci tarafından hazırlanan *Kataloglamada Standartlaşma ve Tutarlılık: Türkiye'de Farklı Otomasyon Sistemi Kullanan Beş Üniversite Kütüphanesinde Uygulanan Kaynak Tanımlama ve Erişim Standardının Tutarlılık Analizi* başlıklı bu çalışma, *.../.../2020* tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda *[oybirliği/oy çokluğuyla]* başarılı bulunarak jürimiz tarafından *Bilgi ve Belge Yönetimi* Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ (Unvanı, Adı ve Soyadı)

Danışman	: Dr. Öğr. Üyesi Buket CANDAN	İmza: ……..
Üye	: Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ALTAY	İmza: ……..
Üye	: Doç. Dr. Mehmet Ali AKKAYA	İmza: ……..

ONAY

Bu Tez, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun ...../..../ 202.. tarih ve ..... sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Erol KARCI
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın hazırlanmasında desteğini, ilgisini ve yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Buket CANDAN'a; tezin yazım aşamasında ve tashihinde katkılarını esirgemeyen Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Hüseyin GÖL ve kıymetli meslektaşlarım Ülkü Özgüven ve Asena Sıla Öncü Pir'e ve eğitim hayatım boyunca yetişmemde katkısı olan tüm hocalarıma teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Görüşleriyle çalışmama katkılarda bulunan ve tez savunma jürisinde yer alan sayın Doç. Dr. Mehmet Ali Akkaya ve sayın Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ALTAY hocalarıma teşekkür ederim.

Çalışmanın uygulanması ve veri toplama aşamalarında verdikleri destekten dolayı başta Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı olmak üzere, Anadolu Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'na, Atılım Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Direktörlüğü'ne, Balıkesir Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'na ve Boğaziçi Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'na teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamı tamamlamam konusunda moral ve motivasyonumu üst düzeyde tutmama yardımcı olan başta eşim Belde BEYGİRCİ ve kızım Halide Güneş BEYGİRCİ olmak üzere kardeşim Sena BEYGİRCİ ve babam Tahsin BEYGİRCİ'ye şükranlarımı sunarım.

20/01/2020

Burak BEYGİRCİ

Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tez Özeti

Tezin Başlığı : Kataloglamada Standartlaşma ve Tutarlılık: Türkiye'de Farklı Otomasyon Sistemi Kullanan Beş Üniversite Kütüphanesinde Uygulanan Kaynak Tanımlama ve Erişim Standardının Tutarlılık Analizi
Tezin Yazarı : Burak BEYGİRCİ
Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Buket CANDAN
Anabilim Dalı: Bilgi ve Belge Yönetimi
Bilim Dalı :
Kabul Tarihi : 03.02.2020
Sayfa Sayısı : … (ön kısım) + ….. (tez) + ….. (ekler)
Her bilim dalında olduğu gibi, bilgi ve iletişim teknolojilerinin günümüzdeki hızlı değişimi, kütüphanecilikte de kataloglama işlemleri için geliştirilen standartların çağın koşullarına göre sürekli güncellenmesini gerektirmektedir. AACR2 yerine geliştirilen RDA standartları uluslararası kataloglama kurallarının son uygulama alanıdır. Türkiye'de kullanımı giderek yaygınlaşan bu standartların kütüphaneler tarafından uygulanmasında birlikteliğin etkin bir şekilde yapılabilmesi uluslararası standartlaşma ve kullanıcının gereksinim duyduğu bilgiye daha fazla erişim ucundan tarama yaparak erişebilmesi açısından oldukça önem teşkil etmektedir. *Bu çalışma, Türkiye'deki RDA kataloglama standartlarını uyguladığını belirten üniversite kütüphanelerinin kataloglama işlemlerindeki uyumunun ölçülmesini amaçlamaktadır. Bu ölçümün yapılması için her biri farklı otomasyon sistemini kullanan Türkiye'deki 5 üniversite kütüphanesi kapsama dahil edilmiştir. Söz konusu kütüphanelerin çevrimiçi kataloglarından ortak olarak belirlenmiş olan eserler, RDA standartları ile birlikte değişen kurallar çerçevesinde incelenmiş olup kurumların tutarlı veya tutarsız oldukları noktalar belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca bu kütüphanelerde, katalogculara konuyla ilgili olarak görüşme soruları yöneltilerek olumlu/olumsuz görüşleri ortaya konmuştur. Çalışmada elde edilen bulgulara göre tam tutarlılık sağlanamadığından, araştırma hipotezi doğrulanmıştır.*
Anahtar Kelimeler: Kataloglama, tutarlılık, kaynak tanımlama ve erişim, Üniversite kütüphaneleri

Çankırı Karatekin Üniversity Graduate School of Social Sciences Abstract of Master's Thesis

Title of the Thesis: Standardization and Consistency in Cataloging: Consistency Analysis of Five University Libraries Using Different Automation System in Resource Description and Access Standard Applied at the University Libraries in Turkey	
Author	**:** Burak BEYGİRCİ
Supervisor	**:** Assist. Prof. Dr. Buket CANDAN
Department	**:** Information and Records Management
Sub-field	**:**
Date	**: 03.02.2020**

As it is the same with other sciences, the field of librarianship has to keep up with the rapid changes in information and communication technologies. Therefore, the improved standards for cataloging and classification are constantly updated to the needs of the time's requirements. As a successor to the widely used AACR2, RDA is the latest application field of international cataloging rules. The usage of these standards, which are increasingly becoming widespread in Turkey, by libraries is crucial in terms of international standardization and accessibility of the information to the users by scanning more access methods.

This study aims to evaluate the adaptability in the cataloging processes of Turkish libraries who had announced that they had been using the RDA cataloging standards. 5 university libraries in Turkey, each of which have been using different automation systems, have been included in the research in order to make this evaluation. Works that selected among the online catalogues of aforementioned libraries have been examined within the frame of changing rules and new applications along with the RDA standards.. Furthermore librarians who are working in cataloging departments of these libraries have been interviewed in order to put forth their positive/negative views. According to the findings obtained in the study, the research hypothesis was confirmed, since full consistency could not be achieved.

Keywords: Cataloging, consistency, Resource Description and Access, university libraries

KISALTMALAR

AACR	Anglo-American Cataloging Rules
AACR2	Anglo-American Cataloging Rules Second Edition
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
ACOC	Australian Committee on Cataloguing
ALA	American Library Association
CANMARC	Canada MARC Format
CD-ROM	Compact Disc Read-Only Memory
CCC	Canadian Committee on Cataloguing
CF	Computer Files
CILIP	Chartered Institute of Library and Information Professionals
DCMI	Dublin Core Metadata Initiative
DDC	Dewey Decimal Classification
ERD	Entity-Relationship Model
FRAD	Functional Requirements for Authority Data
FRANAR	Functional Requirements of Authority Numbering and Records
FRBR	Functional Requirements for Bibliographic Records
FRSAD	Functional Requirements for Subject Authority Data
IFLA	International Federation of Library Associations
ILL	Inter-Library Loan
ISBD	International Standart Bibliographic Description
ISBN	International Standart Book Number
ISO	International Organization for Standardization
ISSN	International Standart Serials Number
JSC	Joint Steering Committee
LC	Library of Congress
LCSH	Library of Congress Subject Headings
MARC	Machine Readable Cataloging
NBM	Non-Book Materials
OCLC	Online Computer Library Center
OPAC	Online Public Access Catalogue
PM	Phamled Monographs
RDA	Resource Description and Access
RFID	Radio Frequency Identification
TO-KAT	Ulusal Toplu Katalog
UDC	Universal Decimal Classification
UKMARC	United Kingdom MARC Format
ULAKBİM	Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi
USMARC	United State MARC Format
VIAF	Virtual International Authority File
YÖK	Yükseköğretim Kurumu

TABLO LİSTESİ

Tablo No **Sayfa**

Tablo 2.1: ISBD'de belirlenmiş olan alanlar ve noktalama işaretleri 26
Tablo 2.2: Bibliyografik veriler için MARC formatlarının değişken alanları 31
Tablo 3.1: Basım bilgisi AACR2 ve RDA farkı 50
Tablo 3.2: Yayın bildirimi AACR2 ve RDA farkı 50
Tablo 3.3: Yayın yeri yazımı AACR2 ve RDA farkı 50
Tablo 3.4: Fiziksel niteleme AACR2 ve RDA farkı 51
Tablo 3.5: Hataların düzeltilmesi AACR2 ve RDA farkı 51
Tablo 3.6: Değişen kurallar AACR2 ve RDA farkı 51
Tablo 3.7: Yeni tanımlama unsurları AACR2 ve RDA farkı 52
Tablo 3.8: Yeni tanımlama unsurları-2 AACR2 ve RDA farkı 52
Tablo 3.9: MARC alanları yetke verileri 53
Tablo 3.10: MARC Leader/18 alanında ISBD belirtecinin kullanımı 53
Tablo 3.11: MARC 040 alanında kataloglama standardı belirteç kullanımı 53
Tablo 4.1: Değerlendirme kapsamındaki eserlerin kütüphane bazlı olarak kullandıkları kataloglama standartları 61
Tablo 4.2: Kütüphanelerin "Descriptive Cataloging Form, Leader/18" alanında belirteç kullanım oranları 62
Tablo 4.3: MARC 040 alanı |e alt alanında "rda" ibaresinin kullanımı 65
Tablo 4.4: MARC21 020 alanında esere ait basım formatının (|q) kullanımı 69
Tablo 4.5: 100 alanında yazara ait sorumlu bildiriminin (|e) kullanımı 74
Tablo 4.6: Eserde 4 veya daha fazla yazar bulunması halinde 100 alanına 1. yazarın yazımı 78
Tablo 4.7: Eserde 1. yazara ilişkin unvan bilgisi yer alması durumunda 100 alanında (|c) kullanımı 82
Tablo 4.8: 240 alanına özgün eser adının yazımına ilişkin kullanım 85
Tablo 4.9: Eserde yer alan tüm sorumluların sorumlulukları ile birlikte yazımına ilişkin kullanım 90
Tablo 4.10: Eserde yer alan 4 veya daha fazla sorumlu olması durumunda tüm sorumluların yazımına ilişkin kullanım 94

Tablo 4.11: Eserde yer alan diğer sorumlu nitelendirmelerine ilişkin bilgilerin kısaltma kullanılmadan yazımı 98
Tablo 4.12: Eserde yer alan sorumlulara ilişkin unvan bilgilerinin yazımına ilişkin kullanım 102
Tablo 4.13: Esere ait basım bilgilerinin yazımı veya kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım 106
Tablo 4.14: Esere ilişkin yayın bilgisi bildiriminde 264 alanının kullanımı 109
Tablo 4.15: Fiziksel niteleme bilgilerinin bildiriminde kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım 114
Tablo 4.16: 336, 337 ve 338 MARC21 alanlarının kullanımı 118
Tablo 4.17: Esere ait içindekiler kısmının yazımına ilişkin kullanım 122
Tablo 4.18: Esere ait özet kısmının yazımına ilişkin kullanım 126

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil No **Sayfa**

Şekil 3.1: FRBR varlık-ilişki çizelgesi..... 36
Şekil 3.2: FRAD modeli temel dayanakları..... 37
Şekil 1.3: FRBR'ize edilmiş katalog kaydı.....42
Şekil 4.1: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 63
Şekil 4.2: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 63
Şekil 4.3: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 64
Şekil 4.4: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 64
Şekil 4.5: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 65
Şekil 4.6: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 67
Şekil 4.7: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 67
Şekil 4.8: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 68
Şekil 4.9: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 68
Şekil 4.10: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 69
Şekil 4.11: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 71
Şekil 4.12: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 71
Şekil 4.13: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı..... 72

Şekil 4.14: “9789751802422” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 72
Şekil 4.15: “9789751802422” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 73
Şekil 4.16: “9786053120773” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 75
Şekil 4.17: “9786053120773” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 75
Şekil 4.18: “9786053120773” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 76
Şekil 4.19: “9786053120773” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 76
Şekil 4.20: “9786053120773” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 77
Şekil 4.21: “9786059678100” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 79
Şekil 4.22: “9786059678100” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 79
Şekil 4.23: “9786059678100” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 80
Şekil 4.24: “9786059678100” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 80
Şekil 4.25: “9786059678100” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 81
Şekil 4.26: “9786053208969” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 83
Şekil 4.27: “9786053208969” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 83
Şekil 4.28: “9786053208969” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 84
Şekil 4.29: “9786053208969” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 84

Şekil 4.30: “9786053208969” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 85
Şekil 4.31: “9786059397254” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 87
Şekil 4.32: “9786059397254” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 87
Şekil 4.33: “9786059397254” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 88
Şekil 4.34: “9786059397254” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 88
Şekil 4.35: “9786059397254” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 89
Şekil 4.36: “9789755184067” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 91
Şekil 4.37: “9789755184067” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 91
Şekil 4.38: “9789755184067” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 92
Şekil 4.39: “9789755184067” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 92
Şekil 4.40: “9789755184067” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 93
Şekil 4.41: “9789758254606” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 95
Şekil 4.42: “9789758254606” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 95
Şekil 4.43: “9789758254606” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 96
Şekil 4.44: “9789758254606” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 96
şekil 4.45: “9789758254606” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 97

Şekil 4.46: “9789755391960” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 99
Şekil 4.47: “9789755391960” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 99
Şekil 4.48: “9789755391960” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 100
Şekil 4.49: “9789755391960” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 100
Şekil 4.50: “9789755391960” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 101
Şekil 4.51: “9789750621918” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 103
Şekil 4.52: “9789750621918” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 103
Şekil 4.53: “9789750621918” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 104
Şekil 4.54: “9789750621918” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 104
Şekil 4.55: “9789750621918” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 105
Şekil 4.56: “97896053205210” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 107
Şekil 4.57: “97896053205210” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 107
Şekil 4.58: “97896053205210” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 108
Şekil 4.59: “97896053205210” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 108
Şekil 4.60: “97896053205210” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 109
Şekil 4.61: “97896056260773” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 111

Şekil 4.62: “97896056260773” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 111
Şekil 4.63: “97896056260773” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 112
Şekil 4.64: “97896056260773” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 112
Şekil 4.65: “97896056260773” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 113
Şekil 4.66: “9789751603913” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 115
Şekil 4.67: “9786059454339” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 115
Şekil 4.68: “9786059454339” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 116
Şekil 4.69: “9786059678025” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 116
Şekil 4.70: “9786059454339” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 117
Şekil 4.71: “9789751802422” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 119
Şekil 4.72: “9789751802422” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 119
Şekil 4.73: “9789751802422” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 120
Şekil 4.74: “9789751802422” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 120
Şekil 4.75: “9789751802422” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 121
Şekil 4.76: “9789750621949” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 123
Şekil 4.77: “9789750621949” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 123

Şekil 4.78: “9789750621949” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 124
Şekil 4.79: “9789750621949” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 124
Şekil 4.80: “9789750621949” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 125
Şekil 4.81: “9786059678063” ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 127
Şekil 4.82: “9786059678063” ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 128
Şekil 4.83: “9786059678063” ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 129
Şekil 4.84: “9786059678063” ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 129
Şekil 4.85: “9786059678063” ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı 130

1. GİRİŞ

1.1. Konu

Tarih boyunca insanlar doğadan ya da aralarında diğer insanların da bulunduğu çevreden öğrendikleri bilgiyi kayıt altına alarak gelecek nesillere aktarmışlardır. Kayıt altına alınan bilgiler araştırıcılar tarafından kullanılıp yeni bilgiler meydana getirmektedir. Bilginin sürekli artışı yeni araştırmalara ve yeni yayınlara basamak oluşturmaktadır. Hızlı bir şekilde artan yayınları yine aynı hızla artan kullanıcılara ulaştırabilmek ise o yayınlara nasıl erişilebileceğinin bilinmesi ile mümkün olabilecektir. Var olan bir bilgiye ulaşım onun nerede, ne biçimde, ne zaman ve nasıl üretildiğinin bilinmesi ile mümkün olabilir. Bu da ancak üretilen bilgilerin bibliyografik kimliklerinin kaydedilmesi ile sağlanabilir.

20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bilgi teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte bilgiye hızlı ve daha az maliyetle erişmek önemli bir ihtiyaç halini almıştır. Gelişen teknoloji kütüphanelere de yansımış ve kütüphanelerde kullanılmak üzere sistemler geliştirilmiştir. Var olan ve hali hazırda üretilmiş olan bilgi kaynaklarının bibliyografik anlamda sisteme kaydedilmesindeki tekrarı önlemek, dünyanın neresinde olursa olsun bilgi gereksinimi duyan her kullanıcının aynı formatta bilgiye erişimini sağlamak amacıyla yapılan çalışmaların sonunda "Evrensel Bibliyografik Denetim" doğmuştur (Atılgan, 2000: 1).

Bu denetimin sonucu olarak, bir bilgi kaynağı nerede yayınlanırsa yayınlansın aynı erişim uçlarıyla kullanıcılar tarafından erişilmek isteneceğinden dolayı, standartlaşmanın yani tek biçimliğin gerekliliği tartışılmaksızın kabul görmüştür. Bu standartlaşma kapsamında bir bilgi kaynağının kayıt altına alınırken tek bir formatta işlem görmesi uluslararası anlamda kayıt alışverişinin sağlıklı bir biçimde gerçekleşmesini mümkün kılacaktır.

Gelişen teknoloji ile birlikte elektronik ortamın kullanım alanları giderek artmıştır. Bu alanı kullananlar arasında kütüphaneler yerini almaya başlamıştır. Kütüphanelerde elektronik ortama geçiş ile birlikte kart kataloglarda yer alan bibliyografik bilgilerin elektronik ortamda görüntülenmesi fikri ortaya atılmış ve

Kongre Kütüphanesi, bibliyografik bilgilerin manyetik şeritlerin üzerine yazılmasını içeren projenin yürürlüğe konmasına karar vermiştir. Kart katalog bilgilerinin yer aldığı bu şeritlerin seçilmiş kütüphanelere ulaştırılarak aldıkları geribildirim sonucunda oluşturulmuş olan projeye MARC (Machine Readable Cataloging – Makinece Okunabilir Kataloglama) adı verilmiştir (Avram, 1975). Elektronik ortamda yapılmaya başlanan kataloglama ve sınıflama işlemleri MARC formatına uyumlu olarak AACR (Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları), AACR2 (Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları - 2) ve RDA (Resource Description and Access / Kaynak Tanımlama ve Erişim) ile standart hale gelmiştir.

Tutarlılık kavramı, kütüphaneler tarafından uygulanmakta olan katalog kurallarının diğer kütüphanelerle doğruluk yönünden aynı niteliği taşıması durumunu ifade etmektedir. Bu çerçevede, RDA standartlarının kütüphaneler içerisinde doğru uygulanabilirliğini inceleyerek bu uygulamalardaki tutarlılıkların analizini yapmak, tezin esas konusunu oluşturmaktadır.

1.2. Amaç ve Hipotez

Bu çalışmanın temel amacı; Türkiye'deki RDA kataloglama standartlarını uyguladığını belirten üniversite kütüphanelerinin kataloglama işlemlerindeki tutarlılığının ölçülmesidir. Bu çerçevede temel amaca ulaşmak için;

- AACR2'ye (Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları-2) ve RDA (Resource Description and Access / Kaynak Tanımlama ve Erişim) arasındaki kataloglama farklılıklarını ortaya koymak,
- Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde RDA standartlarını uygun katalog girişlerinin varlığını tespit etmek,
- RDA kurallarının uygulanışındaki farklılıkları belirlemek,
- RDA standardına göre kataloglama yapan katalogcuların RDA standardına yönelik olumlu/olumsuz görüşlerini ortaya koymak,
- Yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileri sunmak,

- RDA standartlarında belirtilen alanların girişlerinde standartlaşmayı sağlamak hedeflenmiştir.

Yapılan bu çalışmayla, RDA standartlarına göre gerçekleştirilen kataloglama işlemlerinin uyum ve uyumsuzluk açısından ele alınması ve irdelenmesiyle literatüre katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Belirtilen amaç ve hedefler doğrultusunda araştırmanın problemi; "Türkiye'deki RDA standartlarını uygulayan üniversite kütüphanelerinde bu standartlara uygun olarak veri girişi yapılıyor mudur? Kütüphanelerin kendi aralarında uyumsuzlukları var mıdır? Eğer uyumsuzluk varsa bu neden kaynaklanmaktadır?" şeklinde kurgulanmıştır.

Hipotez; araştırmacı tarafından ortaya koyulan bir çalışmada geçici olarak ileri sürülen iddia, sav veya ön hükmün doğruluğunun sınanmasıdır (Baloğlu, 2002: 23). Yukarıda verilen problem doğrultusunda araştırmanın ana hipotezi; "Türkiye'deki RDA standartlarına göre kataloglama işlemlerini gerçekleştiren üniversite kütüphanelerinde bu standartları uygulamada uyumsuzluklar vardır" olarak belirlenmiştir.

Ana hipotez doğrultusunda tezin alt hipotezleri şu şekildedir;

- Kataloglama yapan personel, RDA standartlarını uygulamada yeterli bilgi, deneyim ve uzmanlığa sahip değildir.
- Türkiye'deki üniversite kütüphaneleri, her biri kendi içerisinde belirlemiş oldukları kataloglama yönergeleri kaynaklı olarak RDA uygulamalarında standartlaşma sağlanamamış olup, yeni fikirler ve uygulamalar getirmiştir.
- Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde uygulanan RDA standartları üzerinde herhangi bir denetim mekanizması bulunmamaktadır.

1.3. Konunun Önemi

Bilgi gereksinimi duyan kullanıcının bilgi ihtiyaçlarını karşılamak için bilgi kaynaklarının iletilmesi, söz konusu kaynakların kayıt altına alınması ile mümkündür. Bilgi kaynaklarının belirli standartlar çerçevesinde kayıt altına alınması

o bilgi kaynağının ulusal ve uluslararası anlamda paylaşımını ve iletimini kolaylaştıracaktır (Atılgan, 1992: i).

Hızlı ve kümülatif olarak ilerleyen bilginin ve o bilginin yer aldığı bilgi kaynaklarının belirlenmiş olan kurallar ve standartlar doğrultusunda kaydedilmesinin önemi, Atılgan ve Bayram (2006: 64) tarafından şu şekilde ifade edilmiştir: Günümüzde çevrimiçi kataloglama işlerinin yaygın olarak yürütülmesinin sebebi, kullanıcıların aradıkları elektronik veya basılı bilgi kaynaklarına farklı bilgi merkezlerinden zaman ve mekân sınırı olmadan ulaştırmasını kolaylaştırmaktır. Bu nedenle bilgi erişim uçlarının, kaynağın aslında belirtildiği biçimiyle doğru olarak kataloglara aktarılması o kütüphanedeki kaynakların tümüne eksiksiz erişimi sağlayacaktır. Diğer yandan, farklı kütüphanelerce ve farklı otomasyon sistemleri üzerinden girişi yapılan bilgi kaynaklarına ait biblioyografik kayıtların format ve içerik yönünden birbirleriyle uyum içerisinde olması, bu verilerin paylaşımını da olanaklı kılacaktır. Bu nedenle oluşturulmuş olan kataloglama standartlarının kütüphaneler tarafından uygulanması, o kütüphanedeki kataloglama ve sınıflama işlemlerinin verim ve etkinliği açısından önem teşkil etmektedir.

Günümüzde yayınlar, basılı ve elektronik yayınlar veya materyaller bağlamında çeşitlilik göstermektedir. Gelişen teknoloji ile birlikte kataloglar, bilgi merkezlerinde bilgi erişim sürecinin bir aracı olarak, çoğunlukla elektronik formatta bulunmaktadır. Kataloglar, geçmişte olduğu gibi günümüzde de bilgi kaynağına erişim amacına hizmet etmek için varlığını sürdürmektedir. Kataloglar ve kataloglama işlemi bu amaçtan dolayı her çağda var olacak ve uygulanacaktır. Nitekim Bayter'e (2012a: 174) göre; kataloglama biçim olarak hangi süreçlerden geçerse geçsin şimdi ve gelecekte de bilginin organizasyonunda insanlığın temel bir uğraşısı olarak devam edecektir.

Yapılan literatür taramasında, Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde yeni yeni uygulanmaya başlanan katalaoglama standardı RDA'nın uyumu konusu üzerine bir teze rastlanmamıştır. Bu konuyla ilgili olarak son yıllarda ortaya çıkmış olan bilimsel çalışma örnekleri aşağıda verilmiştir.

Atılgan'ın (1992) "Kataloglamada Standardizasyon Açısından Türkiye Bibliyografyası'nın İçerik Analizi" isimli doktora tezinde, Türkiye Bibliyografyası

ele alınarak, AACR2'nin ikinci basımının kullanılmaya başlandığı 1985 yılından 1990 yılı sonuna kadar örneklem yöntemiyle seçilen kayıtlar incelenmiş, seçilen kayıtlar niteleme alanları, başlık seçimi, sınıflama ve dizinlerden bibliyografyadaki bilgiye erişim açılarından ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

Mustafa Bayter'in (2000) "Ankara`daki Üniversite Kütüphanelerinde Kataloglama Sorunları ve Çözüm Önerileri" adlı yüksek lisans tezinde, kataloglama, kataloglama kurallarının doğuşu, o dönemdeki teknoloji ve standartlar ile yürütülen elektronik ortamda kataloglama ve kataloglama sorunları ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Özyurt'un (2017) "Türkiye'deki Üniversite Kütüphanelerinin Kataloglama Uyumu Ölçümü Üzerine Bir Araştırma" adlı yüksek lisans tezinde, MARC kayıtlarındaki farklılıkları belirlemek için yedi üniversite kütüphanesinin katalogları incelenmiş, her bir kütüphanede bulunan eserlerin, temel giriş, başlık ve sorumluluk bildirimi, basım ve yayın dağıtım (vb.) ile fiziksel niteleme, dizi ve ek giriş alanları bakımından tutarsızlık oranları tespit edilmiş ve sonra da incelenen üniversiteler arasında karşılaştırılmalar yapılmıştır.

Cünüş'ün (2018) "Kaynak Tanımlama ve Erişim Standardının Yazma ve Eski Harfli Basma Eserlerin Bibliyografik Tanımlamalarında Uygulanabilirliği: Türkiye Yazma ve Nadir Eser Kütüphaneleri İçin Ulusal Kaynak Tanımlama Sistemi Önerisi" adlı doktora tezinde, İslam telif geleneği içerisinde üretilmiş olan yazma eserler ile matbaanın kullanılmaya başlanmasından Harf Devrimine kadar ortaya çıkan eski harfli basma eserlerin tanımlamaları üzerinde çalışılmıştır.

Ayrıca, Atılgan ve Bayram'ın (2006) "Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Kütüphaneleri'nde Kataloglamada Uyumun Ölçülmesi" adlı makalesinde, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi kütüphanelerinde benzer olan eserlerin MARC kayıtlarındaki farklılıkları belirlemek için dört fakülte kütüphanesinin çevrimiçi katalogları incelenmiş, AACR2'de izlenen temel giriş, başlık ve sorumluluk bildirimi, basım ve yayın, dağıtım (vb.) bildirimleri ile fiziksel niteleme, dizi ve ek giriş alanları karşılaştırılmıştır.

Çakmak'ın (2018) "Bilginin Düzenlenmesinde Yenilikler: Avrupa'da ve Türkiye'de RDA Uygulamalarına Yönelik Bir Değerlendirme" adlı çalışmasında Avrupa ülkelerindeki RDA uygulamalarına yönelik mevcut durum, yaşanan sorunlar, geçiş

süreçleri ve gerçekleştirilen altyapı çalışmaları özetlenmiştir. Ayrıca bu ülkelerden hareketle Türkiye'deki RDA uygulamaları ve girişimleri değerlendirilmiş, bu standartların yaygın kullanımının sağlanmasında etkili olabilecek önerilere yer verilmiştir.

Oliver'in (2010) "Introducing RDA : A Guide to the Basics" adlı kitabında, RDA'nın kavramsal içeriği, uluslararası gelişmeler, RDA'nın dayandığı temel modeller, AACR2'ye göre değişiklikler, RDA uygulamaları, RDA'nın avantajları, fırsatları ve geleceği konularını içeren detaylı bir çalışma ortaya koymuştur.

Perez-Lizano'nun (2016) "Implementing Resource, Description, and Access in a time of change in the small academic library" isimli makalesinde, RDA'nın gelişimi, neden yeni bir katalog standardına ihtiyaç duyulduğu, RDA'nın dayandığı temel modelleri, RDA ve AACR2 arasındaki temel farklılıkları ve benzerlikleri, RDA'nın avantajları RDA uygulaması ile ilgili durum çalışmaları, küçük akademik kütüphaneler için eğitim uygulaması konularında kılavuz niteliğinde kapsamlı bir çalışma ortaya koymuştur.

Dobreski (2019) "Bilgi Organizasyonu Standartlarındaki Değerler: *Kaynak Tanımlama ve Erişimin* Değer Analizi (Values in Knowledge Organization Standards: A Value Analysis of Resource Description and Access (RDA))" isimli doktora tezinde, bilginin organizasyonu içerisinde yer alan standartların hangi değerleri içerdiğine, bu değerlerin nasıl iletildiğine, uygulayıcılar tarafından nasıl tanındığına ve nasıl yanıtlandığına odaklanmış ve kütüphaneler tarafından uygulanan kaynak tanımlama ve erişim standardını biçimsel değer analizi yoluyla inceleyerek konuyu ele almıştır.

Bu çalışmanın Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde RDA standartlarının uygulanmalasında ulusal çerçevede standartlaşma oluşmasına ve bütünlük sağlamasına katkıda bulunacağı düşünülmektedir. RDA standart girişlerinin doğru yapılmasında etkili olacağı, bu konuda daha bilinçli çalışmalar başlatılacağı umulmaktadır. Ayrıca bu çalışmadan elde edilen bulguların, bu konuda yapılcak diğer çalışmalara bir temel oluşturacağı düşünülmektedir.

1.4. Materyal ve Yöntem

Çalışmada, uygun görülen teori ve uygulamaların tespit edilmesi, incelenmesi, tanımlanması ve açıklanması için betimleme yöntemi kullanılmıştır. Betimleme yöntemi, mevcut durumların daha önceki durum ve şartlarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimin açıklamasını hedeflemektedir. Bu şekilde, 'araştırma konusu ile ilgili mevcut durum nedir?', 'neredeyiz?', 'ne yapmak istiyoruz?', 'nereye, hangi yöne gitmeliyiz?' ve 'oraya nasıl gideriz? gibi sorulara, mevcut zaman dilimi içerisinde olduğu düşünülen verilere dayanılarak cevap bulunulmaya çalışılacaktır (Kaptan, 1995: 61).

Araştırmada ayrıca, kataloglama, sınıflama, MARC ve RDA konularında daha önce kayıt altına alınmış olan basılı ve elektronik kaynakların (kitap, tez, makale, internet, arşiv, raporlar…) saptanması ve belgelerin incelenmesi için veri toplama tekniklerinden birisi olan belgesel tarama tekniği kullanılmıştır. Belgesel tarama tekniği; sistemde var olan ve daha önceden oluşturulmuş olan kayıt ve belgelerin sistematik bir şekilde incelenerek verilerin toplanmasına dayanmaktadır. Yazılı kaynaklar çerçevesinde belgesel tarama tekniği belirli bir amaca yönelik olarak kaynakların bulunması, okunması, not alınması ve değerlendirmesi işlemlerini kapsamaktadır (Karasar, 2016: 229).

Araştırmanın alanını, Türkiye'de RDA standartlarına göre kataloglama işlemlerini yürüten üniversite kütüphaneleri oluşturmaktadır. Ulusal Toplu Katalog (TO-KAT) ve üniversite kütüphanelerinin çevrimiçi katalogları incelenerek yapılan araştırmaya göre; aktif olan 129 devlet üniversitesinden 28 tanesi RDA standartlarına göre kataloglama yapmaktadır. Yine yapılan araştırmaya göre aktif olan 76 Vakıf Üniversitesinden 21'i RDA standartlarını kullanmaktadır (Bkz. EK-1). RDA standartlarını kullanan tüm üniversite kütüphanelerinin çalışmada kullanılması kaynaklara erişim ve zaman yönünden zorluklar getireceği düşünüldüğünden araştırmanın evrenini her biri farklı kütüphane otomasyon sistemini kullanan ve RDA standartlarına göre kataloglama yapan Anadolu Üniversitesi (Libra), Atılım Üniversitesi (SirsiDynix), Balıkesir Üniversitesi (KOHA), Bartın Üniversitesi (YORDAM) ve Boğaziçi Üniversitesi (Millennium) olmak üzere toplam 5 üniversite kütüphanesinin basılı kaynakları oluşturmaktadır.

Evrende yer alan üniversitelerin basılı kitap sayıları şu şekildedir[1]:

1. Anadolu Üniversitesi (326.587 basılı kitap)[2]
1. Atılım Üniversitesi (77.033 basılı kitap)[3]
2. Balıkesir Üniversitesi (53.060 basılı kitap)
3. Bartın Üniversitesi (77.117 basılı kitap)
4. Boğaziçi Üniversitesi (540.516 basılı kitap)

Çalışmanın evrenini oluşturan kütüphanelerin MARC kayıtları incelenerek kütüphanelerde yer alan basılı kaynakların RDA kataloglama standartlarına göre uyumluluğu karşılaştırılmıştır. Ayrıca bu kütüphanelerdeki kataloglama biriminde çalışan kütüphanecilere konuyla ilgili hazırlanmış olan görüşme soruları yöneltilerek çalışma desteklenmiştir. Araştırmanın evreninde belirtilen kütüphanelerden ortak olan eserler ISBN numarası temel alınarak ve her kütüphanenin kendi çevrimiçi kataloğu kullanılarak tespit edilmiştir. Tespit edilen eserler ise, RDA standartlarına göre AACR2'den farklı olarak değişen ve eklenen *kısaltmalar, kurallar, yeni tanımlama unsurları ve kurumların faaliyete koydukları yeni uygulamalar, otorite dizini ve diğer sistemlerle entegrasyon* bağlamında karşılaştırılmıştır.

Evrende yer alan toplam '1.074.313' basılı kitap içerisinden "oranlı eleman örnekleme" yöntemi (Karasar, 1995:113) ile 385 eser ISBN numarasına göre tespit edilerek örneklem belirlenmiştir. Örnekleme seçme işlemi için formül olarak "sürekli değişkenlerde tahmin" hesaplamasından yararlanılmıştır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2009: 94). Formül 1.1'de bu hesaplamanın sonucu verilmiştir.

$$\mathbf{n_0} = [\frac{\boldsymbol{tS}}{\boldsymbol{d}}]^{\mathbf{2}} = [(\mathbf{1.96 \times 0.5})/\mathbf{0.05}]^2 = \mathbf{384.16}$$

$$\mathbf{n} = \frac{\mathbf{n_0}}{\mathbf{1} + \frac{\mathbf{n_0}}{\boldsymbol{N}}} = \frac{384.16}{1 + (\frac{384.16}{1.074.313})} \cong 385$$

[1] Üniversite kütüphanelerindeki belirtilen basılı kitap sayılarına kütüphanelerin 2019 yılı faaliyet raporlarından erişilmiştir.
[2] Basılı kitap sayısı, 21.02.2020 tarihli katalog tarama sayfasındaki kütüphane koleksiyonları sayfasından elde edilmiştir.
[3] Basılı kitap sayısı 2018 yılı kurum iç değerlendirme raporundan elde edilmiştir.

N = Evren büyüklüğü

t = Güven düzeyine gelen tablo değerini

S = Evren için tahmin edilen standart sapmayı (p ve q)

p = İlgilenilen olayın görülüş sıklığı (0,5) (İlgilenilen herhangi bir olayın varsayılan oranı)

q = İncelenen olayın görülmeyiş sıklığı (1-p=0,5) (İlgilenilen herhangi bir olayın varsayılan gerçekleşmeme olasılığı)

d = Araştırmada evrenin özelliğine ilişkin yapılacak tahminle ilgili tolere edilmek istenen aralık genişliğini (doğruluk derecesini) tanımlar. (0,05) (Hoş görülebilir sapma miktarı)

n_0 = Başlangıç denek sayısı

Araştırmada ayrıca görüşme tekniği de kullanılmıştır. Görüşme tekniği, kişi ya da kişilerin görüşmeyi yapan kişi tarafından sorulan sorular karşısında kendi davranış, düşünce ve hisleri doğrultusunda sunmuş olduğu bilgileri toplamaya yarayan nitel veri toplama ve araştırma yöntemidir. Çalışmada araştırma bulgularını desteklemesi açısından görüşme tekniklerinden olan "yapılandırılmamış görüşme" yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde konuyla ilgili olarak önceden açık uçlu sorular hazırlanabilir, bu sorular sıkı bir prosedüre tabi tutulmadan kişiye esnek bir şekilde yöneltilir. Görüşme uygulanan kişinin kişisel ilgileri, düşünceleri ve duygularının cevaplara yansıması beklenir. Görüşmeyi yapan kişi tarafından da veriler toplanmaya çalışılır (Bilimsel Araştırma Yöntemleri, 2015: 238).

Evrende yer alan üniversite kütüphanelerinin kataloglama biriminde çalışan kütüphanecilerle görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda Anadolu Üniversitesi'nde çalışan 5 katalogcudan 2'siyle, Atılım Üniversitesi'nde çalışan 3 katalogcudan 1'iyle, Balıkesir Üniversitesi'nde çalışan 1 katalogcuyla, Bartın Üniversitesi'nde çalışan 3 katalogcudan 2'siyle ve Boğaziçi Üniversitesi'nde çalışan 11 katalogcudan 2'siyle görüşme yapılmıştır.

1.5. Araştırmanın Düzeni

Araştırma beş bölüm, kaynakça ve eklerden oluşmaktadır.

Birinci bölüm tezin giriş kısmını oluşturmaktadır ve bu bölümde araştırmanın konusu, araştırmanın amacı ve hipotezi, araştırma konusunun önemi, araştırmanın evreni ve örneklemi, araştırmada kullanılan yöntem ve veri toplama teknikleri, araştırma düzeni ve çalışmada kullanılan kaynaklar yer almaktadır.

İkinci bölümde, katalog ve kataloglama kavramları, kataloglamanın amacı ve işlevi, kataloglamanın tarihçesi, bilgi erişim kavramı ve kataloglamada uluslararası standartların alt başlıkları olarak bibliyografik denetimde uluslararası standartlaşma (ISBD), Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları 2 ve Makinece Okunabilir Katalog (MARC) kavramları irdelenmiştir.

Üçüncü bölümde, kaynak tanımlama ve erişim standardının kavramsal içeriği, IFLA kavramsal modelleri olan FRBR ve FRAD'ın incelenmesi, Türkiye ve dünyada RDA'ya geçiş çalışmaları ve son durum ile ilgili bilgiler, RDA'nın olumlu ve olumsuz yönleri, RDA'nın yapısı, RDA Toolkit, RDA ile birlikte değişen kurallar ve uygulamalar ile RDA'nın AACR2 ile karşılaştırılması ele alınmıştır.

Dördüncü bölümde, araştırma alanında yer alan otomasyon sistemleri ve kütüphanelerin incelenmesi ile bu kapsamda incelenen eserlerden elde edilen bulgular ve görüşme sorularına verilen yanıtlar değerlendirilmiştir.

Beşinci bölümde araştırma bulgularına dayanarak ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlar ışığında sunulan öneriler yer almıştır.

1.6. Kaynaklar

Çalışma kapsamında daha önce ortaya konmuş olan yerli ve yabancı kaynakları elde etmek için basılı ve elektronik kaynaklarda çeşitli anahtar kelimeler kullanılarak taramalar yapılmıştır. Tez kaynaklarına ulaşmak için ProQuest Tez veritabanı ve YÖK (Yükseköğretim Kurulu) Tez Merkezi'nden yararlanılmıştır.

Literatür taramasında kullanılan diğer kaynaklar şöyledir:

- Bilgi Dünyası Dergisi

- DOAJ (Directory of Open Access Journals)
- EBSCO
- EBSCO EDS (EBSCO Discovery Service) Toplu Tarama Kataloğu
- Google Books
- Google Scholar
- JSTOR
- ScienceDirect
- Springer E-LIS (Eprints in Library and Information Science)
- TO-KAT (Ulusal Toplu Katalog)
- Türk Kütüphaneciliği Dergisi
- Türkiye Makaleler Bibliyografyası
- ULAKBİM Veritabanları
- Wiley
- YORDAM Kütüphane Kataloğu

Gönderme, atıf, alıntı ve kaynakça oluşturulurken Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu'ndan yararlanılmıştır (Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu, 2019).

2. KATALOGLAMA

2.1. Kavramsal Çerçeve

Kataloglama, kütüphaneciliğin temel çalışma alanlarından biridir. Kütüphanelerin kullanıcılar tarafından kullanılmasından itibaren koleksiyonunda yer alan materyallerin belli bir düzen içerisinde kayıt altına alması zorunluluk haline gelmiştir. Bu düzenleme bilgi kaynaklarının bilgi gereksinimi duyan kullanıcıya sistematik bir şekilde katalogcular tarafından belirli standartlara dayalı olarak yürütülmektedir. Yürütülen işlemler kataloglama olarak adlandırılmaktadır.

Alt bölümlerde katalog, kataloglama, kataloglamanın amacı ve işlevi ve kataloglamanın tarihçesi başlıklarında ayrıntılı içerikler sunulmuştur.

2.1.1.Katalog

Bir standartlar mesleği olan kütüphaneciliğin, var olan standartlarını sağlama noktasında önemli bir yere sahip olan araçlardan biri de katalogdur.

Katalog, kütüphanecilik alanında temel danışma kaynaklarından olan Harrod's Librarians Glossary'de şu şekilde tanımlanmış ve açıklanmıştır:

> *"Belirli bir düzene göre yer alan kitap, harita ve diğer kitap dışı materyallerin listeleridir. Bu kayıtlar, bir koleksiyonun, bir kütüphanenin ve bir grup kütüphanenin kaynaklarını kaydeder, tanımlar ve indeksler. Her bir giriş, materyalin tanımlanması için yer numarası, yazar, eser adı, yayın tarihi, diğer sorumlular, sayfa sayısı, resimlendirmeler ve baskı sayısı gibi ayrıntıları içerir"* (Prytherch, 2005: 114).

Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü'nde (2009: 25) katalog şu şekilde tanımlanmıştır:

> *"Bir bilgi merkezindeki bütün gereçleri, kaynakçasal kimlikleri ve konuları bakımından, arandıklarında bulmalarını sağlamak, üzere yer numaraları da belirterek basılı ve elektronik olarak hazırlanmış araştırma aracıdır".*

Yurdadoğ (1974: 36) kataloğu; bir dermede bulunan tüm kaynakları, ihtiyaç duyuldukları zaman erişilebilmelerini sağlamak için yer numaralarının da verilmesi şartıyla, hem bibliyografik bilgileri açısından hem de içerdikleri konu itibariyle tanımlayarak oluşturuluş ve kitap, fiş, demet veya defter formatlarında olabilen bir bütün olarak tanımlamıştır.

Benzer bir yaklaşımla Rowley (1996: 6) de kataloğu; bir kütüphane koleksiyonunda bulunun tüm farklı formatlardaki kaynakların veya alışılagelmiş bir şekilde kitapların giriş bilgilerinin, belirli bir sisteme göre kayıt altına alındığı listeler olarak tanımlamış ve katalogların; kart katalog, mikrofilm katalog veya elektronik veritabanı kataloğu olarak farklı biçimlerde düzenlenebileceğini ifade etmiştir.

Bu tanımlamalardan yola çıkılarak kataloğu; bilgi merkezleri olan kütüphaneler, arşivler ve dokümantasyon ve enformasyon merkezlerinde yer alan bilgi kaynaklarının bilgiye gereksinim duyan kullanıcılara eriştirmek amacıyla o esere ait tanımlama bilgilerini içerecek basılı veya elektronik format şeklinde tanımlamak mümkündür.

2.1.2. Kataloglama

Bilgi merkezleri bünyelerinde yer alan bilgi kaynaklarını belirledikleri bir sistem ve kurallar çerçevesinde düzenleyen; kataloglar aracılığıyla bilgi gereksinimi duyan kullanıcılarına ulaştıran toplumsal kültür kurumlarıdır. Teknik hizmetler birimlerinde gerçekleştirilen kataloglama işlemi, bir bilgi kaynağının teknik okumayla konusunun belirlenmesi, geçerli olan sınıflama sistemlerinden yararlanarak konu numarasının tespiti ve yer numarasının verilmesi, daha önceden oluşturulmuş konu başlığı listelerinden konu başlıklarının oluşturulması ve kullanıcıların hizmetine sunulması işlemlerinin tamamını içermektedir (Özel, 2007: 44).

Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü'nde (2013) yer alan tanıma göre *kataloglama,* "Bir bilgi merkezindeki bilgi kaynaklarını kimliklemek ya da tekleştirmek ve kullanıcıya yapıtı benzersiz bir biçimde kimlikleyebilmesi için yeterli bilgiyi sağlamak üzere belgeyi tanımlamanın yanı sıra konusu, yazarı, anlatım biçimi, fiziksel biçimi, düzeyi ve tarihi gibi özelliklerini belirterek bir belgenin seçiminde yardımcı olacak bilgileri verme" olarak açıklanmıştır.

Kütüphane özelinde ve bilgi merkezlerinde yapılan işlemler açısından bir eylem olarak *kataloglama,* kütüphane ve bilgi merkezlerinin koleksiyonlarında yer alan çeşitli materyal olarak bilgi kaynaklarının bibliyografik kimliğinin belirli kurallar çerçevesinde belirlenmesidir (Yurdadoğ, 1974: 36). Diğer bir deyişle kütüphane ve bilgi merkezlerinde yer alan materyallerin bibliyografik olarak kataloglama kuralları politikası çerçevesinde, eser adı, yazar ve konu gibi erişim uçlarının tanımlanması ve bunların kütüphane kataloğunda erişime açılmasıdır.

En genel tanımıyla kataloglama; kütüphanelerde genellikle kataloglama eğitimi almış olan bir kütüphaneci tarafından veya gözetimi tarafından gerçekleştirilen; bibliyografik tanımlama, konu analizi, uygun sınıflama numarasının atanması ve bilgi kaynağının rafa yerleştirilmek üzere fiziksel olarak hazırlama süreci gibi faaliyetlerin tamamıdır (Reitz, 2004: C).

2.1.2.1. Kataloglamanın Amacı ve İşlevi

Kataloglama, kütüphane ve bilgi merkezleri bünyesinde yer alan bilgi kaynaklarının organizasyonu ve bilgi gereksinimi duyan kullanıcıların erişimine açılması noktasında köprü görevini üstlenmektedir.

Derme geliştirme politikaları sonucu, kullanıcıların bilgi isteklerini karşılamak amacıyla koleksiyonlarda yer alan bilgi kaynaklarının sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu durum koleksiyon yönetimini zorunlu kılmaktadır. Koleksiyon yönetiminin başarıyla gerçekleşmesi de kataloglama işlemlerinin etkin bir şekilde yapılmasına bağlıdır. Bu noktadan yola çıkılarak kataloglamanın temel amacının, koleksiyon bünyesindeki her bir materyalin denetiminin sağlanması ve kütüphanedeki yerinin bulunmasını sağlayarak erişimin kolaylaştırılması olduğu söylenilebilir.

Modern katalog ve kataloglama evriminin en önemli aktörlerinden biri olan Cutter (1904) tarafından kütüphane kataloglarının ve kataloglamanın amaçları şu şekilde ifade edilmiştir:

- Bir bilgi kaynağının yazar adı, eser adı ve konusuna göre bulunmasına yardımcı olmak,

- Kütüphane ve bilgi merkezlerinin koleksiyonunda yer alan bilgi kaynaklarını göstermek,

- Kullanıcılar tarafından bilgi kaynaklarının seçiminde kullanıcılara yardımcı olmak.

Kataloglamanın işlevlerini ise Bayter (2000: 26) şu şekilde sıralamıştır.

- Kütüphane ve bilgi merkezlerinde yer alan materyallere ait niteleyici bilgileri sağlamak,
- Koleksiyonda yer alan materyallere erişim sağlamak,
- Kütüphane ve bilgi merkezlerindeki koleksiyonun içeriğini göstermek,
- Herhangi bir konuda hangi eserlerin koleksiyonda yer aldığını kullanıcılara duyurmak.

Kataloglama kayıtları bilgi gereksinimi duyan kullanıcılara ihtiyaç duyduğu birçok noktadan erişim ucu sağlamaktadır. Genel olarak, yazar adı, başlık ve konu alanlarından erişim sağlamakla birlikte diğer sorumlular (çeviren, hazırlayan, derleyen vd.), dizi bilgisi ve fiziksel niteleme alanlarından da erişim sunmaktadır.

2.1.3. Kataloglamanın Tarihçesi

Kataloglamanın tarihi kütüphanelerin var oluşuna kadar dayanmaktadır. Kütüphanelerin bünyesinde yer alan koleksiyonun organizasyonu işlemlerinin gerekliliği, kataloglamanın o zamanlardan bu yana yapılmasını olağan hale getirmiştir.

Kütüphaneler ve bilgi merkezleri, dermelerinde bilgi kaynaklarını ilk başlarda sadece kart kataloglar üzerinden kullanıcılarına iletirken, daha sonralarda gelişen teknolojiyle birlikte elektronik ortamların kütüphanelerde kullanımı da dikkate alınarak internet ortamında yer alan katalogları da kullanmaya başlamışlardır. İlk başlarda yalnızca kitap ve süreli yayınları kullanıcıların hizmetine sunan çevrimiçi kataloglar, kataloglama işlemlerine yönelik standartların geliştirilmesiyle birlikte mikroform ve görsel-işitsel materyallerin yanında dijital ses ve görüntü kayıtları, multimedya kaynaklar (CD-CD-ROM, DVD), elektronik veri tabanları ve kaynakları gibi bilgi kaynaklarının kayıtlarına da erişim imkanı sunmuştur (Özel, 2007: 48).

Kataloglama tarihçisi Dorothy May Norris, bilinen ilk kataloğun Yukarı Mısır'da yer alan Edfu Kütüphanesi'nin direkt olarak duvarlarına yazıldığını belirtmiştir. Buradaki amaç, kütüphane koleksiyonunda yer alan bilgi kaynakları listesinin duvara çizilmiş bir şekilde okuyuculara sunulmasının daha etkili olacağı düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Bu kataloğun temel ilkeleri; "koleksiyondakileri duvara yazın, bu şekilde okuyucularınız sahip olduğunuz bilgi kaynaklarını bilsinler" ve "kaynaklara yönelik ayrıntıları kütüphaneye giren herkesin göreceği bir şekilde duvara yazın" şeklinde olmuştur. Tarihte kağıt üzerine yazılmış olarak bilinen ilk katalog ise M.Ö. 280-240 yıllarında İskenderiye'de yer alan Ptolemies Kütüphanesi'nde bulunuyordu. Mürekkeple papirüs rulolarına yazılmıştır. Böylelikle koleksiyona ait bibliyografik veriler hazırlanırken ve değiştirilirken özenle oluşturulmuş ilk el yapımı kataloglar ortaya çıkmıştır (Norris, 1939; The Tradition of Library Catalogs, 2016: 15-16).

Genel anlamda bilinen kataloglamaya ilişkin ilk çalışma, 1548'de Conrad Gesner'in, Cataloguing Methods adlı çalışmasında yaptığı, kitapların raflardaki düzenine göre alfabetik yazar dizini önermesi olarak verilebilir. 1595 yılında ise Londralı kitapçı Andrey Maunsell, kataloglamaya üç önemli kural getirmiştir. Bunlar:

- Temel giriş yazar soyadına göre yapılır
- Yazarı olmayan veya bilinmeyen eserlerde temel giriş eser adı ya da konuya göre ya da her ikisine göre yapılır.
- Çeviri eserin yazarı bilinmiyorsa çevirene göre giriş yapılır (Kesereoğlu, 2006: 36-37) şeklindedir.

1834'te British Museum yönetimi bir alfabetik katalog hazırlamak üzere H. H. Baber'i görevlendirmiştir. Kral'ın Kütüphanesi (1823'de kütüphaneye eklenmiş olan III. George'un Koleksiyonu) ve 1813-1819 yılları arasında basılmış olan kitaplardan oluşan on yedi ciltlik kitap kataloğu oluşturulmuştur. Yıllar geçtikçe, el yazmaları, birleştirilmiş notlar ile güncellenen ve sonuç olarak kataloğu oluşturan toplam sayı kırk cilde yükselmiştir. 1840 yılı civarında, halkın British Museum'dan memnun kalmaması ve yeni kataloğun basılmasındaki uzun gecikmeden dolayı yeni bir katalog hazırlanması ihtiyacı doğmuştur. Bunun üzerine yönetim Panizzi'yi görevlendirmiştir. Kraliyet Komisyonu tarafından zaman zaman tartışılan bir proje olan yeni bir bibliyografik aracın oluşturulmasına karar verilmiştir. Bu durum

Panizzi tarafından ilk kataloglamanın oluşturulmasına olanak sağlamıştır (Galeffi, 2009: 229-230). İlk kataloglama kuralı British Museum Rules olarak 1841 yılında 79 ana kural şeklinde yayınlanmıştır. Daha sonra bu kurallar 91'e yükseltilmiştir. Kurallar British Museum kataloğu, kullanıcılarının ihtiyaçlarına ve beklentilerine göre yazar ve eser adı girişlerini içerecek şekilde hazırlanmıştır (Babb, 2005: 93).

1876'da Charles A. Cutter tarafından da *Cutter's Rules for a Dictionary Catalog* adlı eser yayınlanmıştır (Rowley, 1996: 87). Bu eser, Panizzi'nin hazırlamış olduğu kuralların dışında konu ve biçim girişlerini de içermektedir (Cataloging rules, 1876). 1908 yılında Amerikan Kütüphaneciler Derneği (American Library Association - ALA) ve İngiltere Kütüphaneciler Derneği (The Library Association of the United Kingdom - LA) tarafından *Cataloguing Rules: Author and Title Entries* (Kataloglama Kuralları: Yazar ve Eser Adı Girişleri) adı altında yayımlanmıştır (Sefercioğlu, 1977: 125). Bu eserde Panizzi'nin kuralları esas alınmıştır (Bayter, 2012a: 169). Bu çalışma 1941 ve 1949 yıllarında revize edilerek tekrar yayınlanmıştır. Fakat 1949'daki revizyon, daha çok özel koleksiyonlar için geliştirildiğinden ve bilginin organizasyonunu sağlayıcı bir teoriye dayanmadığından, katalogcuların yeni ihtiyaçlarına karşılık veremedi ve sonuç olarak Kuzey Amerika dışında büyük ölçüde kabul görmedi (Miller, 2011: 217).

Geçmişte her kütüphane kendi dermesi için kart kataloglar oluşturuyordu. Bu durum 1900'lerin başında Kongre Kütüphanesi'nin diğer kütüphanelere hazırlamış olduğu kart katalog setlerini (yazar adı, eser adı ve konu içerikli) pazarlamaya başlamasından itibaren değişti. Bir kütüphanenin satın aldığı her kart katalog seti, yerel olarak sıfırdan oluşturulmak zorundaydı. Bu işlem kopya kataloglamanın en erken örneklerindendir (Coyle ve Hillman, 2007).

Kongre Kütüphanesi'nde çalışan Lubetzky'nin, 1943 yılındaki "*Tanımlayıcı Kataloglama El Kitabı: Ön Taslak*" isimli çalışması ve 1949 yılında yayımlanan "*Henkle Raporu*" olarak bilinen ve "*Yeşil Kitap*" olarak adlandırılan "*Kongre Kütüphanesi'nde Tanımlayıcı Kataloglama Kuralları*", kataloglamada tanımlayıcı kuralların ve girişlerin oluşturulmasında temel oluşturmuştur. Ayrıca 1960 yılında yayınlanan "*Kataloglama Kurallarının Şifresi: Yazar ve Eser Adı Girişleri*" adlı eser, kataloglama kurallarının şekillenmesinde düzenleyici nitelikte olmuştur (Galeffi, 2009: 230). Lubetzky'nin çalışmaları 1961'de Paris'te düzenlen "Kataloglama

İlkeleri Milletlerarası Konferansı" komitesi tarafından onaylanmış olup kataloglama kurallarının oluşturulmasında referans olarak kullanılmıştır (Jones, 2018: 131).

IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) tarafından 1961'de Paris'te düzenlenen "Kataloglama İlkeleri Milletlerarası Konferansı" kataloglamada standartlaşma açısından atılan ilk adım olmuştur. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 53 ülke ile 13 uluslararası kuruluştan 144 temsilci ve 96 gözlemci katılmıştır. Bu konferansta, belirli bir bilgi kaynağının bibliyografik kimliğinde temel giriş öğesinin seçim ve biçimine ilişkin temel ilkeler belirlenmiştir. Böylelikle Anglo Amerikan ülkeleri ile Kıta Avrupası ülkeleri arasındaki kataloglama ilkelerine ilişkin temel ayrılıklar giderilmiş oluyordu. Daha da önemlisi ilk kez uluslararası bir konferansta kataloglama konusu ele alınır (Sefercioğlu, 177: 124). Ayrıca bu konferansın sonucunda yayımlanan ve 'Paris İlkeleri' olarak bilinen İlkeler Bildirgesi, uluslararası kataloglama standardına bir temel oluşturmuştur. Tespit edilen bu ilkeler o zamandan bugüne dünya çapında geliştirilen kataloglama standartlarının pek çoğu tarafından tamamen veya büyük çoğunlukla temel oluşturmuştur (Bitri ve Keseroğlu, 2015: 128).

20. yüzyılda bilginin hızla çoğalması ve bilgiye erişimde yaşanan zorluklar kütüphanelerde bilgisayar kullanımını zorunlu hale getirmiştir. Önceleri manuel yöntemlerle ve daha yavaş olan bilgiye erişim, bilgisayar kullanımıyla daha kolay hale gelmiştir. Bu kolaylık kütüphanelerde kataloglama işlemlerinin elektronik ortamda yapılması fikrini ortaya çıkarmış ve bu yönde çalışmaların olmasına öncülük etmiştir. Ayrıca kütüphanelerde klasik kataloglama işlemlerinin hızla artan yayınlar sebebiyle karmaşık ve zor hale gelmesi koleksiyonun elektronik ortamda denetlenmesini gerekli kılmıştır. Bu sebeple kütüphaneciler koleksiyondaki kitapların bilgilerinin yer aldığı kart katalogların bilgisayar tarafından okunabilir hale getirmenin yollarını aramışlardır (Atılgan, 1991: 9).

Bu gelişmelerin ışığında, 1966 yılında Amerika Birleşik Devletleri Kongre Kütüphanesi tarafından kart katalog kayıtlarını elektronik ortama aktarmak amacıyla MARC (Machine Readable Cataloging – Makinece Okunabilir Katalog) projesi uygulamaya konmaya başlanmıştır (Özel, 2007: 48). Projenin adına da MARC-1 projesi denmiştir. Bu projede materyal türü olarak kitaplar kullanılmıştır. Ancak bu projede istenilen sonucun elde edilememesinin ardından, 1968 yılında daha kapsamlı

bir format olan MARC-2 projesi geliştirilmiştir. İlk projeden farklı olarak uygulama süreli yayınlar, haritalar, el yazmaları, filmler ve müzik notalarını da kapsamıştır. Ayrıca harf, rakam ve noktalama işaretleri sayısı da artırılmıştır (Morton, 1986: 23)

1961 yılında Paris'te düzenlenen "Kataloglama İlkeleri Milletlerarası Konferansı"nda kabul edilen ilkelerin somut ilk adımı, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve İngiltere kütüphanecilerinin 10 yılı bulan çalışmalarının sonucunda, 1967 yılında iki metin halinde yayınlanan Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları'yla (AACR) atılmıştır (Bayter 2012a: 169). Uzun yıllara dayanan çalışmanın sonucu olarak ortaya çıkan AACR, kataloglamada standartlaşma açısından uluslararası anlamda atılan ilk adım olarak da ayrıca önem taşımaktadır. AACR'nin ilk basımı (AACR1) dünya genelinde pek çok ülkede özgün veya çeviri halinde kullanılmıştır. Bu kuralların hem bilgisayar ortamında üretilecek katalog kayıtlanın işlemlerinde kullanılabilecek olması, hem kart katalog üretiminde kullanılabilecek olması hem de kitap ve kitap dışı materyaller için geliştirilmiş kurallar listesini içermesi, kuralların dünya genelinde yaygınlığını ve kullanımını artırmıştır (Baydur, 1987: 19).

Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve İngiltere'deki kütüphanecilerin yetersiz gördükleri AACR1, ISBD (International Standard Bibliographic Description) standartlarına göre tekrardan hazırlanarak 1978 yılında her üç ülkede de AACR2 adıyla yayınlanmıştır. AACR2, 1988 ve 1998 yıllarında revize edilerek yeni baskıları yapılmıştır (*Kataloglama İçin Kurallar*, 2008: xii). Her yıl düzenli olarak gözden geçirilen AACR2'nin 1998 yılında yapılan basımının ardından 1999 ve 2001'deki değişiklik ekleri ile 2001-2002 yılları arasında yapılan değişiklikleri içeren "Anglo-American Cataloguing Rules, 2nd Revised Edition" adıyla 2002 yılında tekrardan yayınlanmıştır (Anglo, 2002).

Joint Steering Committee (JSC) tarafında 2005 yılında yapılan toplantıda, AACR2'de yapılan değişikliklerin bir sonraki baskıda yeni başlık olarak "Resource Description and Access" RDA adı altında yayınlanmasının daha iyi olacağı noktasında görüş birliğine varılarak ortak bir karar alınmıştır (Welsh ve Batley, 2012: 5). Alınan bu ortak karar, RDA standartlarının ortaya çıkmasındaki yolun başlangıcı niteliğinde olmuştur.

2.2. Bilgi Erişim

Bilgiye erişimin gerçekleşmesi için var olan bilgilerin kayıt altına alınması, kayıt için gerekli standartların oluşturulmuş olması ve kayıtlı bilginin analiz edilmesi ön şarttır. Kaydedilen bilginin analizi sonucu bilgiye erişim araçları olan kataloglar, bibliyografyalar, dizinler, dergi özleri ve veritabanları ortaya çıkar. Bu doğrultuda 20. yüzyılın ortalarında birtakım gelişmeler meydana gelmiştir. Kullanıcıların gereksinim duyduğu bilgi kaynaklarına erişimi kolaylaştırmak adına Dewey Onlu Sınıflama Sistemi (DDC), Evrensel Onlu Sınıflama Sistemi (UDC) ve Kongre Kütüphanesi (LC) Sınıflama Sistemi, Kongre Kütüphanesi ve Milli Tıp Kütüphanesi konu başlıkları, toplu kataloglar ve Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları geliştirilmiştir. Bu gelişmelerin temel amacı kullanıcılara var olan bilgiyi doğrudan eriştirmektir (Atılgan, 1992: 24-25).

Kütüphane ve bilgi merkezlerine çeşitli sağlama yollarıyla gelen bilgi kaynakları, kullanıcıların erişimine sunulmak için kataloglama işlemlerinden geçmektedir. Kataloglama işlemleri sonucu koleksiyonda yer alan bilgi kaynaklarına ait çeşitli erişim uçları açılarak kullanıcıların hizmetine sunulmaktadır. Bu sebeple kütüphane ve bilgi merkezlerinde yer alan bilgi kaynaklarının kataloglanması işlemleri, araştırmacılar tarafından gereksinim duyulan bilgiyi araştırmacıya ulaştırması amacını taşımaktadır.

Gürdal Tamdoğan'a (2009: 162) göre bilgi erişim süreci şu şekilde tanımlanmıştır:

> *"Bilgiye seçici biçimde yaklaşan "kullanıcı" ile sistematik hale getirilen ve kullanılır kılınan (depolanmış) –bilgi- arasındaki bilgi akış sürecini kesintisiz biçimde sağlamak üzere, belirli yöntem ve tekniklerin kullanılarak sistem içindeki bilgi kaynağı ve/veya bilgi kaynağı içindeki bilginin çağrılması, çekilip alınması ve değerlendirilmesidir."*

Bilgi erişim, kullanıcılar tarafından gereksinim duyulan bilgiye basılı veya elektronik olarak var olan tüm dokümanların taranarak ulaşılması sürecini içerir. Gereksinim duyulan bilgiye de ulaşılması farklı yöntemlerin uygulanması sonucu mümkündür. Kullanıcı bu yöntemlerin bilincinde ve farkında olarak tarama işlemini gerçekleştirmesi gerekmektedir. Bu yöntemlerin aşamaları şu şekildedir: Kullanıcı, ilk etapta gereksinim duyduğu bilgiye yönelik olarak soru ve/veya sorunları içeren

sorgu cümleleri oluşturmalıdır. Oluşturulan sorgu cümleleri anahtar kelimelerle ilişkilendirilerek düşünsel ortamdan somut ortama aktarılmalıdır. Sorgu cümlelerine yönelik olarak dil, zaman, bilgi kaynağı türü, konu, ortam gibi filtrelemeler belirlenmelidir. Daha sonrasında bilgi isteğini karşılamaya yönelik olarak kullanılan sistemin hangi tarama seçeneklerini içerdiği, belirlenen sınırlılıklara uygun olarak işlem yapılıp yapılamayacığının tespit edilmesi gerekmektedir (Beygirci, 2015: 6).

Bilgiye erişmede kullanılan çeşitli araçlar bulunmaktadır. Bu araçlar içerisinde önemli bir yere sahip olan Çevrimiçi Kütüphane Kataloğu-Online Public Access Catalog (OPAC), kütüphane koleksiyonunda yer alan bilgi kaynaklarının bibliyografik kimliklerini tarama ve kimlikler sayesinde rafta yer alan kaynaklara zaman ve mekândan da tasarruf sağlayarak erişim olanağı sunmaktadır. Kart katalogların ardından ortaya çıkan bu teknoloji, koleksiyona ait katalog kayıtlarını MARC alanlarını kullanarak internet üzerinden kullanıcıların erişimine sunmuştur (Özel ve Çakmak, 2012: 111). Kullanıcılar, OPAC üzerinden bilgi kaynaklarına ait ISBN, yer numarası, yazar adı, eser adı ve konu başlıkları gibi temel erişim uçlarından Boolean operatörleri ve anahtar sözcüklerini kullanarak tarama yapma hakkına sahiptirler (Husain ve Alam Ansari, 2006: 42).

2.3. Kataloglamada Uluslararası Standartlar

2.3.1. Bibliyografik Denetim

Gelişen teknolojiyle birlikte, sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda bilgi üretimi sürekli artmakta ve birikimli olarak diğer kuşaklara aktarılmaktadır. Bu durum üretilen bilgiye erişimi ve bilgiyi elde etmeyi güçleştirmektedir. Bilgi odaklı yaşananların doğal bir sonucu olarak da bilginin denetimini zorunlu hale getirmiştir. İnsanların kayıtlı olan bilgiye gereksinim duyduğu anda ve hızlı bir şekilde erişebilmesi bilgi kaynaklarının bibliyografik kayıtlarının oluşturulup düzenlenmiş olması şartına bağlıdır.

Bibliyografik denetim, bilgi hizmetlerinin temel faaliyet alanını oluşturmaktadır. Basit olarak, bilgi kaynaklarının sağlanması ve depolanması, bunların organizasyonu ve denetimi, dokümanların ve bilginin çeşitli düzeylerdeki hizmetlerle kullanıcıya sunulmasıdır (Baydur, 1982: 22). Bunun için de hızlı ve doğru bir şekilde tutulması ve hızlıca kullanıcıya ulaştırılması gerekmektedir (Atılgan, 1992: 30).

Kütüphane ve bilgi merkezlerinde yer alan bilgi kaynakları kayıt altına alınırken ulusal ve uluslararası düzeyde standartlaşmanın olması büyük önem taşımaktadır. Bu noktada kataloglama kuralları ve sınıflama sistemleri öncü rol oynamaktadır. Aynı bilgi kaynağına ait bibliyografik verilerin farklı şekillerde girişinin yapılması hem standartlaşmayı önlemekte hem de kullanıcının erişimini zorlaştırmaktadır. Yine bu noktada bilginin sunulduğu ortamın da standartlaşma açısından önemi ortaya çıkmaktadır. OPAC üzerinden sunulan bibliyografik kayıtlar ulusal ve uluslararası düzeyde bibliyografik denetimin gerçekleşmesini ve standart kayıtların oluşmasını sağlamaktadır.

Kütüphanecilikte bibliyografik denetim olarak adlandırılan kavramla birlikte bibliyografya terimi ortaya çıkmıştır. Bibliyografya kimliği oluşturulmuş olan her bir bilgi kaynağının tek tek listelenmesidir. Bibliyografya oluşturulurken koleksiyon sağlanır, tanımlanır, sınıflandırılır ve düzenlenerek yayınlanır. Dolayısıyla bibliyografya her tür bilginin kaydedilmesi için belirli tekniklere dayanılarak yürütülen işlemlerdir (Rukancı, 2003: 146).

2.3.1.1. Bibliyografik Denetimde Uluslararası Standartlaşma - ISBD

ISBD, kataloğu yapılacak olan bilgi kaynağının tanımlanmasında temel olarak belirli bir sistematik sıra ile kaydedilecek veya kopyalanacak veri öğelerini belirleyen standarttır. Uluslararası Standart Bibliyografik Tanımlama (ISBD), evrensel bibliyografik kontrolü sağlamak adına ana standart olarak kullanılmak üzere ortaya çıkmıştır. Diğer bir ifadeyle ISBD, tüm ülkelerde yayımlanan bütün kaynaklar için uluslararası olarak kabul edilebilir bir biçimde, temel bibliyografik verilerin paylaşılmasını, evrensel ve anında erişilebilir kılınmasını hedef edinmiştir.

IFLA tarafından 1969 yılında Kopenhag'da düzenlenen "Kataloglama Uzmanları Milletlerarası Toplantısı"nda bibliyografik denetimin ve bilgisayar ortamında girilen katalog kayıtlarının standartlaşması bakımından önemli bir karar alınmıştır. Bu kararın sonucu olarak "Uluslararası Standart Bibliyografik Tanımlama-ISBD" standartları geliştirilmiştir. Bu standartların içeriğine bakıldığında çeşitli türden bilgi kaynakları için ayrı ayrı standartlar geliştirilmiştir (Atılgan, 1987: 74). ISBD MARC formatının da desteklemektedir. Geliştirilen standartların ilkeleri ise şu şekilde sıralanmıştır:

a) ISBD, yayınlanmış bilgi kaynaklarının tanımlanması için tek biçimliliği mümkün olduğu ölçüde sağlayacak şekilde tutarlı kayıtların ortaya çıkarılması,

b) ISBD, ulusal bibliyografik kuruluşlar ile uluslararası kütüphane ve bilgi merkezleri (üreticiler ve yayıncılar dahil) arasında bibliyografik kayıt alışverişine yardımcı olmak amacıyla evrensel olarak uyumlu tanımlayıcı kataloglama için kuralların sunulması,

c) ISBD, ulusal bibliyografik ajanslar, milli kütüphaneler ve diğer kütüphaneler tarafından ihtiyaç duyulan farklı tanımlayıcı kataloglama seviyelerinin sunulması,

d) Bir kaynağın tanımlanması ve seçimine yardımcı olmak amacıyla gereken tanımlayıcı unsurların belirlenmesi,

e) Belirli bir otomatik sistemde tanımlayıcı öğelerin gösterilmesini veya kullanılmasının sağlanmasıdır (IFLA, 2007: viii).

Yine IFLA tarafından 2011 yılında yayınlanan *ISBD: International Standard Bibliographic Description* birleştirilmiş baskısında ISBD amaçları şu şekilde sıralanmıştır (IFLA, 2011: 1):

a) Farklı kaynaklar tarafından üretilen bibliyografik kayıtları birbirleriyle değiştirilebilir hale getirmek, böylece bir ülkede üretilen kayıtlar kütüphane kataloglarında veya diğer ülkelerdeki diğer bibliyografik listelerde kolayca bulunabilir hale gelmiş olacaktır.

b) Dil yönünden engellerin ortadan kaldırılmasına yardımcı olmak, böylece bir dilin kullanıcıları için üretilen bibliyografik kayıtlar diğer dillerin kullanıcıları tarafından da taranabilir hale gelecektir.

c) Basılı formda üretilen bibliyografik kayıtların elektronik forma dönüştürülmesine yardımcı olmak,

d) Semantik Web ortamında bibliyografik verilerin taşınabilirliğini ve ISBD'nin diğer içerik standartlarıyla birlikte çalışabilirliğini arttırmak.

Uluslararası Standart Bibliyografik Tanımlama-ISBD, ilk olarak ISBD (Monographic-M) şeklinde tek ciltli ve çok ciltli monografik yayınlar için *Uluslararası Standart Bibliyografik Tanımlama* olarak 1971'de yayınlanmıştır ve bir dizi standartlardan oluşmaktadır. Diğer materyaller için ise farklı dönemlerde;

- Kartografik materyaller (haritalar) (ISBD **(**Cartographic Materials- CM)),
- Elektronik kaynaklar (ISBD (Electronic Resources-ER))
- Süreli yayınlar (ISBD (S)),
- Genel kaynaklar (ISBD (General-G)),
- Kitap dışı materyaller (ISBD (Non-book Materials-NBM)),
- Notalar (ISBD (Phamled Monographs-PM)),
- Yazma eserler (ISBD (Anthiquities-A)),
- Bilgisayar dosyaları (ISBD (Computer Files-CF)), standartları geliştirilmiştir.

Her bir materyal türü için ayrı ayrı oluşturulan ISBD'ler genel bir taslağa dayanmaktadır. Buna göre bir bibliyografik veride bulunması gereken unsurlar "alan" denilen veri bildirim topluluklarına ayrılmaktadır. Bunlar içinde de "veri bildirimleri" yer almaktadır. Bu alan ve veri bildirimleri ISBD'lerin belirlediği sıra içinde sunulmakta ve önlerine konulan özel anlam yüklenmiş noktalama işaretleri ile gösterilmektedir (Canata, 2005: 74).

Tablo 2.1'de ISBD'de belirlenmiş olan alanlar ve noktalama işaretlerinin anlamları yer almaktadır:

Tablo 2.1: ISBD'de belirlenmiş olan alanlar ve noktalama işaretleri

Bibliyografik Alan	Noktalama İşareti	Bibliyografik Öge
1. Eser Adı ve Sorumluluk Bildirim Alanı	[ ]	Genel Materyal Tanımı (Opsiyonel)
	=	Paralel Eser Adı
	:	Alt Eser Adı
	/	İlk Sorumluluk Bildirimi
	;	Emeği Geçenler
2. Basım Bildirim Alanı	=	Paralel Basım Kaydı (Opsiyonel)
	/	Basım Kaydına İlişkin Sorumluluk Bildirimi
	;	Basım Kaydına İlişkin Diğer Sorumlular (Emeği Geçen vd.)
	,	Ek Basım Bildirimi
3. Yayın Bildirim Alanı		İlk Yayın, Dağıtım vb. Yeri
	;	Diğer Yayın, Dağıtım vb. Yeri
	:	Yayınlanan, Dağıtan Adı
	[ ]	Yayıncı, Dağıtıcı vb. İşlevi
	,	Yayın Tarihi
	(	Üretim Yeri
	:	Üretenin Adı
	,)	Üretim Tarihi
4. Fiziksel Niteleme Alanı	:	Diğer Fiziksel Ayrıntılar (Resim, Şekil, Tablo, Harita vd.)
	;	Boyutlar
	+	Ek Materyaller (CD-ROM, DVD, Kroki vd.)
5. Dizi Alanı		Dizinin ya da alt dizinin başlığı
	=	Dizinin ya da alt dizininparalel başlığı
	:	Dizinin ya da alt dizinindiğer başlığı
	/	Diziye İlişkin Sorumluluk Bildirimi
	;	Diziye İlişkin Emeği Geçenler
	,	Dizinin ISSN (Uluslararası Standart Süreli Yayın) Numarası
	;	Dizi Numarası
6. Notlar Alanı		Materyale ait çeşitli notlar (Dizin, Kaynakça vd.)
7. ISBN, Cilt ve Fiyat Alanı		ISBN (Uluslararası Standart Kitap numarası)
	=	Anahtar Başlık
	:	Fiyat Bilgisi
	()	Nitelik (Çeşitli durumlarda)

Kaynak: (IFLA, 2004: 6-7)

Günümüzde tüm kütüphane otomasyon sistemleri ISBD standartlarına uygun şekilde kataloglama yapılmasına olanak ve kolaylık tanımaktadır. Buna uygun şekilde altyapıları ve kodları oluşturulmuştur. Bu sebeple elektronik ortamda katalogcular tarafından gerçekleştirilen kataloglama işlemlerinde her birine yukarıda açıklandığı şekilde ayrı anlamlar yüklenmiş olan noktalama işaretlerinin kullanılması uluslararası standartlara uygunluk açısından ayrıca önem taşımaktadır.

2.3.2. Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları 2 (AACR2)

Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları (AACR), Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya, Kanada ve Avustralya'nın yanı sıra başka birçok ülkedeki kütüphaneler tarafından çeşitli bilgi kaynaklarının tanımlayıcı kataloglanması için kullanılan temel uluslararası katalog kodudur. İlk kez 1967'de geliştirilmiştir ve 2005'e kadar düzenli olarak güncellenmiştir. Standardın revize edilmiş ve güncellenmiş halleri AACR2 olarak adlandırılmıştır. Anglo-Amerikan Kataloglama Kurallarının ikinci baskısı (AACR2), kitapların kataloglanmasında ve genel olarak kütüphanelerdeki diğer materyal türlerinde kullanılmak üzere tasarlanmış en yaygın kataloglama kuralı olmuştur. AACR2, bir kütüphane kaynağını sunmak için bir vekil kayıtta meta veri üretmek için ayrıntılı olarak kurallar ve kılavuzlar dizisini içerir. Bu kurallar; başlık, yayıncı, basım kaydı, dizi vb. alanların standart tanımının yanı sıra, bir kütüphanenin dermesinde yer alan tüm materyaller için erişim noktalarının oluşturulmasını sağlar (Anglo-American, 2018).

Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve İngiltere kütüphanecilerinin 1967 yılında yayınlamış olduğu AACR, ISBD standartlarına göre 1978 yılında günün şartlarına göre tekrar hazırlanmış ve AACR2 adıyla yayınlanmıştır. Ardından 1980'lerde AACR2'de yapılan üç değişikliği birleştirerek AACR2 (1988); kodlarda yapılan çok sayıda değişiklikle AACR2 (1998); ve küçük değişikliklerle birlikte elektronik kaynakların önemli ölçüde kapsanmasını sağlayan AACR2 (2002) şeklinde toplamda üç "revision" yayınlanmıştır (Welsh ve Batley, 2012: 5). Daha sonra da 2004'te "update" versiyonu yayınlanmıştır (*Kataloglama İçin Kurallar,* 2008: xii).

AACR2'nin editörlüğünü yapan Michael Gormani AACR2'yi özleştirme amacıyla tüm bilgi birikimini ortaya koyarak 1981 yılında *The Concise AACR2*'yi yayınlamıştır. Necmettin Seferoğlu da AACR2'nin özgün olarak Türkçe'ye

çevilmesi amacıyla Türkçe örnekleri de kullanarak 1988 yılında *Özleştirilmiş Kataloglama Kuralları* adı altında *The Concise AACR2'*nin çevirisini gerçekleştirmiştir. Ardından da yapılan değişiklikler ve eklemelerden sonra *Kataloglama İçin Kurallar* adını alarak ilki 2003 yılında, 2. baskısı da 2008 yılında yayınlanarak Türkiye'deki katalogcuların hizmetine kazandırılmıştır.

Hasan Keseroğlu da kütüphane ve bilgi merkezlerinde gerçekleştirilen kataloglama çalışmalarında tekbiçimliliği sağlamak amacıyla AACR2'nin 2002 yılında yayınlanan 2. baskısının çevirisini yaparak *Kataloglama Kuralları: Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları 2* adlı çalışmayı 2006 yılında hazırlamıştır. Bu çalışma kapsamında Keseroğlu AACR2'deki niteleyici kataloglama alanlarını aşağıdaki gibi vermiştir (Keseroğlu, 2006: 73-74):

1. Temel Giriş Ögesi

a) Gerçek ya da tüzel kişi

b) Sorumluluk gerçek ya da tüzel kişiye verilmiyorsa eser adı

c) Tek biçim eser adı

2. Gövde (Nitelemenin ikinci paragrafı)

a) Eser adı ve sorumluluk bildirim alanı

i. Eser adı, varsa seçenek eser adı

ii. Genel belge belirleyici

iii. Koşut eser adı

iv. Başka eser adı bilgisi

v. Sorumlu ve emeği geçenler

b) Basım (Edisyon) alanı

i. Basım kaydı

ii. Basıma ilişkin sorumlu kaydı

c) Belgenin numaralama alanı

i. Harita için izdüşüm ve ölçek kaydı; isteğe bağlı olarak müzik sunum durumu; elektronik kaynakların türü ve genişliği

ii. Süreli yayınlar ve mikroform biçimindeki süreli yayınlar için numaraya bağlı adlandırma ya da alfabetik adlandırma alanı

iii. Elektronik kaynaklarda eserin türü ve kapsamı

d) Yayın, dağıtım alanı

i. Yayın ya da dağıtım yeri

ii. Yayınlayan, dağıtan vb. adı

iii. Yayınlayan, dağıtan vb.'nin işlevsel durumu

iv. Yayın, dağıtım vb. tarihi, gerekiyorsa telif hakkı tarihi

v. Yayın, dağıtım vb. adı ve yeri bilinmiyorsa (Basımevi, basım tarihi)

3. Fiziksel Niteleme Alanı

a) Eserin uzunluğu (örneğin; sayfa, cilt, slayt, harita vb. sayısı)

b) Başka fiziksel ayrıntılar (örneğin; resim, harita vb.)

c) Boyutlar (Boy, boy-en, çap vb.)

d) Birlikteki belgeler

4. Dizi Alanı (Fiziksel niteleme alanını izler. İkinci paragrafın devamıdır)

a) Dizi adı, varsa koşut eser adı ile başka adları

b) Diziye ilişkin sorumluluk bildirimi

c) ISSN (diziler için)

d) Dizide numaralama

e) Alt diziler

f) İkinci ve onu izleyen diziler

5. Not(lar) Alanı

a) Her not ayrı bir paragraf olarak verilir.

6. ISBN/ISSN (Son notu izleyen paragrafta verilir).

7. İzleme

a) Konu başlıkları (Hint Sayıları ile)

b) Ek girişler (Romen sayıları ile)

8. Yer Numarası

a) Sınıflama numarası ya da simgesi

b) Cutter numarası ya da başka simge ve numaralar

2.3.3. Machine Readable Cataloging (MARC)

MARC, Makinece Okunabilir Katalog veya Kataloglama için bir kısaltmadır. Bu genel açıklama biraz yanıltıcıdır. Çünkü ne katalog türü ne de bir kataloglama yöntemi değildir. Aslında MARC, bir katalog kaydının her bir parçasına, bilgisayar tarafından ele alınabilmesi için etiketlerin atanması için kılavuzlar sunmaktadır. MARC formatı öncelikle kütüphaneler için tasarlanmıştır. Bununla birlikte, bu kavram, giderek artan bilgi topluluğunun bibliyografik verilerin depolanmasının ve değiştirilmesinin uygun bir yolu olarak benimsenmiştir. Orijinal MARC formatı 1965-6'da Amerika Birleşik Devletleri'nde (Kongre Kütüphanesi tarafından) geliştirilmiştir ve o zamandan beri aşağıdaki ortak özelliklere sahip olan bir dizi format olarak ortaya çıkmıştır:

1. ISO 2709 kayıt yapısına veya eşdeğer ulusal standartlarına uygundur. ISO'nun 1973 yayınladığı bu standardın birinci basımı Türkçe'ye çevrilerek TS/2783 kod numarasıyla 1977 yılında yayınlanmıştır (Atılgan, 1991: 10)

2. Ulusal bir kütüphane veya ulusal bibliyografik ajansa dayalı ulusal formatlardır ve diğer benzer kuruluşlarla bibliyografik kayıtların değişimi için belirlenmiş iletişim formatlarıdır (Chowdhury ve Chowdhury, 2007: 53-54).

1961’de Paris’te düzenlenen Kataloglama İlkeleri Milletlerarası Konferansı’nın somut adımları olarak 1966 yılında MARC1 ve 1968 yılında değişiklikler ve eklemelerle birlikte MARC2 pilot projelerinin geliştirilmesiyle birlikte elektronik ortamda yapılacak kataloglamaya geçiş gerçekleştirilmeye başlanmıştır (Bayter, 2004: 109). Pilot proje, Haziran 1968'de resmen sona ermiş ve Temmuz-Mart 1969 arasında yeni prosedürleri ve programları test etme dönemine geçilmiştir (Avram, 2003: 1714).

MARC2’nin ortaya çıkmasındaki amaçlar şu şekildedir:

• Sadece kitap değil, her türlü kütüphane materyali için kullanılmalıdır.

• Makineleşmiş kütüphane sistemlerinde kullanılabilir.

• Sadece kataloglamada değil, çeşitli uygulamalarda kullanılmak üzere yeterince esnek olmalıdır (Bowman, 2003: 10).

MARC formatında belirlenmiş değişken alanlar Tablo 2.2’de gösterilmiştir:

Tablo 2.2: Bibliyografik veriler için MARC formatlarının değişken alanları

Etiket Numarasıyla İşlevsel Bloklar	
OOX	Değişken kontrol alanları
OXX	Değişken alanlar, genel bilgiler
1XX	Temel giriş
2XX	Başlık, basım ve yayın bilgileri
3XX	Fiziksel açıklamalar
4XX	Dizi notları
5XX	Bibliyografik notlar
6XX	Konu başlıkları (isim veya konu)
7XX	Ek girişler
8XX	Seri ek girişleri
9XX	Yerel olarak tanımlanan alanlar

Kaynak: (Morton, 1986: 25)

Bu girişimler sadece kısmen başarılı olmuş ve takip eden 25 yıl boyunca, UKMARC ve USMARC dâhil olmak üzere dünya genelinde 50'den fazla farklı MARC formatı geliştirilmiştir (Welsh ve Batley, 2012: 131). Sonraki yıllarda, İngiltere'de UKMARC ve ABD'de USMARC olmak üzere formatın iki ana sürümü geliştirildi. USMARC, UKMARC ve diğer ulusal MARC formatlarının içerik tanımları açısından bazı farklılıklar yer almaktadır. Kongre Kütüphanesi ve Kanada Milli Kütüphanesi, 1999 yılının başlarında yeni bir isim altında USMARC ve CANMARC formatlarını tek bir baskı haline getirmişlerdir: MARC 21. İngiliz Ulusal Kütüphanesi ise 2001 yılına kadar UKMARC kullanmaya devam etmiş ve bu tarihten itibaren MARC 21'i kullanmaya başlamıştır (Bowman, 2003: 11).

3. KAYNAK TANIMLAMA VE ERİŞİM STANDARDI

Türkçe açılımı "Kaynak Tanımlama ve Erişim" olan ve genel olarak kısaltması kullanılan RDA (Resource Description and Access), Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları 2 (AACR2)'nin yerini alan yeni kataloglama standardıdır. RDA, AACR2 ile güçlü bağlantıları olmasına rağmen teorik bir çerçeveye dayanması, dijital ortam için tasarlanması ve daha geniş bir kapsama sahip olmasından kaynaklı olarak oldukça farklıdır. RDA da AACR2'ye benzer olarak bir dizi uygulamaya dönük komutlardan oluşmaktadır. RDA'yı anlamlandıran ve tercih yönelimi olmasını sağlayan, Bibliyografik Kayıtlar için İşlevsel Gerekler (FRBR) ve Yetki Verileri için İşlevsel Gerekler (FRAD) kavramsal modellerine dayanmasıdır. FRAD, FRBR modelinin bir uzantısıdır. Bu iki model, bibliyografik evreni anlamanın bir yoludur. Farklı türdeki bibliyografik ve otorite verilerinin, kullanıcıların kaynak bulma sürecinde uygulaması gereken talimatları başarılı bir şekilde yerine getirmesini nasıl desteklediğini gösterir. Ayrıca FRBR ve FRAD, kullanıcılara gelişmiş bir kaynak keşif deneyimi sunmak için teorik ve mantıksal olarak tutarlı bir temel sağlar (Oliver, 2010).

3.1. IFLA Kavramsal Modeller

3.1.1. Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR)

Günümüzde yaşanan bilgi kaynaklarının türü ve sayısındaki artışlar bilgi kaynaklarında ve içeriğinde yer alan bilgilerin düzenlenmesini ve nitelendirilmesini zorunlu kılmıştır. Bilginin düzenlenmesiyle ortaya çıkan kütüphane katalogları kart kataloglarla başlamış ve günümüzde gelişen teknolojiyle birlikte elektronik ortamda kataloglamanın yapılmasıyla çevrimiçi ortamda devam etmektedir. Bilgi kaynaklarının çoğalmasıyla bibliyografik kayıtlar da doğru orantılı olarak artmaktadır. Bu durum kütüphanelerde yaşanan aynı bilgi kaynağına ait farklı farklı kimliklerin oluşması sorunu ortaya çıkarmıştır (Özel, 2009: 1). Bu duruma örnek verilecek olursa; OCLC'de yer alan ve en çok satın alınan kitapların yer aldığı "Top 1000" listesinde ilk sırada yer alan İncil'e ait kütüphanelerdeki 796.882 kopyanın 93.567 farklı bibliyografik kimliği oluşturulmuştur. Yine aynı listede 13. Sırada bulunan Kur'an-ı Kerim'in 37.080 farklı kopyasının 2.692 farklı bibliyografik kaydı

oluşturulmuştur (OCLC Research, 2005). Örnekte de görüldüğü gibi aynı bilgi kaynağına ait farklı bibliyografik kimliklerin hazırlanması hem kütüphanelere zaman ve maliyet açısından yük getirmekte hem de kullanıcılara gereksinim duydukları bilgilere ulaşmada karmaşıklık yaratmaktadır.

Günümüzde kullanılan kataloglama kuralları ve uygulamaları, 1969 yılında Kopenhag'da düzenlenen "Kataloglama Uzmanları Milletlerarası Toplantısı"nda katalog kayıtlarının standartlaşması açısından ortaya çıkan "Uluslararası Standart Bibliyografik Tanımlama-ISBD" standartlarına dayanmaktadır. Fakat yukarıda açıklandığı gibi artan bilgi kaynaklarının bibliyografik kimliklerinde yaşanan karmaşıklığı gidermek adına IFLA (International Federation of Library Associations) 1997 yılında "Functional Requirements for Bibliographic Records (Bibliyografik Kayıtlar için İşlevsel Gerekler)" (FRBR) kavramsal model önerisini bir rapor olarak kütüphanecilik camiasına sunmuştur (Tonta, 2005). Amaç, bilgi gereksinimi duyan kullanıcıların bibliyografik kayıtlara başvurduğunda yaptıkları çeşitli görevlerle her bir bibliyografik kayıttaki belirli özellikler ve ilişkilerle (ayrı veri öğeleri olarak kayıtta yer alan) ilişkilendirmesi için temel oluşturacak bir kavramsal model üretmek olmuştur (IFLA, 1998: 3). İkinci amaç ise kütüphaneler tarafından yapılan kataloglama işlemlerinde işlevselliği artırmak olmuştur (IFLA, 1998: 7).

FRBR, bilgi gereksinimi duyan kullanıcının ihtiyacını en iyi şekilde karşılamak için ortaya çıkmış bir modeldir. FRBR'de özellikle önemli olan, bilgi kaynaklarının bibliyografik tanımlama yoluyla benzersiz bir şekilde tanımlayarak ortak özelliklere sahip kaynakları bir araya getirmek ve kullanıcıların kaynakları bulmalarına yardımcı olmaya çalışmaktır. Bu bilgi kaynakları genellikle bir kütüphanenin kendi koleksiyonlarında yer alan kaynaklardır, ancak bazen aynı kaynağın farklı kütüphane koleksiyonunda yer aldığını belirten bibliyografik açıklamalar ve yer işaretleri de belirterek işlevselliği de artırmaktadır (Tillett, 2007).

Bilgi gereksinimi duyan kullanıcılar koleksiyonda yer alan eserle ilgili ek öğeleri almak isteyebilir. Örneğin, bir roman veya bir Shakespeare oyunun basılı formatının dışında aynı zamanda sahnedeki oyunun ses veya video formatını veya mevcutsa bir film sürümünü bulmak isteyebilirler. IFLA'nın himayesinde yaratılan FRBR kavramsal modeli, kullanıcı açısından bir kütüphane kataloğunu kolaylaştırmak için tasarlanmıştır. Bu bibliyografik kayıtlarda yer alan verilerin kullanıcılarının

ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi için bir çerçevedir. Bibliyografik varlıkların, niteliklerinin ve aralarındaki ilişkilerin tanımlaması ve bunları kullanıcı görevleriyle eşleştirmesi anlamında, ilişkisel veritabanı yönetim sistemlerinin ardındaki kavramsal ilişki modeline dayanmaktadır (IFLANET, 2004; Chowdhury ve Chowdhury, 2007: 39).

IFLA'nın FRBR kavramsal model çalışması, kullanıcıların ulusal bibliyografya ve kütüphane kataloglarının araştırılması ve kullanılması sırasında kullanıcılar tarafından gerçekleştirilen aşağıdaki genel görevlerle ilişkili olarak tanımlanmıştır (IFLA, 1998: 8–9):

- Bulma: Gereksinim duyulan materyallerin kullanıcının belirttiği arama kriterlerine göre bibliyografik verilerin kullanılarak bulunması (Örneğin, belirli bir konudaki tüm belgelerin ve o konuya ilişkin başlık altındaki yayınların taranması),

- Belirleme: Ulaşılan verilerin kullanılarak varlığın belirlenmesi (Örneğin, bir kayıtta açıklanan belgenin, kullanıcı tarafından aranan belgeye karşılık gelip gelmediğinin açıklanması veya aynı eser ismine sahip kayıtların birbirinden ayırt edilmesi),

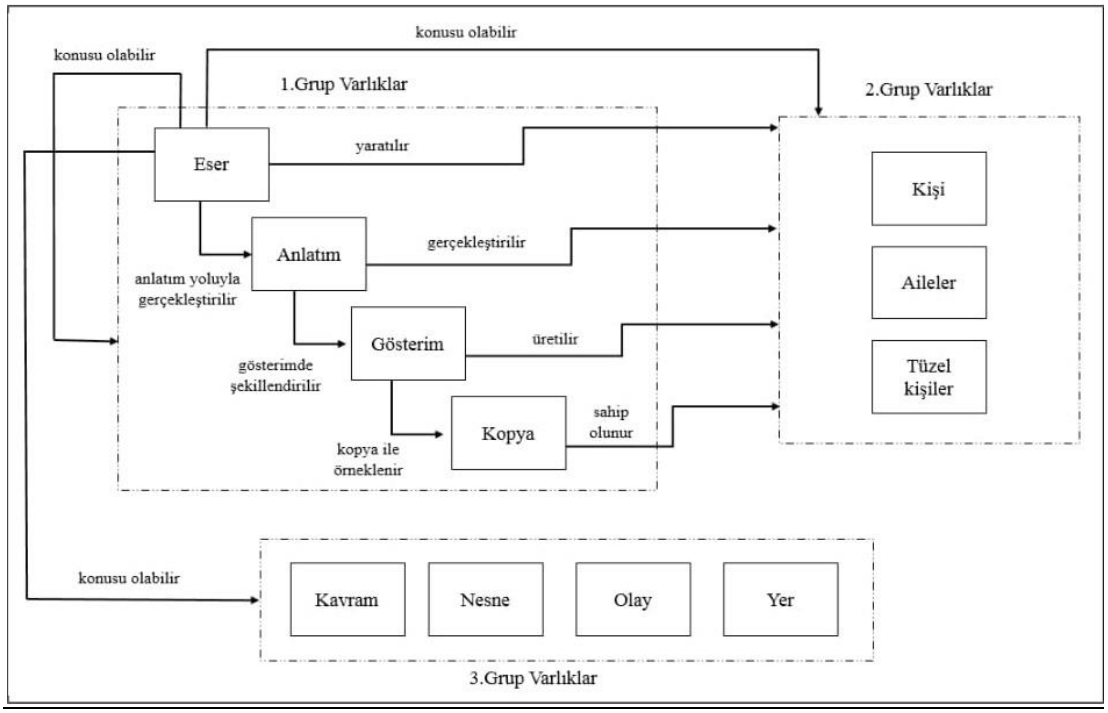
- Seçme: Veriler kullanılarak kullanıcı gereksinimlerine uygun varlığın seçilmesi (örneğin, kullanıcının anladığı bir dilde bir metnin seçilmesiveya kullanıcı için mevcut donanım ve işletim sistemi ile uyumlu bir bilgisayar programının seçilmesi),

- Sağlama: Veriler kullanılarak tanımlanan varlığın sağlanması (Örneğin, bir yayın için bir satın alma talebinde bulunmak, kütüphane koleksiyonunda yer alan bir kitabın ödünç alınması için istekte bulunmak veya çevrimiçi olarak bir uzak bilgisayarda saklanan bir elektronik belgeye erişmek).

FRBR modeline göre bibliyografik verilerde tanımlanan entelektüel veya sanatsal uğraşının çıktısı olarak ortaya çıkabilecek varlıklar; eser, anlatım, gösterim ve kopya olmak üzere 4 gruba ayrılmıştır (IFLA, 2011). Örneğin; Jack London tarafından ortaya konan "White Fang" isimli sanatsal veya entelektüel yapıt "eser"; bu eserin

"Beyaz Diş" ismiyle Türkçe yayınlanması "anlatım"; bu eserin 2007 yılında Lacivert Yayınları tarafında yapılan basımı "gösterim" ve bu gösterimin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nde bulunan örneği ise "kopya" olarak nitelendirilmiştir. Bu modele ilişkin varlık-ilişki durumu şekil 3.1'de gösterilmiştir.

Şekil 3.2: FRBR varlık-ilişki çizelgesi

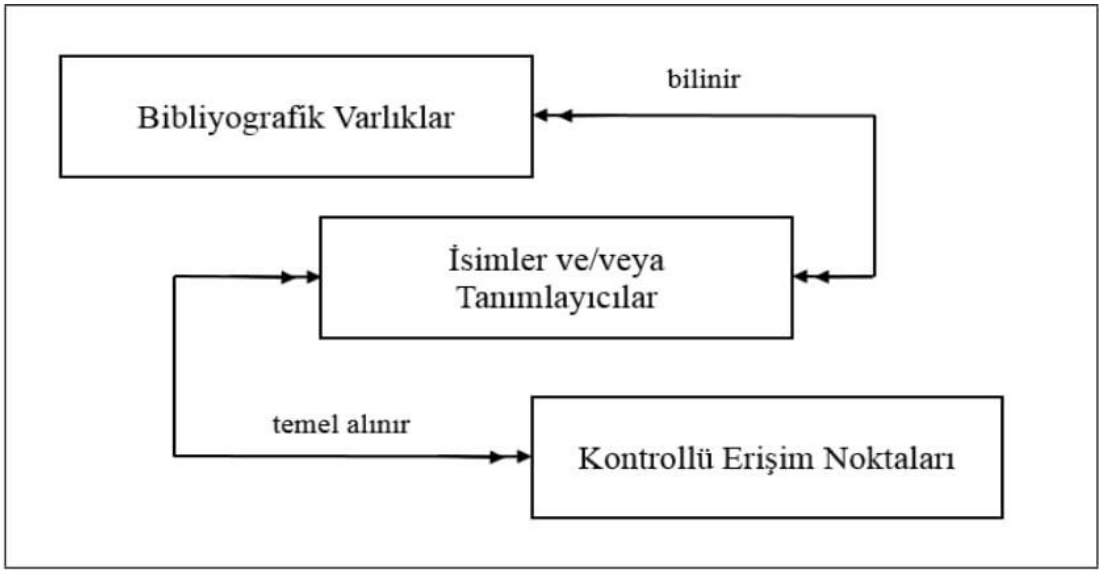

Kaynak: (Denton, 2008; Özel, 2015: 28)

3.1.2. Functional Requirements for Authority Data (FRAD)

1999 yılında FRBR kavramsal modelinin genişletilerek kullanıcı gereksinimlerine göre otorite (yetke) verilerinin tanımlanması amacıyla geliştirilmiştir (FRANAR, 2013: i). Yetke verileri, kişiler, aileler veya tüzel kişilerce oluşturulmuş bilgi kaynaklarına yönelik bibliyografik düzenleme işlemleri sırasında kontrollü erişim noktaları sunmaktadır (Özel, 2015: 29). Model basitçe şöyle tanımlanabilir; bibliyografik evrendeki varlıklar, FRBR kavramsal modelinde de tanımlandığı gibi isimler ve/veya tanımlayıcılar olarak bilinir. Kataloglama sürecinde bu isimler ve tanımlayıcılar; kütüphanelerde, arşivlerde, müzelerde veya diğer bilgi merkezlerinde kontrollü erişim noktaları oluşturmak için temel alınarak kullanılır (FRANAR, 2013: 3). FRAD'ın temel dayanakları şekil 3.2'de gösterilmiştir:

Şekil 3.3: FRAD modeli temel dayanakları

Kaynak: (FRANAR, 2013: 4)

FRAD, FRBR modeline göre daha kapsamlıdır. FRAD, tüm FRBR varlıklarını içerir ve otorite kontrolüne ilişkin ek varlıkları içermektedir. FRBR modelinde tanımlanan varlıklara (1., 2., ve 3. grup varlıklar) toplu olarak "bibliyografik varlıklar" adı verilmiştir. FRAD modeline özgü varlıklar ise isim, tanımlayıcı, kontrollü erişim noktası ve kurallardır. Bu kapsamda yazara ilişkin special coded dates-özel tarihler (046), associated place-yer (370), address-adres (371), field of activity-etkinlik alanı (372), affiliation-kurum (373), occupation-meslek (374), gender-cinsiyet (375), family-aile bilgisi (376), associated language-dil (377) alanlarının veri girişlerinde uygulanmasına geçilmiştir (Gümüş ve Gür, 2012). Kataloglama yapan personel, otorite kontrolü ile ilgili varlıkların doğrudan farkında olmayabilir fakat bu varlıklar önemlidir, çünkü birlikteliğe ve dolaşıma yardımcı olmaktadır. Aşağıda bu konuya ilişkin örnek yer almaktadır.

100 1# |a Ziya Gökalp, |d 1876-1924

Tarihler (MARC 046)

046 ## |f 1876 |g 1924

Yer (MARC 370)

370 ## |a Diyâr-ı Bekr, Osmanlı Devleti |b İstanbul, Türkiye

|u https://tr.wikipedia.org/wiki/Ziya_G%C3%B6kalp

Ekinlik alanı (MARC 372)

372 ## |a yazar |a toplum bilimci |a şair |a siyasetçi, |a Türkolog |a fikir Adamı |v vikipedi

Meslek (MARC 374)

374 ## |a yazar

Cinsiyet (MARC 375)

375 ## |a erkek

Dil (MARC 377)

377 ## |a tur |a ota

3.2. RDA'ya Geçiş

3.2.1. RDA'nın Geliştirilme Süreci

RDA, yani "Kaynak Tanımlama ve Erişim", Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları 2. basımının (AACR2) yerini alan yeni kataloglama standardıdır. AACR2 ile güçlü bağlantıları olmasına rağmen, daha çok dijital ortam için tasarlanmıştır ve AACR2'den daha geniş bir kapsama sahiptir (Chris, 2010).

RDA, kütüphane materyallerinin tanımlanması için kuralları içeren bir rehber kaynaktan daha fazlasıdır; kataloglama teorisi ve pratiğinin yeniden düşünülmesine temel oluşturmuştur. Uluslararası olarak belirlenmiş ilkelere, modellere ve standartlara dayanan RDA, kullanıcıları da göz önünde bulundurarak, daha geniş kitlelere ulaşacak bir anlam ifade eden terminolojiyi kullanan ve fiziksel materyallerin dışında dijital kaynakları da kapsayarak her türden kaynağının tanımlanması için daha tutarlı ve esnek bir çerçeve olacak şekilde tasarlanmıştır (Keenan, 2014: 447).

RDA'nın ana hedeflerinden biri, kullanıcıların gereksinim duydukları öğeleri daha rahat bir şekilde bulabilmesi olarak belirlenmiştir. Bu nedenle, Bibliyografik Kayıtlar için İşlevsel Gerekler (FRBR) ve Yetki Verileri için İşlevsel Gerekler (FRAD) modellerine dayalıdır ve Konu Otorite Verisi için İşlevsel Gerekler (FRSAD) modelinin de eklenmesi planlanmaktadır. Daha önce Konu Yetki Kayıtları için İşlevsel Gereksinimler (FRSAR) olarak bilinen Konu Yetki Verileri için İşlevsel

Gereksinimler (FRSAD), IFLA tarafından geliştirilen ve 2010 yılında yayınlanan kavramsal bir varlık-ilişki modelidir. Eentelektüel veya sanatsal çabaya hizmet eden varlıkların bibliyografik evrende nasıl ilişkilendirilebileceğini ve kontrol edilebileceğini detaylandıran FRBR modeli üzerinde yapılan çalışmanın devamıdır. Modelin, konu yetkilisi verilerinin küresel paylaşımını ve yeniden kullanımını desteklemesi amaçlanmıştır (FRSAD, 2010). Bu işlevsel gerekler kendi içlerinde kataloglama standardı olmamakla birlikte, özellikle dijital ortamda bilgi kaynaklarının kataloglanmasında ve düzenlenmesinde kullanılan terminolojilerin ve ilişkilerinin geliştirilmesine yardımcı olacak modellerdir (Khosrowpour, 2012: 401).

Yeni içerik standardı RDA ilk piyasaya çıktığında AACR2 ile benzer eleştirilere maruz kalmıştır. Her iki standart da mevcut olan standardı revize ederek sorunları çözmek adına projeler geliştirmiş ve her ikisi de farklı bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır. Her iki standart da büyük teknolojik değişim zamanlarında ortaya çıkmıştır (Çevrimiçi katalogların ortaya çıkması sırasında AACR2, farklı veri türleri ve metadata içeren birden çok veritabanına eşzamanlı erişim sağlayabilen keşif araçlarının yükselişi sırasında RDA geliştirilmiştir). Yine her iki standart da finansal anlamda çok fazla destek göremediler. Yine her iki standartta da kendi içerisinde başlıca teknik sorunları çözmek için uygulama ertelenmek zorunda kaldı (Randall, 2011: 344).

Chapman'a (2009) göre, AACR'nin dijital çağa uygunluğuna ilişkin temel kaygılar, RDA ile karşılaştırıldığında aşağıdakileri içermektedir:

- Giderek karmaşıklaşmaya başlayan kütüphane kaynakları ve bilgi çağı, farklı formatlardaki bilgiler için zemin hazırlamaya başladı. Geleneksel yöntemlerle oluşturulmuş basılı kaynakların dışında daha taşınabilir ve son derece teknolojik kaynakların geliştirilmesi, AACR'yi, kart katalog çağı sırasında oluşturulan bir kod haline getirmiştir. RDA geliştiricileri, bugünün bilgi kaynaklarındaki karmaşıklığın, AACR'ye göre yeni bir kodla daha etkin bir şekilde ele alınabileceğini savunmuşlardır.

- İçerik ve taşıyıcı verilerinin karıştırılması: AACR, "genel materyal tanımı" olarak adlandırılan isteğe bağlı bir öğeye sahiptir ve herhangi bir materyalin ait olduğu genel sınıfı tanımlamaktadır. Örneğin; sinema

filmleri ve videolar “genel materyal tanımı” olarak video kayıtları altında, kasetli müzikler, ses kayıtları ve CD'deki şarkılar ses kayıtları altında girilmektedir. RDA ise AACR’deki “genel materyal tanımı” alanını “içerik, medya ve taşıyıcı” olmak üzere üç alana ayırdığı için kaynakların sınıflandırılmasında daha fazla spesifikliğe izin vermektedir.

- AACR'ye göre üretilen kataloglar, ögeler arasında hiyerarşik ilişkileri göstermezken, RDA bir kataloğun ilişki tanımlayıcıların kullanımı yoluyla bir materyalin diğer materyale ilişkilendirmesini sağlar.

- Anglo-Amerikan merkezli bakış açısı: AACR'nin İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve Avustralya'dan kütüphane uzmanları kurulu tarafından oluşturulmuş olmasından dolayı, aslında sadece İngilizce konuşan uluslar için bir standart olarak kullanılması amaçlanmıştır.

- Bibliyografik Kayıtlar İçin İşlevsel Gerekler (FRBR) öncesinde yazılan AACR, 1967'de geliştirilmişken, FRBR’den 1990'lara kadar hiç söz edilmemiştir. AACR2 için kullanılan çerçeve Uluslararası Standart Bibliyografik Tanımlama (ISBD) iken, RDA’da çerçeve FRBR ve Yetke Verileri için İşlevsel Gereklilikler (FRAD) olmuştur.

- AACR, 1960'larda, internet geliştirilmeden önceki zamanda ortaya çıkmıştır. Çevrimiçi kaynaklar da henüz mevcut değildi ve etiketleme ile ilgili teknolojiler henüz başlangıç aşamasındaydı. Spanhoff'a (2002: 43) göre de, geleneksel kataloglama yöntemini temel alan kataloglama uygulamalarının, elektronik ortama uyması için yeniden değerlendirilmesi gerektiğini ve artık modern katalog ortamında etkin bir şekilde çalışmadığını belirtmiştir.

Kütüphanelerin RDA’ya geçiş için RDA ve AACR2 arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları bilmeleri gerekmektedir. Hart iki katalog standardı arasındaki en belirgin benzerlikleri ve farklılıkları tespit etmiştir. Buna göre benzerlikler şu şekildedir (2010: 30):

- RDA, AACR2 ile geriye dönük uyumlu çalışabilir. Yani bilgi merkezleri önceden AACR2'ye göre kataloglanmış olan bilgi kaynaklarını ortadan kaldırmalarına gerek kalmadan kolay bir şekilde RDA'ya ile birlikte bir arada yer alabilir. AACR2 için oluşturulan ve kullanılan çoğu başlık aynı zamanda RDA ile de kullanılabilir; yine aynı şekilde kişisel, kurumsal ve yer isimleri de kullanılabilir.

- MARC21 alanları RDA uygulamalarında kullanılmak üzere güncellenmiştir. 2008 yılında, RDA standartlarının MARC21 ile uyumunu gerçekleştirmek için bir RDA/MARC çalışma grubu kurulmuştur. Bununla birlikte, bazı RDA standartları için alt alanların bulunmadığı tespit edilmiş, çalışma grubu da bu alt alanlar için MARC21'e değişiklikler ve eklemeler önermiştir.

- RDA, mevcut kütüphane otomasyon sistemleriyle çalışabilir. Geriye dönük uyumluluk ve MARC21 uygulaması nedeniyle, RDA'nın mevcut kütüphane otomasyon sistemlerine senkronize olduğu görülmektedir. Sistem sağlayıcılarının yapması gereken işlem RDA uygulaması için sistemlerini güncellemeleri yeterlidir. Bu nedenle kütüphanelerin otomasyon sistemlerini değiştirmelerine gerek yoktur.

RDA ile AACR arasındaki farkları ise Hart (2010: 30) şu şekilde sıralamıştır:

- RDA yeni bir çerçeveye dayanmaktadır. FRBR modelinde listelenen varlıklar ve kullanıcı görevlerine göre standartlar belirlenmektedir. Kullanımı varlık-ilişki analizi kullanılarak oluşturulmuş; bu yöntem, kullanıcılar için en önemli olan kavramları varlıklar olarak tanımlayıp yetkilendirmektedir. İlişkiler daha sonra kurulan varlıklar için nitelik olarak tanımlanır. Aşağıdaki örnekte tarama yapılan yazara ait varlık-ilişki modeline göre oluşturulmuş bibliyografik kayıtlar yer almaktadır. O yazara ait eserlerin türü, dili ve çeşitli bibliyografik bilgileri yazarla ilişkilendirilerek kayıt ağacı şeklinde kullanıcıya sunulmuştur.

Şekil 4.3: FRBR'ize edilmiş katalog kaydı

Kaynak: Gümüş ve Gür (2012: 22)

- RDA standartları ilk etapta sadece çevrimiçi bir ürün olarak hazırlanmıştır. Amerikan Kütüphaneciler Derneği, Kanada Kütüphaneler Birliği ve Yeminli Kütüphane ve Bilgi Uzmanları Enstitüsü, RDA'ya rehberlik eden çevrimiçi bir ürün olan RDA Toolkit'i geliştirdi. Üç bölüme ayrılmıştır ve RDA içeriğinde gezinme konusunda farklı yaklaşımlar sunar. Bilgi uzmanları araç setini kullanarak RDA kuralları ve MARC21 alanları arasındaki bağlantıları da görebilir. Bununla birlikte RDA araç setini öğrenmek ve kullanmak, basılı AACR'yi kullanan kütüphaneciler için biraz zor olabilir, bu nedenle 2010'da basılı bir sürüm yayınlanmıştır, ancak çevrimiçi RDA araç seti hala tavsiye edilir.

- RDA, kütüphane verilerini anlamsal webe taşımayı mümkün kılmaktadır. 2005 yılında, Joint Steering Committee for RDA, Dublin Core Metadata Initiative (Dublin Core Metadata Girişimi) ve diğer metadata topluluğunun diğer üyeleri ile birlikte RDA öğelerini tanımlamayı amaçlayan "DCMI Görev Grubu" oluşturmak üzere toplanmıştır. Bu durum, RDA'yı bir metadata verileri haline getirecek ve metadata topluluğu tarafından kullanım için uygun hale getirecektir.

3.2.2. Dünya'da ve Türkiye'de RDA

Dünya üzerinde üretilen bilgi kaynaklarının zamanla kümülatif olarak artmasıyla birlikte kütüphaneler aynı içeriğe sahip eserler için birden fazla bibliyografik kayıt oluşturmaya başlaması, hem zaman ve emek israfına dönüşecek hem de uluslararası anlamda standartlaşmayı ortadan kaldırmaya neden olacaktı (Tonta, 2005: 278). Bu durum uygulanan kataloglama kurallarının tekrar gözden geçirilmesine zemin hazırlamıştır.

1997 yılında Toronto'da Joint Steering Committee for Revision of Anglo-American Cataloguing Rules (JSC) tarafından gerçekleştirilen "AACR'nin Geleceği, Gelişimi ve Prensipleri" adlı konferansta AACR2'nin yapısı korunarak AACR3'ü geliştirme önerileri sunulmuştur (Tillett, 2011: 267). AACR3 için taslak çalışmaları devam ederken IFLA, 1997 yılında "Bibliyografik Kayıtlar İçin İşlevsel Gerekler - Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR)" adıyla bir rapor yayınlayarak bibliyografik kayıtların işlevselleştirilmesi için kavramsal bir model önermiştir (IFLA, 2009).

AACR2'nin revize edilmesi ve genişletilmesi kapsamında AACR3'ün ortaya çıkarılması için çalışmalar yürüten JSC, AACR3 üzerinde çalışmanın kütüphane topluluğunun ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde olmadığını ve bibliyografik evrenin hızla değişmesi, web siteleri ve dijital medya gibi yeni materyal türleriyle gittikçe artan dijital ortamda doğru bir şekilde katalog oluşturmak için yeni bir kataloglama standardına ihtiyaç duyulduğu görüşünü ortaya atmıştır (Perez-Lizano, 2016: 354). Nitekim Nisan 2005'te taslak halinde yayınlanan AACR3'e uzmanlar tarafından da olumsuz geribildirim almıştır. Bu kapsamda uzmanlar, IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) tarafından ortaya çıkarılan yeni kavramsal modelleri ve yeni geliştirilen terimleri kapsamadığını belirtmişlerdir. Özellikle FRBR (Bibliyografik Kayıtlar için İşlevsel Gereklilikler) ve FRAD (Yetke Verileri için İşlevsel Gereklilikler) gibi IFLA kavramsal modellerine daha fazla dikkat edilmesi gerektiği yönünde görüşler ifade edilmiştir (Tillett, 2011: 267).

Bu gelişmeler ışığında JSC, strateji değiştirerek temelini AACR2'nin oluşturduğu, önceki kayıtlarla uyumlu olan ve önceliğini elektronik kaynaklara veren aynı zamanda basılı kaynakları da kapsayan yeni bir kaynak tanımlama ve erişim

standardı tanımlamaya karar vermişlerdir. “Resource Description and Access (RDA) - Kaynak Tanımlama ve Erişim” olarak adlandırılan yeni standardın yapısı FRBR (Bibliyografik Kayıtlar için İşlevsel Gereklilikler) ve FRAD (Yetke Verileri için İşlevsel Gereklilikler) IFLA kavramsal modellerine dayanmakadır (Joint Steering Committee for Development of RDA, 2009). 2005-2007 yılları arası bölüm bölüm taslakları oluşturulan RDA 2008 yılında tamamlanarak yayınlanmaya karar verilmiş ancak 2010 yılında yayınlanabilmiştir (Danesh ve Afshar, 2007). Yayınlayan ve sorumluluğunu yürüten komite (JSC); Amerikan Kütüphaneciler Derneği - American Library Association (ALA), Avustralya Kataloglama Komitesi - The Australian Committee on Cataloguing (ACOC), Britanya Kütüphanesi - The British Library (BL), Kanada Kataloglama Komitesi - The Canadian Committee on Cataloguing (CCC), Kütüphane ve Bilgi Uzmanları Enstitsüsü - The Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP) ve Kongre Kütüphanesi - The Library of Congress (LC) olmak üzere 6 üyeden oluşmaktadır (Joint Steering Committee for Development of RDA, 2009).

2010 yılında Online Computer Library Center (OCLC) ve American Library Association (ALA) Amerika’daki yapılan test sürecinin ardından Worlcat çevrimiçi kataloğunda RDA standartlarının yürürlüğe konacağını açıklamıştır (RDA and OCLC). Bu test ile birlikte ilke olarak RDA’yı güçlendirme konusu eski çalışmalara göre ön plana çıkmıştır. ALA tarafından 2011 yılında, National Library of Medicine, National Agricultural ve Library of Congress’ten üye kütüphanecilerin katılımıyla “Report and Recommendations of the U.S. RDA Test Coordinating Committee” isimli toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda RDA Testi Koordinasyon Komitesi, AACR2’de kullanılan “Genel Materyal Tanımı” yerine RDA’da içerik, medya ve taşıyıcı türü alanlarının (sırasıyla 336, 337 ve 338 MARC alanları) nasıl uygulanacağı ve gösterileceği ile ilgili özel konular ortaya koymuştur. Yapılan görüşmeler sonucunda “Genel Materyal Tanımını”nın bibliyografik kayıttan çıkarılmasına birçok olumsuz görüş bildirilmiştir (Panchyshyn ve Park, 2015: 216). Yine bu toplantıda Ocak 2013’ten itibaren Amerika kütüphanelerinde yürütülen kataloglama işlemlerinin AACR2 yerine RDA standartlarına göre yürütüleceği açıklanmıştır. Bu tarihten itibaren de kataloglama işlemleri RDA’ya göre yapılmıştır (Report and Recommendations…).

Türkiye'deki durum incelendiğinde; dünya üzerindeki RDA ile ilgili gelişmeler Türkiye'deki kataloglama çalışmalarıyla direkt olarak bağdaştırılmış ve kütüphaneler kendi kataloglarını inceleme ve dönüşüm çalışmalarını başlatmışlardır.

Bu doğrultuda, 2012 yılında üniversite ve farklı kurumların kütüphanelerinde görev yapan kütüphanecilerin katılımıyla Nevşehir'de çalıştay düzenlenmiştir. Bu çalıştayın amacı Türkiye'de RDA ile ilgili bir farkındalık yaratmak ve kuralların uygulanması noktasında ortak bir şekilde hareket etmek olmuştur. Çalıştayda RDA Çalışma Gruba kurulmuş olup bu grup RDA ile ilgili terminoloji oluşturulması, konu ve yazar otorite dizinlerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi, RDA çalışmalarını yürütecek kütüphaneciler için eğitim çalışmalarının ve dokümanlarının hazırlanması noktasında görüş birliğine varmışlardır. Çalıştayın ardından yine 2012'de Milli Kütüphane'de bir toplantı gerçekleştirilmiş olup yukarıda sayılan etkinliklerin yürütülmesi ve geliştirilmesi adına RDA Çalışma Grubu altında çalışacak 4 alt çalışma grubu oluşturulmasına karar verilmiştir (Özel, 2015: 39). Bu 4 alt çalışma grubu; "Terminoloji Geliştirme Grubu", "Konu Başlıkları Listesi Geliştirme Grubu", "Yazar Listesi Geliştirme Grubu" ve "Teknoloji Grubu" şeklinde sınıflandırılmıştır (RDA Türkiye, 2013).

Planlanan eğitim çalışmaları kapsamında, İzmir'de 7-8 Mart 2013 tarihlerinde "1. Uluslararası Semantik Ağ ve Üst Veri Sistemleri Konferansı"; Ankara'da 26 Mart 2013 tarihinde "Bilgi Hizmetleri ve Bilgi Düzenlemede Yeni Yaklaşımlar Konferansı" ve İstanbul'da "RDA, VIAF, BibFramework: Kütüphanelerde Linked Data'ya Geçiş Konferansı"; 27 Mart 2013 tarihinde İzmir'de "Yeni Bibliyografik Evren, RDA ve Ulusal Girişim Konferansı" ve 19 Nisan 2013 tarihinde İstanbul'da "Semantik Yaklaşımlarla Kütüphanelerde Günceli Yakalamak: LOD, Bibliographic Framework, RDA, VIAF Konferansı" gerçekleştirilmiştir (RDA Türkiye, 2013).

Diğer yandan Türkiye 2014 yılından bu yana, Avrupa RDA Çalışma Grubu'nda Ankara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümleri tarafından temsil edilmektedir. Yine Bilgi ve Belge Yönetimlerindeki ders programlarında RDA'ya yönelik içeriklerin yer aldığı görülmektedir. Bunun dışında RDA standartlarına göre kayıt yapmaya başlayan üniversite kütüphanelerinin olduğu, fakat kopya katalog uygulamaları ve kendi çabalarıyla RDA kurallarını uygulayama çalıştıkları görülmektedir (Çakmak, 2018a: 39-40).

Türkiye'deki literatür incelendiğinde ise, diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de RDA ile ilgili birçok çalışma vardır. Literatürdeki ilk çalışmalar kavramsal olarak ve AACR'den RDA'ya geçiş ile ilgili gelişmeleri ele almıştır. (Bayter, 2012a; 2012b). Türkiye'deki kütüphanelerin RDA geçiş evreleri için göz önünde bulundurdukları noktalar da çalışmalarda açıklanmıştır (Özel, 2015). Kavramsal çalışmaların yanı sıra, kütüphanecilerin RDA geçişi ve uygulaması konusundaki algı ve farkındalık düzeyleri araştırılmış ve analizlerden elde edilen sonuçlar uluslararası bilimsel dergilerde yayınlanmıştır (Atılgan, Özel ve Çakmak, 2015). Son olarak, kataloglama süreçlerinde RDA standartlarını uygulayan bazı kütüphaneler yürütülen işlemlerle ilgili süreçleri içeren bilimsel yayınlar üretmişlerdir (Beşir, 2016; Teoman ve Efe, 2016).

Teknolojideki gelişmeler ve kataloglama süreçleriyle ilgili geliştirilen standartlar, bibliyografik kayıtların diğer bilgi kaynakları ile bağlantılarını ve ilişkilerini vurgulayarak etkili ve etkileşimli sunumunu sağlar. Ancak, standartların uygulanması bir dizi planlama ve stratejik karar alma sürecini içermektedir. Bilginin organizasyonunda yenilikçi bir standart olan RDA, son teknolojilerle birlikte kaynak etkileşimlerini artırmak isteyen kütüphaneler için hazırlık ve planlama aşamasını gerektirmektedir. Bu bağlamda kütüphanelerin RDA'ya geçiş için aşağıdaki adımları yerine getirmesi gerekmektedir:

- Mevcut altyapıların güncellenmesi,
- Hizmet içi eğitimler ve farkındalık oluşturma uygulamaları ile var olan insan kaynağının niteliğini artırmak,
- Geçiş süreçlerini etkin bir şekilde yönetmek için politikalar geliştirmek,
- RDA standartlarının tüm koleksiyonlarda uygulanması (Çakmak, 2018b: 32)

3.2.3. RDA'nın Kütüphanecilere ve Kullanıcılara Olan Etkisi

RDA, IFLA'nın Bibliyografik Kayıtlar için İşlevsel Gerekler (FRBR) modeline dayandığı için kullanıcıların erişmek istediği bilgileri rahatlıkla bulabilmesini sağlamaktadır. FRBR bunu, bilgi kaynaklarını bibliyografik tanımlama yoluyla benzersiz bir şekilde tanımlayarak ortak özelliklere sahip olanları bir araya getirme yoluyla yapmaktadır. Bu durum, aynı eser adına sahip olan kaynakların birlikte kümelenerek daha iyileştirilmiş bir şekilde görüntülenmesi olarak da açıklanabilir.

RDA ile birlikte kütüphanecileri etkileyen durumlar şu şekilde olmuştur:

- Yeni standartlar, kütüphanecilere esnek bir yapı sunarak kaynak tanımlamanın ve erişimin sistematiğini değiştirmiştir.
- RDA, dijital bilgi kaynaklarının tanımlanmasına yönelik olarak yeni spesifik niteleme alanlarına sahiptir.
- Diğer kütüphanelerle veri paylaşımı olanağı sunmaktadır.
- RDA kullanmış olduğu metada alanları ile birlikte bilgi kaynaklarının daha detaylı bir şekilde bibliyografik olarak nitelenmesine olanak sağlamaktadır.
- RDA, var olan tüm bilgi kaynaklarının tanımlanmasını olanaklı kılmakla birlikte, gelişen teknolojiyle ortaya çıkacak olan yeni bilgi kaynakları türlerinin de kataloglanmasını sağlayacak bir yapıdadır.
- Üretilen bilginin elektronik ortamda depolanmasıyla birlikte sürekli değişim ve gelişim olacağından bibliyografik denetim durağan bir yapıdan dinamik bir yapıya bürünecektir. RDA standartları dinamik yapıdaki bibliyografik denetimin gelecekte de sağlayıcısı olacaktır. Kütüphaneler de bu değişime ayak uydurmak zorundadırlar ve bu da RDA ile birlikte mümkün olacaktır.
- RDA, özellikle derme sayısı fazla olan kütüphaneler için kaynakların organizasyonunu, birbirleriyle ilişkilendirilmesini ve kullanıcıların erişmek isteyip de erişemedikleri tanımlayıcı erişim uçlarının standartlaştırılmasını olanaklı kılmaktadır (Teoman ve Efe, 2015: 35).

RDA'nın kullanıcılara sağladıkları ise şu şekildedir:

- Bilgi gereksinimi duyan kullanıcının daha kolay bir şekilde bilgi ihtiyacını karşılamasına olanak sağlamaktadır.
- Bilgi kaynakları RDA ile birlikte çok daha ayrıntılı bir şekilde kataloglandığı için kullanıcılara o bilgi kaynağına yönelik çok çeşitli erişim uçlarını sunmaktadır.
- Bilgi kaynaklarına yönelik üretilen bibliyografik kayıtlar kullanıcılar için teknik detay olmaktan çıkıp daha anlaşılabilir bir duruma gelmiştir.

- RDA, aynı kaynaklara ait bibliyografik kayıtları FRBR kavramsal modeline dayalı olarak birbirleriyle ilişkilendirdiği için otorite oluşturma ve tutarlılık sağlama açısından kullanıcılara bir standart oluşturmaktadır.
- Engelli kullanıcılar için erişim kolaylığı ve bilgi kaynaklarıyla iletişim olanağı sunmaktadır (*The full report*, 2011; Bayter, 2012a: 174).

3.2.4. RDA'nın Yapısı

RDA, AACR2'ye göre basılı ve elektronik olarak tüm bilgi kaynaklarının nitelendirilmesine ve ilişkilendirilmesi esasına dayanan ve içerik olarak daha geniş standartları kapsamayan bir uygulamadır. RDA, yapısı itibariyle 10 bölümden oluşmaktadır. İlk 4 bölüm FRBR ve FRAD kavramsal modellerinde ifade edilen varlıkların niteliklerinin kayıt altına alınması esasına, diğer 6 bölümde ise bu varlıklar arasındaki ilişkilerin kayıt altına alınması esasına dayalıdır. İfade edilen bölümler şu şekilde sıralanmaktadır (Joint Steering Committee for Development of RDA, 2009):

1. Bölüm: Gösterim ve kopya özelliklerinin kaydedilmesi
2. Bölüm: Eser ve anlatım özelliklerinin kaydedilmesi
3. Bölüm: Kişiler, aileler ve tüzel kişilerin özelliklerinin kaydedilmesi
4. Bölüm: Kavram, nesne, olay ve yer özelliklerinin kaydedilmesi
5. Bölüm: Eser, anlatım, gösterim ve kopya arasındaki temel ilişkilerin Kaydedilmesi
6. Bölüm: Bir bilgi kaynağı ile ilgili kişiler, aileler, tüzel kuruluşlar arasındaki ilişkilerin kaydedilmesi
7. Bölüm: Konu ilişkilerinin kaydedilmesi
8. Bölüm: Eser, anlatım, gösterim ve kopya arasındaki ilişkilerin kaydedilmesi
9. Bölüm: Kişiler, aileler, tüzel kuruluşlar arasındaki ilişkilerin kaydedilmesi

10. Bölüm: Kavram, nesne, olay ve yer arasındaki ilişkilerin kaydedilmesi

3.2.5. RDA Toolkit

RDA, “dijital dünya için” dizayn edilmiştir. Bir standart olarak dijital ve geleneksel kaynakları tanımlamak, verileri çevrimiçi bir ağa bağlı bir ortamda verimli ve kullanılabilir olacak şekilde ve çevrimiçi bir araç olarak kullanılmak üzere tasarlanmıştır. RDA standartlarının içeriği, RDA Toolkit adlı çevrimiçi bir aracın parçası olarak yayınlanır. RDA Toolkit dokümanlar ve yazılımlardan oluşur. En önemli doküman RDA'nın tam metnidir. Bu araç ayrıca AACR2'nin tam metni gibi ilgili dokümanları ve “Varlık İlişki Diyagramı (ERD)” gibi RDA modelini ve öğe kümesini özetleyen dokümanları da içerir. RDA Toolkit, iş akışları ve uygulama eşlemelerini, RDA'nın günlük çalışmalara entegrasyonunu destekleyen özellikleri de içerir. Araç, günlük çalışma ortamında RDA'yı verimli bir şekilde kullanmanın çeşitli yollarını sağlayarak standartların kullanımını teşvik eder. Diğer yandan bu aracı işlevselliği kurumların RDA’ya geçişi için kolaylık sağlar (Oliver, 2010).

3.2.6. RDA ile Birlikte Değişen Kurallar: RDA ve AACR2 Karşılaştırması

RDA’ya geçişle birlikte AACR2’ye göre daha kapsamlı olmasından kaynaklı olarak RDA’nın MARC alanlarında uygulanması noktasında birtakım değişiklikler meydana gelmiştir. RDA/MARC çalışma grubu RDA verilerinin kodlanmasını sağlamak için MARC21 formatındaki değişiklikler için bir takım öneriler geliştirmiştir. Bibliyografik verilerin kodlanması ve sıralanması için mevcut MARC21 alanlarını kullanarak bu yapıya eklemeler yapılmasını önermişlerdir. Bu durum, RDA ve MARC21 kullanıcılarının MARC verilerinin görüntülenme formatında değişiklik yapılmasına gerek olmadığının göstergesi olacaktır.

3.2.6.1. Kısaltmalar

RDA'yla birlikte yapılan değişiklik, daha az kısaltma kullanılması olmuştur. AACR2’de, hem kart katalog alanlarından hem de elektronik katalog kayıtlarının ilk zamanlarda ekonomik olmaması sebebiyle elektronik depolama alanından tasarruf etmek için belirli kelimelerin kısaltılmasını kural olarak konmuştur. Mevcut bilgi ortamında, bu tür ekonomik durumlara ihtiyaç duyulmadığı için, RDA’nın temel ilkelerinden birisi, “gördüğünüzü kaydedin” olmuştur. Bu durum katalogcuların bir

bilgi kaynağından doğrudan bilgi aktarımı ve daha az kısaltma yapması anlamına gelmektedir (Zabel ve Miller, 2011: 219).

RDA standartlarına göre veri girişlerinde kısaltma kullanılmamasına yönelik uygulamalar incelendiğinde; MARC 250 basım bildirimi alanında kullanım, MARC 264 yayın bildirimi alanında yayın bilgisinin olmadığı veya şüpheli olduğu durumlarda kullanım, yine MARC 264 alanında yayın yerini bildirirken kullanım ve MARC 300 fiziksel niteleme alanında fiziksel unsarların bildiriminde kullanım olduğu belirlenmiştir. Bu uygulamalara yönelik örnekler aşağıdaki gibidir.

Tablo 3.1: Basım bilgisi AACR2 ve RDA farkı

Basım bilgisi: AACR2'de basım bilgisi kısaltılarak verilirken, RDA'da açık halini ve kaynakta yer aldığı şekliyle yazılır.	
AACR2: 250 |a gnşl. 2. bs.	RDA: 250 |a genişletilmiş ikinci basım

Tablo 3.2: Yayın bildirimi AACR2 ve RDA farkı

Yayın bildirimi: AACR2'de yayın alanında bilgi mevcut değil veya şüpheliyse köşeli parantez ve Latince kısaltmalar kullanılırken, RDA'da yine köşeli parantez kullanılır fakat açık şekilde yazılır (Keenan, 2014: 454).	
AACR2: 260 |a [s.l.] : |b [s.n.], |c 2015.	RDA: 264 |a [Place of publication not identified] : |b [publisher not identified], |c 2015.

Tablo 3.3: Yayın yeri yazımı AACR2 ve RDA farkı

Yayın yeri: AACR2'de yayın yeri bilgilerinin yazımında kısaltmalar kullanılırken, RDA'da bu durum kısaltma kullanılmadan ve ayrıntısı verilecek şekilde gerçekleşmektedir	
AACR2: 260 |a Washington, DC : |b Microsoft Press, |c 2012.	RDA: 264 |a Washington, District of Columbia, United States : |b Microsoft Press, |c 2012.

Tablo 3.4: Fiziksel niteleme AACR2 ve RDA farkı

Fiziksel niteleme: AACR2'de cilt, sayfa sayısı ve diğer fiziksel detaylar bilgi verilirken kısaltma kullanılırken, RDA'da bu alanlar kısatlma kullanılmadan verilmektedir.	
AACR2: 300 |a v.1, xi, 123 p. : |b fig. ; |c 21 cm.	RDA: 300 |a volume 1, xi, 123 pages : |b illustrations ; |c 21 cm.

3.2.6.2. Hataların Düzeltilmesi

AACR2'de bilgi kaynağı iç kapağında yer alan yanlış ve eksik ifadeler kataloglamayı yapan kütüphaneciler tarafından düzeltilerek verilirken, RDA'da bu durum bilgi kaynağında yer aldığı şekilde kaydedilir ve doğru ifadesi MARC 500 notlar alanında verilir.

Tablo 3.5: Hataların düzeltilmesi AACR2 ve RDA farkı

AACR2: 260 |a Buenos [Aires] : |b Instituto geográfico militar, |c 1975.	RDA: 264 |a Buenos : |b Instituto geográfico militar, |c 1975. 500 |a Buenos Aires'te yayınlanmıştır.

3.2.6.3. Kurallar

AACR2'ye göre, eserde dört veya daha fazla yazar bulunması halinde MARC 245 alanı |c alt alanında yalnızca ilk yazar verilip diğer yazarlara ilişkin [et al.] / [ve bşkl.] şeklinde köşeli parantez içerisinde kısaltma kullanılarak bilgi verilmezken, RDA'da ise ilk yazarın MARC 100 alanına girişi yapılır ve MARC 245 sorumluluk bildirimi alanında tüm yazarlara ait bilgi girişi yapılmaktadır.

Tablo 3.6: Değişen kurallar AACR2 ve RDA farkı

AACR2: 245 00 |a Greece / |c David Willett… [et al.] 700 1# |a Willett, David	RDA: 100 1# |a David Willett 245 10 |a Greece / |c David Willett, Carolyn Bain, Michael Clark, Des Hannigan, Paul Hellander, Jeanne

	Oliver. 700 1# |a Bain, Carolyn 700 1# |a Clark, Michael 700 1# |a Hannigan, Des 700 1# |a Hellander, Paul 700 1# |a Oliver, Jeanne

3.2.6.4. Yeni tanımlama Unsurları

AACR2'de yayın ve dağıtım bildirimi için MARC21 formatında "260" alanı kullanılırken, RDA'da telif, üretim, çoğaltma ve dağıtım bilgilerini ayırt edici biçimde sunmayı amaçlayan "264" alanı kullanılır.

Tablo 3.7: Yeni tanımlama unsurları AACR2 ve RDA farkı

AACR2: 260 |a Washington, DC : |b Microsoft Press, |c 2012.	RDA: 264 |a Washington, District of Columbia, United States : |b Microsoft Press, |c 2012.

AACR2'de, bilgi kaynağına yönelik olarak materyal türü için genel materyal belirteci MARC 245 alanı |h alt alanı kullanılırken, RDA' ile birlikte 3 farklı alan kullanılmaya başlanmıştır. Bu alanlar 336 içerik alanı, 337 medya alanı ve 338 taşıyıcı alanı olmuştur (El-Sherbini ve Curran, 2011: 11).

Tablo 3.8: Yeni tanımlama unsurları-2 AACR2 ve RDA farkı

AACR2: 245 |a Information retrieval |h [elecktonik research]	RDA: 245 |a Information retrieval 336 |a text |2 rdacontent 337 |a audio |2 rdamedia 338 |a audio disc |2 rdacarrier

AACR2'de yetke verileri için MARC alanları yer almıyorken, RDA'da yetke verileri için MARC alanları tanımlanmıştır. Bu alanlar;

Tablo 3.9: MARC alanları yetke verileri

046	Tarihler
370	Yer
371	Adres
372	Etkinlik alanı
373	Kurum
374	Meslek
375	Cinsiyet
376	Aile bilgisi
77	Dil

Kaynak: Özel (2015: 34-36)

Bir bibliyografik kaydın hangi standartlara göre oluşturulduğu içeriğe bakılarak belirlenebilir. Bunun için MARC standardında yer alan "Descriptive Cataloging Form, Leader/18" alanında kullanlan belirtece bakılmalıdır. Bu durum ISBD noktalama işaretlerinin kullanıldığı anlamına gelir.

Tablo 3.10: MARC Leader/18 alanında ISBD belirtecinin kullanımı

AACR2: LDR/18 …."a"….	RDA: LDR/18 …."i"….

Ayrıca MARC 040 alanına bakılarak oluşturulmuş olan kataloglama kaydının hangi kataloglama standardına göre girildiğini belirlemek mükündür (Blythe, Gunther v Spurgin, 2013: 176).

Tablo 3.11: MARC 040 alanında kataloglama standardı belirteç kullanımı

AACR2: 040 ## |e aacr	RDA: 040 ## |e rda

Yapılan tüm değişiklikler üretilen bilgi kaynaklarının elektronik ortamda etkin bir şekilde tanımlanması ve RDA'nın kavramsal modellerle ilişkilendirilmesi açısından önemli ve gereklidir. RDA ile birlikte kullanıcılara, değişen, artan bibliyografik olarak kaydedilen bilgi kaynaklarına daha kolay yoldan erişim, esneklik ve kullanım olanağı sunulacaktır.

4. ARAŞTIRMA ALANININ ÖZELLİKLERİ VE BULGULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. Kütüphane Otomasyon Sistemi

Geçmiş dönemlerden günümüze insanlar temel ihtiyaçlarını karşılamak ve hayatta kalabilmek için sürekli olarak bilgiye ihtiyaç duymuşlardır. Bilgiyi elde etmek için de çeşitli çabalar içerisine girmişlerdir. Günümüzde ise gelişen bilgi teknolojileri ile birlikte bilgiye erişmek geçmiş dönemlere göre çok daha kolaydır. Bilgiyi insanlara eriştirmede kütüphaneler başat rolünü oynamaktadır. Kütüphaneler, bilgi içeren kaynakları bünyesinde barındırmak üzere seçim, sağlama, düzenleme ve sunma işlevlerini yürütürler. Sunma, yani eriştirme noktasında da araç olarak kütüphane otomasyon sistemleri devreye girmektedir. Kütüphane otomasyon sistemleri bilgi gereksinimi duyan kullanıcıya sistematik bir düzende var olan bilgiyi göstermekle yükümlüdür. Kütüphane otomasyonunu günümüzde zorunlu kılan etkenler aşağıdaki gibidir:

- Bilginin öneminin anlaşılması,
- Üretilen bilgiye bağımlılığın artması,
- Bilgi kaynaklarının çeşitliliği,
- Kütüphanelerde emek ve işgücü gerektiren işlemler,
- Aynı kütüphanecilik işlemlerinin farklı kütüphanelerde yinelenmesi,
- Bilgi hizmetlerinin hızlı bir şekilde kullanıcıya sunulması gereksinimi,
- Üretilen bilgi ve belgenin sürekli artışı ve klasik düzen içerisinden çekilip alınmasının zorlaşması (Yılmaz ve Aslan, 1992: 10)

Aşağıda yer alan alt bölümlerde araştırmanın evrenini oluşturan kütüphanelerin kullanmış oldukları Yordam, SirsiDynix, Koha, Millennium ve Libra kütüphane otomasyon sistemlerinin teknik özellikleri belirtilmiştir.

4.1.1. YORDAM Kütüphane Otomasyon Sistemi

Program 2001 yılında, *Yordam Bilgi Teknoloji Danışmanlık Eğitim ve Elektronik Sistemleri* firması tarafından geliştirilmiştir. Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde en fazla kullanılan program olma özelliğine sahiptir. Toplamda 138 üniversite YORDAM Kütüphane Otomasyon Sistemini kullanmaktadır. (Bkz. EK-1). MARC21 standartlarını desteklemektedir. Dewey ve LC sınıflama sistemlerini de desteklemektedir ve çok kullanıcılı ortamlarda çalışabilecek şekilde tasarlanmış, geliştirilmiştir. Kataloglama, süreli yayın yönetimi, sağlama, araçlar, ayrıntılı istatistik, yetke dizinleri, OPAC, dolaşım ve kullanıcı yönetimi, yönetim modüllerinden oluşmaktadır. Web tabanlı olarak OPAC üzerinden de koleksiyonda yer alan kaynakları kullanıcılara sunmaktadır. MARC standardını destekleyen tüm kütüphane sistemlerinden veri transferi ve aktarımı gerçekleştirilebilir. Ulusal Toplu Katalog (TO-KAT), Library of Congress, WorldCat veritabanlarından da MARC aktarımı gerçekleştirilebilir.

Bibliyografik veri girişinde veya kayıt aktarımında MARC girişlerini yapmak mümkün değildir. Programın belirlemiş olduğu standart kataloglama şablonuna giriş yapılabilmektedir (Candan, 2018; 1011). AACR2 ve RDA kataloglama standartlarına uyumludur. Ayrıca RFID (Radio Frequency Identification) işlemlerine de uyumludur. Filemaker paket programı üzerinden masaüstü uygulaması olarak işlemler gerçekleştirilmektedir.

4.1.2. SirsiDynix Kütüphane Otomasyon Sistemi

Amerika Birleşik Devletleri menşeili *SirsiDynix* firması tarafından üretilen SirsiDynix Symphony Kütüphane Otomasyon sistemi dünya üzerinden en fazla kullanılan otomasyon sistemlerinden biridir. Türkiye'de de kullanımı gün geçtikçe artmaktadır. Özellikle İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi gibi derme sayısı büyük olan kütüphaneler tarafından tercih edilmektedir. Toplamda 20 üniversite tarafından kullanılmaktadır (Bkz. EK-1). Kataloglama, süreli yayın yönetimi, sağlama, araçlar, raporlama, yetke dizinleri, OPAC, dolaşım ve kullanıcı yönetimi ve yönetim modüllerinden oluşmaktadır. Kütüphanecilik uygulamalarında kullanılmak üzere uluslararası bir standart olarak

geliştirilmiş ve uzak bir veritabanından tarama yapma ile bibliyografik veri değişimini sağlayan Z39.50 protolüne uyumludur. MARC21 standartlarına uygun veri girişi yapılabilmektedir. AACR2 ve RDA kataloglama standartlarına uyumludur. Ayrıca RFID işlemlerine de uyumludur. Yine web tabanlı olarak OPAC üzerinden de koleksiyonda yer alan kaynakları kullanıcılara sunmaktadır. Workflows paket programı üzerinden masaüstü uygulaması ile işlemler gerçekleştirilir. Bibliyografik kayıt aktarımı ile veri transferi gerçekleşebilir. Türkçe dil paketini de içermektedir.

4.1.3. KOHA Kütüphane Otomasyon Sistemi

Koha Kütüphane Otomasyon Sistemi, 1999 yılında Yeni Zelanda'da Horowhenua Kütüphanesi için *Katipo Communications Ltd.* şirketi tarafından geliştirilmiştir. İlk olarak ise 2000 yılında kullanılmaya başlanmıştır. Özgür ve açık kaynak kodlu bir yazılım olmasından dolayı Amerika Birleşik Devletleri'nden büyük kütüphaneler yazılımla ilgilenmeye başlamış bu durum yazılımın kendisini geliştirmesine olanak sağlamıştır (Breeding, 2009: 23). Günümüzde dünyada çok sayıda kütüphane tarafından kullanılmaktadır. Türkiye'de ise 9 üniversite kütüphanesi tarafından kullanılmaktadır (Bkz. EK-1). Kataloglama, süreli yayın yönetimi, Sağlama, araçlar, raporlama, yetke dizinleri, OPAC, dolaşım ve kullanıcı yönetimi, yönetim modüllerinden oluşmaktadır. MARC21 standartlarına uygun olarak veri giriş yapılabilir. Aynı zamanda RFID desteği de mevcuttur. Z39.50 protolüne uyumludur. Yazılım tamamen web tabanlıdır. Veri giriş ve diğer işlemler ile OPAC tarama arayüzü web üzerinden gerçekleşir. AACR2 ve RDA kataloglama standartlarına uyumludur. Bibliyografik kayıt aktarımı ile veri transferi gerçekleşebilir. Yine gönüllüler tarafından tamamen Türkçeleştirilmiştir ve Türkçe dil paketini de içermektedir.

4.1.4. Millennium Kütüphane Otomasyon Sistemi

Millennium Kütüphane Otomasyon Sistemi Amerika Birleşik Devletleri menşeili *Innovative Interfaces* firması tarafından üretilmiş ve geliştirilmiştir. 2017 yılında bir üst versiyonu olan Sierra otomasyon sistemi piyasaya sürülmüştür. Dünya üzerinde birçok kütüphane tarafından kullanılmaktadır. Türkiye'de de 7 üniversite, kütüphanelerinde bu otomasyon sistemini kullanmaktadır (Bkz. EK-1). Dolaşım, kataloglama, kütüphaneler arası ödünç verme (Inter Library Loan-ILL), raporlama ve

istatistik, sağlama, süreli yayınlar, tarama ve OPAC, yönetim, elektronik kaynak yönetimi, keşif araçları ve içerik yönetimi modüllerinden oluşan bütünleşik bir kütüphane otomasyon sistemidir. Z39.50 protolüne uyumludur. Kataloglamada MARC21 standartlarına uygun olarak bibliyografik kayıt girişi yapılabilir. Web tabanlı olarak OPAC üzerinden koleksiyonda yer alan kaynakları kullanıcılara sunmaktadır. MARC standardını destekleyen tüm kütüphane sistemlerinden veri transferi ve aktarımı gerçekleştirilebilir. AACR2 ve RDA kataloglama standartlarına uyumludur. Ayrıca RFID işlemlerine de uyumludur.

4.1.5. Libra Kütüphane Otomasyon Sistemi

Libra Kütüphane Otomasyon Sistemi, yerli bir firma olan *BilGün Bilişim Hizmetleri* tarafından üretilmiş ve geliştirilmiştir. Anadolu Üniversitesi'nin kullanmakta olduğu KYBELE otomasyon sisteminin 2010 yılında daha da geliştirilmesiyle Libra adını almıştır. Adını Library Automation sözüklerinin kısaltmasından almaktadır. Hali hazırda Türkiye'de 8 üniversite kütüphanesi tarafından kullanılmaktadır (Bkz. EK-1). Temel olarak kataloglama, sağlama, ödünç, süreli yayın, rezerve bölümü, danışma bölümü, kütüphaneler arası ödünç (ILL) ve yönetim modüllerini içermektedir. İncelenen diğer otomasyon sistemlerinde olduğu gibi; Z39.50 protokülüne ve RFID işlemlerine uyumludur. AACR2 ve RDA kataloglama standartlarına uygun olarak veri girişi yapılabilir. MARC21 standartlarını da desteklemektedir. MARC standardını destekleyen tüm kütüphane sistemlerinden veri transferi ve aktarımı gerçekleştirilebilir. Yönetim ve veri girişleri paket program üzerinden olup, kullanıcılar için tarama işlemleri OPAC üzerinden gerçekleştirilmektedir.

4.2. Araştırma Alanının Özellikleri

Araştırma, RDA standartlarına göre kataloglama yapan ve her biri farklı otomasyon sistemini kullanacak şekilde belirlenen üniversite kütüphanelerinden 385 ortak eserin RDA standartlarına geçişle birlikte ortaya konan uygulama alanlarının incelenmesi kapsamında yapılmıştır. Bu kapsama göre çalışmanın evrenini, LIBRA otomasyon sistemini kullanan Anadolu Üniversitesi, SirsiDynix otomasyon sistemini kullanan Atılım Üniversitesi, KOHA otomasyon sistemini kullanan Balıkesir Üniversitesi,

YORDAM otomasyon sistemini kullanan Bartın Üniversitesi ve Millennium otomasyon sistemini kullanan Boğaziçi Üniversitesi kütüphaneleri oluşturmaktadır.

4.2.1. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi

Eskişehir'de yer alan üniversite kütüphanesi, 1958 Yılında Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinin kurulması ile birlikte ortaya çıkmıştır. 1994 yılında kullanımına başlanan kütüphane binası, günümüzde 10 adet kitap, dergi ve okuma salonu ile birlikte toplam 12.330 m²'den oluşmaktadır. Kütüphanede toplamda kadrolu olarak 49 personel mevcuttur. Bunlardan 9'u öğretim görevlisi, 3'ü kütüphanecidir. Kataloglama biriminde ise 5 personel görev yapmaktadır. Kütüphane koleksiyonunda toplam olarak 326.587 basılı ve 381.552 elektronik kaynak dâhil olmak üzere 708.139 kaynak mevcuttur (Anadolu Üniversitesi Kütüphane Koleksiyonu, 2020).

Kataloglama işlemlerinde RDA standartlarını kullanan Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi, LC (Library of Congress) sınıflama sistemine uygun olarak veri girişlerini yapmaktadır. Kütüphanede LIBRA Kütüphane Otomasyon Sistemi kullanılmaktadır.

4.2.2. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi

Ankara'da bulunan üniversite kütüphanesi, Atılım Üniversitesi bünyesinde Kadriye Zaim Kütüphanesi olarak 1998 yılında kurulmuştur. 845 kişilik oturma kapasitesi, 13 adet grup çalışma salonu, 15 adet tek kişilik çalışma salonu, 192 kişi kapasiteli 7/24 çalışma alanı ve 30 adet bilgisayar ile birlikte 8800 m² kullanım alanına sahiptir. Toplamda 24 personeli bulunan kütüphanenin, kataloglama biriminde çalışan personel sayısı 3'tür. Kütüphane koleksiyonunu 77.033 basılı kitap olmak üzere, 963.915 kaynak oluşturmaktadır (Atılım Üniversitesi, 2018: 51).

RDA standartlarına göre kataloglama yapan Kadriye Zaim Kütüphanesi, LC sınıflama sistemini kullanmaktadır. Otomasyon sistemi olarak da SirsiDynix kullanılmaktadır.

4.2.3. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi

Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi, 1993-2004 yılları arasında Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı kapsamında farklı binalarda, 2005 yılından bu yana ise; Rektörlük binasının 1. katında Başkanlık, zemin ve bodrum katlarında Merkez Kütüphane olmak üzere 3 katta konuşlanmış olarak toplam 1240 m² alan içinde çalışmalarını ve hizmetlerini yürütmektedir. 10 personel ile kütüphane hizmetlerini yürütmekte olan Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'nde kataloglama biriminde 1 personel görev yapmaktadır. Koleksiyonunda elektronik ve basılı olmak üzere 350.481 kaynak bulunan kütüphanede basılı kitap sayısı 53.060'tır (Balıkesir Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, 2019: 6).

Kataloglama standardı olarak RDA kullanılan kütüphanede, sınıflama sistemi olarak ise LC sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Ayrıca bilgi erişim sistemi olarak KOHA Kütüphane Otomasyon Sistemi Kullanılmaktadır.

4.2.4. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi

22 Mayıs 2008 tarih ve 5765 sayılı kanun ile kurulan Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümastasyon Daire Başkanlığı, 2009 yılında Orman Fakültesi ve Bartın Meslek Yüksekokuluna ait 3.645 adet kitabı devralarak hizmet vermeye başlamıştır. Toplamda 16 personeli bulunan kütüphanede 1 öğretim görevlisi, 3 kütüphaneci görev yapmaktadır. Kataloglama biriminde çalışan personel sayısı ise 3'tür. Koleksiyonunda 77.117'si basılı kitap olmak üzere toplamda 108.883 kaynak yer almaktadır (Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, 2019: 9).

Kataloglama işlemleri LC sınıflama sistemi kullanılarak ve RDA standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Kütüphanede YORDAM Kütüphane Otomasyon Sistemi kullanılmaktadır.

4.2.5. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi

Kütüphaneye ait ilk temeller 1863 yılında Dr. Cyrus Hamlin tarafından ve Boğaziçi Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulan Robert Koleji'nin ilk kitapları olan Harvard Üniversitesi'nin 200 kitaplık bağışı ile birlikte Bebek'te eski bir binaya yerleştirilerek atılmıştır. Yıllar içerisinde farklı binalarda hizmet veren kütüphane, 1982 yılında

tamamlanan Aptullah Kuran Kütüphane Binası ve Kuzey yönünde bitişik olarak 2009 yılında hizmete giren Ek Bina'da faaliyet göstermektedir. 36 personeli bulunan kütüphanenin kataloglama biriminde 11 kişi görev yapmaktadır. 540.516 basılı kitabı bulunan koleksiyonda, toplamda 731.469 basılı kaynak yer almaktadır. Ayrıca 646.441 elektronik kaynağı mevcuttur (Boğaziçi Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, 2019).

Kataloglamada eserlere Library of Congress Subject Headings (LCSH) konu başlığı dizininden konu başlıkları verilmektedir. 2015 yılından itibaren RDA standartları kataloglamada standart olarak kabul edilmiş olup uygulamaya devam edilmektedir. Kataloglanan tüm kitapların kayıtları, RDA standartlarına göre yapılmaktadır. Kataloglama sırasında personelin yararlanması, üretilen katalog kalitesinin en iyi seviyede tutulması amacıyla OCLC Connexion, LC Classification Web, RDA Toolkit kaynaklarına yapılmış olan kurumsal abonelik her yıl yenilenmektedir (Boğaziçi Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, 2019: 14).

4.3. Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi

Araştırma bulgularının analizi ve değerlendirilmesinde evrende yer alan Anadolu Üniversitesi, Atılım Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Bartın Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin ortak ISBN numarasına sahip olarak kaydını girmiş oldukları eserler kullanılmıştır. Söz konusu kütüphanelere ait toplam '1.074.313' basılı kitap içerisinden "oranlı eleman örnekleme" yöntemi ile 385 eser ISBN numarasına göre tespit edilerek örneklem belirlenmiştir. İlk elde seçili kitapların tamamının RDA standartlarına göre girişinin yapıldığını öngörülmüş ancak uygulamada böyle olmadığını tespit edilmiştir. Bu durum, RDA standartlarının uygulanmasındaki güçlüklerin derinliğini göstermektedir. Bu doğrultuda evrendeki kütüphanelerde ortak olarak belirlenen eserlerin tamamı RDA'ya göre girilmemiştir. Bu sebepten değerlendirme kütüphanelerin RDA'ya göre giriş yaptıkları kayıtlar özelinde yapılmıştır. Her kütüphane için RDA dışındaki ve AACR2'ye göre girmiş oldukları eserler de ayrıca değerlendirilmiştir. Ayrıntılı veriler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Söz konusu kütüphanelerin çevrimiçi katalogları incelenerek RDA standartlarına geçiş ile birlikte ortaya konmuş olan uygulamaların kendi içlerinde ve kurumlar arası olarak tutarlılıkları ölçülmeye çalışılmıştır.

Tablo 4.1: Değerlendirme kapsamındaki eserlerin kütüphane bazlı kullandıkları kataloglama standartları

Kütüphane	Toplam Basılı Kaynak Sayısı	Toplam İncelenen Kayıt Sayısı	RDA'ya göre girilen kayıt sayısı	AACR2'ye göre girilen kayıt sayısı
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	326.587	385	252 (%65,45)	133 (%34,55)
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	77.033	385	199 (%51,69)	186 (%48,31)
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	53.060	385	385 (%100)	0 (%0)
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	77.117	385	115 (%29,87)	270 (%70,13)
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	540.516	385	312 (%81,04)	73 (%18,96)

Örneklem kapsamında incelenen üniversite kütüphanelerinde, ortak olarak belirlenen 385 eser üzerinde yapılan araştırma sonucunda, ilgili eserlerden Anadolu Üniversitesi'nin 252, Atılım Üniversitesi'nin 199, Balıkesir Üniversitesi'nin 385, Bartın Üniversitesi'nin 115 ve Boğaziçi Üniversitesi'nin ise 312 kaydı RDA standartlarına göre giriş yaptığı tespit edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda her kütüphane için RDA ve AACR2 standartlarına göre giriş yapılan kayıtlar ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

Tablo 4.2: Kütüphanelerin "Descriptive Cataloging Form, Leader/18" alanında belirteç kullanım oranları

Kütüphane	RDA	RDA Yüzdelik oran	AACR2	AACR2 Yüzdelik oran
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	252 eser	%65,45	133 eser	%34,55
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	199 eser	%51,69	186 eser	%48,31
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	385 eser	%100	0 eser	%0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	115 eser	%29,87	270 eser	%70,13
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	312 eser	%81,04	73 eser	%18,96

ISBD noktalama işaretlerinin kullanımını belirtmek için RDA standartlarına göre "Descriptive Cataloging Form, Leader/18" alanında "i" belirteci kullanılmaktadır. Bu doğrultuda; Atılım Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi RDA standartlarına uygun olarak girişini yaptığı kayıtların tamamında "i" belirtecini kullanmışlardır. Anadolu Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi'nin ise Leader/18 alanında "i" belirtecini hiçbir kayıtta kullanmadıkları ve tüm kayıtlarında "a" belirtecini kullandıkları tespit edilmiştir.

RDA standartlarının şekil yönünden uygulama alanlarından biri olan bu gösterim, kurumların RDA'ya göre giriş yaptıklarını kanıtlar nitelikte bir uygulamadır. Kütüphanelerin RDA standartlarına göre göre giriş yapımaları Leader/18 alanında "i" belirtecini kullanmalarını gerekmektedir. Bu doğrultuda Anadolu Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi'nin bu uygulamadaki tutarlılığı artırmaları yararlı olacaktır.

Şekil 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, ve 4.5'te üniversitelerin bu uygulamadaki örnekleri gösterilmiştir.

Şekil 4.1: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  00975cam a2200277 a 4500
001  470880
005  20180406133602.0
008  180406s2017####tu#a###||####|||0|||tur|d
009  00TUR0Y00SHD   201804062017ma
020  $a9786059678155 (ciltli)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aHD8085 .Z653$bY54 2017
1001 $aYıldırım, Ayla Erinç,$eyazar
24510$aSavaş sonrası Zonguldak'ta devlet, madenci ve hayat (1946-1962) /$cAyla
     Erinç Yıldırım.
250  $a1. baskı.
260  $aZonguldak :$bBülent Ecevit Üniversitesi,$c2017.
300  $a154 sayfa :$bresim.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
4901 $aBülent Ecevit Üniversitesi yayınları ; 25
504  $aKaynakça: sayfa 133-140.
650 4$aMadenciler$zTürkiye$zZonguldak
650 4$aİşçi sınıfı$zTürkiye$zZonguldak$xTarih
830 0$aBülent Ecevit Üniversitesi yayınları$v ; 25
```

Şekil 4.2: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01528 am a2200349Ki 4500
008 190426t2017    tu du  g      000 0dtur u
020    $a 9786059678155  $q  (hardback)
040    $a BGZ  $b  tur  $e  rda  $c  BGZ  $d  ATILIM
041 0  $a tur
050 10 $a DS51.Z6  $b  E75 2017
100 1  $a Erinç, Ayça Yıldırım,  $e  yazar.
245 10 $a Savaş sonrası Zonguldak'ta devlet, madenci ve hayat: (1946-1962) /
       $c  Ayça Erinç Yıldırım.
250    $a 1. baskı.
264 1  $a Zonguldak :  $b  Bülent Ecevit Üniversitesi,  $c  [2017]
264 4  $c  ©2017
300    $a x, 154 sayfa :  $b  fotoğraf, tablo;  $c  24 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları;  $v  25.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir (sayfa [133]-140).
505 2  $a Giriş - Osmanlı'dan Cumhuriyet'e maden işçiliği - Savaş sonrası
       dönemde çalışma şekilleri - Kömür havzasında çalışma koşulları
       - Sonuç.
650  0 $a Miners  $z  Turkey  $z  Zonguldak.
650  0 $a Madenciler  $z  Türkiye  $z  Zonguldak.
650  0 $a Coal miners  $x  History  $z  Turkey  $z  Zonguldak.
650  0 $a Kömür madencileri  $z  Türkiye  $z  Zonguldak.
651  0 $a Zonguldak (Turkey)  $x  History.
651  0 $a Zonguldak (Türkiye)  $x  Tarih.
830 0  $a Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları;  $v  25.
830 0  $a Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları.
590    $a Bülent Ecevit Üniversitesi bağışıdır.  $d  13.04.2018
596    $a 1
```

Şekil 4.3: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
000     01185nam a2200325 i 4500
001     52332
008     180530t20172017tu ho b 000 0 tur d
020     _a9786059678155
        _q(hardback)
035     _a(OCoLC)
040     _aBGZ
        _beng
        _cBGZ
        _dBAUN
        _erda
049     _aBAUN_MERKEZ
050 0 4 _aDS51.Z6
        _bY55 2017
100 1   _aYıldırım, Ayla Erinç
245 1 0 _aSavaş sonrası Zonguldak'ta devlet, madenci ve hayat (1946-1962) /
        _cAyla Erinç Yıldırım.
246 3   _aZonguldak'ta devlet, madenci ve hayat
250     _a1. Baskı Zonguldak 2017.
264   1 _aZonguldak :
        _bBülent Ecevit Üniversitesi Yayınları,
        _c2017.
```

Şekil 4.4: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01268nam a2200361 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20180316101928.0
007 t
008 180316s2017$$$$tu#a###$r26801########268268tur u
020     $a 9786059678155
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a HD 8039 .M62
090 00  $a HD 8039 .M62 $b E735 2017
100 1   $a Erdinç Yıldırım, Ayça.
245 1   $a Savaş sonrası Zonguldak'ta devlet, madenci ve hayat (1946-1962)/
      $c Ayça Erdinç Yıldırım.
264   1 $a Zonguldak: $b Bülent Ecevit Üniversitesi, $c 2017.
300     $a 154 sayfa : $b resim, tablo ; $c 24 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Bülent Ecevit Üniversitesi yayınları No.  $p ; $v 25.
500     $a Kaynakça var.
650   0 $a Madencilik--Tarih--Türkiye
650   0 $a Kömür madenciliği--Zonguldak, Türkiye
650   0 $a Maden işletmeciliği
650   0 $a Mining--History--Turkey
650   0 $a Coal mining--Zonguldak, Turkey
650   0 $a Mining operations
830 0   $a Bülent Ecevit Üniversitesi yayınları No.  $p ; $v 25.
856 40  $u http://katalog.bartin.edu.tr/yordambt/yordam.php?aDemirbas=0063337
902     $a 0063337
```

Şekil 4.5: "9786059678155" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    180530t20172017tu ho    b    000 0 tur d
020    9786059678155|q(hardback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    DS51.Z6|bY55 2017
100 1  Yıldırım, Ayla Erinç.|4aut
245 10 Savaş sonrası Zonguldak'ta devlet, madenci ve hayat (1946-
       1962) /|cAyla Erinç Yıldırım.
246 3  Zonguldak'ta devlet, madenci ve hayat
250    1. Baskı Zonguldak 2017.
264  1 Zonguldak :|bBülent Ecevit Üniversitesi Yayınları,|c2017,
       ©2017.
264  4 |c©2017
300    154 pages :|bfacsimiles, photographs ;|c24 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
490 1  Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları 25
504    Includes bibliographical references (pages 133-140).
650  0 Miners|zTurkey|zZonguldak.
650  0 Coal miners|zHistory|zTurkey|zZonguldak.
651  0 Zonguldak (Turkey)|xHistory.
830  0 Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları ;|v25.
```

Bir bibliyografik kaydın hangi standartlara göre kaydı yapıldığını ifade etmek için 040 MARC alanı |e alt alanı kullanılmaktadır. RDA standartlarına göre giriş yapıldığını belirtmek için ise bu alan "rda" ibaresi eklenir. Bu uygulamayı RDA standartlarına göre girişi yapılan eserler bağlamında incelen tüm üniversite kütüphanelerinin tamamında bu uygulamayı gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Tablo 4.3'te veriler gösterilmektedir.

Tablo 4.3: MARC 040 alanı |e alt alanında "rda" ibaresinin kullanımı

Kütüphane	RDA	RDA yüzdelik oran	AACR2	AACR2 yüzdelik oran
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	252 eser	%65,45	133 eser	%34,55
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	199 eser	%51,69	186 eser	%48,31
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	385 eser	%100	0 eser	%0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	115 eser	%29,87	270 eser	%70,13
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	312 eser	%81,04	73 eser	%18,96

Diğer yandan RDA dışında kalan Anadolu Üniversitesi'nin 133 kaydı (%34,55), Atılım Üniversitesi'nin 186 (%48,31) kaydı ve Boğaziçi Üniversitesi'nin 73 kaydı (%18,96) AACR2'ye göre girişi yapıldığından 040 alanı |e alt alanında "aacr" ibaresini kullanmışlardır. Balıkesir Üniversitesi ise, incelenen 385 eserde de RDA standartlarına göre girişini yapmasından kaynaklı olarak tamamında "rda" ibaresini kullanmıştır.

Bu noktada tespit edilen ayrı bir husus ise; Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nde kullanılmakta olan YORDAM Kütüphane Otomasyon Sistemi'nin sürümünden kaynaklı olarak, kütüphane bünyesinde katalog taramaya açık olan ve içerik olarak AACR2 standartları kullanılan kayıtlar da dâhil olmak üzere tüm kayıtların 040 alanında "rda" ifadesinin kullanıldığının tespiti olmuştur.

Yine şekil yönünden RDA standartlarının uygulama alanlarından biri olan MARC 040 alanına "rda" ibaresinin yazılması, tüm kütüphaneler tarafından doğru uygulanmakta olup bu alan için standartlaşma sağlanmış durumdadır.

Şekil 4.6, 4.7, 4.8, 4.9 ve 4.10'da bu uygulamaya ait örnekler mevcuttur.

Şekil 4.6: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  01217cam a2200313 a 4500
001  469211
005  20180905154747.0
008  180905s########tu#####||####|||||||tur|d
009  00TUR0Y00NLC   201809050000ma
020  $a9786059596121
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0411 $atur$heng
090  $aLC1091$b.H5413 2018
24500$aYüksek öğretim ve demokratik kültür :$bvatandaşlık, insan hakları ve
     sivil sorumluluk editörler Josef Huber, Ira Harkavy ; İbrahim Özdemir.
260  $aİstanbul :$bÜsküdar Üniversitesi Yayınları,$c2018.
300  $a175 sayfa.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
4901 $aÜsküdar Üniversitesi yayınları ; 7
500  $aÖzgün adı: Higher education and democratic culture : citizenship, human
     rights, and civic responsibility.
650 4$aDemokrasi ve eğitim$zAvrupa
650 4$aDemokrasi$xÖğretim$zAvrupa
650 4$aVatandaşlık eğitimi$zAvrupa
650 4$aYükseköğretim$zAvrupa
7001 $aHarkavy, Ira Richard,$eeditör
7001 $aHuber, Josef,$eeditör
7001 $aÖzdemir, İbrahim,$eçeviren
830 0$aÜsküdar Üniversitesi yayınları ;$v7
```

Şekil 4.7: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 03264 am a2200481Ki 4500
008 190408t2018    tu     g      000 0dtur u
020    $a 9786059596121  $q  (paperback)
040    $a ATILIM   $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 1  $a tur  $h  eng
050 10 $a LC1091  $b  .H54 2018
240 10 $a Higher education and democratic culture :  $k  citizenship, human
       rights and civic responsibility, council Europe.  $l  tur
245 00 $a Yükseköğretim ve demokratik kültür :  $b  vatandaşlık, insan
       hakları ve sivil sorumluluk / editörler: Josef Huber, Ira Harkavy   ;
       tercüme: İbrahim Özdemir.
246 30 $a Vatandaşlık, insan hakları ve sivil sorumluluk.
264 1  $a İstanbul :  $b  Üsküdar Üniversitesi Yayınları,  $c  [2018]
264 4  $c  ©2018
300    $a 175 sayfa;  $c  24 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a Üsküdar Üniversitesi Yayınları;  $v  7.
500    $a Özgün eser adı: Higher education and democratic culture :
       citizenship, human rights and civic responsibility, council Europe.
500    $a © Avrupa Konseyi, [Kasım 2017] İngilizce baskı.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
505 2  $a Giriş - Sahnenin düzenlenmesi - Sorumluluğun kilit noktaları -
       Harekete geçmek için çağrı.
```

Şekil 4.8: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
000    01697nam a2200421 i 4500
001    52272
008    180604t20182018tu m b b 0 0 tur d
020    _a9786059596121
       _q(paperback)
035    _a(OCoLC)
040    _aBGZ
       _beng
       _cBGZ
       _dBAUN
       _erda
041 1  _atur
       _heng
049    _aBAUN_MERKEZ
050 0 4 _aLC1091
       _b.H5419 2018
240 0 0 _aHigher education and democratic culture : citizenship, human rights, and civic responsibility.
       _lTurkish.
245 0 0 _aYüksek öğretim ve demokratik kültür :
       _bvatandaşlık, insan hakları ve sivil sorumluluk /
       _ceditörler Josef Huber, Ira Harkavy ; tercüme Prof. Dr. İbrahim Özdemir.
246 3 0 _aVatandaşlık, insan hakları ve sivil sorumluluk.
264  1 _aİstanbul :
       _bÜsküdar Üniversitesi Yayınları,
       _c2018.
```

Şekil 4.9: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01176nam a2200361 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20180605090900.0
007 t
008 180605s2018$$$$tu#$r01###$$$$$#tur u
020     $a 9786059596121
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a JC 337
090 00  $a JC 337 $b Y857 2018
245 0   $a Yükseköğretim ve demokratik kültür : $b Vatandaşlık, insan
       hakları ve sivil sorumluluk/ $c editör Josepf Huber, Ira Harkavy,
       çeviren İbrahim Özdemir.
264  1  $a İstanbul: $b Üsküdar Üniversitesi, $c 2018.
300     $a 175 sayfa ; $c 24 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Üsküdar Üniversitesi Yayınları ; $v 7
650  0  $a Yükseköğretim
650  0  $a Demokrasi--Kültür
650  0  $a Sivil toplum
650  0  $a İnsan hakları
650  0  $a High education
650  0  $a Democracy--Culture
650  0  $a Civil society
650  0  $a Human rights
830 0   $a Üsküdar Üniversitesi Yayınları ; $v 7
856 40  $u http://katalog.bartin.edu.tr/yordambt/yordam.php?aDemirbas=0064577
902     $a 0064577
```

Şekil 4.10: "9786059596121" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    180604t20182018tu       b    000 0 tur d
020    9786059596121|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
041 1  tur|heng
049    BGZA
090    LC1091|b.H5419 2018
240 00 Higher education and democratic culture : citizenship,
       human rights, and civic responsibility.|lTurkish.
245 00 Yüksek öğretim ve demokratik kültür :|bvatandaşlık, insan
       hakları ve sivil sorumluluk /|ceditörler Josef Huber, Ira
       Harkavy ; tercüme Prof. Dr. İbrahim Özdemir.
246 30 Vatandaşlık, insan hakları ve sivil sorumluluk
264  1 İstanbul :|bÜsküdar Üniversitesi Yayınları,|c2018
264  4 |c©2018
300    175 pages ;|c24 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
490 0  Üsküdar Üniversitesi Yayınları - 7
500    Original title: Higher education and democratic culture :
       citizenship, human rights, and civic responsibility.
504    Includes bibliographical references.
650  0 Civics|xStudy and teaching|zEurope.
650  0 Democracy|xStudy and teaching|zEurope.
650  0 Democracy and education|zEurope.
650  0 Education, Humanistic|zEurope.
650  0 Education, Higher|zEurope.
700 1  Huber, Josef.|4edt
700 1  Harkavy, Ira Richard.|4edt
700 1  Özdemir, İbrahim.|4trl
710 2  Council of Europe.
710 2  Üsküdar Üniversitesi.
```

RDA standartlarına geçilmesiyle birlikte kütüphanelerin uygulamalarından biri; girişi yapılan eserin hangi formatta (hardback, paperback, vb.) basıldığı bilgisinin 020 MARC alanı |q alt alanına bildirilmesi olmuştur. Bu doğrultuda Atılım Üniversitesi Kütüphanesi RDA'ya göre giriş yapılan 199 kaydın tamamında bu bilgiyi kullanmış %100'lük oran sağlamıştır. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'ni 312 kaydın 304'ünde bu bilgiyi kullanan ve %97,25'lik orana ulaşan Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, 385 kaydın 359'unda bu bilgiyi kullanıcılarına sunan ve %93,25'lik oranla Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi izlemiştir. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nde 252 kaydın 149 tanesinde bu bilgiyi kullanmış fakat kullandıkları kayıtlarda |q alt alanına değil ISBN bilgisinin hemen yanına parantez içerisinde vermiştir, 103 tanesinde ise kullanmamıştır. Bu durumun oranı %59.13'tür. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi ise 115 kaydın hiçbirisinde bu bilgiyi kullanmamıştır. Tablo 4.4'te verilere ilişkin detaylar yer almaktadır.

Tablo 4.4: MARC21 020 alanında esere ait basım formatının (|q) kullanımı

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA yüzdelik oran	AACR 2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	149	103	252 eser	%59,13	133
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	199	0	199 eser	%100	186
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	359	26	385 eser	%93,25	385
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	0	115	115 eser	%0	270
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	304	8	312 eser	%97,44	73

İncelenen eserler kapsamında RDA standartlarının dışında kalan ve AACR2'ye göre girilen kayıtlarda ise Atılım Üniversitesi, Bartın Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin esere ilişkin basım formatını kaydetmediği tespit edilmiştir. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nde ise bu uygulamanın RDA'ya geçmeden önce de devam ettiği ve AACR2'ye göre girişi yapılan 133 eserden 86'sında (%64,66) basım formatı bilgisini kaydettiği sonucuna varılmıştır.

İçerik yönünden bir uygulama olan basım formatının yazılması, kullanıcıların tarama sonucunda kütüphanede yer alan eserin hangi basım formatına sahip olduğunu görmesi açısından önem teşkil etmektedir. Atılım Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi'nin hemen hemen tüm kayıtlarında bu uygulamayı kullandığı ve tutarlığı sağladığı ortaya konmuştur.

Şekil 4.11, 4.12, 4.13, 4.14 ve 4.15'te bu uygulamanın kütüphaneler bazındaki örnekleri yer almaktadır.

Şekil 4.11: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  01084cam a2200301 a 4500
001  539057
005  20190730102403.0
008  190723s2018||||tu#|#####|####001|0#tur|d
009  00TUR0Y00HJS   201907232018ma
020  $a9789751802422 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aJS504 .İ9$bT45 2018
1001 $aTekeli, İlhan,$eyazar
24510$aİzmir modeli :$bİzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi :
     II. Kitap /$cİlhan Tekeli ; yayına hazırlayanlar Ayşegül Sabuktay, Ertekin
     Akpınar.
250  $a1. baskı.
260  $aİzmir :$bİzmir Büyükşehir Belediyesi,$c2018.
300  $a127 sayfa.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
500  $aDizin.
504  $aKaynakça: sayfa 121-124.
650 4$aBelediye yönetimi$zTürkiye$zİzmir
650 4$aYerel yönetimler$zTürkiye$zİzmir
7001 $aAkpınar, Ertekin,$ehazırlayan
7001 $aSabuktay, Ayşegül,$ehazırlayan
7102 $aİzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
```

Şekil 4.12: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 02256 am a2200385Ki 4500
008 190802e2018    tu     g      001 0dtur u
020    $a 9789751802422  $q  (cilt 2: paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur
050 10 $a C/JS6959.I89  $b  T45 2018
100 1  $a Tekeli, İlhan,  $d  1937-  $e  yazar.
245 10 $a İzmir modeli :  $b  İzmir için demokratik bir belediyecilik modeli
       önerisi /  $c  İlhan Tekeli ; yayına hazırlayanlar: Ayşegül Sabuktay,
       Ertekin Akpınar.
246 30 $a İzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi.
250    $a Birinci baskı: Eylül 2018.
264 1  $a İzmir :  $b  İzmir Akdeniz Akademisi,  $c  2018.
300    $a cilt <2>;  $c  24 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
500    $a Dizin vardır.
500    $a Kütüphanede eserin 2. cildi bulunmaktadır.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
505 2  $g  2. cilt  $t  Giriş - İzmir Modeli nasıl bir vizyonla yola
       çıkıyor? - İzmir Modeli'nin ana gövdesini oluşturacak dört alt öge
       nelerdir? - Son verirken.
520    $a "Bir kenti geliştirmek, o kenti iyi bilmek ve iyi analiz etmekle
       başlar... Bu yola çıkarken, İzmir'in gelecek vizyonuyla ilgili önemli
       haedefler belirlemiştik. Kentin yaşam biçimini koruyarak "yaşam
       kalitesi"ni geliştirmek, bunlardan biriydi. "Sürdürülebilir kentsel
       gelişmeyi sağlamak" demiştik sonra. Ve ardından eklemiştik:
       "katılımcı, demokratik bir yerel yönetimi oluşturmak dayanışma ruhu
       içinde birlikte yaşam kültürünü geliştirmek... -- Arka kapak.
```

Şekil 4.13: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
000     01207nam a2200301 i 4500
001     51536
008     181112s2018 tu b 000 0 tur d
020     _a9789751802422
        _q(paperback)
035     _a(OCoLC)
040     _aBGZ
        _beng
        _erda
        _cBAUN
        _dBAUN
049     _aBAUN_MERKEZ
050 1 4 _aJS6959.I89
        _bT45 2018
100 1   _aTekeli, İlhan,
        _d1937-
        _4aut
245 1 0 _aİzmir modeli :
        _bİzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi : II. Kitap /
        _cİlhan Tekeli ; yayına hazırlayanlar Ayşegül Sabuktay, Ertekin Akpınar
246 3 0 _aİzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi
250     _aBirinci Baskı: Eylül 2018.
264   1 _aİzmir :
        _bİzmir Büyükşehir Belediyesi,
        _c2018.
```

Şekil 4.14: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01102nam a2200313 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20181101105626.0
007 t
008 181101s2018$$$$tu#$r01###$$$$$#tur u
020     $a 9789751802422
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a JS 6953 .A2
090 00  $a JS 6953 .A2 $b T454 2018
100 1   $a Tekeli, İlhan.
245 1   $a İzmir modeli : $b İzmir için demokratik bir belediyecilik önerisi/
       $c İlhan Tekeli ; yayına hazırlayanlar Ayşegül Sabuktay, Ertekin
       Akpınar.
264   1  $a İzmir: $b İzmir Büyükşehir Belediyesi Akdeniz Akademisi, $c 2018.
300     $a 127 sayfa ; $c 24 cm
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
500     $a Kaynakça ve dizin var.
650   0  $a Belediye yönetimi--Türkiye--İzmir
650   0  $a Yerel yönetim--Türkiye--İzmir
650   0  $a Local government--Turkey--Izmir
650   0  $a Municipal government--Turkey--Izmir
856 40  $u http://katalog.bartin.edu.tr/yordambt/yordam.php?aDemirbas=007    3069
902    $a 0073069
```

Kullanılmamış

Şekil 4.15: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    181112s2018    tu          b     000 0 tur d
020    9789751802422|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    JS6959.I89|bT45 2000
100 1  Tekeli, İlhan,|d1937-|4aut
245 10 İzmir modeli :|bİzmir için demokratik bir belediyecilik
       modeli önerisi : II. Kitap /|cİlhan Tekeli ; yayına
       hazırlayanlar Ayşegül Sabuktay, Ertekin Akpınar ; yayın
       koordinasyonu Mehmet Oral ; grafik tasarımı ve uygulama
       Emre Duygu.
246 30 İzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi
250    Birinci Baskı: Eylül 2018.
264  1 İzmir :|bİzmir Büyükşehir Belediyesi,|c2000.
300    127 pages ;|c24 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
504    Includes bibliographical references.
650  0 Local government|zTurkey|zİzmir.
650  0 Municipal government|zTurkey|zİzmir.
700 1  Sabuktay, Ayşegül.|4edt
700 1  Akpınar, Ertekin.|4edt
700 1  Oral, Mehmet.|4pbd
700 1  Duygu, Emre.|4pbd
710 2  İzmir Büyükşehir Belediyesi.
```

Yine RDA standartlarına geçilmesiyle birlikte kütüphanelerin uygulamalarından biri; MARC21 100 yazar temel girişi alanı alt alanlarından |e kısmına "yazar" veya "author" ibaresinin yazılması olmuştur. Bu uygulama kapsamına dâhil olan kayıtlar incelendiğinde; Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin 163 kayıttan 162'sinde, yani %99,39'unda bu ibareyi kullandığı tespit edilmiştir. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'ni 245 kayıttan 232'sinde bu ibareyi kullanan ve %94,69'luk orana ulaşan Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, 191 kayıttan 170 tanesinde bu uygulamayı sürdüren ve %89,01'lik oranla Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi takip etmiştir. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'nin %38,02'lik oranda kaldığı tespit edilmiş olup, Bartın Üniversitesi Kütüphanesi ise yazar sorumluluk bilgisini |e alt alanını da seçilen hiçbir eserde göstermemiştir. Tablo 4.5'te ayrıntılı veriler yer almaktadır.

Tablo 4.5: 100 alanında yazara ait sorumlu bildiriminin (|e) kullanımı

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA yüzdelik oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	170	21	191 eser	%89,01	122
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	162	1	163 eser	%99,39	150
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	119	194	313 eser	%38,02	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	0	87	87 eser	%0	226
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	232	13	245 eser	%94,69	68

Evrende yer alan kütüphaneler tarafından AACR2'ye kayıt girdikleri dönemlerde MARC21 100 alanı |e alt alanına yazar sorumluluk bildiriminin yapılmasının kullanılmadığı, yapılan incelemeler sonucunda tespit edilmiştir. Bu sonuca AACR2'ye girilen Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin 122, Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin 150, Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nin 226 ve Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nin 68 kaydı incelenerek varılmıştır.

Yazar otoritesi oluşturma anlamında önem teşkil eden bu uygulamada, veriler ortaya koymaktadır ki; Atılım, Boğaziçi ve Anadolu Üniversiteleri büyük çoğunlukla kendi içlerinde ve kurumlar arası olarak tutarlı olmuştur. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi ise bu uygulamada mevzubahis üç üniversiteye göre çok geridedir ve tutarlı olduğunu söylemek güçtür.

Şekil 4.16, 4.17, 4.18, 4.19 ve 4.20'de uygulamadaki örnekler gösterilmiştir.

Şekil 4.16: "9786053120773" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  00843cam a2200253 a 4500
001  470817
005  20180404160503.0
008  180404s2017####tu#a###||####|||0|||tur|d
009  00TUR0Y00FQ    201804042017ma
020  $a9786053120773 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aQ180 .55 .D4$bT65 2017
1001 $aTonta, Yaşar,$eyazar
24510$aTÜBİTAK Türkiye adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT)
     programının değerlendirilmesi /$cYaşar Tonta.
260  $aAnkara :$bTÜBİTAK ULAKBİM,$c2017.
300  $aXXVII, 156 sayfa :$bresim.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
504  $aKaynakça: sayfa [137]-147.
650 4$aAraştırma$xDeğerlendirme
650 4$aBibliyometri
650 4$aBilimsel yazılar
```

Şekil 4.17: "9786053120773" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 02075 am a2200373Ki 4500
008 190429t2017    tu d   g      000 0dtur u
020    $a 9786053120773  $q  (paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur  $b  eng
050 10 $a Q180.55.E9  $b  T66 2017
100 1  $a Tonta, Yasar Ahmet,  $c  Profesör Doktor,  $e  yazar.
245 10 $a TÜBİTAK Türkiye adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik
       (UBYT) programının değerlendirilmesi /  $c  Yaşar Tonta.
264 1  $a Ankara :  $b  TÜBİTAK ULAKBİM,  $c  [2017]
264 4  $c  ©2017
300    $a xxi, 156 sayfa :  $b  grafik, tablo;  $c  23 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
500    $a İç kapakta: Bu çalışmanın tam metni www.tonta.net adresinden
       indirilebilir.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir (sayfa [137]-147).
505 2  $a Giriş - Veri kaynakları ve yöntem - Litaretür değerlendirmesi -
       TÜBİTAK UBYT programı ödemeleriyle ve desteklenen dergilerle ilgili
       bulgular TÜBİTAK UBYT programı destek algoritmasının işleyişiyle
       ilgili bulgular - Türkiye'de yayımlanan ve Web of Science'ta dizinlenen
       dergilere verilen TÜBİTAK UYBT programı desteğiyle ilgili bulgular -
       TÜBİTAK UBYT programının Türkiye adresli makale sayısının
       artışına etkisi - Sonuç ve öneriler.
```

Şekil 4.18: "9786053120773" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
000    04909nam a2200373 i 4500
001    44981
008    180126s2017 tu d b b000 0 tur d
020    _a9786053120773
       _q(paperback)
035    _a(OCoLC)
040    _aBGZ
       _beng
       _cBGZ
       _dBAUN
       _erda
049    _aBAUN_MERKEZ
050 0 4 _aQ180.55.E9
       _bT66 2017
100 1  _aTonta, Yaşar Ahmet
       _958488
       _eaut
245 1 0 _aTÜBİTAK Türkiye adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) programının değerlendirilmesi
       _cYaşar Tonta Hacettepe Üniversitesi
246 3  _aUBYT programının değerlendirilmesi.
246 3  _aUluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) programının değerlendirilmesi.
264  1 _aAnkara :
       _bTUBİTAK ULAKBİM,
       _c2017.
```

Şekil 4.19: "9786053120773" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01437nam a2200385 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20180220151032.0
007 t
008 180220s2017$$$$tu#a###$r09301########093093tur u
020     $a 9786053120773
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a Q 180.55 .E9
090 00  $a Q 180.55 .E9 $b T668 2017
100 1   $a Tonta, Yaşar.
245 1   $a TÜBİTAK Türkiye adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik
       (UBYT) programının değerlendirilmesi/ $c Yaşar Tonta.
264  1  $a Ankara: $b TÜBİTAK ULAKBİM, $c 2017.
300     $a xxvii, 156 sayfa : $b grafik, tablo ; $c 22 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
500     $a Kaynakça var.
650  0  $a Araştırma--Değerlendirme--Türkiye
650  0  $a Araştırma--Türkiye--Bilimsel yayınlar--Değerlendirme
650  0  $a Bilim yayıncılığı--Türkiye--Değerlendirme
650  0  $a Bilim yayıncılığı--Türkiye--İstatistikler
650  0  $a Bilimsel literatür
650  0  $a Research--Evaluation--Turkey
650  0  $a Research--Turkey--Scientific publications--Evaluation
650  0  $a Science publishing--Turkey--Evaluation
650  0  $a Science publishing--Turkey--Statistics
650  0  $a Scientific literature
856 40  $u http://katalog.bartin.edu.tr/yordambt/yordam.php?aDemirbas=0062833
902    $a 0062833
```

Kullanılmamış

Şekil 4.20: "9786053120773" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    180126s2017    tu a     b    000 0 tur d
020    9786053120773|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    Q180.55.E9|bT66 2017
100 1  Tonta, Yaşar.|4aut
245 10 TÜBİTAK Türkiye adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları
       Teşvik (UBYT) programının değerlendirilmesi /|cYaşar
       Tonta.
246 3  UBYT programının değerlendirilmesi
246 3  Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) programının
       değerlendirilmesi
264  1 Ankara :|bTUBİTAK ULAKBİM,|c2017.
300    xxvii, 156 pages :|billustrations ;|c23 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
500    "Bu çalışmanın tam metni www.tonta.net adresinden
       indirilebilir."
504    Includes bibliographical references.
650  0 Research|xEvaluation|zTurkey.
650  0 Research|zTurkey|xScientific publications|xEvaluation.
650  0 Science publishing|zTurkey|xEvaluation.
650  0 Science publishing|zTurkey|xStatistics.
650  0 Scientific literature.
710 2  Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu.
710 2  ULAKBİM.
```

Eserde 4 veya daha fazla yazar bilgisi bulunması halinde 1. yazarın MARC 100 yazar temel girişi alanına yazılması, RDA standartları ile birlikte değişen bir diğer uygulama olmuştur. Bu uygulama kapsamına giren kayıtlar incelendiğinde; en yüksek olarak %83,33'lük oranla Atılım Üniversitesi Kütüphanesi 6 kayıttan 5'ini doğru girmiş, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi ise 8 kayıttan 5'ini doğru girerek %62,50'lik orana sahip olmuştur. Bu kütüphaneleri 11 kayıttan 5 tanesini doğru giren %45,45'lik orana sahip Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, 12 kayıttan 5 tanesini doğru olarak kaydeden ve %41,67'lik oranla Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi izlemiştir. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi ise eserde 4 veya daha fazla yazar bulunması durumunda 1. yazarı 100 yazar temel girişi alanına bu kapsama giren 5 kayıttan hiçbirinde kaydetmemiştir. Tablo 4.6'da verilere ilişkin detaylar yer almaktadır.

Tablo 4.6: Eserde 4 veya daha fazla yazar bulunması halinde 100 alanına 1. yazarın yazımı

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA Yüzdelik Oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	5	3	8	%62,50	4
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	5	1	6	%83,33	6
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	5	7	12	%41,67	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	0	5	5	%0	7
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	5	6	11	%45,45	1

Bu uygulama kapsamında AACR2'ye göre bibliyografik kaydı yapılan eserler incelendiğinde; tüm kütüphanelerin bu uygulamayı RDA'ya geçmeden önce kullanmadığı ve 1. yazarı 245 alanına kaydettiği sonucuna varılmıştır.

RDA standartlarının yeni bir kural olarak ortaya koyduğu bu uygulama, kataloglamada uluslararası standartlaşma açısından önem taşımaktadır. Fakat yapılan araştırma göstermiştir ki; Atılım Üniversitesi Kütüphanesi dışındaki kütüphaneler kendi içerisinde ve kurumlar arası olarak bir tutarlılığa sahip değildir.

Şekil 4.21, 4.22, 4.23, 4.24 ve 4.25'te bu uygulamanın örnekleri belirtilmiştir.

Şekil 4.21: "9786059678100" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  00947cam a2200277 a 4500
001  435452
005  20171010140144.0
008  171010s2017####tu#a###||####|||||||tur|d
009  00TUR0Y00GBP   201710102017ma
020  $a9786059678100 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aBP173 .75$b.K39 2017
1001 $aKayadibi, Saim,$eyazar
24510$aİslam iktisadı ve finansı /$cyazarlar Saim Kayadibi [ve diğer 7 kişi] ;
     editör Hakan Sarıbaş.
250  $a1. baskı.
260  $aZonguldak :$bBülent Ecevit Üniversitesi,$c2017.
300  $aV, 194 sayfa :$bresim.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
4901 $aBülent Ecevit Üniversitesi yayınları ; 22
504  $aKaynakçaları var.
650 4$aİslam$xEkonomik yönler
7001 $aSarıbaş, Hakan,$eeditör
830 0$aBülent Ecevit Üniversitesi yayınları ;$v22
```

Şekil 4.22: "9786059678100" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 02161 am a2200349Ki 4500
008 190729t2017    tu d   g      000 0dtur u
020    $a 9786059678100  $q  (paperback)
040    $a HLS  $c  HLS  $d  OCLCO  $d  DLC  $b  tur  $e  rda  $d  ATILIM
041 0  $a tur
050 00 $a BP173.75  $b  K39 2017
100 1  $a Kayadibi, Saim,  $e  yazar.
245 10 $a İslam iktisadı ve finansı /  $c  Saim Kayadibi...[ve diğer yedi
       kişi] ; editör: Hakan Sarıbaş.
250    $a 1. baskı.
264 1  $a Zonguldak :  $b  Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları,  $c  [2017]
264 4  $c  ©2017
300    $a v, 194 sayfa :  $b  şekil, tablo;  $c  24 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları;  $v  22.
500    $a Diğer yazarlar: Mahmut Bilen, Zeki Yaka, Erdal Yılmaz, Figen
       Büyükakın, Yusuf Dinç, Mehmet Çanakcı, Servet Yazıcı.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
505 0  $r  Prof. Dr. Mahmut Özer  $t  Takdim  -  $r  Hakan Sarıbaş  $t  Giriş
       -  $r  Saim Kayadibi  $t  İslam hukukunun ulvi amaçları: Makaşıd
       el-şeri ah -  $r  Zeki Yaka  $t  İslam iktisadının gayesi -  $r  Mahut
       Bilen  $t  Yoksullukla mücadelede mikro finans yönteminden islami mikro
       finansa: fırsatlar ve tehditler -  $r  Yusuf Dinç  $t
       Karşılaştırmalı katılım bankacılığı ve konvansiyonel
       bankacılık -  $r  Erdal Yılmaz  $t  İslami finansal araçlarından
       sukuk ve Türkiye uygulaması -  $r  Figen Büyükakın  $t  Sukuk
       uygulamalarının finansal piyasalar için önemi -  $r  Mehmet Çanakcı
       $t  Müşareke sertifikaları ve finansal piyasalarda modellenmesi -  $r
       Servet Yazıcı  $t  İslamda sigorta ve tekafül sigortası.
```

Şekil 4.23: "9786059678100" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
000    01392nam a2200397 i 4500
001    44820
008    171027s2017 tu b 000 0 tur d
020    _a9786059678100
       _q(paperback)
035    _a(OCoLC)
040    _aBGZ
       _beng
       _erda
       _cBGZ
049    _aBAUN_MERKEZ
050 0 4 _aBP173.75
       _b.I853 2017
245 0 0 _aİslam iktisadı ve finansı /
       _cyazarlar Saim Kayadibi, Mahmut Bilen, Zeki Yaka, Erdal Yılmaz, Figen Büyükakın, Yusuf Dinç,
       Mehmet Çanakçı, Servet Yazıcı ; editör Hakan Sarıbaş.
250    _a1. Baskı Zonguldak 2017.
264  1 _aZonguldak :
       _bBülent Ecevit Üniversitesi Yayınları,
       _c2017.
264  4 _c©2017
300    _av, 194 pages ;
       _c24 cm.
```

Tüm yazarlar 245 alanına kaydedilmesine rağmen 1. yazar 100 alanına girilmemiş

Şekil 4.24: "9786059678100" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01193nam a2200325 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20180223121450.0
007 t
008 180223s2017$$$$tu#$r15701###$$$$#157157tur u
020     $a 9786059678100
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a BP 173.75
090 00  $a BP 173.75 $b İ853 2017
245 1   $a İslam iktisadı ve finansı/ $c Saim Kayadibi, Mahmut Bilen, Zeki
        Yaka, Erdal Yılmaz, Figen Büyükakın, Yusuf Dinç, Mehmet Çanakçı,
        Servet Yazıcı ; editör Hakan Sarıbaş..
264  1  $a Zonguldak: $b Bülent Ecevit Üniversitesi, $c 2017.
300     $a v, 194 sayfa ; $c 24 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları No: 22
500     $a Kaynakça var.
650  0  $a İslam--Ekonomik yönler
650  0  $a İktisat--Dini yönler--İslam
650  0  $a Islam--Economic aspects
650  0  $a Economics--Religious aspects--Islam
830 0   $a Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları No: 22
856 40  $u http://katalog.bartin.edu.tr/yordambt/yordam.php?aDemirbas=0062921
902     $a 0062921
```

Tüm yazarlar 245 alanına kaydedilmesine rağmen 1. yazar 100 alanına girilmemiş

Şekil 4.25: "9786059678100" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    171027s2017    tu       b    000 0
020    9786059678100|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    BP173.75|b.I853 2017
245 00 İslam iktisadı ve finansı /|cyazarlar Saim Kayadibi,
       Mahmut Bilen, Zeki Yaka, Erdal Yılmaz, Figen Büyükakın,
       Yusuf Dinç, Mehmet Çanakçı, Servet Yazıcı ; editör Hakan
       Sarıbaş.
250    1. Baskı Zonguldak 2017.
264  1 Zonguldak :|bBülent Ecevit Üniversitesi Yayınları,|c2017,
       ©2017.
264  4 |c©2017
300    v, 194 pages ;|c24 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
490 1  Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları No: 22
504    Includes bibliographical references.
650  0 Islam|xEconomic aspects.
650  0 Economics|xReligious aspects|xIslam.
830  0 Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları ;|v22.
```

Tüm yazarlar 245 alanına kaydedilmesine rağmen 1. yazar 100 alanına girilmemiş

RDA standartları ile birlikte kullanılan uygulamalardan bir diğeri de 1. yazara ilişkin eserde yer alan unvan bilgisinin MARC 100 alanı |c alt alanına kaydedilmesi olmuştur. Bu uygulama kapsamındaki kayıtlar incelendiğinde; Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin dışında MARC 100 alanına unvan bilgisini kaydeden kütüphanenin olmadığı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda Atılım Üniversitesi Kütüphanesi 32 kayıttan 28'inde bu bilgiyi kaydetmiş ve %87,5'lik orana ulaşmıştır. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nde 42 kayıt, Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'nde 55 kayıt, Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nde 14 kayıt ve Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nde ise 49 kayıt bu kapsamda incelenmiştir ve hiçbir kütüphanenin bu bilgiyi MARC 100 alanında kullanmadığı tespit edilmiştir. Tablo 4.7'de ayrıntılar belirtilmiştir.

Tablo 4.7: Eserde 1. yazara ilişkin unvan bilgisi yer alması durumunda 100 alanında (|c) kullanımı

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA Yüzdelik Oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	0	42	42	%0	13
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	28	4	32	%87,5	23
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	0	55	55	%0	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	0	14	14	%0	41
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	0	49	49	%0	6

Anadolu Üniversitesi (13), Atılım Üniversitesi (23), Bartın Üniversitesi (41) ve Boğaziçi Üniversitesi (6) kütüphanelerinin bu kapsamdaki ve AACR2'ye göre girilmiş kayıtları incelendiğinde, uygulamanın kütüphaneler tarafından hiçbir kayıtta gerçekleşmediği tespiti yapılmıştır.

Eserde yer alan 1. yazara ilişkin unvan bilgilerinin yazılması yazar otoritesi açısından önem teşkil etmektedir. Bu sebepten yazar unvan bilgisinin 100 MARC alanına kaydedilmesi uluslararası standartlaşma ve otorite dizininin ortaya çıkmasına yardımcı olacaktır. Bu anlamda Atılım Üniversitesi Kütüphanesi çok başarılıdır ve bu kapsamda yer alan tüm eserlerde unvan bilgisinin girişini yapmıştır. Fakat diğer kütüphaneler için bunu söylemek pek mümkün değildir. Diğer kütüphanelerin bu uygulama bağlamında kurumlar arası olarak tutarsız olduklarını söylemek doğru olacaktır.

Şekil 4.26, 4.27, 4.28, 4.29 ve 4.30'da bu uygulamaya ilişkin örnekler gösterilmiştir.

Şekil 4.26: "9786053208969" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  01089cam a2200337 a 4500
001  491391
005  20190307111035.0
008  180914s########tu#####||####|||||||tur|d
009  00TUR0Y00CDR   201809140000ma
020  $a 9786053208969
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aDR669 .5$b.A3375 2018
1001 $aAcar, Mustafa,$d1965-,$eyazar
24510$a Hizmetten hezimete :$bFETÖ : bir ihanetin öyküsü /$cMustafa Acar.
250  $a1. baskı.
260  $aAnkara :$bNobel Akademik Yayıncılık,$c2018.
300  $aXII, 291 sayfa :$bresim.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
4900 $aYayın no. 1988. Siyaset no. 72
500  $aDizin.
```

Yazara ilişkin unvan bilgisi girilmemiş

Şekil 4.27: "9786053208969" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 04917 am a2200493Ki 4500
008 190422t2018    tu o   g      001 0dtur u
020    $a 9786053208969  $q  (paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur
050 10 $a DR603  $b  .A23 2018
100 1  $a Acar, Mustafa,  $c  Profesör Doktor,  $d  1965-  $e  yazar.
245 10 $a Hizmetten hezimete: FETÖ :  $b  bir ihanetin öyküsü /  $c  Prof.
       Dr. Mustafa Acar.
246 30 $a FETÖ :  $b  bir ihanetin öyküsü.
250    $a 1. baskı, Nisan 2018.
264 1  $a Ankara :  $b  Nobel Akademik Yayıncılık,  $c  [2018]
264 4  $c  ©2018
300    $a xii, 291 sayfa :  $b  fotoğraf;  $c  24 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a Nobel Akademik Yayıncılık;  $v  1988.  $a  Siyaset no;  $v  72.
500    $a Dizin vardır.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
505 2  $a Giriş - 15 temmuz olayı: Türkiye'nin yaşadığı en ibretlik darbe
       girişimi - Hangi FETÖ? Hizmet hareketi mi, ihanet şebekesi mi? -
       Fetö'nün tarihi serüveni: 1970'li yıllardan 2010'lu yıllara
       Nurculuk-hizmet-PDY-FETÖ - FETÖ nasıl bir örgüt? Şeffaf olmayan,
       takiyeci, haşhaşi - "Cemaat"e neden sempatiyle bakıldı? Neden destek
       verildi? - AK Parti "Cemaat" ile bir dönem neden işbirliği yaptı? Sonra
       köprüler neden atıldı? - FETÖ'yü var eden koşullar: Türkiye'nin
       baskıcı-vesayetçi rejimi, ifade özgürlüğü sorunları, Laikçilik ve
       tercih çarpıtmasının sonuçları - FETÖ neden ve nasıl bir ihanet
       şebekesine dönüştü? - Fetö'nün siyasi yanlışları ve itikadi
       yanılgıları - Fetö Türkiye'ye neler kaybettirdi? - Fetö ile
       mücadelede dikkat edilmesi gerekenler: davayı sulandırıp mağdurlar
       ordusu yaratılmasına meydan vermemek - Fetö olayından çıkarılması
       gereken dersler: özgür, demokratik, şeffaf, hesap verilebilir, sağlam
       hukuk devletini tesis etmek - Bundan sonrası yapılması gerekenlere
       ilişkin öneriler.
```

Şekil 4.28: "9786053208969" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
000     01353nam a2200373 i 4500
001     52313
008     180627t20182018tu a b 000 0 tur d
020     _a9786053208969
        _q(paperback)
035     _a(OCoLC)
040     _aBGZ
        _beng
        _cBGZ
        _dBAUN
        _erda
049     _aBAUN_MERKEZ
050 0 4 _aDR603
        _b.A23 2018
100 1   _aAcar, Mustafa,
        _d1965-
245 1 0 _aHizmetten hezimete :
        _bFETÖ : bir ihanetin öyküsü /
        _cProf. Dr. Mustafa Acar.
246 3   _aFETÖ: bir ihanetin öyküsü
250     _a1. baskı, Nisan 2018.
264   1 _aAnkara :
        _bNobel Akademik Yayıncılık,
        _c2018, ©2018.
264   4 _c©2018
300     _axii, 291 pages :
        _billustrations ;
        _c24 cm.
```

245 alanına yazılmasına rağmen 100 alanına yazara ilişkin unvan bilgisi girilmemiş

Şekil 4.29: "9786053208969" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01526nam a2200421 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20190621101523.0
007 t
008 190621s2018$$$$tu#a###$r28101########281281tur u
020     $a 9786053208969
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a DR 603
090 00  $a DR 603 $b A237 2018
100 1   $a Acar, Mustafa,  $d  1965-.
245 1   $a Hizmetten hezimete: FETÖ : $b bir ihanetin öyküsü/ $c Mustafa
      Acar.
264  1  $a Ankara: $b Nobel Akademik, $c 2018.
300     $a xii, 291 sayfa : $b resim ; $c 24 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Nobel Akademik Yayıncılık ; $v 1988.  $p Siyaset ; $v 72
500     $a Kaynakça ve dizin var.
```

Yazara ilişkin unvan bilgisi girilmemiş

Şekil 4.30: "9786053208969" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    180627t20182018tu a     b    0
020    9786053208969|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    DR603|b.A23 2018
100 1  Acar, Mustafa,|d1965-|4aut
245 10 Hizmetten hezimete :|bFETÖ : bir ihanetin öyküsü /|cProf.
       Dr. Mustafa Acar.
246 3  FETÖ: bir ihanetin öyküsü
250    1. baskı, Nisan 2018.
264  1 Ankara :|bNobel Akademik Yayıncılık,|c2018, ©2018.
264  4 |c©2018
300    xii, 291 pages :|billustrations ;|c24 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
490 1  Yayın no: 1988. Siyaset no: 72
504    Includes bibliographical references (pages 229-233)
600 10 Gülen, Fethullah,|d1938-
610 20 Gülen Hizmet Movement.
650  0 Islam and politics|zTurkey.
650  0 National security|zTurkey|xHistory|y21st century.
651  0 Turkey|xPolitics and government|y21st century.
651  0 Turkey|xHistory|yCoup d'état, 2016.
830  0 Nobel Akademik Yayıncılık ;|v1988.
838  0 Nobel Akademik Yayıncılık.|pSiyaset ;|v72.
```

245 alanına yazılmasına rağmen 100 alanına yazara ilişkin unvan bilgisi girilmemiş

240 MARC alanına özgün adına ilişkin bilginin verilmesi ve |1 alt alanına hangi dile çevrildiği bilgisinin yer alması uygulamalardan bir diğeridir. Bu kapsama giren kayıtlar incelendiğinde; Boğaziçi Üniversitesi, Atılım Üniversitesi ve Balıkesir Üniversitesi kütüphanelerinin birbirine yakın olarak ve yüksek oranlara sahip olduğu tespiti yapılmıştır. Verilere bakılacak olunursa; en yüksek olarak Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi 64 kayıttan 62'sinde bu bilgilerin 240 alanına girişlerini yaparak %96,88'lik orana ulaşmış, Atılım Üniversitesi Kütüphanesi 56 kayıt içerisinden 49 tanesinde bu bilgileri kullanmış ve %87,5'lik orana ulaşmış, Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi ise, 97 kayıttan 79'unda yani %81,44'ünde 240 alanını kullanarak bu girişleri yapmıştır. Anadolu Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi kütüphaneleri ise esere ilişkin özgün eser adı ve hangi dile çevrildiği bilgilerini vermek üzere bu kapsamdaki hiçbir kaydında 240 alanını kullanmamıştır. Tablo 4.8'de bu verilere ilişkin detaylar paylaşılmıştır.

Tablo 4.8: 240 alanına özgün eser adının yazımına ilişkin kullanım

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA Yüzdelik Oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	0	43	43 eser	%0	54
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	49	7	56 eser	%87,5	41
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	79	18	97 eser	%81,44	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	0	30	30 eser	%0	67
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	62	2	64 eser	%96,88	33

RDA standartlarına geçiş ile birlikte uygulanmaya başlanan eserin özgün adının ve çevrildiği dilin 240 MARC alanına kaydedilmesi, kütüphanelerin AACR2'ye göre girdikleri kayıtların hiçbirinde kullanılmadığı yapılan incelemeler sonucu da ayrıca tespit edilmiştir.

Bibliyografik kaydı girilen eser çeviri bir eserse orijinal eser adının ve çevrildiği dilin 240 MARC alanına girilmesi uluslararası standartlaşma ve kullanıcılara farklı bir erişim ucu sunması anlamında önemlidir. Boğaziçi, Atılım ve Balıkesir Üniversite kütüphanelerinin RDA standartlarına göre bu uygulamayı etkin bir şekilde kullandığı ortaya konmuştur. Fakat yine de her üç kütüphanenin %100 oranında yani çeviri eserlerin hiçbirinde bu uygulama kullanılmadığı için kendi içerisinde tam tutarlılık sağladığı söylenemez. Kurumlar arası ise bu üç kurumun büyük oranda tutarlı olduğu, diğer iki üniversitenin bu uygulamayı kullanmadığı için tutarsız olduğu belirlenmiştir.

Şekil 4.31, 4.32, 4.33, 4.34 ve 4.35'te bu uygulamanın her kütüphaneye ait örnekleri verilmiştir.

Şekil 4.31: "9786059397254" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  00945cam a2200253 a 4500
001  536341
005  20190315163330.0
008  190315s########tu#####||####||||||tur|d
009  00TUR0Y00GBJ   201903150000ma
020  $a9786059397254 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0411 $atur$heng
090  $aBJ1589$b.M3613 2018
1001 $aManson, Mark,$eyazar
24510$aUstalık gerektiren kafaya takmama sanatı :$biyi bir yaşam sürmek için
     sezgilere aykırı bir yaklaşım /$cMark Manson ; İngilizce aslından Türkçe'ye
     çeviren Pınar Savaş.
260  $aİstanbul :$bButik Yayıncılık ve Kişisel Gelişim Hizmetleri,$cc2018.
300  $a200 sayfa.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
500  $aÖzgün adı : The subtle art of not giving a fuck.
650 4$aPratik ahlak
650 4$aÖzgerçekleştirim
7001 $aSavaş, Pınar,$eçeviren
```

500 MARC alanına özgün eser adı bilgisi yazılmasına rağmen 240 MARC alanına girişi yapılmamış

Şekil 4.32: "9786059397254" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 04152 am a2200349Ki 4500
008 190129t2018    tu     g      000 0 tur u
020    $a 9786059397254  $q  (paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 1  $a tur  $h  eng
050 10 $a BJ1589  $b  .M36 2018
100 1  $a Manson, Mark,  $e  yazar.
240 14 $a The subtle art of not giving a fuck.  $l  tur
245 10 $a Ustalık gerektiren kafaya takmama sanatı :  $b  iyi bir yaşam
       sürmek için sezgilere aykırı bir yaklaşım /  $c  Mark Manson ;
       İngilizce aslından Türkçe'ye çeviren: Pınar Savaş ; editör: Birol
       Gündoğdu.
246 30 $a İyi bir yaşam sürmek için sezgilere aykırı bir yaklaşım.
264 1  $a İstanbul :  $b  Butik Yayıncılık ve Kişisel Gelişim Hiz.,  $c
       [2018]
264 4  $c  ©2018
300    $a 200 sayfa;  $c  21 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
500    $a Özgün eser adı: The subtle art of not giving a fuck.
500    $a Dış kapakta: #1 International Bestseller.
505 2  $a Çabalama - Mutluluk bir sorundur - Özel değilsiniz - Istırap
       çekmenin değeri - Seçim sizindir  Her konuda yanılırsınız ( ben de
       yanılırım) - Başarısızlık ilerlemektir - Hayır demenin önemi -
       ...ve ölürsünüz.
```

Şekil 4.33: "9786059397254" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
041 1  _atur
       _heng
049    _aBAUN_MERKEZ
050 0 0 _aBJ1589
       _b.M3619 2018
100 1  _aManson, Mark
240 1 4 _aThe subtle art of not giving a fuck.
       _lTurkish.
245 1 4 _aUstalık Gerektiren Kafaya Takmama Sanatı :
       _biyi bir yaşam sürmek için sezgilere aykırı bir yaklaşım /
       _cMark Manson ; İngilizce aslından Türkçeye çeviren Pınar Savaş ; editör Birol Gündoğdu
246 3  _aİyi bir yaşam sürmek için sezgilere aykırı bir yaklaşım
264  1 _aİstanbul :
       _bButik Yayıncılık,
       _c2018.
264  4 _c©2016.
300    _a200 pages ;
       _c21 cm
```

Şekil 4.34: "9786059397254" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01060nam a2200313 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20181004105653.0
007 t
008 181004s2018$$$$tu#$r28901########289289tur u
020     $a 9786059397254
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a BJ 1589
090 00  $a BJ 1589 $b M367 2018
100 1   $a Manson, Mark.
245 1   $a Ustalık gerektiren kafaya takmama sanatı : $b İyi bir yaşam
        sürmek için sezgilere aykırı bir yaklaşım/ $c Mark Manson ; çeviren
        Pınar Savaş ; editör Birol Gündoğdu.
264  1  $a İstanbul: $b Butik, $c 2018.
300     $a 200 sayfa ; $c 21 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
500     $a Özgün yapıt adı: The subtle art of not giving a fuck.
650  0  $a Kendini gerçekleştirme
650  0  $a Yaşam idaresi
650  0  $a Self-realization
650  0  $a Conduct of life
856 40  $u http://katalog.bartin.edu.tr/yordambt/yordam.php?aDemirbas=007    1886
902     $a 0071886
```

500 alanına özgün eser adı bilgisi yazılmasına rağmen 240 MARC alanına girişi yapılmamış

Şekil 4.35: "9786059397254" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200301 i 4500
008    181115t20182018tu            000 0 tur
020    9786059397254|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
041 1  tur|heng
049    BGZA
050 00 BJ1589|b.M3619 2018
100 1  Manson, Mark.|4aut
240 14 The subtitle art of not giving a fuck.|lTurkish.
245 10 Ustalık gerektiren kafaya takmama sanatı :|biyi bir yaşam
       sürmek için sezgilere aykırı bir yaklaşım /|cMark Manson ;
       İngilizce aslından Türkçe'ye çeviren Pınar Savaş ; editör
       Birol Gündoğdu.
246 30 İyi bir yaşam sürmek için sezgilere aykırı bir yaklaşım.
264  1 İstanbul :|bButik Yayıncılık,|c[2018]
264  4 |c©2018
300    200 pages ;|c21 cm.
336    text|2rdacontent.
337    unmediated|2rdamedia.
338    volume|2rdacarrier.
490 1  Butik Yayıncılık
500    Translation of: The subtitle art of not giving a fuck.
650  0 Conduct of life.
650  0 Self-realization.
700 1  Savaş, Pınar.|4trl
700 1  Gündoğdu, Birol.|4edt
830  0 Butik Yayıncılık.
```

RDA standartlarının kullanımıyla beraber kütüphaneler, eser iç kapağında yer alan sorumluların tamamını 245 alanı |c alt alanına sorumluluklarıyla birlikte yazımı uygulamasına geçmiştir. Bu kapsamda yer alan eserler incelendiğinde; En üst sırada Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nin yer aldığı tespit edilmiştir. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, 276 kayıttan 208'inde eserde yer alan tüm sorumluları sorumluluklarıyla birlikte yazarak %75,36 oranına ulaşmıştır. İncelenen diğer üniversitelerde bu oran birbirine yakın bir şekilde ortaya çıkmıştır. Sırasıyla; Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi 340 kayıttan 158'ini girerek %46,47'lik oran, Atılım Üniversitesi Kütüphanesi, 177 kayıttan 71'ini girerek %40,11'lik oran, Bartın Üniversitesi Kütüphanesi 99 kayıttan 39'unu girerek %39,39'luk oran ve son olarak Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi 223 kayıttan 68'inde tüm sorumluları kaydederek %30,49'luk orana sahip olmuşlardır.

Tablo 4.9: Eserde yer alan tüm sorumluların sorumlulukları ile birlikte yazımına ilişkin kullanım

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA Yüzdelik oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	68	155	(223 eser)	%30,49	117
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	71	106	(177 eser)	%40,11	163
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	158	182	(340 eser)	%46,47	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	39	60	(99 eser)	%39,39	241
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	208	68	(276 eser)	%75,36	64

Kütüphanelerin RDA standartlarını kullanmaya başlamadan önce, eserde yer alan ve yazarların dışındaki temel sorumluları (çeviren, editör, yayına hazırlayan vb.) 245 alanına kaydettikleri fakat bunların dışında kalan ek sorumluları (sayfa düzeni, kapak tasarımı, düzelti vb.) dâhil etmedikleri yapılan incelemeler sonucunda ortaya çıkmıştır.

Eserde yer alan tüm sorumluların sorumlulukları ile birlikte 245 alanına kaydedilmesi, kullanıcılara "bulma-belirleme-seçme-sağlama" işlemleri açısından farklı erişim noktaları sunmakta ve kolaylık sağlamaktadır. Bu uygulamada en başarılı ve kendi içerisinde büyük çoğunlukla tutarlı olan kütüphane Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'dir. Diğer kütüphaneler ise bu uygulamada %50'nin altında kalmışlardır. Kütüphanelerin kendi içerisinde tutarsız oldukları ortaya çıkmıştır. Kurumlar arası anlamda ise yine daha çok tutarsız oldukları belirlenmiştir.

Şekil 4.36, 4.37, 4.38, 4.39 ve 4.40'ta bu uygulamaya ilişkin kütüphane katalog kaydı örnekleri yer almaktadır.

Şekil 4.36: "9789755184067" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  01064cam a2200301 a 4500
001  492474
005  20181113111527.0
007  #
008  181113s2017####tu#abo########001|0#tur|d
009  00TUR0Y00FQA   201811132017ma
020  $a9789755184067 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0411 $atur$heng
090  $aQA36$b.G4913 2017
1001 $aGhys, E.$q(Etienne),$eyazar
24510$aBir tekil matematik gezisi /$cÉtienne Ghys ; İngilizce özgün metinden
     çevirenler Ahmet Feyzioğlu, Arkadaş Özakın, Ferit Öztürk.
260  $aİstanbul :$bTürk Matematik Derneği,$c2017.
300  $aVIII, 307 sayfa :$bharita, resim.
336  $atext$2rdacontent.
337  $aunmediated$2rdamedia.
338  $avolume$2rdacarrier.
500  $aÖzgün adı: A singular mathematical promenade.
504  $aKaynakçaları ve dizini var.
650 4$aMatematik
7001 $aFeyzioğlu, Ahmet,$eçeviren
7001 $aÖzakın, Arkadaş,$eçeviren
7001 $aÖztürk, Ferit,$eeditor,$eçeviren
7102 $aTürk Matematik Derneği
```

Diğer sorumlular olarak; yayın koordinatörü, bilimsel editör ve düzelti, kapak tasarımı ve kapak fotoğrafı sorumluları verilmemiş

Şekil 4.37: "9789755184067" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 02941 am a2200373Ki 4500
008 190503e2017    tu ao  g      000 0dtur u
020    $a 9789755184067  $q  (paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 1  $a tur  $h  eng
050 10 $a QA3  $b  .G49 2017
100 1  $a Ghys, E.,  $q  (Etienne),  $d  1954-  $e  yazar.
240 12 $a A singular mathematical promenade.  $l  tur
245 10 $a Bir tekil matematik gezintisi /  $c  Etienne Ghys ; yayın
       koordinatörü: Batül Tanbay ; İngilizce özgün metinden çevirenler:
       Ahmet Feyzioğlu, Arkadaş Özakın, Ferit Öztürk ; bilimsel editör ve
       düzelti: Ferit Öztürk.
264 1  $a İstanbul :  $b  Türk Matematik Derneği,  $c  2017.
300    $a viii, 307 sayfa :  $b  resim, renkli fotoğraf;  $c  25 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
500    $a Özgün eser adı: A singular mathematical promenade.
500    $a Kapak fotoğrafı: Gezi Parkı.
500    $a Eser sonunda İngilizce-Türkçe sözlükçe vardır.
500    $a İç kapakta: Bu kitabın orijinali pdf olarak Arxiv, yazarın kişisel
       sayfası ve ENS Editions sayfasından ücretsiz indirilebilir. Türkçesi
       ise Türk Matematik Derneği'nin sitesinden indirilebilir.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
```

Diğer sorumlular olarak; kapak tasarımı ve kapak fotoğrafı bilgisi verilmemiş

Şekil 4.38: "9789755184067" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
020    _a9789755184067
       _q(paperback)
035    _a(OCoLC)
040    _aBGZ
       _beng
       _cBGZ
       _dBAUN
       _erda
041 1  _atur
       _heng
049    _aBAUN_MERKEZ
050 0 4 _aQA3
       _b.G5919 2017
100 1  _aGhys, E.
       _q(Etienne).
240 1 2 _aA singular mathematical promenade.
       _lTurkish.
245 1 0 _aBir tekil matematik gezisi /
       _cÉtienne Ghys ; yayın koordinatörü Betül Tanbay ; İngilizce özgün metinden çevirenler Ahmet
       Feyzioğlu, Arkadaş Özakın, Ferit Öztürk.
264  1 _aİstanbul :
       _bTürk Matematik Derneği,
       _c2017.
```

Diğer sorumlular olarak; yayın koordinatörü, bilimsel editör ve düzelti, kapak tasarımı ve kapak fotoğrafı bilgisi verilmemiş

Şekil 4.39: "9789755184067" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01039nam a2200301 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20181026120439.0
007 t
008 181026s2017$$$$tu#a###$r22701###$$$$#227227tur u
020     $a 9789755184067
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a QA 39
090 00  $a QA 39 $b G497 2017
100 1   $a Ghys, Etienne.
240 10  $l Türkçe
245 1   $a Bir tekil matematik gezintisi/ $c Etienne Ghys ; Yayın koordinatörü
       Betül Tanbay ; İngilizce özgün metinden çevirenler Ahmet Feyzioğlu,
       Arkadaş Özakın, Ferit Öztürk..
264  1  $a İstanbul: $b Türk Matematik Derneği, $c 2017.
300     $a 307 sayfa : $b resim, şekil ; $c 24 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
500     $a Kitabın özgün adı: A singular mathematical promenade
650  0  $a Matematik
650  0  $a Mathematics
856 40  $u http://katalog.bartin.edu.tr/yordambt/yordam.php?aDemirbas=007    2994
902    $a 0072994
```

Diğer sorumlular olarak; bilimsel editör ve düzelti, kapak tasarımı ve kapak fotoğrafı bilgisi verilmemiş

Şekil 4.40: "9789755184067" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    180919s2017    tu ao    b    000 0 eng d
020    9789755184067|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
041 1  tur|heng
049    BGZA
090    QA3|b.G5919 2017
100 1  Ghys, E.|q(Etienne)|4aut
240 12 A singular mathematical promenade.|lTurkish.
245 10 Bir tekil matematik gezisi /|cÉtienne Ghys ; yayın
       koordinatörü Betül Tanbay ; İngilizce özgün metinden
       çevirenler Ahmet Feyzioğlu, Arkadaş Özakın, Ferit Öztürk ;
       bilimsel editör ve düzelti Ferit Öztürk ; kapak tasarımı
       Aydın Tibet ; kapak fotoğrafı Gezi Parkı.
264  1 İstanbul :|bTürk Matematik Derneği,|c2017.
300    viii, 307 pages :|bphotographs, illustrations ;|c25 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
504    Includes bibliographical references.
650  0 Mathematics.
700 1  Tanbay, Betül.|4pbd
700 1  Feyzioğlu, Ahmet.|4trl
700 1  Özakın, Arkadaş.|4trl
700 1  Öztürk, Ferit.|4trl|4red
700 1  Tibet, Aydın.|4cov
710 2  Türk Matematik Derneği.
```

RDA standartlarına göre yeni uygulama alanlarından birisi eserde 4 veya daha fazla yazar veya diğer sorumlular olması durumunda tamamı 245 alanı |c alt alanına girişi olmuştur. Bu kapsam dâhilindeki bibliyografik kayıtlar incelendiğinde; en yüksek oran %87,88'le Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'ne ait olmuştur. 33 kayıttan 29'unda bu işlem doğru uygulanmıştır. Ardından Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi 37 kayıttan 26'sında doğru uygulayarak %70,27'lik bir orana ulaşmıştır. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi de Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'ne yakın bir uygulama oranı sağlamış ve %64,71'e ulaşmıştır. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi 17 kayıttan 11'inde 4 veya daha fazla sorumlu olması durumunda tüm sorumluların girişini gerçekleştirmiştir. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi diğer kurumların bu konuda yakaladığı oranların çok altında kalmış ve bu kapsamdaki 17 kayıttan 5'inde tüm sorumluları girmiş ve %29,41'lik bir orana sahip olmuştur. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi ise RDA'ya göre girişini yaptığı eserler içerisinde 4 veya daha fazla sorumlu olması durumunda bu girişleri gerçekleştirmemiştir. Bu verilere ilişkin tablo 4.10'da sunulmuştur.

Tablo 4.10: Eserde yer alan 4 veya daha fazla sorumlu olması durumunda tüm sorumluların yazımına ilişkin kullanım

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA Yüzdelik Oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	0	26	(26 eser)	%0	11
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	5	12	(17 eser)	%29,41	20
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	26	11	(37 eser)	%70,27	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	11	6	(17 eser)	%64,71	20
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	29	4	(33 eser)	%87,88	4

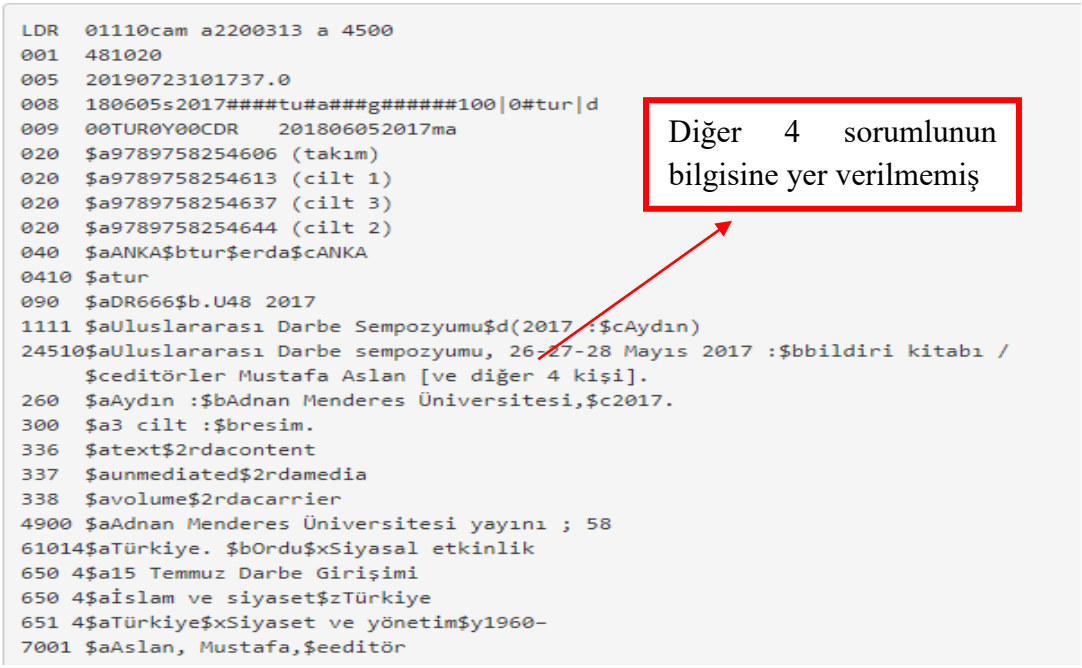
Bu uygulama kapsamında AACR2'ye göre kaydı girilen eserler incelendiğinde Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin 20 kaydının 7'sinde 4 veya daha fazla sorumlu bulunması durumunda tamamını kaydettiği sonucuna varılmıştır. Bu durum, kütüphane politikası gereği uygulanan bir kuralın sonucu değil RDA'ya göre kayıt yapan herhangi bir kütüphaneden alınan kopya kataloglar sonucu ortaya çıkmıştır. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi dışındaki diğer kütüphaneler incelendiğinde ise sorumluların tamamının yazılmadığı, [ve bşk.] veya [et al.] şeklinde ibarelerin kullanıldığı belirlenmiştir.

Eserde yer alan 4 veya daha fazla sorumlunun tamamının 245 alanına kaydedilmesi, bir önceki incelemede olduğu gibi kullanıcılara "bulma-belirleme-seçme-sağlama" işlemleri açısından farklı erişim noktaları sunmakta ve kolaylık sağlamaktadır. Bu bağlamda Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi en tutarlı kurum olarak göze çarpmaktadır. Balıkesir ve Bartın Üniversitesi kütüphaneleri de Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi kadar olmasa da bu uygulamada büyük çoğunlukla tutarlı olduğu gözlemlenmiştir. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi şaşırtıcı bir şekilde bu uygulamada

%50'nin altında kalmıştır ve tutarlı olduğunu söylemek pek mümkün değildir. Anadolu Üniversitesi'nde ise bu uygulamaya ilişkin bir örneğe rastlanılamamıştır.

Şekil 4.41, 4.42, 4.43, 4.44 ve 4.45'te bu uygulamaya ilişkin örnekler sunulmuştur.

Şekil 4.41: "9789758254606" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı


```
LDR  01110cam a2200313 a 4500
001  481020
005  20190723101737.0
008  180605s2017####tu#a###g######100|0#tur|d
009  00TUR0Y00CDR   201806052017ma
020  $a9789758254606 (takım)
020  $a9789758254613 (cilt 1)
020  $a9789758254637 (cilt 3)
020  $a9789758254644 (cilt 2)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aDR666$b.U48 2017
1111 $aUluslararası Darbe Sempozyumu$d(2017 :$cAydın)
24510$aUluslararası Darbe sempozyumu, 26-27-28 Mayıs 2017 :$bbildiri kitabı /
     $ceditörler Mustafa Aslan [ve diğer 4 kişi].
260  $aAydın :$bAdnan Menderes Üniversitesi,$c2017.
300  $a3 cilt :$bresim.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
4900 $aAdnan Menderes Üniversitesi yayını ; 58
61014$aTürkiye. $bOrdu$xSiyasal etkinlik
650 4$a15 Temmuz Darbe Girişimi
650 4$aİslam ve siyaset$zTürkiye
651 4$aTürkiye$xSiyaset ve yönetim$y1960-
7001 $aAslan, Mustafa,$eeditör
```

Şekil 4.42: "9789758254606" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 04360 am a2200589Ki 4500
008 190910e2017    tu do  g      100 0dtur u
020    $a 9789758254606  $q  (Takım : paperback)
020    $a 9789758254613  $q  (cilt 1: paperback)
020    $a 9789758254644  $q  (cilt 2: paperback)
020    $a 9789758254637  $q  (cilt 3: paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur  $a  eng  $a  ara  $b  eng
050 10 $a DR603  $b  .U48 2017
111 2  $a Uluslararası Darbe Sempozyumu  $d  (2017:  $c  Aydın, Türkiye)
245 10 $a Uluslararası darbe sempozyumu :  $b  26-27-28 Mayıs 2017 /  $c
       editörler: Yrd. Doç. Dr. Mustafa Aslan, Yrd. Doç. Dr. Ramazan Kemal
       Haykıran, Yrd. Doç. Dr. Ali Bilgenoğlu, Arş. Gör. Muhittin Çeken,
       Arş. Gör. Ali Emre Dingil.
264 1  $a Aydın :  $b  Adnan Menderes Üniversitesi,  $c  2017.
300    $a 3 cilt :  $b  fotoğraf, grafik, tablo;  $c  24 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a Adnan Menderes Üniversitesi Yayını;  $v  58.
500    $a Kapakta: "27 Mayıs 1960'dan 15 Temmuz 2016'ya" darbeler ve geçmişten
       günümüze darbe olgusu ve millet egemenliği kültürü.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
```

Şekil 4.43: "9789758254606" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
020    _a9789758254606
       _q(paperback : set)
020    _a9789758254613
       _q(paperback : volume 1)
020    _a9789758254644
       _q(paperback : volume 2)
020    _a9789758254637
       _q(paperback : volume 3)
035    _a(OCoLC)
040    _aBGZ
       _beng
       _cBGZ
       _dBAUN
       _erda
049    _aBAUN_MERKEZ
050 0 4 _aDR603
       _b.U487 2017
111 2  _aUluslararası Darbe Sempozyumu
       _d(2017 :
       _cAydın, Turkey)
245 1 0 _aUluslararası Darbe sempozyumu, 26-27-28 Mayıs 2017 /
       _ceditörler Yrd. Doç. Dr. Mustafa Aslan, Yrd. Doç. Dr. Ramazan Kemal Haykıran, Yrd. Doç. Dr.
       Ali Bilgenoğlu, Arş. Gör. Muhittin Çeken, Arş. Gör. Ali Emre Dingil.
246 3 4 _a"27 Mayıs 1960'dan 15 Temmuz 2016'ya" Darbeler ve geçmişten günümüze darbe olgusu ve millet
```

Şekil 4.44: "9789758254606" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 02126nam a2200505 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20181207162413.0
007 t
008 181207s2017$$$$tu#a###$r04001###$1$$#040040tur u
020     $a 9789758254606 (takım)
020     $a 9789758254613 (cilt 1)
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a DR 603
090 00  $a DR 603 $b U487 2017 k.2 c.1
111 2   $a Uluslararası Darbe Sempozyumu  (2017 : Aydın, Türkiye)
245 1   $a Uluslararası Darbe sempozyumu cilt 1 : $b 26-27-28 Mayıs 2017/ $c
        editörler Mustafa Aslan, Ramazan Kemal Haykıran, Ali Bilgenoğlu,
        Muhittin Çeken, Ali Emre Dingil.
264  1  $a Aydın: $b Adnan Menderes Üniversitesi, $c 2017.
300     $a 1. cilt, xvi, 500 sayfa : $b resim, tablo ; $c 24 cm
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Adnan Menderes Üniversitesi yayını ; $v 58
500     $a Kaynakça var.
500     $a Kapak adı : Uluslararası Darbe sempozyumu cilt 1 26-27-28 Mayıs
       2017 : Bildiriler kitabı
```

Şekil 4.45: "9789758254606" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    180622s2017    tu da    b    100 0 tur d
020    9789758254606|q(paperback : set)
020    9789758254613|q(paperback : volume 1)
020    9789758254644|q(paperback : volume 2)
020    9789758254637|q(paperback : volume 3)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    DR603|b.U487 2017
111 2  Uluslararası Darbe Sempozyumu|d(2017 :|cAydın, Turkey)
245 10 Uluslararası Darbe sempozyumu, 26-27-28 Mayıs 2017 /
       |ceditörler Yrd. Doç. Dr. Mustafa Aslan, Yrd. Doç. Dr.
       Ramazan Kemal Haykıran, Yrd. Doç. Dr. Ali Bilgenoğlu, Arş.
       Gör. Muhittin Çeken, Arş. Gör. Ali Emre Dingil.
246 34 "27 Mayıs 1960'dan 15 Temmuz 2016'ya" Darbeler ve
       geçmişten günümüze darbe olgusu ve millet egemenliği
       kültürü
264  1 Aydın :|bAdnan Menderes Üniversitesi Yayınları,|c2017.
300    3 volumes :|bcharts, illustrations ;|c24 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
490 0  Adnan Menderes Üniversitesi yayını: 58
504    Includes bibliographical references.
```

245 MARC alanının |c alt alanına kayıt yapılırken uygulanan hususlardan bir diğeri de sorumluluklara ait bildirimlerin kısaltma yapılmadan kullanılmasıdır. Örneğin; yayına hazırlayan, editör, çeviren, sayfa tasarımı, vb. sorumluluklar bildirilirken RDA uygulamalarında açık bir şekilde yazıldığı tespit edilmiştir. Bu kapsama giren eserler incelendiğinde; evrende yer alan tüm kütüphanelerin, eserde diğer sorumlulara ilişkin niteleme bilgilerinin yer alması durumunda bu sorumluların bildirimi yapılırken kısaltma kullanmadığı ve açık bir şekilde yazdığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi 157, Atılım Üniversitesi Kütüphanesi 150, Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi 258, Bartın Üniversitesi Kütüphanesi 78 ve son olarak Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi ise 243 kaydı RDA standartlarına uygun olarak girerek %100 oranını sağlamışlardır. Bu verilere ilişkin tablo 4.11'de sunulmuştur.

Tablo 4.11: Eserde yer alan diğer sorumlu nitelendirmelerine ilişkin bilgilerin kısaltma kullanılmadan yazımı

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA Yüzdelik oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	157	0	(157 eser)	%100	101
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	150	0	(150 eser)	%100	108
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	258	0	(258 eser)	%100	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	78	0	(78 eser)	%100	180
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	243	0	(243 eser)	%100	15

AACR2'ye göre girişi yapılan kayıtlar üzerinde sorumlulara ilişkin kısaltma kullanım durumu incelendiğinde, Atılım Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin büyük çoğunlukla çeviren, editör, yayına hazırlayan gibi sorumlu niteleme bilgilerini kısaltma kullanmadan kaydettikleri gözlemlenmiştir. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi ise bu kullanımları genel olarak kısaltma kullanarak uygulanmıştır.

245 MARC alanında sorumlulara ilişkin kısaltma kullanılmaması, kullanıcı odaklı olan RDA standartlarının kullanıcılara "bulma-belirleme-seçme-sağlama" işlemleri noktasında fayda sağlamadaki bir diğer önemli olan uygulamasıdır. Bu bağlamda RDA standartlarına göre bibliyografik kayıt giren kütüphanelerin kendi içerisinde ve kurumlar arası olarak tamamen tutarlı olduğu açık bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Şekil 4.46, 4.47, 4.48, 4.49 ve 4.50'de bu uygulamaya ilişkin birer örnek yer almaktadır.

Şekil 4.46: "9789755391960" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  00923cam a2200289 a 4500
001  433362
005  20170602094600.0
008  170602s2015####tu#####||####||||||tur|d
009  00TUR0Y00SHM   201706022015ma
020  $a9789755391960 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0411 $atur$heng
090  $aHM57$b.B3813 2015
1001 $aBauman, Zygmunt,$d1925-$eyazar
24510$aSosyolojik düşünmek /$cZygmunt Bauman ; İnngilizceden çeviren Abdullah
     Yılmaz.
250  $aOn ikinci basım.
260  $aİstanbul :$bAyrıntı,$c2015.
300  $a271 sayfa.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
4900 $aAyrıntı ; 203. İnceleme dizisi ; 111
500  $aDizin.
500  $aÖzgün adı: Thinking sociologically
504  $aKaynakçasal not: sayfa258-264.
```

Şekil 4.47: "9789755391960" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 04791 am a2200397Ki 4500
008 180619e1998    tu     g      001 0 tur u
020    $a 9755391967  $q  (paperback)
020    $a 9789755391960 (ISBN 13)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 1  $a tur  $h  eng
050 10 $a HM51  $b  .B38 1998
100 1  $a Bauman, Zygmunt,  $d  1925-2017,  $e  yazar.
240 10 $a Thinking sociologically.  $l  tur
245 10 $a Sosyolojik düşünmek /  $c  Zygmunt Bauman ; İngilizce'den çeviren:
       Abdullah Yılmaz.
250    $a Birinci basım Şubat 1998.
264 1  $a İstanbul :  $b  Ayrıntı Yayınları,  $c  1998.
300    $a 265 sayfa;  $c  20 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a Ayrıntı;  $v  203.  $a  İnceleme Dizisi;  $v  111.
500    $a Özgün eser adı: Thinking sociologically.
500    $a Dizin vardır.
500    $a Basil Blackwell/ 1996 basımından çevrilmiştir.
505 0  $a Giriş: Sosyoloji, ama ne için? - Özgürlük ve bağımlılık - Biz
       ve onlar - Yabancılar - Birlikte ve ayrı - Armağan ve mübadele - Güç
       ve seçim - Kendini koruma ve ahlaki görev - Doğa ve kültür - Devlet ve
       millet - Düzen ve kaos - Hayat uğraşına dalmak - Sosyolojide tarzlar ve
       araçlar.
```

Şekil 4.48: "9789755391960" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
000     01122cam a2200325 i 4500
001     49724
008     110316s2017 tu m b b 1 0 tur d
020     _a9789755391960
        _q(paperback)
035     _a(OCoLC)
040     _aBAU
        _beng
        _cBAU
        _erda
049     _aBAU_MERKEZ
050 0 4 _aHM585
        _b.B3819 2017
100 1   _aBauman, Zygmunt
240 1 0 _aThinking sociologically.
        _lTurkish.
245 1 0 _aSosyolojik düşünmek/
        _cZygmunt Bauman ; İngilizce'den çeviren Abdullah Yılmaz.
250     _aOn altıncı basım.
264   1 _aİstanbul:
        _bAyrıntı,
        _c2017.
300     _a303 pages ;
        _c20 cm.
```

Şekil 4.49: "9789755391960" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01153nam a2200373 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20180717140837.0
007 t
008 180717s2018####tu#$r15801########158158tur u
020     $a 9789755391960
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a HM 51
090 00  $a HM 51 $b B386 2018 k.2
100 1   $a Bauman, Zygmunt.
245 1   $a Sosyolojik düşünmek/ $c Zygmunt Bauman ; çeviren Abdullah Yılmaz.
250     $a 17. basım
264  1  $a İstanbul: $b Ayrıntı, $c 2018.
300     $a 303 sayfa ; $c 20 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Ayrıntı ; $v 203.  $p İnceleme dizisi ; $v 111
500     $a Dizin var.
```

Şekil 4.50: "9789755391960" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200325 i 4500
008    180704s1999    tu       b    001 0 tur d
020    9789755391960|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
041 1  tur|heng
049    BGZA
050 00 HM585|b.B36419 1999
100 1  Bauman, Zygmunt,|d1925-|4aut
240 10 Thinking sociologically.|lTurkish.
245 10 Sosyolojik düşünmek /|cZygmunt Bauman ; İngilizce'den
       çeviren Abdullah Yılmaz ; yayıma hazırlayan Özden Arıkan ;
       düzelti Sait Kızılırmak.
250    İkinci basım 1999.
264  1 İstanbul :|bAyrıntı Yayınları,|c1999.
300    265 pages ;|c20 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
490 1  Ayrıntı: 203. İnceleme dizisi: 111
500    Original title : Thinking sociologically.
504    Includes bibliographical references and index.
```

Eserlerde, yazara veya diğer sorumlulara ilişkin unvan bilgisi yer alması durumunda, 245 MARC alanı |c alt alanına yazılacak şekilde ismin başına eklenmesi RDA standartlarının uygulamalarından bir diğeri olmuştur. Bu kapsama giren, incelenen eserler arasında RDA'ya göre girilmiş Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nden 109, Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nden 73, Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'nden 133, Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nden 43 ve Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nden ise 123 kayıt yer almıştır. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi 114 kaydı bu doğrultuda girmiş ve %92,68 orana ulaşarak bu alanda en üst sırada yer almıştır. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi ise %78,08'lik bir orana sahiptir ve 57 kayıtta unvan bilgilerini 245 alanına kaydetmiştir. Bu uygulamayı Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin çok az (%1,83) kullandığı, Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nin ise bu uygulamayı hiç (%0) kullanmadığı ortaya konmuştur. Tablo 4.12'de ayrıntılı veriler yer almaktadır.

Tablo 4.12: Eserde yer alan sorumlulara ilişkin unvan bilgilerinin yazımına ilişkin kullanım

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA yüzdelik oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	2	107	(109 eser)	%1,83	24
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	57	16	(73 eser)	%78,08	60
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	85	51	(133 eser)	%61,65	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	0	43	(43 eser)	%0	90
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	114	9	(123 eser)	%92,68	10

RDA dışında kalan ve AACR2'ye göre girilmiş eserlerin incelenmesi sonucu, örneklem kapsamındaki kütüphanelerin sorumlulara ilişkin unvan bilgilerini kaydetmediği ortaya çıkmıştır.

RDA standartlarıyla birlikte içerik bakımından uygulamaya koyulan sorumlulara ilişkin unvan bilgilerinin yazılması, "gördüğünüzü kaydedin" temel ilkesi bağlamında ve içerik geliştirme yönünden önemli bir uygulama olmuştur. Bu hususta en tutarlı kurum 123 kaydın 114'ünde bu bilgilerin girişini yapan Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi olmuştur. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin de çoğu eserde tutarlı olduğu gözlemlenmiştir. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi %50'nin üzerinde eserde tutarlı olmasına rağmen azımsanamayacak derecede eserde bu bilginin girişini yapmamıştır. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi ise bu uygulamayı yok denecek kadar az kullanmıştır.

Şekil 4.51, 4.52, 4.53, 4.54 ve 4.55'te bu girişlere ilişkin örnekler mevcuttur.

Şekil 4.51: "9789750621918" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  00963cam a2200265 a 4500
001  470780
005  20180404111341.0
008  180404s2017####tu#####||####||||||tur|d
009  00TUR0Y00PPL   201804042017ma
020  $a9789750621918 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0411 $atur$bota
090  $aPL254 .A33$bF4 2017
1000 $aAhmet Mithat,$d1844-1912,$eyazar
24510$aFelâtun Bey ile Râkım Efendi /$cAhmet Mithat Efendi ; çeviri ve
     hazırlayanlar Gökhan Tunç, Ebru Özgün.
250  $a1. baskı.
260  $aEskişehir :$bAnadolu Üniversitesi,$c2017.
300  $a222 sayfa.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
7001 $aTunç, Gökhan,$ehazırlayan,$eçeviren
7001 $aÖzgün, Ebru,$ehazırlayan,$eçeviren
830 0$aAnadolu Üniversitesi yayınları ;$v3585
830 0$aAnadolu Üniversitesi. Açıköğretim Fakültesi yayınları ;$v2418
```

Sorumlulara ait unvan bilgisi yer almıyor

Şekil 4.52: "9789750621918" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01930 am a2200349Ki 4500
008 190801e2017    tu     g      000 f tur u
020    $a 9789750621918  $q  (paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur  $a  ota
050 10 $a PL248.A3173  $b  F45 2017
100 0  $a Ahmet Mithat,  $d  1844-1912,  $e  yazar.
245 10 $a Felatun Bey ile Rakım Efendi /  $c  Ahmed Midhat Efendi ;
       çeviri/hazırlayanlar: Doç. Dr. Gökhan Tunç, Yrd. Doç. Dr. Ebru
       Özgün.
250    $a 1. baskı.
264 1  $a Eskişehir :  $b  Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi
       Yayınları,  $c  2017.
300    $a iv, 222 sayfa;  $c  21 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a Anadolu Üniversitesi Yayını No;  $v  3585.  $a  Açıköğretim
       Fakültesi Yayınları;  $v  2418.
500    $a Sayfa altlarında Osmanlıca-Türkçe sözlük vardır.
520    $a Herhangi bir edebi süreci anlamlandırmada yazar, okur ve yoplum gibi
       metinler de en az onlar kadar önemli bir rol oynamaktadır. Her edebi
       metin hem tek başına hem de edebiyat tarihi açısınadn işlevsel bir
       değere sahiptir. Edebi metinlerin bahsedilen önemleri, onların
       okutulması ile Türk Dili ve Edebiyatı programında ele alınan
       konuların desteklenmesi sonucunu doğurur... -- Arka kapak.
```

Şekil 4.53: "9789750621918" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
020    _a9789750621918
       _q(paperback)
035    _a(OCoLC)
040    _aISIKU
       _beng
       _cISIKU
       _dBAUN
       _erda
041  0 _atur
049    _aBAUN_MERKEZ
050 0 0 _aPL248.A3665
       _b.F45 2017
100 1  _aAhmet Mithat,
       _d1844-1912.
245 1 0 _aFelatun bey ile Râkım efendi /yazar Ahmet Mithat Efendi; çeviri / hazırlayanlar Doç. Dr.
       Gökhan Tunç; Yrd. Doç. Dr. Ebru Özgün; dış kapak tasarımı Doç. Dr. Halit Turgay Ünalan; Sayfa
       Tasarımı Mehmet Emin Yüksel; Grafiker Özlem Çayırlı; Sözlük Araştırma Görevlisi Buğra Oğuzhan
       Uluyüz; Dizgi ve Yayına Hazırlama Gizem Dalmış; Kader Abpak Arul; Kağan Küçük; Halil Kaya;
       Saner Coşkun; Diğdem Koca; Zülfiye Çevir.
264  1 _aEskişehir :
       _bAnadolu Üniversitesi Yayınları,
       _c2017
300    _a222 pages ;
       _c20 cm.
```

Şekil 4.54: "9789750621918" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01107nam a2200301 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20180306163804.0
007 t
008 180306s2017####tu#$r03101########f031tur u
020     $a 9789750621918
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a PL 248 .A3173
090 00  $a PL 248 .A3173 $b F311 2017
100 0   $a Ahmet Mithat Efendi.
245 1   $a Felatun Bey ile Rakım Efendi/ $c Ahmet Mithat Efendi ; çeviri
       Gökhan Tunç, Ebru Özgün.
264  1  $a İstanbul: $b Anadolu Üniveristesi, $c 2017.
300     $a iv, 222 sayfa ; $c 20 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Anadolu Üniveristesi Yayını ; $v no.  $p 3585.  $p Açıköğretim
       Fakültesi Yayını ; $v no.  $p 2418
```

Sorumlulara ait unvan bilgisi yer almıyor

Şekil 4.55: "9789750621918" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    180529s2017    tu       d    000 0 tur d
020    9789750621918|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    PL248.A3665|bF45 2017
100 1  Ahmet Mithat,|d1844-1912.|4aut
245 10 Felatun Bey ile Rakım Efendi /|cAhmet Mithat Efendi ;
       çeviri/hazırlayanlar Doç. Dr. Gökhan Tunç, Yrd. Doç. Dr.
       Ebru Özgün ; sözlük Arş. Gör. Buğra Oğuzhan Uluyüz ;
       düzelti Emine Koyuncu, Hatice Çalışkan Köken ; grafiker
       Özlem Çayırlı.
250    1. Baskı
264  1 Eskişehir :|bAnadolu Üniversitesi,|c2017.
300    222 pages ;|c21 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
490 1  Anadolu Üniversitesi Yayını No: 3585. Açıköğretim
       Fakültesi Yayını No: 2418
500    Includes dictionaries.
```

RDA standartları ile birlikte uygulanmaya başlanan ve bibliyografik bilgilerin kısaltma kullanmadan yazımına ilişkin ilke MARC21 250 alanına basım kaydı bildiriminde de görülmektedir. Bu doğrultudaki eserler incelendiğinde; tüm kütüphanelerin %100 oranında 250 basım bildirimi alanında kısaltma kullanmadan girişini yaptıkları tespit edilmiştir. Bu noktada göze çarpan diğer husus; Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nin 31, Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'nin 28, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin 12, Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nin 11 ve Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin ise 3 kayıtta basım bilgisi olmasına rağmen girişini yapmadıkları olmuştur. Tablo 4.13'te ayrıntılı veriler sunulmuştur.

Tablo 4.13: Esere ait basım bilgilerinin yazımı veya kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım

Kütüphane	Kulla-nılan eser sayısı	Kullanıl-mayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA yüzdelik oran	Basım Bilgileri-nde eksiklik	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	144	0	(144 eser)	%100	12	112
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	153	0	(153 eser)	%100	3	112
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	240	0	(240 eser)	%100	28	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	46	0	(46 eser)	%100	31	191
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	194	0	(194 eser)	%100	11	63

MARC 250 basım bildirimi alanında AACR2'ye göre kaydı yapılan eserler incelendiğinde; Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin büyük çoğunlukla basım kaydını kısaltma kullanmadan yaptığı anlaşılmıştır. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nde ise bu uygulamada bir standart olmadığı ve bazı kayıtlarında kısaltma kullandığı, bazı kayıtlarında ise tam tersine kısaltma kullanmadan girişini yaptığı tespit edilmiştir. Anadolu Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi kütüphanelerinde ise RDA'ya geçmeden önce kısaltma kullanarak bu uygulama gerçekleştirilmiştir.

MARC21 250 alanında basım bildirimine ilişkin kısaltma kullanılmaması, kullanıcı odaklı olan RDA standartlarının kullanıcılara "bulma-belirleme-seçme-sağlama" işlemleri noktasında fayda sağlamadaki bir diğer önemli olan uygulamasıdır. Bu bağlamda örneklemde yer alan tüm kurumların kendi içlerinde, kurumlar arası olarak ve uluslararası standartlaşma anlamında tutarlı oldukları belirlenmiştir.

Şekil 4.56, 4.57, 4.58, 4.59 ve 4.60'ta bu uygulamanın örnekleri yer almaktadır.

Şekil 4.56: "97896053205210" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
020  $a9786053205210 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aJV6225$b.A34 2019
1001 $aAdıgüzel, Yusuf,$d1973-$eyazar
24510$aGöç sosyolojisi /$cYusuf Adıgüzel.
250  $aGüncellenmiş 3. basım.
260  $aAnkara :$bNobel,$c2019.
300  $aXIV, 226 sayfa :$bresim.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
```

Şekil 4.57: "97896053205210" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
020    $a 9786053205210  $q  (paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur
050 10 $a JV6225  $b  .A35 2018
100 1  $a Adıgüzel, Yusuf,  $d  1973-  $e  yazar.
245 10 $a Göç sosyolojisi /  $c  Yusuf Adıgüzel.
250    $a Güncellenmiş 2. basım, Ocak 2018.
264 1  $a Ankara :  $b  Nobel Akademik Yayıncılık,  $c  [2018]
264 4  $c  ©2018
300    $a xiv, 223 sayfa :  $b  grafik, tablo;  $c  21 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a Nobel Akademik Yayıncılık Yayın No;  $v  1614.  $a  Beşeri
       Bilimler No;  $v  108.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
505 2  $a Temel kavramlar - Göç olgusu ve kuramları - Türkiye'de iç göçler
       - kentleşme ve hemşehrilik - Türkiye'den göçler - Türkiye'ye göçler
       - Küresel göç hareketleri - Küresel düzensiz göçler - Avrupa'da
       düzensiz göçler - Güvenlikçi göç politikaları ve göçmen
       karşıtlığı - Avrupa'nın yeni toplum yapısı ve birlikte yaşama
       modelleri - Diasporalar ve geri dönüş göçleri - göçmen dayanışma
       ağları ve Avrupa'da Türk dernekleri - Düzensiz göç alanında
       çalışan kurum ve kuruluşlar.
```

Şekil 4.58: "97896053205210" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
020     _a9786053205210
        _q(paperback)
035     _a(OCoLC)
040     _aBGZ
        _beng
        _cBGZ
        _dBAUN
        _erda
049     _aBAUN_MERKEZ
050 0 4 _aJV8745
        _b.A35 2019
100 1   _aAdıgüzel, Yusuf.
245 1 0 _aGöç sosyolojisi /
        _cYusuf Adıgüzel.
250     _aGüncellenmiş 3. basım, Şubat 2019.
264   1 _aAnkara :
        _bNobel Akademik Yayıncılık,
        _c2019.
```

Şekil 4.59: "97896053205210" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01088nam a2200325 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20180920133535.0
007 t
008 180920s2018$$$$tu#a###$r30601#####$$$$#306306tur u
020     $a 9786053205210
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a JV 6225
090 00  $a JV 6225 $b A235 2018
100 1   $a Adıgüzel, Yusuf.
245 1   $a Göç sosyolojisi/ $c Yusuf Adıgüzel.
250     $a Güncellenmiş 2. basım
264  1  $a Ankara: $b Nobel, $c 2018.
300     $a xiv, 224 sayfa : $b resim ; $c 22 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Nobel Akademik Yayın ; $v no.  $p 1614.  $p Beşeri Bilimler ; $v no.
        $p 108
500     $a Kaynakça var.
650  0  $a Göç ve göçmenlik--Sosyal yönleri
650  0  $a Emigration and immigration--Social aspects
830 0   $a Nobel Akademik Yayın ; $v no.  $p 1614.  $p Beşeri Bilimler ; $v no.
        $p 108
```

Şekil 4.60: "97896053205210" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
020    9786053205210|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    JV8745|b.A35 2018
100 1  Adıgüzel, Yusuf.|4aut
245 10 Göç sosyolojisi /|cYusuf Adıgüzel ; genel yayın yönetmeni:
       Nevzat Argun ; dizi editörü: Naim Dilek ; redaksiyon:
       Ramazan Erciyas ; sayfa tasarım: Tarkan Kara ; kapak
       tasarım: Mehtap Yürümez.
250    Güncellenmiş 2. basım, Ocak 2018.
264  1 Ankara :|bNobel akademik yayıncılık,|c2018.
264  4 |c©2018
300    xiv, 223 pages :|billustrations ;|c22 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
490 1  Yayın No: 1614. Beşeri Bilimler No: 108.
650  0 Emigration and immigration|xSocial aspects.
650  0 Social integration.
650  0 Assimilation (Sociology)
651  0 Turkey|xEmigration and immigration|xSocial aspects.
700 1  Argun, Nevzat.|4pbd
700 1  Dilek, Naim.|4edt
700 1  Erciyas, Ramazan.|4red
700 1  Kara, Tarkan.|4bkd
700 1  Yürümez, Mehtap.|4cov
```

RDA standartlarına geçilmesiyle birlikte değişen kurallardan birisi de yayın bildiriminin MARC alanlarından 264 alanına yapılması olmuştur. Bu kapsama giren eserler incelendiğinde; Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin dışındaki tüm kurumların yayın bildirimlerini tamamen 264 alanına yaptıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi ise bu kapsamdaki 252 yayından 249'unun yayın bildirimini 264 MARC alanı yerine 260 MARC alanına yaptığı tespit edilmiştir. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin bu kuralı uygulama oranı %1,19'luk oranda kalmıştır.

Yayın bildiriminde RDA ile değişen bir diğer kural da; esere ilişkin yayın yeri veya yayınevi olmaması durumunda kısaltma kullanmadan köşeli parantez içerisinde ([]) verilmesi olmuştur. Bu kapsama toplamda 5 dahil olmuştur. Bu eserler incelendiğinde ise Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nin tamamen bu kurala uyduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi 1 kayıtta, Bartın Üniversitesi Kütüphanesi 5 kayıtta, Anadolu Üniversitesi ve Atılım Üniversitesi

kütüphaneleri ise 5 kaydın tamamında bu kurala uygun kayıt girmediği tespiti yapılmıştır. Tablo 4.14'te bu verilere ilişkin ayrıntılar gösterilmiştir.

Tablo 4.14: Esere ilişkin yayın bilgisi bildiriminde 264 alanının kullanımı

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA Yüzdelik oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	3	249	(252 eser)	%1,19	133
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	194	5	(199 eser)	%97,94	186
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	384	1	(385 eser)	%99,74	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	111	4	(115 eser)	%96,52	270
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	312	0	(312 eser)	%100	73

Yayın bildirimi için kurumların RDA'ya geçmeden önceki kayıtları incelendiğinde; Atılım Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi kütüphanelerinin daha önce de bu bildirim için 264 alanını kullandığı tespit edilmiştir. Anadolu Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphaneleri ise 260 alanına bu bilgileri kaydetmiştir.

Bir bibliyografik kaydın RDA'ya göre girildiğinin göstergelerinden biri olan MARC 264 yayın bildirimi alanı, kurumların uluslararası standartlaşması noktasında önem teşkil etmektedir. Bu doğrultuda Atılım, Balıkesir, Bartın ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphaneleri RDA'ya göre girilmiş tüm kayıtlarında bu uygulama söz konusu olduğu için tamamen tutarlı olduğu söylenebilir. Fakat bu alandaki diğer kural olan yayın yeri ve yayınevi olmaması durumunda [yayın yeri yok] ve [yayınlayan yok] şeklindeki uygulamanın Boğaziçi Üniversitesi ve Balıkesir Üniversiteleri kütüphanelerinin dışındaki kurumlar için tutarlı olduklarını söylemek pek mümkün değildir. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin ise 264 alanını çok az kaydında kullandığı için tutarsız olduğu ortya konmuştur.

Şekil 4.61, 4.62, 4.63, 4.64 ve 4.65'te bu uygulamaya ilişkin örnekler mevcuttur.

Şekil 4.61: "97896056260773" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR   00612cam a2200205 a 4500
001   538672
005   20190628093520.0
008   190628s2017####tu#####||####|||0|j|tur|d
009   00TUR0Y00PPL    201906282017m
020   $a9786056260773 (karton kapa
040   $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090   $aPL283 .15 .E435$bA734 2017
1001 $aDemirel, Erkut,$eyazar
24510$aAffedilmeyen :$bbütün eser
260   $aİstanbul :$bArı Matbaası,$
300   $a90 sayfa.
336   $atext$2rdacontent
337   $aunmediated$2rdamedia
338   $avolume$2rdacarrier
```

- Yayın bildirimi 260 alanına yapılmış.

- Bu örnekte yayın yeri ve yayınevi olmamasına rağmen yayın bildirimi alanına matbaa bilgisi girilmiş.

Şekil 4.62: "97896056260773" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 00995 am a2200289Ki 4500
008 190220e2017    tu     g      000 j tur u
020    $a 9786056260773  $q  (paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur
050 10 $a PL240.D46  $b  A34 2017
100 1  $a Demirel, Erkut,  $e  yazar.
245 10 $a Affedilmeyen :  $b  öykü /  $c  Erkut Demirel.
264 3  $a İstanbul:  $b  yayınlayan: Erkut Demirel,  $c  2017.
264 3  $a (Arı Matbaası).
300    $a 90 sayfa;  $c  20 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 0  $a Bütün eserleri.
505 0  $a Gülpembe - Sürgünler - Sıfır noktası - Yedi numaralı kurtarma
       botu - Affedilmeyen.
650  0 $a Short stories, Turkish.
650  0 $a Öyküler, Türk.
650  0 $a Turkish literature.
650  0 $a Türk edebiyatı.
800 1  $a Demirel, Erkut,  $t  Bütün eserleri.
```

- Bu örnekte yayın yeri ve yayınevi olmamasına rağmen yayın bildirimi alanına yazar yayını olarak bilgi girilmiş.

Şekil 4.63: "97896056260773" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
020     _a9786056260773
        _q(paperback)
035     _a(OCoLC)
040     _aBGZ
        _beng
        _erda
        _cBGZ
        _dBAUN
049     _aBAUN_MERKEZ
050 0 4 _aPL248.D46398
        _bA34 2017
100 1   _aDemirel, Erkut.
        _4aut
245 1 0 _aAffedilmeyen :
        _bbütün eserleri /
        _cErkut Demirel.
264   1 _a[Place of publication not identified] :
        _b[publisher not identified],
        _c2017.
264   3 _aİstanbul :
        _bArı Matbaası
```

Şekil 4.64: "97896056260773" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01018nam a2200313 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20190619160423.0
007 t
008 190619s2017$$$$tu#$r03201###$$$$$#j032tur u
020     $a 9786056260773
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a PL 248 .D369
090 00  $a PL 248 .D369 $b A256 2017 k.2
100 1   $a Demirel, Erkut.
245 1   $a Affedilmeyen : $b Bütün eserleri : $b Öykü/ $c Erkut Demirel.
264  3  $a İstanbul: $b Arı Matbaası, $c 2017.
300     $a 92 sayfa ; $c 20 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
505     $a İçindekiler: Gülpembe - Sür
      numaralı kurtarma botu - Affedi
650  0  $a Türk edebiyatı--Hikaye
650  0  $a Türk hikayesi
650  0  $a Turkish literature--Story
650  0  $a Turkish story
```

- Bu örnekte 264 alanına [yayın yeri yok] ve [yayınlayan yok] ibarelerinin eklenmesi gerekiyor. Sadece matbaa bilgisi girilmiş.

Şekil 4.65: "97896056260773" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    171025s2017    tu            000 j tur d
020    9786056260773|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    PL248.D46398|bA34 2017
100 1  Demirel, Erkut.|4aut
245 10 Affedilmeyen :|bbütün eserleri /|cErkut Demirel.
264  1 [Place of publication not identified] :|b[publisher not
       identified],|c2017.
264  3 İstanbul :|bArı Matbaası
300    90 pages ;|c20 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
505 0  |tGülpembe--|tSürgünler --|tSıfır noktası --|tYedi
       numaralı kurtarma botu--|tAffedilmeyen.
650  0 Short stories, Turkish.
650  0 Turkish literature.
830  0 bütün eserleri
```

RDA standartlarına göre, eserlere ilişkin bibliyografik bilgilerin kaydedilmesinde kısaltma kullanılmadan yazılması ilkesi MARC 300 fiziksel niteleme alanı için de geçerli bir durum olmuştur. Bu yönde eserler incelendiğinde; hemen hemen tüm kütüphanelerde bu ilkeye uygun olarak kayıtların girildiği sonucu ortaya çıkmıştır. Anadolu Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi kütüphaneleri yalnızca 1'er kayıtta bu ilkenin dışında kısaltma kullanarak kayıt girişi yaptıkları belirlenmiştir. Bu durumun AACR2'ye göre kayıt yapan kütüphanelerden kopya katalog yoluyla girişi yapılan kayıtlar sonucu ortaya çıktığı düşünülmektedir. Bu uygulamaya ilişkin ayrıntılı veriler Tablo 4.15'te sunulmuştur.

Tablo 4.15: Fiziksel niteleme bilgilerinin bildiriminde kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA yüzdelik oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	251	1	(252 eser)	%99,6	133
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	199	0	(199 eser)	%100	186
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	385	0	(385 eser)	%100	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	114	1	(115 eser)	%99,13	270
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	312	0	(312 eser)	%100	73

300 MARC alanında da RDA'nın temel ilkelerinden biri olan "kısaltma kullanmadan yazma" ilkesi doğrultusunda, esere ilişkin fiziksel niteleme bilgilerinin olduğu gibi yazılması uygulaması kullanılmaktadır. Kütüphanelerin bu uygulamaya çok büyük oranda riayet ettikleri ve tutarlı olduklarını söylemek doğru olacaktır.

Şekil 4.66, 4.67, 4.68, 4.69 ve 4.70'te bu uygulamanın örnekleri verilmiştir.

Şekil 4.66: "9789751603913" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  01091cam a2200313 a 4500
001  430405
005  20170119100019.0
008  170119s2014####tu#####||####||||||tur|d
009  00TUR0Y00CDR   201701192014ma
020  $a9789751603913 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aDR506$b.Y83 2014
1001 $aYücel, Yaşar,$eyazar
24510$aMuhteşem Türk Kanuni ile 46 yıl /$cYaşar Yücel.
250  $a3. baskı.
260  $a[Ankara] :$bTürk Tarih Kurumu,$c2014.
300  $aXII, 129 s., [32] s. levha :$bresim.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
4900 $aAtatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu. Türk Tarih Kurumu yayınları.
     XXIV. dizi ; sa. 1
500  $aDizin.
504  $aKaynakça: s. [105]-115.
```

Sayfa sayısı "s." şeklinde kısaltılarak verilmiştir.

Şekil 4.67: "9786059454339" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01803 am a2200385Ki 4500
008 190927t2019    tu o   g      000 0 tur u
020    $a 9786059454339  $q  (hardback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur
050 10 $a C/DS51.I77  $b  I87 2019
245 00 $a Isparta'nın somut olmayan kültürel mirası /  $c  editör: Bilge
       Hürmüzlü.
264 1  $a Isparta :  $b  Süleyman Demirel Üniversitesi,  $c  [2019]
264 4  $c  ©2019
300    $a x, 125 sayfa :  $b  fotoğraf;  $c  28 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
336    $a still image  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
500    $a İç kapakta: "Bu kitap, Süleyman Demirel Üniversitesi Bilimsel
       Araştırma Projeler Birimi'nin SBG-2018-6690 numaralı güdümlü projesi
       olarak desteklenmiştir."
505 2  $a Giriş - Sözlü gelenekler ve anlatımlar - Müzik kültürü -
       Gösteri sanatları - Toplumsal uygulamalar - El sanatları - Yeme içme
       kültürü - Yörük yaşamı.
```

Şekil 4.68: "9786059454339" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
020    _a9786059454339
       _q(hardback)
035    _a(OCoLC)
040    _aISIKU
       _beng
       _cISIKU
       _dBAUN
       _erda
041 0  _atur
049    _aBAUN_MERKEZ
050 0 0 _aDS51.I82
       _bI87 2019
245 0 0 _aIsparta'nın somut olmayan kültürel mirası /
       _ceditör Bilge Hürmüzlü ; metin yazarları: Mustafa Genç, Deniz Çeliker, Tuğba Kodal, Seda
       Şimşek Kolacı, Numan Öztürk, Yusuf Bilen, Nil Ünlü Aycıl, Çetin Koruk, Aslıhan Saygın, Bilal
       Bahadır.
264  1 _aIsparta :
       _bSüleyman Demirel Üniversitesi,
       _c2019.
264  4 _c©2019.
300    _aix, 125 pages :
       _billustrations ;
        c28 cm.
```

Şekil 4.69: "9786059678025" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01395nam a2200361 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20160818112033.0
007 t
008 160818s2016$$$$tu#a###$r01###$1$$#tur u
020     $a 9786059678025
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a DS 51 .Z6
090 00  $a DS 51 .Z6 $b İ591 2016
111 2   $a İnsan, Kimlik, Mekan Bağlamında Zonguldak Sempozyumu (2016 :
       Zonguldak)
245 1   $a İnsan, kimlik, mekan bağlamında Zonguldak sempozyumu bildirileri :
       $b (16-18 Ekim 2014 : $b Zonguldak)/ $c ed. Ahmet Efiloğlu, Nurettin
       Hatunoğlu, Hasan Özer, Tayyar Gürdal, Hasan Sankır.
264  1  $a Zonguldak: $b Bülent Ecevit Üniversitesi, $c 2016.
300     $a xiv, 706 s. : $b res. ; $c 28 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları No: 11.  $p
500     $a Kaynakça var.
```

Sayfa sayısı "s." şeklinde, resim fiziksel niteleme bilgisi "res." şeklinde kısaltılarak verilmiştir.

Şekil 4.70: "9786059454339" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    190726s2016    tu ao         000 0 tur d
020    9786059454339|q(hardback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    DS51.I73|bI8 2019
245 00 Isparta'nın somut olmayan kültürel mirası /|ceditör: Bilge
       Hürmüzlü ; metin yazarları: Mustafa Genç, Deniz Çeliker,
       Tuğba Kodal, Seda Şimşek Kolacı, Numan Öztürk, Yusuf Bilen
       , Nil Ünlü Aycıl, Çetin Koruk, Aslıhan Saygın, Bilal
       Bahadır ; redaksiyon: Olcay Ataseven ; kapak ve sayfa
       tasarımı: Serdar Duran ; fotoğraflar: Mustafa Genç, Murat
       Çeliker, Ece Çalış Zeğerek, Süleyman Selvi, Soner Arık.
264  1 Isparta :|bSüleyman Demirel Üniversitesi,|c2019.
300    125 pages :|billustrations ;|c28 cm.
300    iv, 126 pages :|bphotographs, illustrations ;|c28 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
650  0 Folklore|zTurkey|zIsparta İli|xHistory.
650  0 Cultural property|zTurkey|zIsparta İli.
651  0 Isparta (Turkey)|xSocial life and customs.
651  0 Isparta (Turkey)|xManners and customs.
```

RDA standartlarının uygulanmasıyla birlikte bibliyografik kayıt girişlerine bilgi kaynaklarının türleri ile ilişkili olan 336 içerik (content) alanı, 337 medya (media) alanı ve 338 taşıyıcı (carrier) alanı eklenmiştir. Bu alanların örneklemde yer alan kütüphaneler üzerinde uygulanıp uygulanmadığı incelendiğinde; Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'nin dışındaki diğer tüm üniversitelerin RDA'ya göre girişi yapılan eserlerinde 336, 337 ve 338 MARC21 alanlarını kullandıkları sonucuna varılmıştır. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi 385 kaydın 376'sında bu alanları kullanmış ve yine yüksek bir oran olan %97,66'lık bir orana ulaşmıştır. 9 kayıtta ise 336,337 ve 338 MARC21 alanlarının kullanılmadığı tespiti yapılmıştır. Tablo 4.16'da bu veriler ayrıntılı bir şekilde gösterilmiştir.

Tablo 4.16: 336, 337 ve 338 MARC21 alanlarının kullanımı

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA yüzdelik oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	252	0	(252 eser)	%100	133
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	199	0	(199 eser)	%100	186
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	376	9	(385 eser)	%97,66	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	115	0	(115 eser)	%100	270
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	312	0	(312 eser)	%100	73

336, 337 ve 338 MARC21 alanlarının AACR2'ye göre girilen kayıtlar üzerinde kullanımı incelendiğinde; 4 kütüphanenin de bu alanları daha önceden kullanmadığı tespit edilmiştir.

Bir bibliyografik kaydın RDA'ya göre girildiğinin şekil bakımından göstergelerinden olan MARC 336, 337 ve 338 alanları, kurumların uluslararası standartlaşması noktasında önem teşkil etmektedir. Bu doğrultuda Anadolu, Atılım, Bartın ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin RDA'ya göre girilmiş olan tüm kayıtlarında bu alanları doğru bir şekilde kullanmış ve tamamen tutarlı bir görüntü çizmişlerdir. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi ise eser bazlı olarak büyük çoğunlukla tutarlı olmasına rağmen göze çarpan kısım 9 kayıtta bu alanları kullanmadığı olmuştur.

Şekil, 4.71, 4.72, 4.73, 4.74 ve 4.75'te bu alanların uygulanmasına ilişkin örnekler yer almaktadır.

Şekil 4.71: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  01084cam a2200301 a 4500
001  539057
005  20190730102403.0
008  190723s2018||||tu#|#####|####001|0#tur|d
009  00TUR0Y00HJS   201907232018ma
020  $a9789751802422 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aJS504 .İ9$bT45 2018
1001 $aTekeli, İlhan,$eyazar
24510$aİzmir modeli :$bİzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi :
     II. Kitap /$cİlhan Tekeli ; yayına hazırlayanlar Ayşegül Sabuktay, Ertekin
     Akpınar.
250  $a1. baskı.
260  $aİzmir :$bİzmir Büyükşehir Belediyesi,$c2018.
300  $a127 sayfa.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
500  $aDizin.
504  $aKaynakça: sayfa 121-124.
```

Şekil 4.72: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 02256 am a2200385Ki 4500
008 190802e2018    tu     g      001 0dtur u
020    $a 9789751802422  $q  (cilt 2: paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur
050 10 $a C/JS6959.I89  $b  T45 2018
100 1  $a Tekeli, İlhan,  $d  1937-  $e  yazar.
245 10 $a İzmir modeli :  $b  İzmir için demokratik bir belediyecilik modeli
       önerisi /  $c  İlhan Tekeli ; yayına hazırlayanlar: Ayşegül Sabuktay,
       Ertekin Akpınar.
246 30 $a İzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi.
250    $a Birinci baskı: Eylül 2018.
264 1  $a İzmir :  $b  İzmir Akdeniz Akademisi,  $c  2018.
300    $a cilt <2>;  $c  24 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
500    $a Dizin vardır.
500    $a Kütüphanede eserin 2. cildi bulunmaktadır.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
505 2  $g  2. cilt  $t  Giriş - İzmir Modeli nasıl bir vizyonla yola
       çıkıyor? - İzmir Modeli'nin ana gövdesini oluşturacak dört alt öge
       nelerdir? - Son verirken.
520    $a "Bir kenti geliştirmek, o kenti iyi bilmek ve iyi analiz etmekle
       başlar... Bu yola çıkarken, İzmir'in gelecek vizyonuyla ilgili önemli
       haedefler belirlemiştik. Kentin yaşam biçimini koruyarak "yaşam
       kalitesi"ni geliştirmek, bunlardan biriydi. "Sürdürülebilir kentsel
       gelişmeyi sağlamak" demiştik sonra. Ve ardından eklemiştik:
       "katılımcı, demokratik bir yerel yönetimi oluşturmak dayanışma ruhu
       içinde birlikte yaşam kültürünü geliştirmek... -- Arka kapak.
```

Şekil 4.73: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
020    _a9789751802422
       _q(paperback)
035    _a(OCoLC)
040    _aBGZ
       _beng
       _erda
       _cBAUN
       _dBAUN
049    _aBAUN_MERKEZ
050 1 4 _aJS6959.I89
       _bT45 2018
100 1  _aTekeli, İlhan,
       _d1937-
       _4aut
245 1 0 _aİzmir modeli :
       _bİzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi : II. Kitap /
       _cİlhan Tekeli ; yayına hazırlayanlar Ayşegül Sabuktay, Ertekin Akpınar ; yayın koordinasyonu Mehmet Oral ;
       grafik tasarımı ve uygulama Emre Duygu.
246 3 0 _aİzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi
250    _aBirinci Baskı: Eylül 2018.
264  1 _aİzmir :
       _bİzmir Büyükşehir Belediyesi,
       _c2018.
300    _a127 pages ;
       _c24 cm.
504    _aIncludes bibliographical references.
```

336, 337 ve 338 MARC alanları kullanılmamış

Şekil 4.74: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01102nam a2200313 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20181101105626.0
007 t
008 181101s2018$$$$tu#$r01###$$$$$#tur u
020     $a 9789751802422
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a JS 6953 .A2
090 00  $a JS 6953 .A2 $b T454 2018
100 1   $a Tekeli, İlhan.
245 1   $a İzmir modeli : $b İzmir için demokratik bir belediyecilik önerisi/
       $c İlhan Tekeli ; yayına hazırlayanlar Ayşegül Sabuktay, Ertekin
       Akpınar.
264  1  $a İzmir: $b İzmir Büyükşehir Belediyesi Akdeniz Akademisi, $c 2018.
300     $a 127 sayfa ; $c 24 cm
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
500     $a Kaynakça ve dizin var.
```

Şekil 4.75: "9789751802422" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LEADER 00000nam  2200000 i 4500
008    181112s2018    tu       b    000 0 tur d
020    9789751802422|q(paperback)
040    BGZ|beng|erda|cBGZ
049    BGZA
090    JS6959.I89|bT45 2000
100 1  Tekeli, İlhan,|d1937-|4aut
245 10 İzmir modeli :|bİzmir için demokratik bir belediyecilik
       modeli önerisi : II. Kitap /|cİlhan Tekeli ; yayına
       hazırlayanlar Ayşegül Sabuktay, Ertekin Akpınar ; yayın
       koordinasyonu Mehmet Oral ; grafik tasarımı ve uygulama
       Emre Duygu.
246 30 İzmir için demokratik bir belediyecilik modeli önerisi
250    Birinci Baskı: Eylül 2018.
264  1 İzmir :|bİzmir Büyükşehir Belediyesi,|c2000.
300    127 pages :|c24 cm.
336    text|2rdacontent
337    unmediated|2rdamedia
338    volume|2rdacarrier
504    Includes bibliographical references.
```

Kütüphaneler RDA'ya geçişle birlikte MARC 505 içindekiler alanına esere ilişkin içindekiler bilgisini kaydetmeye başladıkları yapılan incelemeler sonucu ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda ve bu kapsam dâhilindeki kayıtlar incelendiğinde; Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin %91,01'lik çok yüksek bir oranla içindekiler bilgisini 505 alanına kaydettiği sonucuna varılmıştır. Diğer kütüphaneler ise bu uygulama alanında Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin çok altında oranlara sahiptir. Sırasıyla, Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi 326 kayıttan 60'ında (%18,4), Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi 269 kayıttan 30'unda (%11,15), Bartın Üniversitesi Kütüphanesi 97 kayıttan 3'ünde (%18,4) ve son olarak Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi ise 223 kayıttan 3'ünde (%1,35) kataloglanan esere ilişkin içindekiler bilgisini 505 alanına kaydını gerçekleştirmiştir. Bu verilere ilişkin ayrıntılar Tablo 4.17'de sunulmuştur.

Tablo 4.17: Esere ait içindekiler kısmının yazımına ilişkin kullanım

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA yüzdelik oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	3	220	(223 eser)	%1,35	103
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	162	16	(178 eser)	%91,01	148
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	60	266	(326 eser)	%18,4	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	3	94	(97 eser)	%3,09	229
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	30	239	(269 eser)	%11,15	57

Kataloglanan esere ilişkin içindekiler kısmında yer alan bilgilerin MARC 505 alanına kaydedilmesinin AAC2'ye göre girilmiş kayıtlar üzerinden incelenmesi sonucunda; Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin kayıtlarının çok az bir kısmında bu uygulamaya yer verdiği tespit edilmiş olup diğer kütüphanelerin bu uygulamayı tercih etmediği sonucu ortaya çıkmıştır.

MARC 505 içindekiler alanına esere ilişkin içindekiler bilgisinin girilmesi, kullanıcılara "bulma-belirleme-seçme-sağlama" işlemlerinde yardımcı olması bağlamında önemli bir yer tutmaktadır. Fakat bu uygulamayı Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin dışındaki diğer kurumlar çok fazla riayet etmemekte, büyük çoğunlukla bu girişi yapmamayı tercih etmektedirler. Bu durumun kataloglama yaparken zaman almasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi ise bu uygulamada çok büyük oranda tutarlılık sağlamıştır.

Şekil 4.76, 4.77, 4.78, 4.79 ve 4.80'de kataloglanan esere ilişkin içindekiler kısmının yazımının karşılaştırmalı örnekleri verilmiştir.

Şekil 4.76: "9789750621949" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  00991cam a2200265 a 4500
001  470789
005  20180404141604.0
008  180404s2017####tu#a###||####|||0|||tur|d
009  00TUR0Y00NLC   201804042017ma
020  $a9789750621949 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aLC5800$b.A34 2017
24500$aAçık ve uzaktan öğrenmede bireysel farklılıklar /$ceditör T. Volkan
     Yüzer.
260  $aEskişehir :$bAnadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi,$c2017.
300  $aIX, 204 sayfa :$bresim.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
4901 $aT.C. Anadolu Üniversitesi yayını ; no. 3587. Açıköğretim Fakültesi yayını
     ; no. 2419
504  $aKaynakçaları var.
650 4$aBireysel farklar
650 4$aUzaktan öğretim
7001 $aYüzer, T. Volkan,$d1972-$eeditör
830 0$aAnadolu Üniversitesi. Açıköğretim Fakültesi yayınları$v; no. 2419
```

MARC 505 içindekiler alanı yer almıyor

Şekil 4.77: "9789750621949" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 02516 am a2200313Ki 4500
008 190219e2017    tu ad  g       000 0dtur u
020    $a 9789750621949  $q  (paperback)
040    $a DLC  $e  rda  $c  DLC  $b  tur  $d  ATILIM
041 0  $a tur
050 00 $a LC5808.T9  $b  A25 2017
245 00 $a Açık ve uzaktan öğrenmede bireysel farklılıklar /  $c  editör:
       Prof. Dr. T. Volkan Yüzer.
264 1  $a Eskişehir :  $b  Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi,  $c
        2017.
300    $a ix, 204 sayfa :  $b  resim, tablo;  $c  24 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No;  $v  3587.  $a  Açıköğretim
       Fakültesi Yayını No;  $v  2419.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
505  2 $a Öğr. Gör. G. Deniz Dinçer  $t  Açık ve uzaktan mğrenme
       bağlamında kültürel boyutlar teorisi -  $r  Dr. Aras Bozkurt  $t
       Açık ve uzaktan öğrenme kapsamında dijital bölünlenme -  $r  Dr.
       Hasan Uçar  $t  Açık ve uzaktan öğrenmede motivasyon tasarımı -  $r
        Öğr. Gör. Erdem Erdoğdu  $t  Öğrenme biçimleri nedir, ne değildir?
       Açık ve uzaktan öğrenöede öğrenme biçimleri -  $r  Okt. Ela Akgün
       özbek  $t  Açık ve uzaktan öğrenmede beklenti ve hedefler -  $r  Dr.
       Abdulkadir Karadeniz  $t  Açık ve uzaktan öğrenmede cinsiyet boyutu -
       $r  Arş. Gör. Sezan Sezgin  $t  Açık ve uzaktan öğrenme bağlamında
       çevrimiçi öğrenme ortamlarında bilişsel yük -  $r  Okt. Nil Göksel
       $t  Açık ve uzaktan öğrenmede internet dilinin önemi -  $r  Öğr.
       Gör. Emel Güler  $t  İş yaşamında açık ve uzaktan öğrenmenin
       rolü.
```

Şekil 4.78: "9789750621949" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
245 0 0 _aAçık ve uzaktan öğrenmede bireysel farklılıklar /
        _ceditör Prof. Dr. T. Volkan Yüzer.
264   1 _aEskişehir :
        _bAnadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi,
        _c2017.
300     _aix, 204 pages :
        _bphotographs, illustrations, charts ;
        _c24 cm.
336     _atext
        _2rdacontent.
        _btxt
337     _aunmediated
        _2rdamedia.
        _bn
338     _avolume
        _2rdacarrier.
        _bnc
490 1   _aT.C. Anadolu Üniversitesi Yayın No;
        _v3587.
        _aAçıköğretim Fakültesi Yayın No;
        _v2419.
650   0 _aOpen learning.
650   0 _aDistance education.
650   0 _aEducational technology.
```

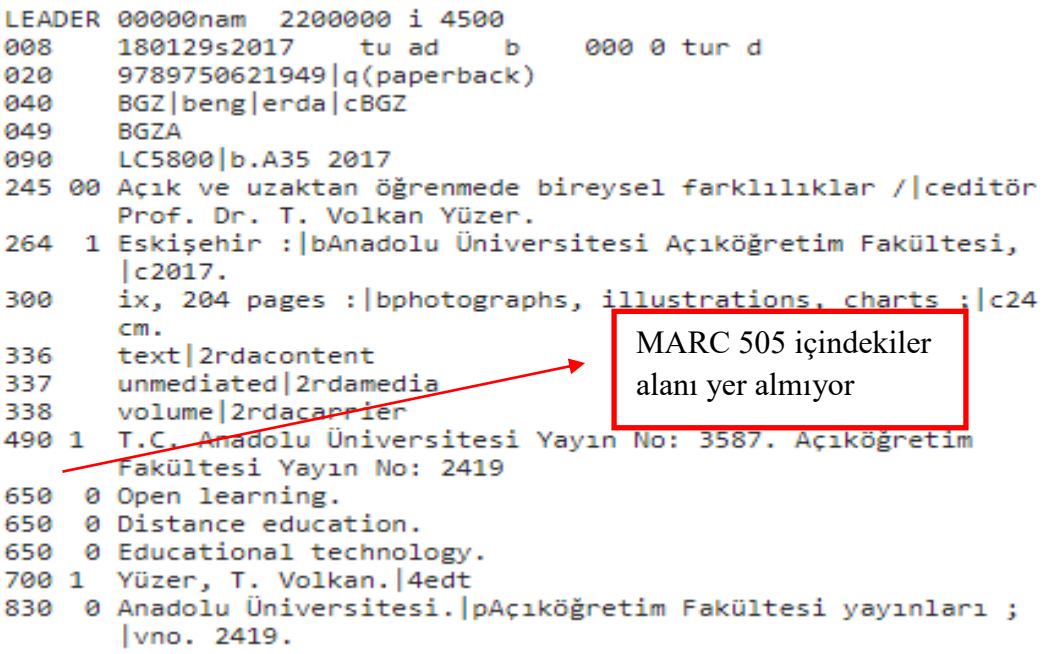
MARC 505 içindekiler alanı yer almıyor

Şekil 4.79: "9789750621949" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01263nam a2200337 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20180220162030.0
007 t
008 180220s2017$$$$tu#a###$r13501########135135tur u
020     $a 9789750621949
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a LB 5800
090 00  $a LB 5800 $b A255 2017
245 0   $a Açık ve uzaktan öğrenmede bireysel farklılıklar/ $c editör
      Volkan Yüzer.
264  1  $a Eskişehir: $b Anadolu Üniversitesi, $c 2017.
300     $a 204 sayfa : $b resim ; $c 24 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Anadolu Üniversitesi yayını ; $v no.  $p 3587.  $p Açıköğretim
      Fakültesi yayınını ; $v no.  $p 2419
500     $a Kaynakça var.
650  0  $a Bireysel Farklar
650  0  $a Açıköğretim
650  0  $a Uzaktan öğretim--Ders kitapları--Kaynakça--Kataloglar
650  0  $a Distance education--Textbooks--Bibliography--Catalogs
650  0  $a Individual Differences
```

MARC 505 içindekiler alanı yer almıyor

Şekil 4.80: "9789750621949" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

RDA standartlarına geçişle birlikte MARC21 520 özet alanına esere ilişkin özet veya arka kapakta yer alan tanıtım metninin kaydedilmesi uygulamasına geçiş yapmışlardır. Bu kapsamdaki eserler incelendiğinde; Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin %72'lik bir oranla en üst sırada yer aldığı sonucuna varılmıştır. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi 125 kaydın 90'ında özet veya tanıtım metninin MARC21 520 alanına girişini yapmıştır. Diğer kütüphaneler ise Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'ne göre bu uygulama konusunda daha düşük oranlarda kalmışlardır. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi 185 kayıttan 14'ünde özet bilgisini girmiştir ve %7,57'lik bir orana ulaşmıştır. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nde bu oran %1,56, Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nde %1,5 ve Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nde ise %0 olarak ortaya çıkmıştır. Bu verilere ilişkin ayrıntılar Tablo 4.18'de gösterilmiştir.

Tablo 4.18: Esere ait özet kısmının yazımına ilişkin kullanım

Kütüphane	Kullanılan eser sayısı	Kullanılmayan eser sayısı	RDA (Toplam)	RDA yüzdelik oran	AACR2
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	0	97	(97 eser)	%0	88
Atılım Üniversitesi Kütüphanesi	90	35	(125 eser)	%72	60
Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi	14	171	(185 eser)	%7,57	0
Bartın Üniversitesi Kütüphanesi	1	63	(64 eser)	%1,56	121
Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi	2	131	(133 eser)	%1,5	52

Kurumların AACR2'ye kayıt girdikleri dönemlerde esere ilişkin özet veya arka kapak bilgisinin kaydedilmesini ve MARC21 520 alanını kullanmayı tercih etmediği incelemeler sonucunda ortaya çıkmıştır.

MARC21 520 özet alanına esere ilişkin özet veya arka kapak bilgisinin kaydının yapılması yine MARC 505 içindekiler alanı gibi kullanıcılara "bulma-belirleme-seçme-sağlama" işlemlerinde yardımcı olması bağlamında önemli bir yer tutmaktadır. Veriler ortaya koymuştur ki; yine Atılım Üniversitesi Kütüphanesi dışındaki kütüphanelerin kataloglamada zaman alacağını düşünmelerinden kaynaklı olarak bu alana veri girme konusunda zorlanmışlardır ve bunun sonucu olarak tutarlılık sağlanamamıştır. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi ise 520 alanın etkin bir şekilde kullanmış ve yüksek oranda tutarlılık ortaya koymuştur.

Şekil 4.81, 4.82, 4.83, 4.84 ve 4.85'te bu uygulamanın karşılaştırmalı örnekleri verilmiştir.

Şekil 4.81: "9786059678063" ISBN numaralı eserin Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR  00867cam a2200265 a 4500
001  432671
005  20170503091309.0
008  170503s2017####tu#####||####|||||||tur|d
009  00TUR0Y00HK    201705032017ma
020  $a9786059678063 (karton kapak)
040  $aANKA$btur$erda$cANKA
0410 $atur
090  $aK3165$b.S49 2017
1001 $aSezer, Ali Osman,$d1968-$eyazar
24510$aAnayasaların paradigması üzerine /$cAli Osman Sezer.
250  $aGenişletilmiş 2. baskı.
260  $aZonguldak :$bBülent Ecevit Üniversitesi,$c2017.
300  $a169 sayfa.
336  $atext$2rdacontent
337  $aunmediated$2rdamedia
338  $avolume$2rdacarrier
4901 $aBülent Ecevit Üniversitesi yayınları no ; 17
650 4$aAnayasa hukuku$xSosyal yönler
650 4$aAnayasalar
830 0$aBülent Ecevit Üniversitesi yayınları ;$v17
```

MARC 520 özet alanı yer almıyor

Şekil 4.82: "9786059678063" ISBN numaralı eserin Atılım Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 02908 am a2200337K  4500
008 170516e2017    tu     e      000 0dtur u
020    $a 9786059678063  $q  (paperback)
040    $a ATILIM  $b  tur  $e  rda  $c  ATILIM
041 0  $a tur
050 10 $a K3165  $b  .S49 2017
100 1  $a Sezer, Ali Osman,  $d  1968-  $e  yazar.
245 10 $a Anayasaların paradigması üzerine /  $c  Ali Osman Sezer.
250    $a Genişletilmiş 2. baskı, Mart, 2017.
264 1  $a Zonguldak :  $b  Bülent Ecevit Üniversitesi,  $c  2017.
300    $a 169 sayfa;  $c  21 cm.
336    $a text  $2  rdacontent
337    $a unmediated  $2  rdamedia
338    $a volume  $2  rdacarrier
490 1  $a Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları No;  $v  17.
504    $a Bibliyografik bilgi içerir.
505 0  $a Giriş - Anayasaların paradigması üzerine - Anayasa yapmanın ilk
       şartı: millet olmak - Anayasal lafzın üslubu üzerine - Anayasalar da
       değişebildikleri sürece var kalabilirler - Anayasalardan özgürlüğe
       yol var mı? - Devleti görünür kılmak - İki batı iki doğudan
       batının ve doğunun ortasına - Yargının değil hukukun elini
       güçlendirmek - Modernizmin "görünmez eli" - Meşruiyet kaynağı olarak
       emek - Anayasayı neden yapmak zorundayız - Devlet gibi görünmek -
       Doğunun modernliği ve özgüven paradoksu - Modern dünyada insan olmak -
       Modern pazarın tezgahları - Siyasetin gerçek aktörü kim - Meşruiyeti
       demokraside aramak - Millet anayasasını haykırmıştır - Anayasa ve
       egemenlik - Rejim ve sistem tartışması ekseninde Türkiye'nin anayasal
       dönüşüm süreci.
520    $a Bir kişinin kendisi hakkında düşünmesi, başkalarını da
       düşünmeyi zorunlu kılarak topluma; toplumun kendisi hakkında
       düşünmesi, buradaan üreteceği değerlerle millet olmaya; milletin
       kendisi hakkında düşünmesi ise ulaştığı milli bilin. ve irade ile
       devlete dönüşerek, bireyden başlayan bu düşünme ve düşüncenin
       somutlaştığı yaşam süreci, bireyin, toplumun ve milletin bu
       süreçlerle elde ettiği devletle beraber her birinin diğerindeki
       görünümleri üzerinden nerede, nasıl ve kim olacaklarını da
       belirliyor. Bu sürecin sağlıklı yürümesi ise milli irade gibi
       güçlü bir kaynaktan icat edilmiş, temelde soyut ancak çok güçlü,
       millete ait bir aygıt olarak somutlaşan devletin kontrolden çıkmasını
       önlemek için onu icat eden irade tarafından sürekli olarak görünür
       kılınmasına ve milli iradenin kontrolünde tutulmasına bağlıdır...
       -- Arka kapak.
```

Şekil 4.83: "9786059678063" ISBN numaralı eserin Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
100 1   _aSezer, Ali Osman,
        _d1968-
        _9105812
        _eaut
245 1 0 _aAnayasaların paradigması üzerine /
        _cAli Osman Sezer.
250     _aGenişletilmiş 2. Baskı, Mart, 2017.
264   1 _aİstanbul :
        _bBülent Ecevit Üniversitesi Yayınları,
        _c2017.
264   4 _c©2017.
300     _a169 pages ;
        _c21 cm.
336     _atext
        _2rdacontent.
        _btxt
337     _aunmediated
        _2rdamedia.
        _bn
338     _avolume
        _2rdacarrier.
        _bnc
490 1   _aBülent Ecevit Üniversitesi Yayınları No: 17.
504     _aIncludes bibliographical references.
650   0 _aLaw
        _xPhilosophy
        _92314
```

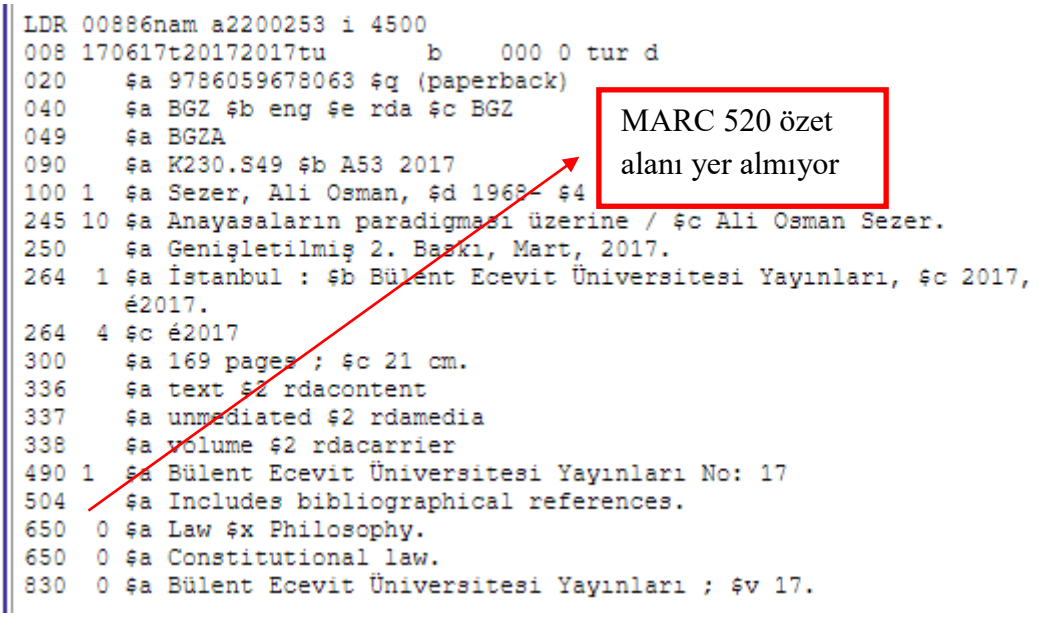
MARC 520 özet alanı yer almıyor

Şekil 4.84: "9786059678063" ISBN numaralı eserin Bartın Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

```
LDR 01057nam a2200337 a 4500
003 TR-IsYBT
005 20180305143914.0
007 t
008 180305s2017$$$$tu#$r17001###$$$$$#170170tur u
020     $a 9786059678063
040     $b tur $e rda $c
041 0   $a tur
044     $c tu
050 00  $a K 230
090 00  $a K 230 $b S494 2017
100 1   $a Sezer, Ali Osman.
245 1   $a Anayasaların paradigması üzerine/ $c Ali Osman Sezer.
250     $a genişletilmiş 2. basım
264  1  $a Zonguldak: $b Bülent Ecevit Üniversitesi, $c 2017.
300     $a 169 sayfa ; $c 21 cm.
336     $a metin $b txt $2 rdacontent
337     $a aracısız $b n $2 rdamedia
338     $a cilt $b nc $2 rdacarrier
490 1   $a Bülent Ecevit Üniversitesi yayınları ; $v no.  $p 17
650  0  $a Hukuk--Felsefe
650  0  $a Anayasa hukuku
650  0  $a Law--Philosophy
650  0  $a Constitutional law
830 0   $a Bülent Ecevit Üniversitesi yayınları ; $v no.  $p 17
856 40  $u http://katalog.bartin.edu.tr/yordambt/yordam.php?aDemirbas=0063163
902    $a 0063163
```

MARC 520 özet alanı yer almıyor

Şekil 4.85: "9786059678063" ISBN numaralı eserin Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi katalog kaydı

Genel Değerlendirme

RDA standartlarının ve uygulamalarının kurumların kendi içlerinde ve kurumlar arası olarak tutarlı olup olmadığını değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada örneklem kapsamında belirlenen ve her kurumdan ortak olarak seçilen 385 eser incelenmiştir. Bu inceleme kapsamında RDA'ya göre girilmiş olan Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin 252, Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin 199, Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'nin 385, Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nin 115 ve Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nin 312 bibliyografik kaydı tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 4.1).

RDA standartlarını şekil, içerik ve kısaltma kullanımı yönünden üç ayrı parametrede değerlendirmek doğru olacaktır. Şekil yönünden değerlendirmeyi; "ISBD noktalama işaretlerinin RDA standartlarına göre kullanıldığını belirten Leader/18 alanında "i" belirtecinin kullanımı", "040 alanı |e alt alanında "rda" ibaresinin kullanımı", "yayın bildiriminde 264 alanının kullanımı" ve "336 içerik (content) alanı, 337 medya (media) alanı ve 338 taşıyıcı (carrier) alanlarının kullanımı" uygulamaları kapsamaktadır. İçerik yönünden değerlendirmeyi; "020 alanı |q alt alanına esere ait basım formatının kullanımı", "100 alanı |e alt alanında yazara ait sorumlu

bildiriminin kullanımı", "eserde 4 veya daha fazla yazar bulunması halinde 100 alanına 1. yazarın yazımı", "eserde 1. yazara ilişkin unvan bilgisi yer alması durumunda 100 alanı |c alt alanında kullanımı", "240 alanına özgün eser adının yazımına ilişkin kullanım", "245 alanına eserde yer alan tüm sorumluların sorumlulukları ile birlikte yazımına ilişkin kullanım", "245 alanına eserde yer alan 4 veya daha fazla sorumlu olması durumunda tüm sorumluların yazımına ilişkin kullanım", "245 alanına eserde sorumlulara ilişkin unvan bilgilerinin yazımına ilişkin kullanım", "505 alanına esere ait içindekiler kısmının yazımına ilişkin kullanım" ve "520 alanına esere ait özet kısmının yazımına ilişkin kullanım" uygulamaları içermektedir. Kısaltma yönünden değerlendirmeye ise; "245 alanına eserde diğer sorumluların sorumluluklarına ilişkin bilgilerin kısaltma kullanılmadan yazımı", "250 alanına esere ait basım bilgilerinin yazımı veya kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım", "300 alanında fiziksel niteleme bilgilerinin bildiriminde kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım" uygulamaları dahil edilmiştir.

Araştırmaya şekil yönünden genel bir değerlendirme yapmak gerekirse; Atılım Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin kataloglama kayıtlarında bu uygulamaları kullandığı, toplamda 17 parametreden bu parametre dâhiline giren 4 göstergeyi karşıladığı için bu bağlamda tutarlılığı ve uluslararası anlamda standartlaşmayı sağladıkları ortaya konmuştur. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nin "Leader/18 alanında "i" belirtecinin kullanımı" dışındaki göstergelerde diğer kütüphanelerle tutarlığı ve uluslararası standartlaşmayı sağladığı açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nde ise "Leader/18 alanında "i" belirtecinin kullanımı" ve "yayın bildiriminde 264 alanının kullanımı" uygulamaları noktasında eksiklikler mevcut olup tutarlılığı sağlayamamıştır. Diğer 2 göstergede ise tutarlı olduğu belirlenmiştir.

Araştırmayı içerik yönünden genel olarak değerlendirmek gerekirse; Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nin "245 alanına eserde yer alan tüm sorumluların sorumlulukları ile birlikte yazımına ilişkin kullanım" göstergesi dışındaki tüm göstergelerde yüksek oranda tutarlılığa sahip olduğu saptanmıştır. Özellikle 1. yazara ilişkin unvan bilgisinin 100 alanına, içindekiler kısmının 505 alanına ve özet veya arka kapak kısmının 505 alanına kaydedilmesi göstergelerinde bariz bir şekilde diğer üniversitelere göre öndedir. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi de RDA

standartlarının içerik yönünden uygulanması konusundaki göstergelerde yüksek oranda tutarlılığa sahip bir diğer kurum olmuştur. Özellikle özgün eser adının 240 alanına yazılması, eserde yer alan 4 veya daha fazla sorumlu dâhil olmak üzere tüm sorumluların sorumlulukları ile birlikte kaydedilmesi ile unvan bilgilerinin verilmesi Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nin ön plana çıktığı göstergeler olmuştur. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi de Atılım Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin gerisinde kalmakla birlikte genel olarak içerik yönünden tutarlı bir görüntü çizmiştir. Esere ilişkin basım formatının yazımı, özgün eser adının 240 alanın kaydedilmesi ve 4 veya daha fazla sorumlu olması durumdan tamamının belirtilmesi göstergelerinde yüksek oranda tutarlılık elde etmiştir. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi ise yazara ait sorumluluk bildiriminin 100 alanına yapılması dışındaki göstergelerde yüksek oranda tutarlılık seviyesine ulaşamamıştır. Son olarak Bartın Üniversitesi Kütüphanesi içerik yönünden RDA standartlarının uygulanması göstergelerinde diğer kütüphanelere göre geride kalmıştır ve tutarsız bir görüntü sergilediği tespit edilmiştir.

Araştırma son olarak kısaltmalar açısından değerlendirilecek olunursa; kütüphanelerin RDA standartlarının uygulanmasında dikkat ettikleri ve en çok tutarlılık gösterdikleri alanlar "245 alanına eserde diğer sorumluların sorumluluklarına ilişkin bilgilerin kısaltma kullanılmadan yazımı", "250 alanına esere ait basım bilgilerinin yazımı veya kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım", "300 alanında fiziksel niteleme bilgilerinin bildiriminde kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım" uygulamaları olmuştur. Evrende yer alan tüm kütüphaneler bağlamında hem sorumlulukların, hem basım bilgilerinin, hem de fiziksel niteleme bilgilerinin yazılışında kısaltma yapmadan kullanım mevcut olduğu saptanmıştır.

4.4. Araştırma Kapsamındaki Kütüphanelerde Yapılan Görüşmeler Ve Değerlendirmeler

Araştırma kapsamında yer alan kütüphanelerin kataloglama biriminde çalışan personel ile araştırmanın desteklenmesi açısından görüşme tekniklerinden olan "yapılandırılmamış görüşme" yöntemi (Bilimsel Araştırma Yöntemleri, 2015) kullanılmıştır (Bkz. EK-3). Görüşmeler tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak

gerçekleştirilmiştir. Kütüphane bazlı olarak verilen cevaplar ve değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

4.4.1. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler

Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi kataloglama biriminde çalışan personelden 2 kişi görüşme sorularını cevaplandırmıştır. Cevaplar bu 2 personelin ortak cevabı olarak verilmiştir ve çalışmaya da bu şekilde aktarılmıştır. Görüşmeye katılan 2 personel de kataloglama biriminde 5 yıldır çalıştıklarını beyan etmişlerdir. RDA standartlarının kullanımına 2016 yılından itibaren minimum düzey olarak başlamışlardır.

Yapılan görüşmelerde kendilerine yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartlarına geçilmesinde hangi etkenler belirleyici oldu" sorusuna; "*AACR2 standartlarının yenilikçi özelliklere sahip olmaması ve AACR2'de kullanılan kısaltmaların kullanıcılar açısından anlaşılma noktasında sıkıntılar yaşattığı etkenlerinin belirleyici olduğu"* cevaplarını vermişlerdir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartları ile kataloglamaya geçilmeden önce bu konuda herhangi bir eğitim aldınız mı?" sorusuna yanıt olarak; "*herhangi bir eğitim almadan RDA standartlarına geçiş yaptıklarını*" belirtmişlerdir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken orijinal kayıt ve/veya kopya kayıt yöntemlerinden hangisini tercih ediyorsunuz?" sorusuna; "*tamamen orijinal kayıt yoluyla kataloglama yapılıyor"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken RDA Toolkit, Classification web gibi araçları kullanıyor musunuz?" sorusuna; "*RDA Toolkit RDA'ya geçilen ilk dönemde kısa bir süre kullanıldı fakat sonradan abonelik yapılmadı ve şu anda kullanılmıyor, Classification web'den ise kataloglamada yardım alınıyor"* cevabını iletmişlerdir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede daha önce AACR2 standartlarına göre girilmiş olan katalog kayıtlarını, RDA standartlarına uygun hale getirmek amacıyla geriye dönük olarak güncellemeler yapılıyor mu?" sorusuna; "*hayır yapılmıyor, RDA standartlarına geçilen tarih itibariyle yeni girişi yapılan kayıtlarda bu standartların kullanımı gerçekleşmiştir ve bu şekilde devam etmektedir"* cevabını vermişlerdir.

Yöneltilen "RDA standartlarıyla ilgili dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeleri takip ediyor musunuz?" sorusuna; "*mümkün olduğunca takip ediliyor fakat bu konuda çok fazla gelişme olduğu söylenemez"* cevabını iletmişlerdir.

Yöneltilen "RDA standartlarına yönelik olarak Türkiye'de gerçekleştirilen etkinlikleri (eğitimler, çalıştaylar, seminerler vb.) sayı ve nitelik açısından yeterli buluyor musunuz?" sorusuna, "*yeterli bulmuyoruz ve daha fazla etkinliğin ve çalıştayın gerçekleşmesi gerekiyor"* cevabını vermişlerdir.

Yöneltilen "RDA standartlarının katalogcular açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*RDA standartlarının esnek yapıya sahip olmasından dolayı uygulama açısından kolaylık sağladığı ve kütüphanelerin uluslararası standartlaşmadan kaynaklı olarak bibliyografik veri paylaşımını daha mümkün kılacağı* cevaplarını olumlu yönleri, *RDA standartlarının iş yükünü artırdığı, bunun sonucu olarak da fazla zaman alması"* cevaplarını ise olumsuz yönleri olarak nitelendirmişlerdir.

Yöneltilen "RDA standartlarının kullanıcılar açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*RDA standartlarının daha fazla erişim ucu sunmasından kaynaklı olarak kullanıcılara bibliyografik kayıtların daha anlaşılır olması noktasında kolaylık sağlayacağı"* görüşünü olumlu bir yön olarak belirtmişlerdir. RDA standartlarının kullanıcılar açısından herhangi bir olumsuz yönü olduğunu düşünmemektedirler.

Son olarak yapılan görüşmede yöneltilen "RDA standartlarının kullanımının Türkiye'de yaygınlaşması için sizce neler yapılmalıdır" sorusuna ise; "*Daha önceden oluşturulan RDA çalışma gruplarının daha etkin çalışması ve RDA konusundaki kafa karışıklıklarının giderilmesi açısından düzenli olarak eğitimlerin verilmesi"* cevaplarını iletmişlerdir.

Yapılan görüşmeler ve alınan cevaplar sonucunda; incelenen katalog kayıtları ile verilen cevaplar arasında paralellik bulunduğu değerlendirmesi yapılabilir. Özellikle RDA standartlarına geçmeden önce kataloglama yapan personelin eğitim almaması, RDA Toolkit aboneliklerinin bulunmaması ve kayıtlarında orijinal kayıt kullanıp RDA'ya göre kayıt giren diğer kütüphanelerden kopya katalog kullanmamaları, katalog kayıtlarında RDA standartlarının tam anlamıyla uygulanamaması ve diğer

kurumlara göre tutarsızlıkların olması sonucunu ortaya çıkarmıştır. Aynı zamanda katalogcular genel olarak, RDA standartlarının kataloglama yapan personel ve kullanıcılar açısından yararlı olduğunu düşünmekte ve bu konudaki Türkiye'deki etkinliklerin ve eğitimlerin daha da yaygınlaşması gerektiğini bildirmektedir.

4.4.2. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler

Atılım Üniversitesi Kütüphanesi kataloglama biriminde çalışan personelden 1 kişi görüşme sorularını gönüllü olarak cevaplandırmıştır. Görüşmeye katılan personel 2 aydır bu birimde çalıştığını belirtmiştir. Kurumda 2018 yılından itibaren RDA standartlarının kullanımının gerçekleştiğini iletmiştir.

Yapılan görüşmelerde yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartlarına geçilmesinde hangi etkenler belirleyici oldu" sorusuna; "*kullanıcıların gereksinim duydukları bilgilere daha kolay erişmelerini sağlamak, bibliyografik kayıtları kullanıcılar açısından daha anlaşılabilir kılmak, kütüphane koleksiyonlarını standartlara göre düzenlemek ve standartlaşmayı sağlamak, RDA standartlarının AACR2'ye göre daha geniş kapsamlı olması, bibliyografik veri paylaşımındaki kayıpları en aza indirgemek"* cevaplarını vermiştir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartları ile kataloglamaya geçilmeden önce bu konuda herhangi bir eğitim aldınız mı?" sorusuna; *"eğitimin alındığı bu doğrultuda da konuyla ilgili seminerlere, toplantılara ve kurum içerisinde düzenlenen hizmet içi eğitimlere katılımın sağlandığı"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken orijinal kayıt ve/veya kopya kayıt yöntemlerinden hangisini tercih ediyorsunuz?" sorusuna; "*Library of Congress çevrimiçi kataloğunda yer alması durumunda bu verilerin kopyalandığı, olmaması halinde ise orijinal kayıtların girildiği"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken RDA Toolkit, Classification web gibi araçları kullanıyor musunuz?" sorusuna; "*evet kataloglamada bu araçlardan yararlanıyoruz*" cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede daha önce AACR2 standartlarına göre girilmiş olan katalog kayıtlarını, RDA standartlarına uygun hale getirmek amacıyla

geriye dönük olarak güncellemeler yapılıyor mu?" sorusuna; "*evet kütüphanede yer alan bilgi kaynakları geriye dönük olarak RDA standartlarına uygun hale getirilmeye çalışılıyor, bu doğrultuda da var olan tüm kayıtların güncellenmesi hedeflenmektedir"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarıyla ilgili dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeleri takip ediyor musunuz?" sorusuna; "*evet tarafımca konuyla ilgili olarak mümkün olduğunca tüm gelişmeler inceleniyor ve takip edilmeye çalışılıyor"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarına yönelik olarak Türkiye'de gerçekleştirilen etkinlikleri (eğitimler, çalıştaylar, seminerler vb.) sayı ve nitelik açısından yeterli buluyor musunuz?" sorusuna; "*yeterli seviyede etkinlik düzenleniyor"* cevabını vermiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarının katalogcular açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*her türden bilgi kaynağının ayrıntılı bir şekilde kataloglanabilmesi, girişlerin dünya standartlarına uygun olarak yapılabilmesi, Katalog kayıtlarının ve rafların düzenlenmesi ile referans kütüphanecilerinin işlerinin kolaylaşması* cevaplarını olumlu yönler, *bibliyografik kayıt girişinde çok fazla alan ve detay mevcut olmasından kaynaklı olarak zaman ve emek gerektiriyor"* cevabı olumsuz bir yön olarak belirtmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarının kullanıcılar açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*gereksinim duyulan bilgi kaynaklarına ilişkili terimler ve kelimelerle tek bir form altından erişim kolaylığı sağlaması*" cevabı olumlu bir yön olarak bildirmiştir.

Son olarak yapılan görüşmede yöneltilen "RDA standartlarının kullanımının Türkiye'de yaygınlaşması için sizce neler yapılmalıdır" sorusuna ise*; "her kütüphanenin RDA standartlarına uygun bir kataloglama politikası oluşturması gerekmektedir, ulusal toplu kataloğun (TO-KAT) RDA noktasında kullanılabilirliğinin artırılması yararlı olacaktır, ayrıca ulusal anlamda işbirliği içerisinde RDA'ya uyumlu bir kataloglama standardı oluşturulabilir"* cevaplarını vermiştir.

Atılım Üniversitesi Kütüphanesi kataloglama biriminde çalışan kütüphanecinin verdiği cevaplar genel olarak incelendiğinde, incelenen kataloglama kayıtları bulgularını açık bir şekilde desteklemektedir. Özellikle RDA standartlarına geçmeden önce personelin eğitim alması, kataloglamada RDA Toolkit, Classification web gibi araçların kullanımı, yaşanan gelişmelerin takibi ile ilgili hususlar katalog kayıtlarındaki yüksek orana sahip tutarlılıkların açık bir kanıtı niteliğindedir. Geriye dönük olarak da kayıtların RDA standartlarına uygun olarak güncellenmesi kurumun RDA'ya verdiği önemin de açık bir göstergesidir. RDA'nın katalogcular ve kullanıcılar için genel anlamda faydalı olduğu görüşü hâkimdir. Aynı zamanda RDA standartlarının Türkiye'de daha fazla yaygınlaşıp RDA standartlarını kullanmayan diğer kütüphaneler tarafından da kullanılması gerektiği düşüncesine sahip olduğu anlaşılmaktadır. Diğer yandan "sadece detaylı veri girişlerinden kaynaklı olarak zaman yönünden katalogculara sıkıntı teşkil edeceğini" olumsuz bir görüş olarak sunmuştur.

4.4.3. Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler

Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi kataloglama biriminde görev yapan tek personel görüşme sorularını gönüllü olarak cevaplandırmıştır. Görüşmeye katılan personelden 10 yıldır bu birimde çalıştığı cevabı alınmıştır. 2015 yılından itibaren RDA standartlarına göre bibliyografik kayıt girişinin yapıldığını belirtmiştir.

Yapılan görüşmelerde yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartlarına geçilmesinde hangi etkenler belirleyici oldu" sorusuna; "*kullanmaya başladığımız otomasyon sisteminin (KOHA) bibliyografik çerçevesi RDA standartlarına göre hazırlanmıştı bu yüzden biraz da zorunluluktan geçildi"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartları ile kataloglamaya geçilmeden önce bu konuda herhangi bir eğitim aldınız mı?" sorusuna; *"RDA standartlarına geçmeden önce herhangi bir eğitim almadığını"* iletmiştir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken orijinal kayıt ve/veya kopya kayıt yöntemlerinden hangisini tercih ediyorsunuz?" sorusuna; "*kaydını oluşturduğumuz eserin RDA standartlarına göre veri girişi yapan diğer kütüphanelerde yer alması durumuna*

göre genellikle kopya kayıt, olmaması halinde orijinal kayıt gerçekleştirildiği" cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken RDA Toolkit, Classification web gibi araçları kullanıyor musunuz?" sorusuna; "*RDA Toolkit ve Classification web aboneliklerimiz bulunmuyor fakat Marcedit programından ve internet kaynaklarından faydalanılıyor"* cevabı iletilmiştir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede daha önce AACR2 standartlarına göre girilmiş olan katalog kayıtlarını, RDA standartlarına uygun hale getirmek amacıyla geriye dönük olarak güncellemeler yapılıyor mu?" sorusuna; "*Evet yapılıyor, geriye dönük olarak güncelleme çalışmalarının %80 oranında tamamlandığı"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarıyla ilgili dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeleri takip ediyor musunuz?" sorusuna; "*dünyada yaşanan gelişmeler takip ediliyor ancak Türkiye'de bu konuda pek fazla gelişme ve çalışma yapılmadığı için takip edilemiyor"* cevabı iletilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarına yönelik olarak Türkiye'de gerçekleştirilen etkinlikleri (eğitimler, çalıştaylar, seminerler vb.) sayı ve nitelik açısından yeterli buluyor musunuz?" sorusuna*; "yeterli seviyede etkinlik düzenlenmediği"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarının katalogcular açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*Türkçe kataloglama yapan katalogcular için terminolojinin oluşturulmaması en büyük sorun olarak görünüyor, ayrıca RDA standartlarının belirlenmesi/uygulanması için otorite kabul edilebilecek bir kurumun olmayışı ve bu konudaki sorular/sorunlar için muhatap bulunamamasını"* katalogcular açısısından olumsuz yönler olarak bildirmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarının kullanıcılar açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*kullanıcılar tarafından gereksinim duyulan bilgiye daha detaylı olarak erişim uçlarının sunulması bunun sonucu olarak da erişimin kolaylaşması"* olumlu bir yön olarak cevaplandırılmıştır.

Son olarak yapılan görüşmede Yöneltilen "RDA standartlarının kullanımının Türkiye'de yaygınlaşması için sizce neler yapılmalıdır" sorusuna ise*; "öncelikle RDA ile ilgili otorite olabilecek kurum belirlenmeli, ülkemiz için RDA standartları ve Türkçe terminoloji oluşturulmalı kütüphanecilere zaman zaman seminer, eğitim vb. düzenlenerek bu konuda bilgilendirilmeli, ayrıca RDA ile ilgili detaylı bir internet sayfası hazırlanıp katalogcuların RDA ile ilgili sorularına cevap bulmaları sağlanmalı"* cevapları iletilmiştir.

Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi, verilen cevaplardan anlaşılacağı üzere, RDA standartlarına hem 2015 yılında geçmesi hem de geriye dönük olarak katalog kayıtlarını RDA'ya göre güncelleme çabalarından kaynaklı olarak örneklemde yer alan kütüphaneler içerisinde ortak olarak incelenen eserlerin tamamını RDA standartlarına göre giren tek üniversite olmuştur. Bu kapsamda eserlerin tamamı RDA'ya göre değerlendirilmiştir. Katalog kayıtlarında bazı alanlarda tutarsızlıklar bulunmasına rağmen genel anlamda tutarlı bir görüntü çizmiştir. Verilen cevaplar da bu sonucu doğrular niteliktedir. Özellikle RDA standartlarına geçmeden önce bu konuda eğitimin alınmaması, ülkede RDA adına çok fazla gelişmenin ve çalışmanın yaşanmadığı düşüncesi ve RDA Toolkit gibi araçların kullanılmaması az da olsa tutarsızlıkların ortaya çıkmasına sebep olduğu söylenebilir. Diğer yandan genel olarak RDA standartlarına göre giriş yapan farklı kütüphanelerden kopya kataloğun alınması ise tutarlı kayıtların ortaya çıkmasını sağlamıştır. RDA standartlarının bugünkü haliyle Türkiye'de olumsuz yönlerinin olduğu ve katalogcular için geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Kullanıcılar için ise faydalı olduğu görüşü hâkimdir. Bunun yanında RDA standartlarının Türkiye'de yaygınlaşması gerektiği fakat bunun için çeşitli çabaların olması gerektiği düşüncesini de sunmuştur.

4.4.4. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler

Bartın Üniversitesi Kütüphanesi kataloglama biriminde görev yapan personelden 2'si görüşme sorularını gönüllü olarak cevaplandırmıştır. Cevaplar bu 2 personelin ortak cevabı olarak verilmiştir ve çalışmaya da bu şekilde aktarılmıştır. Görüşmeye katılan personelden biri 8 yıldır, diğeri ise 6 yıldır bu birimde görev yaptığını belirtmiştir. Kütüphanede 2018 yılından itibaren RDA standartlarına göre bibliyografik kayıt girişi yapıldığını ifade etmişlerdir.

Yapılan görüşmelerde yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartlarına geçilmesinde hangi etkenler belirleyici oldu" sorusuna; "*araştırma kütüphanelerindeki katalog farklılıkları sonucu Türkiye'de RDA standartlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar, kullanıcıların katalog kayıtları hakkında daha detaylı bilgiye erişmesi isteği, katalog kayıtlarımızın uluslararası standartlarda olması gerektiği"* cevapları verilmiştir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartları ile kataloglamaya geçilmeden önce bu konuda herhangi bir eğitim aldınız mı?" sorusuna; "*bu konu henüz Türkiye'de yeni tartışılırken düzenlenen birkaç seminere katılım sağlandı fakat detaylı bir eğitim alınmadı"* cevabı ifade edilmiştir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken orijinal kayıt ve/veya kopya kayıt yöntemlerinden hangisini tercih ediyorsunuz?" sorusuna; "*yapılan taramalar sonucu diğer kütüphane kataloglarında bulunması durumunda genel olarak kopya kayıt, bulunmadığı hallerde orijinal kayıt giriliyor"* cevapları verilmiştir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken RDA Toolkit, Classification web gibi araçları kullanıyor musunuz?" sorusuna; "*kataloglamada Classification web aracından yardım alınıyor"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede daha önce AACR2 standartlarına göre girilmiş olan katalog kayıtlarını, RDA standartlarına uygun hale getirmek amacıyla geriye dönük olarak güncellemeler yapılıyor mu?" sorusuna; "*hayır güncelleme yapılmıyor, 2018 yılından itibaren girilen kayıtlarda RDA standartları kullanılıyor"* cevapları belirtilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarıyla ilgili dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeleri takip ediyor musunuz?" sorusuna; "*gelişmeler çok falza takip edilemiyor"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarına yönelik olarak Türkiye'de gerçekleştirilen etkinlikleri (eğitimler, çalıştaylar, seminerler vb.) sayı ve nitelik açısından yeterli buluyor musunuz?" sorusuna; "*yeterli bulunmadığı, bu konudaki etkinlik sayısının artırılması gerektiği"* cevapları verilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarının katalogcular açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*RDA standartlarına göre eser üzerindeki her bilginin kayda aktarılması isteniyor; fakat zaman kısıtlaması dolayısıyla bu pek mümkün olmuyor, ayrıca kütüphanede günlük kataloglama kotası bulunduğundan veri girişi esnasında zaman kaybının yaşanmaması gerekiyor, diğer yandan kullanılan otomasyon sisteminin RDA ile uyumlu olmadığı düşünüldüğünden kayıt kopyalamada istenilen bazı veriler aktarılamayabiliyor,* cevaplarını olumsuz yönler; *kataloglamanın uluslararası standartlaşacak olması"* cevabı olumlu yön olarak bildirmişlerdir.

Yöneltilen "RDA standartlarının kullanıcılar açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*kullanıcıya kaynak hakkında daha geniş ve daha anlaşılır bilgi sunulmasından kaynaklı olarak kaynağa gitmeden kaynağın bilgi gereksinimini karşılayıp karşılamayacağı hakkında ön bilgi sahibi olarak zamandan tasarruf edebiliyor*" cevabı vermişlerdir. RDA standartlarının kullanıcılar açısından herhangi bir olumsuz yanının olmadığını da ayrıca belirtmişlerdir.

Son olarak yapılan görüşmede yöneltilen "RDA standartlarının kullanımının Türkiye'de yaygınlaşması için sizce neler yapılmalıdır" sorusuna ise*;* "*öncelikle önce çatı bir yapılaşma oluşturulup uluslararası standartlara göre ulusal standartlar oluşturulup kurum ve kuruluşların kullanımına sunulabilir, üniversiteler tarafından kullanılan otomasyon sistemleri RDA altyapısına uygun hale getirilmeli, mesleki dernekler ve ilgili üst kurumlar bu konuda eğitimler veya farkındalık toplantıları düzenleyebilir, meslek uzmanlarının eğitim hayatlarında RDA konusunda daha fazla ders / içerik ayrılabilir"* cevapları ifade etmişlerdir.

Bartın Üniversitesi Kütüphanesi kataloglama biriminde çalışan personelle yapılan görüşmede alınan cevaplar, incelenen katalog kayıtlarının RDA standartlarına göre tutarsızlığı sonucunu destekler nitelikte olmuştur. Bu çıkarım özellikle personelin RDA'ya geçmeden önce eğitim almaması, RDA Toolkit'in kullanılmaması, dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmelerin takip edilmemesi cevaplarından anlaşılmaktadır. Aslında gerek katalogcuya ve kullanıcıya olan olumlu yönleri ile ilgili düşünceleri gerek sunulan öneriler olsun verilen diğer cevaplardan ilgili personelin bu konuda bilinçli olduğu fakat yaşanan zaman sıkıntısından kaynaklı olarak kullanılan

otomasyon sisteminin RDA standartlarına uygun olmadığı düşünüldüğünden hem geriye dönük olarak güncellemenin yapılamamasına hem de RDA'ya göre girişi yapılan kayıtlarda tam anlamıyla standartların uygulamamasına ortam hazırlamıştır.

4.4.5. Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi'nde Yapılan Görüşmeler ve Değerlendirmeler

Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi kataloglama biriminde görev yapan personelden 2'si görüşme sorularını gönüllü olarak cevaplandırmıştır. Cevaplar bu 2 personelin ortak cevabı olarak verilmiştir ve çalışmaya da bu şekilde aktarılmıştır. Görüşmeye katılan personelden biri 10 yıldır, diğeri ise 13 yıldır bu birimde görev yaptığını belirtmiştir. Kütüphanede 2018 yılının sonları itibariyle RDA standartlarına göre bibliyografik kayıt girişi yapıldığını ifade etmişlerdir.

Yapılan görüşmelerde yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartlarına geçilmesinde hangi etkenler belirleyici oldu" sorusuna*; "RDA standartlarının bir eserin okuyucu tarafından hızlı, anlaşılabilir ve kolay bir şekilde aranıp bulunması ihtiyacını karşılayacağı düşüncesi, bu konuda Türkiye'de öncü bir kurum olma, RDA konusunda politika geliştirme, standartlaşma ve konuyu anlama/uygulama noktasında diğer kurumlara önayak olma isteği, kullanılan kütüphane otomasyon sisteminin yurt dışı sistemlerle entegre ve RDA gerekliliklerine ve gelecek yeniliklere uyumlu olması, kütüphane kataloglama biriminin kütüphanecilik camiasındaki gelişmeleri yakından takip ediyor ve aktif olarak uygulamaya yönelik çalışmalar yürütüyor olması, Boğaziçi Üniversitesi'nin uluslararası bir üniversite olması dolayısıyla kütüphanenin de doğrudan yurtdışı kütüphanelerler ile entegre olmasının gereği olarak mesleki gelişmelere uzak kalmama isteği"* cevapları verilmiştir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartları ile kataloglamaya geçilmeden önce bu konuda herhangi bir eğitim aldınız mı?" sorusuna; "*kurum içi eğitim çalışmaları ve konuyla ilgili istişareler yapıldı, RDA konusunda ulaşılan kaynakları tarama/okuma çalışmaları yapıldı, ayrıca ilgili sempozyumlara ve toplantılara katılım sağlandı"* cevapları ifade edilmiştir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken orijinal kayıt ve/veya kopya kayıt yöntemlerinden hangisini tercih ediyorsunuz?" sorusuna; "*diğer kütüphanelerde olup olmaması durumuna göre her ikisi de kullanılıyor"* cevabı verilmiştir.

Yöneltilen "Kataloglama yaparken *RDA Toolkit, Classification web gibi araçları kullanıyor musunuz?"* sorusuna; *"kataloglama RDA Toolkit ve Classification web araçlarının her ikisi de aktif olarak kullanıyor"* cevabı belirtilmiştir.

Yöneltilen "Görev yaptığınız kütüphanede daha önce AACR2 standartlarına göre girilmiş olan katalog kayıtlarını, RDA standartlarına uygun hale getirmek amacıyla geriye dönük olarak güncellemeler yapılıyor mu?" sorusuna; "*geriye dönük olarak kayıtların tek tek güncellenmesi çalışmasına henüz başlanmadı fakat yeni gelen bir kitabın kaydı yapılırken o kitap daha önceden koleksiyonda yer alıyorsa bir şekilde bağlantısı olduğu tespit edilen (tercüme, kritizm, şerh, haşiye gibi) eserlerin kayıtları FRBR gereği birbirleri ile bağlantı kurmak durumunda olduğundan güncelleme zorunlu olabiliyor, ayrıca uzun vadede geriye dönük olarak tüm kayıtların güncellenmesi planı mevcuttur"* cevapları iletilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarıyla ilgili dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeleri takip ediyor musunuz?" sorusuna; "*dünyada ve Türkiye'de yaşanan tüm gelişmeleri takip ediyoruz"* cevapları verilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarına yönelik olarak Türkiye'de gerçekleştirilen etkinlikleri (eğitimler, çalıştaylar, seminerler vb.) sayı ve nitelik açısından yeterli buluyor musunuz?" sorusuna; "*yeterli bulunmadığı, bu konudaki etkinlik sayısının özellikle uygulamaya yönelik olarak artırılması gerektiği"* cevapları verilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarının katalogcular açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*ilk etapta RDA standartları ile ilgili yeni kavramları anlamakta zorluk yaşanabiliyor fakat bu durum aynı zamanda kataloglamacının da kendini geliştirmesine olanak sağlıyor, ayrıca RDA standartlarının gelişmiş otomasyon sistemlerinde kullanılması gerektiğinden otomasyon sistemlerinin kendilerini güncellenmesi gerekliliğini ortaya çıkarıyor"* cevapları ifade edilmiştir.

Yöneltilen "RDA standartlarının kullanıcılar açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?" sorusuna; "*esere ait daha ayrıntılı bibliyografik kayıt girilmesi sebebiyle kullanıcılar için daha fazla erişim ucu sağlıyor, bu durum da kaynakların görünürlüğünü artırıyor, ayrıca pek çok yönden rehber niteliğinde kayıtların ortaya çıkmasına imkan tanıyor"* cevapları verilmiştir.

Son olarak yapılan görüşmede yöneltilen "RDA standartlarının kullanımının Türkiye'de yaygınlaşması için sizce neler yapılmalıdır" sorusuna ise*; "Bu konuyla ilgili akademik bir platform oluşturulmalı, var olan RDA çalışma grubunun etkinliğinin artırılması gerekiyor, ayda 2 kez değişik illerde farkındalık oluşturması açısından bilgilendirme/uygulama toplantıları yapılmalı, RDA standartlarını içeren basılı bir kaynak oluşturulmalı"* cevapları ifade edilmiştir.

Yapılan görüşme sonucu Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi kataloglama biriminde çalışan personelin RDA standartlarının araştırılması, uygulanması ve geliştirilmesi noktasında bilinçli ve istekli olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu durum incelenen katalog kayıtlarındaki RDA standartlarının genel olarak yüksek oranda tutarlılığa sahip olmasıyla da paralellik göstermektedir. Özellikle, kurumun RDA standartlarına geçişine sebep olarak sunulan etkenler, detaylı bir eğitimin alınması ve istaşarenin yapılması, yaşanan gelişmelerin takibi, kataloglamaya yardımcı araçların kullanımı ve daha fazla etkinliğin düzenlenmesi isteği bu durumu kanıtlar nitelikte olmuştur. Kataloglama biriminde çalışan kütüphaneciler, görüşme yapılan diğer kütüphanecilerin cevapladığı gibi detaylı kayıt girişi kullanıcılar açısından erişim isteğinin karşılanması hususunda olumlu bir durumdur görüşüne sahiptir. katalogcular için ise, RDA standartları sayesinde kendilerini geliştirme olanağı bulduklarını, ayrıca kullanılan otomasyon sistemlerinin sürekli olarak güncellemeye ihtiyaç duyması RDA standartlarının olumlu yönleri arasında olduğu görüşüne sahiptirler. Standartların yaygınlaşması açısından da gayet yaratıcı öneriler getirmişlerdir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Kütüphane ve bilgi merkezlerinde yer alan bilgi kaynakları kayıt altına alınırken, ulusal ve uluslararası düzeyde standartlaşmanın olması büyük önem taşımaktadır. Bu noktada kataloglama kuralları ve sınıflama sistemleri kilit rol oynamaktadır. Uluslararası anlamda standartlaşmanın sağlanabilmesi amacıyla ortaya konan ilk kurallar 1967 yılında AACR adıyla ortaya çıkmıştır. Daha sonrasında çağın şartlarına göre farklı düzenlemelere ve revize edilmelere tabi olarak gelişmiş ve 1978'de AACR2 olarak tekrar piyasaya sunulmuştur. Ardından gelişen teknolojiyle birlikte AACR3 çalışmaları ortaya çıkmış fakat tam anlamıyla bilgi kaynaklarının nitelendirilmesini sağlayamayacağı düşünceyle yeni arayışlar içerisine girilmiştir. Bu doğrultuda daha geniş kapsamlı ve dijital ortam için tasarlanan RDA yeni kataloglama standardı olarak uygulamaya konmuştur.

Dünya üzerinde pek çok kütüphane tarafından benimsenip kullanılmaya başlanan RDA standartlarının Türkiye'de de son yıllarda kullanımı giderek artmaktadır. Fakat Türkiye'deki kütüphanelerin RDA kullanımında hem kataloglama yapan personelin gerekli eğitimi alamaması ve bunun sonucu olarak kendi fikirlerini ve bildiklerini uygulamaya koyması hem de kütüphanelerin bu konuda belli bir kataloglama politikası oluşturmaması uygulamada farklılıklara neden olabilmektedir.

Türkiye'deki RDA kataloglama standartlarını uyguladığını belirten üniversite kütüphanelerinin kataloglama işlemlerindeki uyumun ölçülmesini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilen ve "Türkiye'deki RDA standartlarına göre kataloglama işlemlerini gerçekleştiren üniversite kütüphanelerinde bu standartları uygulamada uyumsuzluklar vardır" şeklindeki hipoteze dayandırılan çalışmada elde edilen sonuçlar bu bölümde sunulmuştur.

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular ve değerlendirmeler ışığında varılan sonuçlar ise şu şekildedir:

- Genel olarak kütüphaneler RDA standartlarına geçmeye karar verdiği tarihten itibaren yeni gelen kitapların kataloglanmasında bu standartları uygulamaya

koymuştur. İncelenen kütüphanelerin hiçbirinde koleksiyonunda yer alan kaynakların tamamının RDA'ya göre girildiği söylenemez. Görüşme sorularından da alınan cevaplara göre Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi ise incelenen kütüphaneler arasında en az koleksiyona sahip olmasından da kaynaklı olarak %80 oranında kayıtlarını dönüştürmüştür. Atılım Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin de geriye dönük olarak güncelleme yaptığı fakat hem personel ve zaman yetersizliği, hem yeni gelen kitapların olması hem de koleksiyon genişliğinden kaynaklı olarak ancak uzun vadede tüm koleksiyonun RDA standartlarına uygun olarak dönüştürüleceği sonucu ortaya çıkmaktadır. Anadolu Üniversitesi ve Bartın Üniversitesi kütüphaneleri ise şu an için eski kayıtlarını RDA standartlarına dönüştürmek gibi bir planlaması bulunmamaktadır. Bu nedenle ortak olarak belirlenen 385 eserin tüm belirlenen kütüphanelerde RDA standartlarına göre kataloglanmadığı ve AACR2'ye göre girilen kayıtların ayrı değerlendirildiği bir çalışma olmuştur.

- RDA standartları ile birlikte yeni bir uygulama biçimi olan "Descriptive Cataloging Form, Leader/18" alanında "i" belirtecinin kullanımında, Atılım, Balıkesir ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin tüm kayıtlarında bu uygulamanın kullanıldığı, Anadolu ve Bartın Üniversitesi kütüphaneleri tarafından ise hiçbir kayıtta kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bu duruma kurumların kullandıkları otomasyon sistemlerinin neden olduğu düşünülmektedir.
- RDA standartlarının kullanımının göstergelerinden biri olan 040 MARC21 alanı |e alt alanına "rda" ibaresinin yazımına ilişkin incelenen kütüphanelerin tüm kayıtlarında bu uygulamaya yer verdiği sonucuna varılmıştır. Ayrıca Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nde kullanılmakta olan YORDAM Kütüphane Otomasyon Sistemi'nin sürümünden kaynaklı olarak, kütüphane bünyesinde katalog taramaya açık olan ve içerik olarak AACR2 standartları kullanılan kayıtlar da dâhil olmak üzere tüm kayıtların 040 alanında "rda" ibaresinin kullanıldığı ve bu durumun yanıltıcı olabileceği sonucu ortaya çıkmıştır.
- MARC21 020 alanı |q alt alanına esere ait basım formatının kullanımı Atılım, Balıkesir ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinde yüksek oranlardadır ve

bunun sonucu olarak tutarlılığa sahip olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nde bu uygulamaya ilişkin kullanımın yarı yarıya olduğu tespit edilmiş olup bunun sonucu olarak kendi içerisinde bazı eserlerde tutarsızlığa sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nde ise bu uygulamaya yer verilmediği gözlemlenmiştir.

- Yeni uygulama alanlarından biri olan MARC21 100 alanı |e alt alanına yazara ait sorumluluk bildiriminin kullanımı incelendiğinde, Anadolu, Atılım ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin bu uygulamanın kullanımında yüksek yüksek oranlara ulaştıkları, Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi tarafından diğer üniversitelere göre düşük bir oranda kullanıldığı ve Bartın Üniversitesi Kütüphanesi tarafından ise katalog kayıtlarında bu uygulamaya yer vermediği sonucu ortaya çıkmıştır.
- Veri girişi yapılan eserde 4 veya daha fazla yazar bulunması halinde MARC21 100 alanına 1. yazarın yazımına ilişkin kullanım incelendiğinde, Atılım Üniversitesi Kütüphanesi dışındaki kurumların bu uygulamada bir standartlaşma ve tutarlılığa sahip olmadığı anlaşılmıştır. Anadolu, Balıkesir ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphaneleri bazı kayıtlarında bu uygulamaya yer verirken bazı kayıtlarında tercih etmemiştir. Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nde ise bu uygulamanın kullanımı bulunmamaktadır.
- Veri girişi yapılan eserde 1. yazara ilişkin unvan bilgisi yer alması durumunda MARC21 100 alanı |c alt alanında kullanımı yalnızca Atılım Üniversitesi Kütüphanesi'nde mevcuttur. Diğer incelenen kütüphanelerde bu bilgiyi bu alanda kullanmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca Balıkesir ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphanelerinin 1. yazara ilişkin unvan bilgisini MARC21 245 |c alt alanı olan diğer sorumluların girişinin yapıldığı alanda kullandığı ayrıca anlaşılan bir durum olmuştur.
- RDA standartlarının yeni uygulama kurallarından olan bibliyografik veri girişinde verilerin kısaltma kullanılmadan kaydedilmesi kapsamında "245 alanına eserde diğer sorumluların sorumluluklarına ilişkin bilgilerin kısaltma kullanılmadan yazımı", "250 alanına esere ait basım bilgilerinin yazımı veya kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım", "300 alanında fiziksel niteleme bilgilerinin bildiriminde kısaltma kullanılmadan yazımına ilişkin kullanım" verileri incelenmiş ve kurumların hem sorumluluklarının, hem

basım bilgilerinin, hem de fiziksel niteleme bilgilerinin yazılışında kısaltma yapmadan kullanımın mevcut olduğu ve bu bağlamda ulusal ve uluslararası anlamda tutarlığın sağlandığı sonucuna varılmıştır.

- RDA ile birlikte geçilen uygulamalardan olan MARC 240 alanına özgün eser adının yazımına ilişkin kullanımın, Atılım, Balıkesir ve Boğaziçi Üniversitesi kütüphaneleri tarafından benimsendiği ve yüksek oranda uygulama oranına sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Anadolu ve Bartın Üniversitesi kütüphanelerinin ise bu uygulamayı veri girişlerinde kullanmadığı tespit edilmiştir. Bu noktada ayrıca tespit edilen husus, Bartın Üniversitesi'nin kullanmakta olduğu otomasyon sisteminde 240 MARC alanının yer almamasından kaynaklı olarak bu alanın hem kopya kayıtlarda hem orijinal veri girişlerinde kullanılamadığı olmuştur.
- MARC21 245 alanı |c alt alanına eserde yer alan tüm sorumluların sorumlulukları ile birlikte yazımına ilişkin kullanım, kullanıcılara "bulma-belirleme-seçme-sağlama" işlemleri açısından farklı erişim noktaları sunmakta ve kolaylık sağlamaktadır. Bu uygulamada en başarılı ve kendi içerisinde büyük çoğunlukla tutarlı olan kütüphane Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi olmuştur. Diğer incelenen kütüphanelerde ise bu uygulama bağlamında bazı eserlerde tüm sorumluları kaydettiği, bazı eserlerde ise eksik sorumlu girişi yaptığı tespit edilmiştir. Buna göre Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi dışındaki kütüphanelerin kendi içerisinde tutarsız oldukları ortaya çıkmıştır. Kütüphaneler arası anlamda ise daha çok tutarsız oldukları saptanmıştır.
- MARC21 245 alanı |c alt alanına eserde yer alan 4 veya daha fazla sorumlu olması durumunda tüm sorumluların yazımına ilişkin kullanım yine kullanıcılara "bulma-belirleme-seçme-sağlama" işlemleri açısından farklı erişim noktaları sunmakta ve kolaylık sağlamaktadır. Bu bağlamda Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi en tutarlı kurum olarak göze çarpmaktadır. Balıkesir ve Bartın Üniversitesi kütüphaneleri de Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi kadar olmasa da bu uygulamada büyük çoğunlukla tutarlı olduğu gözlemlenmiştir. Atılım Üniversitesi Kütüphanesi bu uygulamada %50'nin altında kalmıştır ve tutarlı olduğunu söylemek pek mümkün

değildir. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin kayıtlarında ise bu uygulamaya yer verilmediği anlaşılmıştır.

- RDA standartlarının yeni uygulama alanlarından biri olan esere ilişkin yayın bilgisi bildiriminde MARC21 264 alanının kullanımı, incelendiğinde, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin dışındaki tüm kurumların yayın bildirimlerini bu alana yaptıklarını, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin ise yayın bildiriminde AACR2 uygulaması olan MARC21 260 alanını kullandığı saptanmıştır.
- Yine yeni uygulamalardan olan MARC21 336, 337 ve 338 alanlarının kullanımı incelendiğinde araştırma kapsamındaki tüm kütüphanelerin bu alanları doğru bir şekilde kullandıkları ve tutarlı bir görüntü çizdikleri tespit edilmiştir.
- MARC21 505 alanına esere ait içindekiler kısmının yazımına ilişkin kullanım ve MARC21 520 alanına esere ait özet kısmının yazımına ilişkin kullanımlar incelendiğinde her iki uygulama için de Atılım Üniversitesi Kütüphanesi dışındaki kütüphanelerin bu uygulamayı kullanım oranlarının çok düşük olduğu ortaya çıkmıştır. Her iki uygulamada zaman alıcı bir uygulamadır ve bunun sonucu olarak kütüphanelerin bu uygulamayı çok fazla tercih etmedikleri düşünülmektedir.
- Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin "MARC21 040 alanı |e alt alanında "rda" ibaresini kullanımı", "MARC21 100 alanı |e alt alanına yazara ait sorumluluk bildiriminin kullanımı", veri girişlerinde kısaltma kullanılmadan kaydetme ve MARC21 336, 337, 338 alanlarının kullanımı dışındaki incelenen alanlarda düşük oranlarda RDA kullanımına sahiptir. Bu durum Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin RDA standartlarını tam anlamıyla kullanmadığı sonucunu ortaya çıkartmıştır.
- Atılım Üniversitesi Kütüphanesi, araştırmada yer alan kurumlar arasında incelenen alanlarda genel olarak RDA standartlarının kullanımının en yüksek oranlara ulaştığı kütüphane olmuştur. Yalnızca MARC21 245 alanı |c alt alanına eserde yer alan 4 veya daha fazla sorumlu olması durumunda tüm sorumluların yazımına ilişkin kullanım tutarlığının artması gerekmektedir.
- Balıkesir Üniversitesi Kütüphanesi, "MARC21 100 alanı |e alt alanına yazara ait sorumluluk bildiriminin kullanımı", "eserde 4 veya daha fazla yazar

bulunması halinde MARC21 100 alanına 1. yazarın yazımına ilişkin kullanımı", "eserde 1. yazara ilişkin unvan bilgisi yer alması durumunda MARC21 100 alanı |c alt alanında kullanımı", "MARC21 245 alanı |c alt alanına eserde yer alan tüm sorumluların sorumlulukları ile birlikte yazımına ilişkin kullanımı", MARC21 505 alanına esere ait içindekiler kısmının ve MARC21 520 alanına özet kısmının yazımına ilişkin kullanımı" dışındaki alanlarda yüksek oranda RDA kullanımı ve tutarlılık bulunmuştur. Bu durum kütüphanenin RDA kullanımı noktasında geliştirmesi ve tutarlılığını artırması gereken alanların olduğunu göstermektedir.

- Bartın Üniversitesi Kütüphanesi, "MARC21 245 alanı |c alt alanına eserde yer alan 4 veya daha fazla sorumlu olması durumunda tüm sorumluların yazımına ilişkin kullanım", kısaltmada kullanmadan kaydetme ve MARC21 336, 337, 338 alanlarının kullanımı dışındaki incelenen alanlarda düşük oranlarda RDA kullanımına sahip olduğu saptanmıştır. Bu durum Bartın Üniversitesi Kütüphanesi'nin RDA standartlarını tam anlamıyla kullanmadığı ve tutarlılığın artması adına geliştirmesi gereken noktalar olduğu sonucunu ortaya çıkartmıştır.
- Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi ise "4 veya daha fazla yazar bulunması halinde MARC21 100 alanına 1. yazarın yazımına ilişkin kullanım", "1. yazara ilişkin unvan bilgisi yer alması durumunda MARC21 100 alanı |c alt alanında kullanım" ve "MARC21 505 alanına esere ait içindekiler kısmının ve MARC21 520 alanına özet kısmının yazımına ilişkin kullanımı" dışındaki alanlarda yüksek oranda RDA kullanımına ve tutarlılığa sahip olduğu sonucuna varılmıştır.
- Kurumlarla yapılan görüşmelerde, Atılım ve Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi çalışanlarının RDA standartlarına geçmeden önce eğitim aldıkları, gerekli istaşarelerin ve incelemelerin yapıldığı, ilgili seminerlere ve toplantılara katılım sağlandığı ve kataloglamada RDA Toolkit aracının kullanıldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu durum her iki üniversite kütüphanesinin de incelenen kataloglama kayıtlarında tam anlamıyla olmasa da yüksek oranda tutarlılığa sahip olduğu sonucunu da destekler nitelikte olmuştur. Tam tersine Anadolu ve Bartın Üniversitesi kütüphanelerinde çalışan personelin ise eğitim almaması, RDA Toolkit aracının

kullanılmaması, dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmelerin takip edilememesi şeklinde verilen cevaplar kütüphanelere ait RDA kullanım tutarlılığının düşük olmasını destekleyen etkenler olmuştur.

- Atılım Üniversitesi Kütüphanesi dışındaki kütüphaneler, RDA'ya yönelik olarak Türkiye'deki etkinliklerin sayı ve nitelik yönünden artırılması gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir.
- Çalışmada elde edilen araştırma bulguları ve kütüphanelerle yapılan görüşmelerden alınan cevaplar neticesinde kütüphaneler arası olarak tam tutarlılık sağlanamadığından "Türkiye'deki RDA standartlarına göre kataloglama işlemlerini gerçekleştiren üniversite kütüphanelerinde bu standartları uygulamada uyumsuzluklar vardır" şeklindeki hipotez doğrulanmıştır.
- Ayrıca "kataloglama yapan personel, RDA standartlarını uygulamada yeterli bilgi, deneyim ve uzmanlığa sahip değildir" alt hipotezi kısmen, "Türkiye'deki üniversite kütüphaneleri, her biri kendi içerisinde belirlemiş oldukları kataloglama yönergeleri kaynaklı olarak RDA uygulamalarında standartlaşma sağlanamamış olup, yeni fikirler ve uygulamalar getirmiştir" ve "Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinde uygulanan RDA standartları üzerinde herhangi bir denetim mekanizması bulunmamaktadır" alt hipotezleri ise tamamen doğrulanmıştır.

5.2. Öneriler

Araştırma kapsamında üniversite kütüphanelerinin RDA standartlarına göre girmiş oldukları bibliyografik kayıtlar incelenerek kataloglamada uluslararası anlamda standartlaşmanın önemi vurgulanmıştır. Araştırmada ortak olarak belirlenen katalog kayıtları karşılaştırılarak tutarsızlıklar belirlenmeye çalışılmış ve elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıda çeşitli öneriler sunulmuştur:

- Kurumlarla yapılan görüşmeler sonucunda RDA standartlarının önemine ve uygulanmasına yönelik olarak beklentilerin olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda periyodik olarak hem mesleki dernekler, hem de akademik ve idari meslek uzmanları tarafından gerekli duyuruları da yapılarak eğitimler,

bilinçlendirme toplantıları, seminerler, webinarlar gibi etkinlikler düzenlenmelidir.

- Üniversite kütüphanelerinin kataloglama birimlerinde çalışan kütüphaneciler, kataloglama ve sınıflamayla ilgili güncel gelişmelerden haberdar olmak için, ilgili süreli yayın ve elektronik haberleşme listelerini takip etmelidir. Kataloglama ve sınıflamayla ilgili sorunların ve görüşlerin paylaşılabileceği elektronik haberleşme listeleri oluşturularak, kütüphanecilerin bu listelere üye olmaları sağlanmalıdır.

- Türkiye'de RDA standartlarını tam anlamıyla uygulayan kütüphaneler ile akademik ve alana yönelik meslek uzmanları tarafından uluslararası anlamda RDA standartlarına uygun ve dili Türkçe ulusal standartlar hazırlanıp üniversite kütüphanelerinde çalışan katalogcuların kullanımına sunulmalıdır.
- Kataloglama biriminde çalışan personelin uygulamada farklı katalog kayıtları girmesini önlemek, aynı esere ait farklı veri girişlerinin yapılması sonucu kullanıcıların bilgiye erişimde yaşayabileceği sorunların önüne geçmek gibi sebepler göz önünde bulundurularak RDA standartlarına geçen veya geçmeyi düşünen kütüphaneler RDA standartlarını içeren bir kataloglama politikası oluşturmalıdır.
- Kütüphanelerde kullanılan otomasyon sistemleri, özellikle de yerli sistemler RDA standartlarına uyumlu bir şekilde gerekli teknik altyapı çalışmalarını yaparak sürekli kendini güncellemeli ve geliştirmelidir.
- Hali hazırda var olan RDA Türkiye web sayfası ve RDA Çalışma Gurubu'nun etkinliği ve faaliyetleri artırılarak daha aktif bir yapıya kavuşturulmalıdır. Ayrıca RDA Türkiye web sitesinde kataloglama yapan personelin RDA ile ilgili aklındaki sorulara cevap bulmalarını sağlayacak nitelikle "sıkça sorulan sorular" bölümü hazırlanmalıdır. Bu konuyla ilgili daha detaylı çalışmalar yapılarak bilgilendirici ve farkındalığı artırıcı broşürler hazırlanmalıdır.
- Bilgi ve Belge Yönetimi öğrencilerinin meslek hayatına girmeden önce uygulamaya yönelik olarak bilgi edinmesi ve bilinçlenmesi yönünden Türkiye'de var olan Bilgi ve Belge Yönetimi bölümlerine RDA standartlarına yönelik ders içerikleri eklenmelidir. Ayrıca yine öğrencilerin staj

dönemlerinde kütüphanelerin genel hizmet ve işlerini yapmanın dışında kataloglama biriminde eğitim almaları ve uygulamaya yönelik örnekleri görmeleri önem teşkil etmektedir. Tüm paydaşların bu süreçte göstereceği duyarlılık şüphesiz alanın önemli kazanımlarından olacaktır.

- RDA standartlarına göre kataloglama yapan veya yapmayı düşünen üniversite kütüphanelerinin RDA Toolkit, Classification web gibi araçlara abonelik yaptırmaları sağlanmalıdır.
- RDA standartlarına göre nitelikli bibliyografik kayıt girişi zaman gerektiren işlemleri içermektedir. Bu sebepten veri girişi kota uygulaması bulunan kütüphanelerdeki yöneticiler bu hususta esnek davranıp nitelikli kataloglama yapılmasına olanak tanımalıdır.

Bu önerilerin kütüphanelerin hem kendi içlerinde hem de kütüphaneler arası olarak kataloglamada ulusal ve uluslararası anlamda standartlaşmanın ve tutarlılığın artırılmasına yönelik girişimlerinde yararlı olacağı düşünülmüştür. Çalışmanın başarısı da bu noktada sağlanacak yarar düzeyi ile paralel olacaktır.

KAYNAKÇA

Anadolu Üniversitesi Kütüphane Kütüphane Koleksiyonu, (2018). [Erişim: 21.02.2020, http://libra.anadolu.edu.tr/libra.aspx?IS=KOLEKT]

Anglo-American Cataloguing Rules. (2002). (2nd ed., rev.). Ottawa: Canadian Library Assn.; London: Library Assn. Publishing; Chicago: ALA.

Anglo-American Cataloguing Rules (AACR). (2018). [Erişim: 13.10.2018, https://www.librarianshipstudies.com/2018/12/anglo-american-cataloguing-rules- aacr.html]

Atılgan, D. (1987). "Kataloglamada Standartlaşma". *Türk Kütüphaneciliği*. I(2): 71-78.

Atılgan, D. (1991). "Bilgisayarla Kataloglama Projesi: MARC". *Türk Kütüphaneciliği.* 5(2): 9-13.

Atılgan, D. (1992). *Kataloglamada Standardizasyon Açısından Türkiye Bibliyografyasının İçerik Analizi.* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Atılgan, D. (2000). *Kataloglamada Tutarlılık Açısından Türkiye Bibliyografyası (1985-1990).* Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Atılgan, D. ve Özlem, B. (2006). "Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Kütüphaneleri'nde Kataloglamada Uyumun Ölçülmesi*". Bilgi Dünyası,* 7(1), 63-76.

Atılgan D., Özel, N. ve Çakmak, T. (2015). "RDA in Turkey: Perceptions and Expectations on Implementation." *JLIS.it.* 6(2): 163-179. [Erişim: 30.09.2019, doi: 10.4403/jlis.it10953]

Atılım Üniversitesi Kurum İç Değerlendirme Raporu, (2018). [Erişim: 12.11.2019, https://www.atilim.edu.tr/uploads/pages/kidr-1517410923/1556805222-Atilim_Universite_2018_Kurum_Ic_Degerlendirme.pdf]

Avram, H. D. (1975). *MARC; Its History and Implications*. Washington: Library of Congress.

Avram, H. D. (2003). "Machine-Readable Cataloging (MARC) Program". Miriam A. Drake (Ed.). *Encyclopedia of Library and Information Science* (s. 1712-1730). New York: Marcel Dekker, Inc.

Babb, N. M. (2005). "Cataloging Spirits and the Spirit of Cataloging". *Cataloging & Classification Quarterly*. 40(2): 89-122.

Balıkesir Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Faaliyet Raporu, (2019). [Erişim: 06.02.2020, http://kutuphane.balikesir.edu.tr/dosya/faaliyetraporu/2019faaliyet.pdf]

Baloğlu, B. (2002). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Der Yayınları.

Bartın Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Birim Faaliyet Raporu, (2019). [Erişim: 06.02.2020, https://cdn.bartin.edu.tr/kutuphane/8fdb7ad29872ad32884f15795b8be30d/2019-faaliyet-raporu.pdf]

Bayter, M. (2000). *Ankara'daki Üniversite Kütüphanelerinde Kataloglama Sorunları ve Çözüm Önerileri*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bayter, M. (2004). Geleneksel Kataloglamadan Elektronik Ortamdaki Bilginin Organizasyonuna Geçiş. D. Atılgan (Yay. Haz.). *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünün Kuruluşunun 50. yılına armağanı* içinde (s. 108-119). Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.

Bayter, M. (2012a). AAKK, AAKK1, AAKK2, AAKK3 ve RDA. S. Kurbanoğlu, U. Al, P. Lepon Erdoğan, Y. Tonta, N. Özenç Uçak (Yay. Haz.). *3. Uluslararası Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (s. 169-175). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.

Bayter, M. (2012b.) Bilgi Kaynaklarının Tanımlanması ve Erişimi: AACR2'den RDA'ya Geçiş. F. Subaşıoğlu, O. Gürdal Tamdoğan, T. Fenerci (Ed.). *Bilgi Eksenli Kuram ve Uygulamalar: Sorgulayıcı ve Çözümleyici Yaklaşımlar Sempozyumu Bildiriler* içinde (s. 119-131), edited by 119-131. Ankara: Ankara Üniversitesi.

Baydur, G. (1982). *Evrensel Bibliyografik Denetim (UBC) ve Türkiye Bibliyografyası.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Baydur, G. (1987). "Üniversite Kütüphanelerinde Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları". *Türk Kütüphaneciliği*. I(1): 17-19.

Belge Yönetimi ve Arşiv Terimleri Sözlüğü (2009). S. Karakaş, F. Rukancı, H. Anameriç (Haz.). Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü.

Beşir, E. M. (2016). RDA: Sabancı Üniversitesi Geçiş Süreci. N. Çakmak ve Serhat Baytur (Ed.). *ÜNAK 2015: Elektronik Çağda İçerikten Mimariye Kütüphaneler: Bildiriler* içinde (s. 19-33). Ankara: Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği.

Beygirci, B. (2015). *Üniversite Öğrencilerinin Bilgi Erişim Sürecinde Yaşadığı Sorunlar*. (Yayımlanmamış Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.

Bilimsel Araştırma Yöntemleri (2015). A. Yüksek, A. Yanık, R. A. Ayazlar (Ed.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Blythe, K. C., Gunther, W. K. ve Spurgin, K. M. (2013). Resource Description and Access: It's Really Not So Bad. *Serials Review,* 39(3): 175-180.

Boğaziçi Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Faaliyet Raporu, (2019). [Erişim: 11.02.2020, http://www.library.boun.edu.tr/documents/2019_Kutuphane_Faaliyet_Raporu.pdf]

Bowman, J. H. (2003). *Essential Cataloguing: The Basics.* London: Facet Publishing.

Breeding, M. (2009). The Viability of Open Source ILS. *Bulletin of the American Society for Information Science and Technology*. 35(2): 20-25.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F., (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara. Pegem Akademi Yayıncılık.

Canata, F. (2005). *Bilgi Belge Merkezleri Bibliyografik Standartlar ve İstanbul'da Durum.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Candan, B. (2018). The Use of Enterprise Resource Planning (ERP) Systems İn Academic Libraries: Effective Decision Making. H. Arapgirli, A. Atik, S. Hızıroglu, R. L. Elliott ve E. Taşlıdere (Ed.). *The Most Recent Studies İn Science And Art* içinde (s. 1007-1028). Ankara: Gece Kitaplığı Yayınları.

Chapman, A. (2009) The Tools of Our Trade: AACR/RDA and MARC. [Erişim: 25.09.2019, http://slideplayer.com/slide/8750878/]

Chowdhury, G. G., ve Chowdhury, S. (2007). *Organizing Information: From the Shelf to the Web*. London: Facet Publishing.

Chris, O. (2010). *Introducing RDA : A Guide to the Basics.* Chicago: American Library Association.

Coyle K. ve Hillman D. (2007). Resource Description and Access (RDA): Cataloging Rules for the 20th Century. *D-Lib Magazine.* 13(1/2). [Erişim: 14.10.2019, http://dlib.org/dlib/january07/coyle/01coyle.html]

Cutter, C. A. (1904). *Rules for a Dictionary Catalog*. Washington, DC: Government Printing Office.

Çakmak, T. (2018a). Bilginin Düzenlenmesinde Yenilikler: Avrupa'da ve Türkiye'de RDA Uygulamalarına Yönelik Bir Değerlendirme. E. Bitri ve H. S. Keseroğlu (Yay. Haz.). *Tarık Akan Toplantıları: Bilgi ve Belge Yönetimi Alanında Bilgiye Erişim/Kataloglama Sorunları Sempozyumu* içinde (s. 23-43). İstanbul : Hiperyayın.

Çakmak, T. (2018b). RDA Transition in Turkey: Perspectives and Experiences of the Libraries. JLIS.it, 9(1), 31-43. [Erişim: 08.10.2019, https://www.jlis.it/article/view/31-43]

Danesh, F. ve Afshar, M. (2007). RDA (Resources Description and Access): A New Standard for Digital Environment. *Libraries and Sustainable Development : Perspective on the Future*, Sarawak (Malaysia), 12-14 July 2007 içinde.

Denton, W. (2008). Entity-Relationship Chart. [www.frbr.org/files/entity-relationships.png]

Dobreski, B. (2019). *Values in Knowledge Organization Standards: A Value Analysis of Resource Description and Access (RDA).* Syracuse University, ProQuest Dissertations Publishing,

Dorothy, M. N. (1939). *A History of Cataloguing and Cataloguing Methods, 1100–1850: With an Introductory Survey of Ancient Times*. London: Grafton.

FRANAR. (2013). Functional Requirements for Authority Data: A conceptual model. [Erişim: 22.05.2019, http://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frad/frad_2013.pdf]

The Full Report and Recommendations. (2011). [Erişim: 23.08.2011, http://www.loc.gov/bibliographic-future/rda]

Galeffi, A. (2009). "Biographical and Cataloguing Common Ground: Panizzi and Lubetzky, Kindred Spirits Separated by a Century". *Library & Information History*. 25(4): 227–246.

Gümüş, A. ve Gür, E. (2012). *Kataloglamanın Geleceği RDA.* [PowerPoint slaytı]. [Erişim: 18.02.2020, https://www.slideshare.net/gumusaysel/kataloun-gelecei-rda]

Gürdal Tamdoğan, O. (2009). "Enformasyon Zincirinde Bilgi Erişim Sistemleri, Bilgi Erişim Sürecinde Kütüphane Kurumu ve Diğer Bilgi Merkezleri". *Türk Kütüphaneciliği*. 23(1): 151-168.

Hart, A. (2010). Getting Ready for RDA: What you Need to Know. *Library Media Connection*, 29(2), 30–32.

Husain, R. ve Alam Ansari, M. (2006). From Card Catalogue to Web OPACs. *DESIDOC Bulletin of Information Technology*. 26(2): 41-47.

IFLA, (1998). Functional Requirements for Bibliographic Records: Final Report. [Erişim: 15.10.2018, https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbr.pdf]

IFLA, (2004). International ISBD(G): General International Standard Bibliographic Description: 2004 Revision. [Erişim: 12.10.2018, https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-g_2004.pdf]

IFLA, (2007). International Standard Bibliographic Description (ISBD). [Erişim: 12.10.2018, https://archive.ifla.org/VII/s13/pubs/ISBD_consolidated_2007.pdf]

IFLA, (2009). Functional Requirements for Bibliographic Records: Final Report. [Erişim: 15.10.2018, https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/frbr/frbr_2008.pdf]

IFLA, (2011). ISBD International Standard Bibliographic Description: Consolidated Edition. [Erişim: 12.10.2015, https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_20110321.pdf]

IFLANET (2004) Functional Requirements for Bibliographic Records: final report. [www.ifla.org/VII/s13/frbr/frbr.pdf]

Joint Steering Committee for Development of RDA. (2009). RDA - Resource Description and Access: Frequently Asked Questions**.** [Erişim: 22.05.2019, http://www.rda-jsc.org/archivedsite/rdafaq.html#8]

Jones, J. (2018). “The Evolution of the Serial Work, the FRBR Conceptual Model, and RDA”. *Cataloging & Classification Quarterly*. 56(2-3): 128-145.

Kaptan, S. (1995). *Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri*. (10. Bs.), Ankara: Tekışık Matbaası.

Karasar, N. (1995). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. (7. Bs.), Ankara: Sanem Matbaacılık

Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. (30. Bs.), Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Kataloglama İçin Kurallar (2008). N. Sefercioğlu (Haz.). (Gözden geçirilmiş 2. Bs.). Ankara: Milli Kütüphane.

Keenan, T. M. (2014). Resource Description And Access: Cataloging Standards Affect Reference Service. *Reference Services Review,* 42(3): 446-466.

Keseroğlu, H. S. (2006) *Kataloglama Kuralları: Anglo-Amerikan kataloglama kuralları 2.* (Gözden Geçirilmiş Genişletilmiş 4. Bs.), İstanbul: Mep Kitap.

Khosrowpour, S. (2012). Development of Resource Description and Access (RDA): The New Cataloging Standard. *Bilgi Dünyası,* 13(2): 397-417.

Library of Congress, (2017). MARC 21 Format For Bibliographic Data. [Erişim: 12.02.2019, http://www.loc.gov/marc/bibliographic/]

Miller, L. (2011). Resource Description and Access (RDA) An Introduction for Reference Librarians. *Reference & User Services Quarterly*. 50(3): 216-222.

Morton, K. D. (1986). “The MARC Formats: An Overview”. *American Archivist.* 49(1): 21-30.

Randall, K. M. (2011). RDA: End of the World Postponed? *The Serials Librarian,* 61,(3-4): 334–345.

RDA and OCLC. [Erişim: 01.10.2019, https://www.oclc.org/en/rda.html]

OCLC Research. (2005). 2005 Complete list. [Erişim: 15.10.2015, https://www.oclc.org/research/top1000/complete.html]

Oliver, C. (2010). *Introducing RDA : A Guide to the Basics*.[Elektronik Sürüm]. Chicago : ALA Editions

Özel, N. (2007). *Üniversite Kütüphanelerinin Kataloglama Birimlerinde Çalışan Kütüphanecilerin Eğitim Gereksinimleri Üzerine Bir Araştırma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özel, N. ve Çakmak, T. (2012). Yeni Nesil Kütüphane Katalogları: OPAC 2.0. Özgür Külcü, Tolga Çakmak ve Nevzat Özel (yay. haz.). *Prof. Dr. K. Gülbün Baydur'a Armağan Kitabı* İçinde (s. 111-116). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.

Özel, N. (2015). Bilginin Düzenlenmesine Yönelik Yeni Bir Standart: Resource Description and Access (RDA). *Bilgi Dünyası.* 16(1): 23-44.

Özyurt, K. (2017). *Türkiye'deki Üniversite Kütüphanelerinin Kataloglama Uyumu Ölçümü Üzerine Bir Araştırma.* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Panchyshyn R. S. ve Park, A. L. (2015). Resource Description and Access (RDA) Database Enrichment: The Path to a Hybridized Catalog. *Cataloging & Classification Quarterly*, 53(2): 214-233.

Perez-Lizano, E. (2016). Implementing Resource, Description, and Access in a time of change in the small academic library. *Technical Services Quarterly*, 33(4): 353-370.

Prytherch, R. J. (2005). *Harrod's Librarians' Glossary and Reference Book : a Dictionary Of Over 10,200 Terms, Organizations, Projects and Acronyms in the Areas of Information Management, Library Science, Publishing And Archive Management.* Hampshire: Ashgate Publishing Limited.

RDA Türkiye, (2012). [Erişim: 07.08.2019, http://www.rdaturkiye.org]

Report and Recommendations of the U.S. RDA Test Coordinating Committee, (2011). [Erişim: 01.10.2019, http://www.loc.gov/bibliographic-future/rda/source/rdatesting-finalreport-20june2011.pdf]

Reitz, J. M. (2004). *Dictionary for Library and Information Science*. Library Books and Monographs. [Erişim: 01.10.2019, https://repository.wcsu.edu/library_books/1]

Rowley, J. (1996). *Bilginin Düzenlenmesi: Bilgi Erişime Giriş*. (Çev. Sekine Karakaş, Hülya Ünal Can, Aytaç Yıldızeli, Başaka Kayıran). Ankara: TKD Ankara Şubesi.

Rukancı, F. (2003). *Türkiye'de Hukuk Kaynaklarının Bibliyografik Denetimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sefercioğlu, N. (1977). Kataloglamada Milletlerarası Gelişmeler. *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni.* XXVI(3): 121-134.

El-Sherbini, M. ve Curran, M. (2011). Resource Description and Access "RDA": New Code for Cataloging. *The Serials Librarian.* 60(1-4): 7-15.

Spanhoff, E. (2002). Principle Issues: Catalog Paradigms, Old and New. *Cataloging and Classification Quarterly,* 35 (1-2): 37-59.

Uluslararası Kataloglama İlkeleri Bildirgesi (2015). E. Bitri, E ve H. Keseroğlu (Çev.). *Türk Kütüphaneciliği.* 29(1), 128-141.

Teoman, B. ve Efe, Ö. (2016). Türkiye'deki Üniversite Kütüphanelerinde RDA Algısı, Süreçler, Sorunlar ve Özyeğin Üniversitesi Kütüphanesi Örneği. N. Çakmak ve S. Baytur (Ed.). *ÜNAK 2015: Elektronik Çağda İçerikten Mimariye Kütüphaneler: Bildiriler* içinde (s. 34-48). Ankara: Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği.

The Tradition of Library Catalogs. (2016). *Library Technology Reports*, 52(5), 15-19.

Tillett, B. B. (2007). FRBR and RDA: Resource Description and Access. Taylor, A. G. (Ed.), *Understanding FRBR: What it is and How it Will Affect Out Retrieval Tools*. Exeter: Libraries Unlimited.

Tillett, B. B. (2011). Keeping Libraries Relevant in the Semantic Web With Resource Description And Access (RDA). *Serials*. 24(3): 266–272.

Tonta, Y. (2005). Bibliyografik Kayıtlar İçin İşlevsel Gerekler (FRBR) Kavramsal Modeli. M. E. Küçük (Yay. Haz.). *Prof. Dr. Nilüfer Tuncer'e Armağan* içinde (s. 278-190). Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği.

Welsh, A. ve Batley, S. (2012). *Practical Cataloguing : AACR, RDA and MARC21*. London: Facet Publishing.

Yılmaz A. ve Aslan H. (1992). Veri Tabanına Dayalı Türkçe Kütüphane Otomasyonu Yazılımı: KYBELE. *Türk Kütüphaneciliği*. 6(1): 10-17.

Yurdadoğ, B. U. (1974). *Kitaplık Bilim Terimleri Sözlüğü.* Ankara: Türk Dil Kurumu.

Zabel, D. M., ve Miller, L. (2011). Resource description and access (RDA): An introduction for reference librarians. *Reference and User Services Quarterly*, 50(3), 216-222.

EKLER

Ek-1: Üniversite Kütüphaneleri Tarafından Kullanılan Kataloglama Standartları ve Kütüphane Otomasyonları

S.N.	Üniversite	Kataloglama standardı	Otomasyon	Türü	MARC
1	Abdullah Gül Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Devlet	MARC21
2	Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
3	Adana Alparslan Türkeş Bilim Ve Teknoloji Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
4	Adıyaman Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
5	Afyon Kocatepe Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
6	Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
7	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
8	Akdeniz Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
9	Aksaray Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
10	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
11	Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
12	Altınbaş Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
13	Amasya Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
14	Anadolu Üniversitesi	RDA	Libra	Devlet	MARC21
15	Anka Teknoloji Üniversitesi	*	**	Vakıf	MARC21

16	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Devlet	MARC21
17	Ankara Medipol Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
18	Ankara Müzik Ve Güzel Sanatlar Üniversitesi	*	**	Devlet	MARC21
19	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
20	Ankara Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Devlet	MARC21
21	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
22	Antalya Akev Üniversitesi	*	**	Vakıf	MARC21
23	Antalya Bilim Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
24	Ardahan Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
25	Artvin Çoruh Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
26	Ataşehir Adıgüzel Meslek Yüksekokulu	*	**	Vakıf	MARC21
27	Atatürk Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
28	Atılım Üniversitesi	RDA	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
29	Avrasya Üniversitesi	AACR2	***	Vakıf	MARC21
30	Avrupa Meslek Yüksekokulu	AACR2	***	Vakıf	MARC21
31	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
32	Bahçeşehir Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
33	Balıkesir Üniversitesi	RDA	KOHA	Devlet	MARC21
34	Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21

35	Bartın Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
36	Başkent Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
37	Batman Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
38	Bayburt Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
39	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
40	Bingöl Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
41	Bitlis Eren Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
42	Boğaziçi Üniversitesi	RDA	Millenium	Devlet	MARC21
43	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
44	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
45	Bursa Teknik Üniversitesi	AACR2	Librid	Devlet	MARC21
46	Bursa Uludağ Üniversitesi	AACR2	Libra	Devlet	MARC21
47	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
48	Çankırı Karatekin Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
49	Çukurova Üniversitesi	AACR2	Libra	Devlet	MARC21
50	Dicle Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
51	Dokuz Eylül Üniversitesi	AACR2	Millenium	Devlet	MARC21
52	Düzce Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
53	Ege Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Devlet	MARC21
54	Erciyes Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
55	Erzincan Binali Yıldırım	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21

	Üniversitesi				
56	Erzurum Teknik Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
57	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
58	Eskişehir Teknik Üniversitesi	RDA	Libra	Devlet	MARC21
59	Fırat Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
60	Galatasaray Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
61	Gazi Üniversitesi	AACR2	Millenium	Devlet	MARC21
62	Gaziantep İslam Bilim Ve Teknoloji Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
63	Gaziantep Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
64	Gebze Teknik Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
65	Giresun Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
66	Gümüşhane Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
67	Hacettepe Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Devlet	MARC21
68	Hakkari Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
69	Harran Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
70	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
71	Hitit Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
72	Iğdır Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
73	Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	RDA	KOHA	Devlet	MARC21
74	İnönü Üniversitesi	AACR2	Libra	Devlet	MARC21
75	İskenderun Teknik Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21

76	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
77	İstanbul Teknik Üniversitesi	RDA	Millenium	Devlet	MARC21
78	İstanbul Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Devlet	MARC21
79	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa	AACR2	SirsiDynix	Devlet	MARC21
80	İzmir Bakırçay Üniversitesi	AACR2	Yordam	Devlet	MARC21
81	İzmir Demokrasi Üniversitesi	*	**	Devlet	MARC21
82	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
83	İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	RDA	SirsiDynix	Devlet	MARC21
84	Kafkas Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
85	Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
86	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
87	Karabük Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
88	Karadeniz Teknik Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
89	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
90	Kastamonu Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
91	Kayseri Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
92	Kırıkkale Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
93	Kırklareli Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
94	Kırşehir Ahi Evran	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21

	Üniversitesi				
95	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
96	Kocaeli Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
97	Koç Üniversitesi	RDA	Millenium	Vakıf	MARC21
97	Konya Teknik Üniversitesi	AACR2	Selçuk Üniversitesi	Devlet	MARC21
98	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
99	Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
100	Malatya Turgut Özal Üniversitesi	AACR2	Libra	Devlet	MARC21
101	Manisa Celâl Bayar Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
102	Mardin Artuklu Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
103	Marmara Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
104	Mersin Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
105	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
106	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	RDA	KOHA	Devlet	MARC21
107	Munzur Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
108	Muş Alparslan Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
109	Necmettin Erbakan Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
110	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	AACR2	KOHA	Devlet	MARC21
111	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
112	Ondokuz Mayıs	AACR2	Libra	Devlet	MARC21

	Üniversitesi				
113	Ordu Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
114	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	RDA	Millenium	Devlet	MARC21
115	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
116	Pamukkale Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Devlet	MARC21
117	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
118	Sağlık Bilimleri Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
119	Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
120	Sakarya Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
121	Samsun Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
122	Selçuk Üniversitesi	AACR2	Selçuk Üniversitesi	Devlet	MARC21
123	Siirt Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
124	Sinop Üniversitesi	AACR2	Libra	Devlet	MARC21
125	Sivas Bilim Ve Teknoloji Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
126	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
127	Süleyman Demirel Üniversitesi	RDA	KOHA	Devlet	MARC21
128	Şırnak Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
129	Tarsus Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
130	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21

131	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
132	Trabzon Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
133	Trakya Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
134	Türk-Alman Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
135	Türkiye Uluslararası İslam, Bilim Ve Teknoloji Üniversitesi	*	**	Devlet	MARC21
136	Türk-Japon Bilim Ve Teknoloji Üniversitesi	*	**	Devlet	MARC21
137	Uşak Üniversitesi	RDA	YORDAM	Devlet	MARC21
138	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Devlet	MARC21
139	Yalova Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
140	Yıldız Teknik Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
141	Yozgat Bozok Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
142	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Devlet	MARC21
143	Beykent Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
144	Beykoz Üniversitesi	AACR2	Milas	Vakıf	MARC21
145	Bezm-İ Âlem Vakıf Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
146	Biruni Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
147	Çağ Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
148	Çankaya Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
149	Demiroğlu Bilim Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21

150	Doğuş Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
151	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
152	Fenerbahçe Üniversitesi	AACR2	KOHA	Vakıf	MARC21
153	Haliç Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
154	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
155	Işık Üniversitesi	RDA	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
156	İbn Haldun Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
157	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	RDA	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
158	İstanbul Arel Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
159	İstanbul Atlas Üniversitesi	*	**	Vakıf	MARC21
160	İstanbul Aydın Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
161	İstanbul Ayvansaray Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
162	İstanbul Esenyurt Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
163	İstanbul Galata Üniversitesi	*	**	Vakıf	MARC21
164	İstanbul Gedik Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
165	İstanbul Gelişim Üniversitesi	AACR2	KOHA	Vakıf	MARC21
166	İstanbul Kent Üniversitesi	RDA	Librid	Vakıf	MARC21
167	İstanbul Kültür Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
168	İstanbul Medipol Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
169	İstanbul Okan Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
170	İstanbul Rumeli Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
171	İstanbul Sabahattin Zaim	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21

	Üniversitesi				
172	İstanbul Şehir Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
173	İstanbul Ticaret Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
174	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
175	İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi	AACR2	***	Vakıf	MARC21
176	İstinye Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
177	İzmir Ekonomi Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
178	İzmir Tınaztepe Üniversitesi	*	**	Vakıf	MARC21
179	Kadir Has Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
180	Kapadokya Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
181	Konya Gıda Ve Tarım Üniversitesi	AACR2	KOHA	Vakıf	MARC21
182	Kto Karatay Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
183	Lokman Hekim Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
184	Maltepe Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
185	Mef Üniversitesi	RDA	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
186	Nişantaşı Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
187	Nuh Naci Yazgan Üniversitesi	*	**	Vakıf	MARC21
188	Ostim Teknik Üniversitesi	*	**	Vakıf	MARC21
189	Özyeğin Üniversitesi	RDA	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
190	Piri Reis Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
191	Sabancı Üniversitesi	RDA	Millenium	Vakıf	MARC21
192	Sanko	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21

	Üniversitesi				
193	Semerkand Bilim Ve Medeniyet Üniversitesi	*	**	Vakıf	MARC21
194	Ted Üniversitesi	AACR2	SirsiDynix	Vakıf	MARC21
195	Toros Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
196	Türk Hava Kurumu Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
197	Ufuk Üniversitesi	AACR2	Librid	Vakıf	MARC21
198	Üsküdar Üniversitesi	AACR2	YORDAM	Vakıf	MARC21
199	Yaşar Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
200	Yeditepe Üniversitesi	RDA	YORDAM	Vakıf	MARC21
201	Yüksek İhtisas Üniversitesi	AACR2	KOHA	Vakıf	MARC21
202	Faruk Saraç Tasarım Meslek Yüksekokulu	*	**	Vakıf MYO	MARC21
203	İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu	AACR2	YORDAM	Vakıf MYO	MARC21
204	İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu	AACR2	YORDAM	Vakıf MYO	MARC21

[4]

* Otomasyon sistemi bulunmadığı için hangi kataloglama standardının kullanıldığı tespit edilememiştir.
** Son dönemde kurulan üniversiteler olmasından kaynaklı olarak otomasyon sistemleri mevcut değildir.
*** Kütüphane web sayfaları üzerinden katalog tarama işlemleri gerçekleştirildiğinden otomasyon sistemleri mevcut değildir.

Ek-2: Araştırma Kapsamında İncelenen Eserler

S.N.	Eser Adı	Yazar Adı ve Sorumlular	ISBN
1	Uluslararası Sezai Karakoç Sempozyumu bildirileri	editör Kemal Timur	9789751629470
2	Tarihi ve etimolojik Türkiye Türkçesi lugati	Andreas Tietze	9789944252782
3	Yükseköğretim ve demokratik kültür : Vatandaşlık, insan hakları ve sivil sorumluluk	editör Josepf Huber, Ira Harkavy, çeviren İbrahim Özdemir	9786059596121
4	Dünden bugüne tarihi İstanbul çarşıları	editör Mehmet Taner Koltuk	9789757641636
5	Dîvânu Lugâti't-Türk : (inceleme-tıpkıbasım)	Kaşgarlı Mahmud	9789751740014
6	Denizli kent ekonomisi	editör Nihal Yayla, Özcan Uzun, Atalay Çağlar	9789756992722
7	Selçuk Yaşar : yaşamı, hatıraları, öğütleri	Selçuk Yaşar	9789756934098
8	Bireysel başvuru seçme kararlar 2017/2	T.C. Anayasa Mahkemesi	9786052378144
9	Zeyli-i Şakâ'ik : Uşşâkîzâde'nin Şakâ'ik Zeyli	Uşşâkîzâde İbrâhîm Hasîb Efendi	9789751739179
10	Mir'âtü'l-Haremeyn: Mir'ât-ı Mekke : Haremeyn tarihi : (inceleme-metin)	Eyüb Sabri Paşa ; hazırlayanlar Ömer Fâruk Can, F. Zehra Can	9789751740151
11	Makâlât : İlmihâl : (inceleme-metin-tıpkıbasım)	Anonim (17.yy) ; hazırlayan Fahrettin Atar	9789751739957
12	Fezâ'il-i Kuds = Kudüs'ün faziletleri : (inceleme-metin-tıpkıbasım)	Na'îmî ; hazırlayanlar Yasin Coşkun, Menderes Velioğlu	9789751739988
13	Levami'u'd-Dekaik fi Tercemeti Mecami'i'l-Hakaik = Mecami'u'l-Hakaik tercümesi : (inceleme-eleştirmeli metin-çeviri yazı)	Ahmed Hamdi Şirvani ; hazırlayanlar Hüseyin Örs, Seher Erdem Örs	9789751739971
14	Zonguldak'taki mülteciler: yaşam deneyimleri, sorunlar ve öneriler	hazırlayanlar Hasan Sankır, Şebnem Sankır, Erdem Dirimeşe, Figen Uzar Özdemir, Atilla Barutçu	9786059678001
15	Tarihte Etimesgut	editör Mustafa Murat	9789944067720
16	Savaş sonrası Zonguldak'ta devlet, madenci ve hayat (1946-1962)	Ayça Erdinç Yıldırım	9786059678155
17	Uluslararası Tarihte Etimesgut Sempozyumu bildiri kitabı, Ankara, 29-30 Mart 2018	editörler Nurettin Güz, Mehmet Şahingöz, Hanife Güz	978994467737
18	Hizmetten hezimete: FETÖ : bir ihanetin öyküsü	Mustafa Acar	9786053208969
19	Mesiru umumi'l- Muvahhidin Şerh u tercüme-i kitab-ı ihyau ulumi'd-din : İhya Tercüme ve	Yusuf Sıdki e l-Mardini ; yayına hazırlayanlar Mustafa Koç, Eyyüp	9789751737724

	Şerhi : (çeviri yazı- tıpkıbasım)	Tanrıverdi	
20	Isparta'nın somut olmayan kültürel mirası	editör Bilge Hürmüzlü ; metin yazarları Mustafa Genç, Deniz Çeliker, Tuğba Kodal, Seda Şimşek Kolacı, Numan Öztürk, Yusuf Bilen, Nil Ünlü Aycıl, Çetin Koruk, Aslıhan Saygın, Bilal Bahadır	9786059454339
21	Terörün kökenleri ve terörle mücadele stratejisi	editörler Fahrettin Altun, Hasan Basri Yalçın	9789752459489
22	El-elvâhu'l-imâdiyye = Hikmet levhaları : (metin-çeviri)	Yaḥyá ibn Ḥabash Suhrawardī, Şihâbüddin Es-Sühreverdi ; hazırlayan ve çevirenler Ahmet Kamil Cihan, Salih Yalın, Arsan Taher.	9789751739230
23	İzmir modeli : İzmir için demokratik bir belediyecilik önerisi	İlhan Tekeli ; yayına hazırlayanlar Ayşegül Sabuktay, Ertekin Akpınar	9789751802422
24	Bir tekil matematik gezintisi	Etienne Ghys ; yayın koordinatörü Betül Tanbay ; İngilizce özgün metinden çevirenler Ahmet Feyzioğlu, Arkadaş Özakın, Ferit Öztürk	9789755184067
25	Uluslararası Darbe sempozyumu cilt 1 : 26-27-28 Mayıs 2017	editörler Mustafa Aslan, Ramazan Kemal Haykıran, Ali Bilgenoğlu, Muhittin Çeken, Ali Emre Dingil	9789758254606
26	İnsan, kimlik, mekan bağlamında Zonguldak sempozyumu bildirileri : (16-18 Ekim 2014 : Zonguldak)	editör Ahmet Efiloğlu, Nurettin Hatunoğlu, Hasan Özer, Tayyar Gürdal, Hasan Sankır	9786059678025
27	Anadolu sohbet gelenekleri ve yaren : Bildiriler	yayına hazırlayanlar İbrahim Akyol, Abdulselam Arvas, Kadir Çayır, M. Emin Soydaş	9786058291003
28	Göç sosyolojisi	Yusuf Adıgüzel	9786053205210
29	Kızılay arşivi belgelerinde savaş esirleri = The prisoners of war in the Red Crescent archive documents	proje koordinatörü Naci Yorulmaz ; proje yöneticisi Mehtap Baykal Yeşilyurt , proje sorumluları Murat Sağesen, Recep Can, Esra Oğuztürk, Ülkü Doğan ; editör Recep Karacakaya ; yayına hazırlayanlar Gülfettin Çelik, Recep Karacakaya, Zekai Mete, Hamdi Genç, Faruk Bal	9786055599287

30	Et-Takrîb li-haddi'l-mantık : Mantık ve dinî ilimler : (İnceleme-metin-çeviri)	İbn Hazm El-Endelüsî ; çeviren ve hazırlayan İbrahim Çapak, Yusuf Arıkaner ; editör Ferruh Özpilavcı	9789751740953
31	Uluslararası göç ve kadın sempozyumu bildiri kitabı, 21-22 Aralık 2018, Bursa		9786059968898
32	Miras ve değişim : Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Jandarma	editörler İsmail Hakkı Demircioğlu, Ahmet Özcan, Yücel Yiğit	9786057501523
33	Beyān-ı menāzil-i sefer-i Irākeyn-i Sulṭān Süleymān Hān	Nasuhü's-Silahi (Matrakçı) ; hazırlayan Hüseyin G. Yurdaydın	9789751628817
34	Environment and urbanism : in the Ottoman Empire		9786058616820
35	Hayvanlardan tanrılara: Sapiens : İnsan türünün kısa bir tarihi	Yuval Noah Harari ; çeviren Ertuğrul Genç	9786055029357
36	Altaylardan Toroslara konargöçer Türkler	editörler Mustafa Gökçe, Eren Fehmi Eroğlu ; Türkçe editörü Betül Korkmaz	9786054839179
37	Vekâyi'u'l-Fuzalâ : Şeyhî'nin Şakâ'ik Zeyli : (İnceleme - tenkitli metin - dizin)	Şeyhî Mehmed Efendi ; hazırlayan Ramazan Ekinci ; editör Derya Örs	9789751740687
38	Affedilmeyen : bütün eserleri	Erkut Demirel	9786056260773
39	Ustalık gerektiren kafaya takmama sanatı : iyi bir yaşam sürmek için sezgilere aykırı bir yaklaşım	Manson, Mark ; çeviren Pınar Savaş ; editör Birol Gündoğdu	9786059397254
40	Gazi Mustafa Kemal Atatürk	İlber Ortaylı	9789752430297
41	Sosyolojik düşünmek	Zygmunt Bauman ; çeviren Abdullah Yılmaz	9789755391960
42	Dünyanın şu haline bak	Işın Çelebi	9786051716558
43	Büyük değişimler çağında üniversite müzeleri : 4. uluslararası üniversite müzeleri birliği platformu konferans kitabı, 7-8 Nisan 2017	editör Fethiye Erbay, Mutlu Erbay	9789750623028
44	Türk polis eğitim tarihi	Eyüp Şahin	9786051499482
45	Galata Mevlevîhânesi Müzesi	Yavuz Özdemir	9789757641612
46	Küresel ve bölgesel aktörlerin Suriye stratejileri	editörler Hasan Basri Yalçın, Burhanettin Duran	9786054023820
47	Ortadoğu'da ordu ve siyaset	editör Veysel Kurt	9789752459274
48	Ulusal güvenlik stratejisi : ABD, İngiltere, Fransa, Rusya, Çin	Hasan Basri Yalçın	9786054023967
49	Ermeni propagandasının Amerika boyutu üzerine	Bilal N. Şimşir	9786058251861
50	İstanbul'un incileri : Anadolu yakası camileri	Sudi Yenigün	9786058325159

51	İpek yolundaki Türkler	Nadir Devlet	9789752438118
52	Doğumunun 90. yılında Erbakan sempozyumu 28-30 Ekim 2016, Konya		9786054988211
53	Beden dili : Eski FBI ajanından insanların bedenini okuma rehberi	Joe Navarro, Marvin Karlins ; çeviren Taylan Taftaf	9786051060484
54	Serenad	Zülfü Livaneli	9786050900286
55	Ayasofya'nın gizli tarihi	Pelin Çift, Erhan Altunay ; editör Demet Macunlar ; yayına hazırlayan Pelin Çift, Erhan Altunay, Ebru Yücel, Göksel Gülensoy	9786053110705
56	Erzincanlı son devir Osmanlı uleması	Erol Kaya	9786056788413
57	Gençlik şiddet ve serbest zaman	Metin Kılıç	9786056059575
58	Felatun Bey ile Rakım Efendi	Ahmet Mithat Efendi ; çeviri Gökhan Tunç, Ebru Özgün	9789750621918
59	İslam ceza hukuku = Islamic criminal law	yayına hazırlayan Ahmet Akcan ; editörler Refik Korkusuz, Abdurrahman Eren	9786058444379
60	Ne buldu, ne bıraktı?	Cemal Kutay	9789756934081
61	Açık ve uzaktan öğrenmede bireysel farklılıklar	Editör Volkan Yüzer	9789750621949
62	TÜBİTAK Türkiye adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) programının değerlendirilmesi	Yaşar Tonta	9786053120773
63	İslam iktisadı ve finansı	Saim Kayadibi, Mahmut Bilen, Zeki Yaka, Erdal Yılmaz, Figen Büyükakın, Yusuf Dinç, Mehmet Çanakçı, Servet Yazıcı ; editör Hakan Sarıbaş	9786059678100
64	Ağabey : Köksal Toptan	söyleşi Esra Güner Hacıoğlu ; redaksiyon Hasan Özer	9786059678117
65	Anayasaların paradigması üzerine	Ali Osman Sezer	9786059678063
66	Osmanlı İstanbul IV : IV. Uluslararası Osmanlı İstanbulu Sempozyumu bildirileri, 20-22 Mayıs 2016, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi	editörler Feridun M. Emecan, Ali Akyildiz, Emrah Safa Gürkan	9786059437073
67	Huzursuzluk	Ömer Zülfü Livaneli	9786050939828
68	Namus meselesi : öykü	Erkut Demirel	9786056260766
69	Eskici : Öykü	Erkut Demirel	9786056260759
70	Göğe bakma durağı	Turgut Uyar ; hazırlayan Bedirhan Toprak	9789750813870

71	Türkiye Cumhuriyeti devlet teşkilatı rehberi : özel kitap	hazırlayan Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü	9789758918591
72	Ahilik ansiklopedisi	editörler Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ, Prof. Dr. Yaşar Erdemir, Bekir Şahin	9786055254179
73	Türk halk müziği el kitabı I : terim sözlüğü	Mehmet Özbek	9789751628503
74	Ansiklopedik Türk filmleri sözlüğü 1914-2014	Agah Özgüç	9786056172298
75	Balkan dillerindeki ortak türkizmalar sözlüğü	Lindita Latifi Xhanari ; editör Turgut Tok	9789756992593
76	Avrasya Türkologları sözlüğü	Aleksandr Kolesnikov, İlyas Kamalov	9789751623447
77	Malatya sözlüğü	Cemil Gülseren	9786054768363
78	Bitlis el sanatları	Sultan Sökmen	9786050307054
79	Türkiye ulu camileri : -albüm-	yayına hazırlayan Şaban Abak	9789751632036
80	Diplomasi	Henry Kissinger ; çeviren İbrahim H. Kurt	9789754581119
81	Osmanlı imparatorluğunda çevre ve şehir	editör Mehmet Genç	9786058616813
82	Bürokrasi ve siyaset : bürokratik devletten etkin yönetime	Bilal Eryılmaz	9789752971110
83	Antropoloji	Marc Auge, Jean-Paul Colleyn ; çeviri İsmail Yerguz	9789752981997
84	Toprak ana	Cengiz Aytmatov ; çeviri Refik Özdek	9789754371543
85	Modern bilim, felsefe ve Tanrı	Caner Taslaman	9789758727063
86	Homo Deus : yarının kısa bir tarihi	Yuval Noah Harari ; Türkçesi Poyzan Nur Taneli	9786055029630
87	Beyaz gemi	Cengiz Aytmatov ; çeviren Refik Özdek	9789754370430
88	Çağdaş sosyal bilimler felsefesi : Çok kültürlü bir yaklaşım	Brian Fay ; çeviren İsmail Türkmen	9789755393278
89	Kentsel devrim	Henri Lefebvre ; Türkçesi Selim Sezer	9789755706160
90	Tutunamayanlar	Oğuz Atay	9789754700114
91	Uçurtma avcısı	Khaled Hosseini ; çeviren Püren Özgören ; yayına hazırlayan Tülin Er	9789752891456
92	Kültürler arası farklılaşma ve yönetim	A. Selami Sargut	9789755333335
93	Bilimsel araştırma yöntemleri	Şener Büyüköztürk, Ebru Kılıç Çakmak, Özcan Erkan Akgün, Şirin Karadeniz, Funda Demirel	9789944919289
94	Rönesans Avrupası : Türkiye'nin medeniyetiyle	Halil İnalcık ; editör Emre Yalçın	9786053602644

	özdeşleşme süreci		
95	Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı : istatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum	Şener Büyüköztürk	9789756802748
96	Sokak : bütün eserleri : öykü	Erkut Demirel	97860562607870
97	Kırmızı saçlı kadın : roman	Orhan Pamuk ; editör İshak Reyna	9789750835605
98	Gen çeviktir : doğuştan gelen özellikler mi çevresel etkenler mi?	Matt Ridley ; çeviren Mehmet Doğan	9786054238088
99	Belirsizin bilimleri : İnsan bilimleri için yeni bir epistemoloji	Abraham Moles, Elisabeth Rohmer ; çeviren Nuri Bilgin	9753630875
100	Doğru bildiğiniz yanlışlar : Galat-ı meşhur	Soner Yalçın	9786059658270
101	Samizdat : hakikatlere dayanacak gücünüz var mı	Soner Yalçın	9786055340339
102	Erbakan : eziyet edilerek yalnızlığa yükseltilen bir siyasal liderin portresi	Soner Yalçın	9786055340865
103	Kayıp sicil : Erdoğan'ın çalınan dosyası	Soner Yalçın	9786054927401
104	Duygusal zeka neden IQ'dan daha önemlidir	Daniel Goleman ; çeviren Banu Seçkin Yüksel	9789754341966
105	Sümer ve Sümerler	Harriet E. W. Crawford ; çeviri Nihal Uzan	9789755096285
106	İnsan nasıl insan oldu	M. İlin, E. Segal ; Rusça aslından çeviren Ahmet Zekerya	9789754680195
107	Kareli ve küplü "şey"lerin serüveni	Şahin Koçak, Vakıf Cafer ; resimleyen Mustafa Toprak	9789754038552
108	Belleğin tükenişi : yaşlanmanın ve Alzheimer hastalığının doğal tarihi	Jay Ingram ; çeviri M. Ender Arkun	9786053120728
109	Anadolu doğasından yansımalar	Bülent Gözcelioğlu	9789754039726
110	21. yüzyılda kültürel antropoloji : İnsanın doğadaki yeri	Daniel G. Bates ; Türkçe çeviri editörü Suavi Aydın çeviren Serpil N.Altuntek, Elif Başak Altınok, N. Işıl Demirakın, Erhan G. Ersoy, Nurşen Karabulut, Sibel Özbudun, Balkı Şafak ; yayına hazırlayan Belgin Çınar	9786053991243
111	İktisada giriş	İlker Parasız	9789757763505
112	Sonsuza kadar	Susanna Tamaro ; çeviren Eren Cendey	9789750713514
113	İncir kuşları	Sinan Akyüz	9786051064390

114	Mimarlık kavramları : tarihsel perspektif içinde mimarlığın kuramsal sözlüğüne giriş	Doğan Kuban	9789757438090
115	Bölünmüş batı	Jürgen Habermas ; çeviren Dilman Muradoğlu	9789750812156
116	Yolların başlangıcı : roman	Amin Maalouf ; çevirenler Samih Rifat, Aykut Derman	9789750808098
117	Yazın kuramı : Rus biçimlerinin metinleri	Tzvetan Todorov ; Fransızca'dan çevirenler Mehmet Rifat, Sema Rifat	9753630840
118	Ateşten gömlek : roman	Halide Edib Adıvar ; Selim İleri'nin sonsözüyle	9789750707759
119	İktidarın gözü	Michel Foucault ; çeviren Işık Ergüden	9789755393780
120	Tarihsel sosyoloji: stratejiler, sorunsallar ve paradigmalar	derleyenler Ferdan Ergut, Ayşen Uysal	9789759051341
121	Sinema ve televizyonda görüntü kurgusu	Aleksey G. Sokolov ; çeviri Semir Aslanyürek	9789944916615
122	Kültürümüzün şafağı Babil	Jean Bottero ; çeviren Ali Berktay	9789750810428
123	Stiller : roman	Max Frisch ; çeviren İlknur Özdemir	9753635192
124	Felsefenin sefaleti : M. Proudhon'un sefaletin felsefesine yanıt	Karl Marx ; çeviren Ahmet Kardam	9789757399223
125	Toplu yazılar : “Günübirlik”ler	Cemal Süreya	9750809688
126	Cehennem	Dan Brown ; çeviren Petek Demir, İpek Demir	9789752116832
127	İrtica ve bölücülüğe karşı militan demokrasi	Vural Savaş	9754948933
128	Etik nedir?	Fred Feldman ; çeviren Ferit Burak Aydar	9786054238903
129	Aşk başka evde	Sinan Akyüz	9786051710099
130	Hepimiz tamamen kaybettik kendimizi	Karen Joy Fowler ; çeviren Niran Elçi	9786054972203
131	Deprem mühendisliğine giriş ve depreme dayanıklı yapı tasarımı	Zekai Celep, Nahit Kumbasar	9789759540524
132	Katı olan herşey buharlaşıyor : modernite deneyimi	Marshall Berman ; çeviren Ümit Altuğ, Bülent Peker	9789754703849
133	Kurtlarla koşan kadınlar : vahşi kadın arketipine dair mit ve öyküler	Clarissa Pinkola Estes ; İngilizce'den çeviren Hakan Atalay	9789755393636
134	Kraliçenin soytarısı	Philippa Gregory ; İngilizceden çeviren: Canan Sakarya	9789944485838
135	1780'den günümüze milletler ve milliyetçilik : “program, mit, gerçeklik”	J. Hobsbawm ; İngilizce'den çeviren Osman Akınhay ; yayıma hazırlayan Barış Yıldırım	9789755390338
136	Bu vatan böyle kurtuldu : onlar	Erol Mütercimler	9789752977013

	bizim için öldüler		
137	Gülünün solduğu akşam : anı	Erdal Öz	9789755100869
138	Çıkış : ansiklopedi	Yalçın Küçük	9789944611015
139	Beşinci disiplin : öğrenen organizasyon düşünüşü ve uygulaması	Peter M. Senge ; çevirenler Ayşegül İldeniz, Ahmet Doğukan	9789753630313
140	Cariyenin kızı Mihrimah	Demet Altınyeleklioğlu	9786054377244
141	Turizm coğrafyası : özellikler ve bölgeler	Nazmiye Özgüç	9789757206187
142	Yaban düşünce	Claude L'evi-Strauss ; çeviren Tahsin Yücel	9753633440
143	İçimizdeki maymun : biz neden biziz?	Frans de Waal ; çeviren Aslı Biçen	9789753426879
144	Bunalımdan yaşama kültürü : deneme	Nermi Uygur	975363661X
145	Roma dönemi'nde Ankyra	Musa Kadıoğlu, Kutalmış Görkay, Stephen Mitchell	9789750820250
146	Eğitim felsefesi	Ahmet Cevizci	9789754689983
147	Çokkültürcülük : tanınma politikası	Charles Taylor, K. Anthony Appiah, Jürgen Habermas, Steven C. Rockefeller, Michael Walzer, Susan Wolf ; hazırlayan Amy Gutmann	9789753635400
148	Türk mitolojik sistemi : ontolojik ve epistemolojik bağlamda Türk mitolojisi 1	Prof. Dr. Fuzuli Bayat	9789754376500
149	Enerji kaynakları	Tolga Yarman	9786055899035
150	Devlet, sistem ve kimlik : uluslararası ilişkilerde temel yaklaşımlar	derleyen Atila Eralp	9789754705560
151	Bilim kurgu öyküleri : korkunun bütün sesleri	Harlan Ellison, Ray Bradbury, James G. Ballard, Isaac Asimov, Kurt Vonnegut Jr., Stanislaw Lem, Robert A. Heinlein	9789753420181
152	Tadı damağımda : bir okur-yazarın kitap okuma serüvenleri	Nermi Uygur	9789753633659
153	Şamanizm : ilkel esrime teknikleri	Mircea Eliade ; çeviren İsmet Birkan	9789755332581
154	Geçmişte ve bugün nükleer enerji tartışması	Prof. Dr. Tolga Yarman	9786055899127
155	Kent imgesi	Kevin Lynch ; çeviren İrem Başaran	9789944889483
156	Kapitülasyonlar ve Osmanlı hukuk sistemi : 18. yüzılda kadılar, konsoloslar ve beratlılar	Maurits H. van den Boogert ; çeviren Ali Coşkun Tuncer	9786053320050
157	Yazı insanlığın belleği	Georges Jean ; çeviren Nami Başer	9789750803550

158	Outliers (çizginin dışındakiler) : bazı insanlar neden daha başarılı olur?	Malcolm Gladwell ; çeviri Aytül Özer	9786055755300
159	Uygarlıklar kavşağı Anadolu	Derman Bayladı	9789754681222
160	Toplumu savunmak gerekir	Michel Foucault ; çeviren Şehsuvar Aktaş	9789750805202
161	Kültürümüzün şafağı Babil	Jean Bottero ; çeviren Ali Berktay	9789750810428
162	Beşinci disiplin : öğrenen organizasyon düşünüşü ve uygulaması	Peter M. Senge ; çevirenler: Ayşegül İldeniz, Ahmet Doğukan	9789753630313
163	Ortadoğu mitolojisi : Mezopotamya, Mısır, Filistin, Hitit, Musevi, Hristiyan mitosları	S. H. Hooke ; çeviren Alaeddin Şenel	9789755330006
164	Büyük veri : yaşama, çalışma ve düşünme şeklimizi dönüştürecek bir devrim	Viktor Mayer-Schönberger, Kenneth Cukier ; İngilizceden çeviren: Banu Erol	9786058597013
165	Big bang ve Tanrı	Caner Taslaman	9789758727025
166	Martin Heidegger : anılar ve günlükler	Frederic de Towarnicki ; çeviren Zeynep Durukal	9789750803529
167	Başka-Sevgisi	Nermi Uygur	9789753636315
168	Efruz Bey	Ömer Seyfettin	9789750622953
169	Uluslararası iktisat : teori, politika ve uygulama	Halil Seyidoğlu	9799757516100
170	Türkiye'nin yakın tarihi	İlber Ortaylı	9786051143163
171	Çin'de Bir Çinli'nin başına gelenler	Jules Verne ; çeviren Ender Bedisel	9786053750758
172	Osmanlı toplumsal düzeni : kuruluş ve yükseliş dönemi	Taner Timur	9789755330846
173	Mülksüzler	Ursula K. Le Guin ; çeviren Levent Mollamustafaoğlu	9789753425285
174	Karanlığın sol eli	Ursula K. Le Guin ; çeviren Ümit Altuğ	9789755390444
175	Hep yuvaya dönmek	Ursula K. Le Guin ; çeviren Cemal Yardımcı	9789755392912
176	Bilim kurgu öyküleri : korkunun bütün sesleri	Harlan Ellison, Ray Bradbury, James G. Ballard, Isaac Asimov, Kurt Vonnegut Jr., Stanislaw Lem, Robert A. Heinlein	9789753420181
177	Türk devrimi ve sonrası	Taner Timur	9789755330471
178	İnsan tabiatını tanıma	Alfred Adler ; çeviren, Ayda Yörükân	9789754580600
179	Osmanlı'da değişim ve anayasal rejim sorunu	İlber Ortaylı	9789944883832
180	Seçkinlik ve sıradanlık üzerine	Arthur Schopenhauer ; çeviren Ahmet Aydoğan	9789754686685

181	Beni bu güzel havalar mahvetti : kendi sesinden şiirler	Orhan Veli ; yayına hazırlayan Raşit Çavaş	9789750821752
182	Diyalektiğin dansı : Marx'ın yönteminde adımlar	Bertell Ollman ; çeviri Cenk Saraçoğlu	9789944568876
183	İlkçağ tarihi	V. Diakov, S. Kovalev ; Fransızca'dan çeviren Özdemir İnce	9789944122399
184	Kapital : ekonomi politiğin eleştirisi	Karl Marx ; yayına hazırlayan Friedrich Engels ; Almancadan çevirenler Mehmet Selik ve Nail Satlıgan	9786055541781
185	Yemen! ah Yemen!.. : (roman)	Mehmed Niyazi	9789754374841
186	Kemirgenlerden sömürgenlere : insanlık tarihi	Alâeddin Şenel	9789755334837
187	Akıl ve akıl bozukluğu : klasik çağda deliliğin tarihi	Michel Foucault ; çeviren Mehmet Ali Kılıçbay	9789755330402
188	Bütün şiirleri	Nâzım Hikmet	9789750812170
189	Endülüs	Lütfi Şeyban	9786058548121
190	Siyaset sosyolojisi : devletler, sivil toplumlar ve küreselleşme	editör Thomas Janoski	9786055738600
191	İdare hukuku	Metin Günday	9789757852193
192	Şiirler : 1938-1993	Sabahattin Kudret Aksal	9789753634106
193	Genel, teknik ve etkili iletişim	editörler Prof. Dr. İrfan Çağlar, Doç. Dr. Sabiha Kılıç	9786051338965
194	Örgütsel gelişme : kuram ve uygulama	Ali Balcı	9789756802120
195	Bir bilim adamının romanı	Oğuz Atay	9789754700671
196	Dukan diyeti	Pierre Dukan ; Fransızcadan çeviren Zeynep Kumruluoğlu	9786054263738
197	Türk kültüründe ağaç kültü	Doç. Dr. Pervin Ergun	9789751625052
198	Tarihçilerin kutbu : Halil İnalcık kitabı	söyleşi Emine Çaykara	9789754586619
199	Menâkıb-ı Ebû İshak-ı Kâzerûnî :|bEbû İshâk İbrâhim Kâzerûnî'nin menâkıbı (inceleme - metin - tıpkıbasım)	Şevki Çelebi ; hazırlayan Yrd. Doç. Dr. Fatih Bayram	9789751738752
200	Karadeniz'den Osmanlı ekonomisine bakış	Necmettin Aygün	9786051375687
201	Avcunuzdaki kelebek	Ahmet Şerif İzgören	9789756093153
202	Sanatta alternatif arayışlar	Nancy Atakan	9786054146017
203	Mutluluk	Zülfü Livaneli	9786050904192
204	Melekler ve şeytanlar	Dan Brown ; Türkçesi Petek Demir	9789752104556
205	Gerçek özgürlük	Doğan Cüceloğlu ; editör Neclâ Feroğlu	9789751416483
206	Cinsiyet belası : feminizm ve kimliğin altüst edilmesi	Judith Butler ; çeviren Başak Ertür	9789753426725

207	Toprak sanatlarında dekoratif uygulama yöntemleri	Prof. Dr. Tülin Ayta	9789750620850
208	III. Milli kültür şurası : 03-05 Mart 2017 İstanbul : şura kitabı	yayına hazırlayan III. Milli Kültür Şurası Sekreteryası	9789751739056
209	Kıbrıs'ın fethi ve Hala Sultan	editörler İsmail Güleç, Haşim Şahin	9786056371844
210	Emperyalizmin tuzaklarındaki ülke : oltadaki balık Türkiye	M. Emin Değer	9786056043543
211	Genel muhasebe	İbrahim Lazol	9789757338154
212	Bireysel başvuru : seçme kararlar 2016	Anayasa Mahkemesi	9789757427902
213	1915 olaylarını anlamak : Türkler ve Ermeniler	Mustafa Serdar Palabıyık	9786053332077
214	Rusya mültecileri : uzak diasporaya savrulan tatarlar	Prof. Dr. Nadir Devlet	9786054303953
215	Rus imparatorluk kayıtlarında Ermeni sorunu, 1912-1917	hazırlayan Natalia Chernichenkina	9789750133817
216	Mantık risâleleri : inceleme - çeviri yazı - tıpkıbasım	Ladikli Mehmed Çelebi, İsmail Ferruh Efendi, Mustafa Râşid el-İstanbulî, Ahmed Nazîf b. Mehmed, Mehmed Sâdık eş-Şehrî, Müstakimzâde Süleymân, Haputlu İshak Efendi	9789751738226
217	Hikmetü'l-ayn : varlık hikmeti (çeviri - eleştirmeli metin)	Necmüddin El-Kâtibî El-Kazvînî ; çeviri ve eleştirmeli metin Yrd. Doç. Dr. Salih Aydın	9789751738783
218	Alâ'im-i cerrâhîn : cerrahnâme (inceleme-metin-tıpkıbasım)	İbrahim bin Abdullah ; yayına hazırlayan Yrd. Doç. Dr. Mehmet Gürlek	9789751738615
219	Fenn-i humbara : humbara ve ateşli silahlar (İnceleme - metin - tıpkıbasım)	Mustafa ibn İbrâhîm ; Yayına hazırlayan Prof Dr. Salim Aydüz, Şamil Çan	9789751738219
220	El-Kıstâsü'l-müstakîm : dosdoğru ölçü : (inceleme - çeviri - tıpkıbasım)	Ebu Hâmid el-Gazzâlî ; [muhakkik: Mahmûd Bîcû] ; çeviren ve yayına hazırlayan İbrahim Çapak.	9789751738790
221	Felsefî risâleler	Kindî ; çeviri Mahmut Kaya	9789751738202
222	Muhibbî dîvânı : bütün şiirleri (inceleme- tenkitli metin)	Kânûnî Sultan Süleyman ; hazırlayanlar Prof Dr. Kemal Yavuz, Prof Dr. Orhan Yavuz	9789751738486
223	Kısmet-nâme : hurufî şiirler II (inceleme-metin)	Muhîtî Dede ; hazırlayan Doç. Dr. Fatih Usluer	9789751738462
224	Tuhfetü'l-memlûk siyâsetnâme : (inceleme - çeviri - tıpkıbasım) Anonim (15 - 16. yy)	çeviri Yakup Kara ; editör Özgür Kavak	9789751738516
225	Mesîru umûmi'l-muvahhidîn : şerh u terceme-i Kitab-i İhyâ ulûmi'd-dîn : İhyâ tercüme ve şerhi : çeviri yazı - tıpkıbasım	Yusuf Sidkî el-Mardinî ; yayına hazırlayanlar, Mustafa Koç, Eyyüp Tanrıverdi	9789751737724

226	Büyük Selçuklu mirası : müzeler = Heritage of the great Seljuks : museums	Hazırlayanlar Osman Eravşar, Haşim Karpuz, İbrahim Dıvarcı, Ahmet Kuş, Feyzi Şimşek	9786056265785
227	1Q84	Haruki Murakami ; Japonca aslından çeviren Hüseyin Can	9786050906387
228	On küçük zenci	Agatha Christie ; Türkçesi Semih Yazıcıoğlu	9789754050226
229	Çalışma hayatı temel kanunları	Yasin Pekeroğlu	9786056453335
230	Tarihte roman romanda tarih paneli : Erzincan, 24 Nisan 2015	Editörler Erol Kaya, Selçuk Çıkla	9786058671942
231	Güney Kafkasya, Hazar-Karadeniz havzaları ve Azerbaycan jeopolitiği	Prof.Dr. Ali M. Hasanov ; aktaran Azad Ağaoğlu, Fuad Şammedov.	9786051553696
232	Azerbaycan Cumhuriyeti'nin ulusal kalkınma ve güvenlik politikası	Ali Hasanov	9786051550091
233	Yeni Assur sanatı	Veli Sevin ; raportör Prof. Dr. Tayfun Yıldırım	9789751622266
234	Meşrutiyet ruznâmesi	Cavid Bey ; hazırlayanlar prof. Dr. Hasan Babacan, Servet Avşar	9789751627322
235	Roma tarihi'nin ana hatları	Prof. Dr. Sabahat Atlan	9789751629463
236	Amerika : inceleme, izleme, yorum	Dinç Yaylalıer ; yayın yönetmeni Başak Ergün	9786053060819
237	Îsâgûcî : mantığa giriş	Ebherî ; inceleme - tahkik - çeviri Hüseyin Sarıoğlu	9789944252706
238	Bir Cumhuriyet çocuğunun hayat hikâyesi : Türk milletine borcumuz var	İdris Yamantürk ; hazırlayan Osman Çakır	9786051551425
239	Kentleşme sürecinde Bolu	İsmail Taner	9789753210454
240	İstanbul ve Boğaziçi	Joseph von Hammer ; tercüme, Senail Özkan	9789751624246
241	Kitab-ı cihannüma li-Katib Çelebi : Katib Çelebi ve Cihannüma	Katib Çelebi ; Tevhid Tashih Fikret Sarıcaoğlu	9789751626622
242	Kıbrıs Türk halkının varoluş savaşı ve Rauf R. Denktaş	Fuat Avcı, Zekai Doğanay, Ali Fikret Atun ; editör Ahmet Zeki Bulunç	9786056366833
243	Gerçekten bilmeniz gereken 50 sanat fikri	Susie Hodge ; çeviri Emre Gözgü ; editör Mustafa Çevikdoğan	9786054729166
244	Beni asla bırakma : roman	Kazuo Ishiguro ; çeviren Mine Haydaroğlu ; kitap editörü Begüm Kovulmaz	9789750811876
245	Işık doğudan gelir	Cemil Meriç ; yayına hazırlayan Mahmut Ali Meriç	9789750506246
246	Anten teorisi : analiz ve tasarım	Constantine A. Balanis ; çeviri editörleri Doç. Dr.	9786051336176

		Elif Aydın, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Fatih Çağlar, Doç. Dr. Ali Kara	
247	Osmanlı müellifleri	Bursalı Mehmed Tahir ; hazırlayan Mehmet Ali Yekta Saraç	9789944252720
248	8. Uluslararası Türk Kültürü Kongresi : bildiriler [24-27 Ekim 2013, Eskişehir]	yayına hazırlayan Uzm. Yrd. Murat Altan Erik	9789751631664
249	Süheyl ü Nev-Bahar: inceleme-metin-sözlük	Mes'üd Bin Ahmed ; yayına hazırlayan: Prof. Dr. Cem Dilçin	9789751632234
250	Rıza Tevfik'in mektupları	Rıza Tevfik ; hazırlayan Prof. Dr. Abdullah Uçman	9789751632340
251	İslam kaynaklarında, geleneğinde ve günümüzde : cihad	editör Ahmet Ertürk ; İngilizceden çeviri M. Malik Yavuz ; yayına hazırlayan Ahmet Baydar	9786059437028
252	Kur'an kıssalarının mahiyeti	Prof. Dr. Mustafa Öztürk ; yayına hazırlayan Ahmet Baydar, Aliye Uzunlar	9786056527791
253	Leyla : bir Bosnalı kız	Alexandra Cavelius ; Almancadan çeviren Firuzan Gürbüz	9786054263547
254	Batılılaşma açısından servet-i fünun romanı	Prof. Dr. Cahit Kavcar	9789751632418
255	Bilim tarihinde Türkler	Prof. Dr. Melek Dosay Gökdoğan.	9789751632425
256	Orta çağ bilim ve tefekküründe Türklerin yeri = Turkish contributions to scientific work in Islam	Aydın Sayılı	9789751631442
257	Tahir ile Zühre : (inceleme-metin)	Prof. Dr. Fikret Türkmen	9789751631343
258	Bektaşi kültüründe yemek motifi	Güldane Gündüzöz	9789751631497
259	Hayriyye-i Nabi : (inceleme-metin)	[hazırlayan] Prof.Dr. Mahmut Kaplan	9789751630988
260	The observatory in Islam and its place in the general history of the observatory	Ord. Prof. Dr. Aydın Mehmed Sayılı ; editör Prof. Dr. Remzi Demir ; derleyen Doç. Dr. İnan Kalaycıoğulları	9789751632241
261	19. yüzyıl Türk musikisinde Haşim Bey mecmuası : birinci bölüm edvâr	Yrd. Doç. Dr. Gökhan Yalçın	9789751632227
262	Meragi'den II. Murad'a müziğin maksatları : Makasidu'l-Elhân	Yrd. Doç. Dr. Recep Uslu	9789751631589
263	Türk edebiyatında tarih düşürme	Prof. Dr. Turgut Karabey	9789751631824
264	Türk edebiyatında inşa : tarihi gelişim-kuram-sözlük ve Münşeat-ı Koca Ragıb Paşa	Doç Dr. Hasan Gültekin	9789751630995

265	Türk tefekkür dünyası bilgi şöleni : 06-07 Aralık 2015 2012, Denizli	yayına hazırlayan Prof. Dr. Selahittin Özçelik	9789756992616
266	Zonguldak'ta mesleki ve teknik eğitim (1924-1992)	Kamuran Karabalık ; editörler Dr. Hasan Özer, Dr. İsmet Türkmen	9786059678049
267	Hz. Muhammed Medine'de	W. Montgomery Watt ; çeviren Süleyman Kalkan ; yayına hazırlayan Ahmet Baydar	9786056527777
268	Hz. Muhammed Mekke'de	W. Montgomery Watt ; çeviren Süleyman Kalkan ; yayına hazırlayan Ahmet Baydar	9786056527784
269	Mersin-Dümbelekdüzü kesitinde yükselti/iklim kuşakları ile orman yetiştirme ortamı yörelerinin ormancılık yönünden incelenmesi	Dr. Celalettin Duran, Prof. Dr. M. Doğan Kantarcı, Osman Polat, Ali Topal	9786054610334
270	Rus ve Ermeni kaynakları ışığında Ermeni sorunu	Prof. Dr. Seyit Sertçelik	9786056550607
271	İsim, şehir, hayvan	Yılmaz Özdil	9786050900569
272	Aşkın istilası : yol : yeniçağın dervişi'nden aşkın, yeniden doğuşun, farkındalığın, sınırsızlığın, değişimin ve şifanın yol rehberi	Metin Hara ; yayıma hazırlayan Özlem Esmergül	9786054994526
273	Küçük aptalın büyük dünyası : Pucca günlük	Pucca ; editör Işıl Karahanoğlu Zaimoğlu	9786054054381
274	Sahilde Kafka	Haruki Murakami ; çeviren Hüseyin Can Erkin	9786051113869
275	Sıradışı filozoflar	Nigel Rodgers ve Mel Thompson ; çeviren Nur Küçük	9789752733282
276	Sırça fanus : roman	Sylvia Plath ; çeviren Handan Saraç	9786054764716
277	Sosyoloji dersleri	Emile Durkheim ; önsöz Hüseyin Nail Kubalı ; giriş Georges Davy ; çeviren Ali Berktay.	9789750504006
278	Şehrin aynaları	Elif Şafak	9786051111216
279	Ortadoğu	Bernard Lewis ; çeviri Selen Y. Kölay ; çeviri editörü Melih Pekdemir	9789755094427
280	Oz	Adam Fawer ; yayın yönetmeni K. Egemen İpek ; çeviren Algan Sezgintüredi ; editörler K. Egemen İpek, Nazlı Berivan Ak, Cem Tunçer	9786055162740
281	Güllük Lagün'ün çevresel etkilerinin araştırılması	Yrd. Doç. Dr. Nedim Özdemir	9786054397464

282	Uluslararası müzik ve sahne sanatları sempozyumu bildiriler kitabı	editör Yrd. Dç. Dr. İlker Kömürcü	9786058430143
283	Edirne vilâyeti sâlnâmelerine göre Filibe Sancağı: 1870-1877	hazırlayan Haluk Kayıcı	9789753741958
284	Ölçüm : gerçeklik ve hayal gücü	Paul Lockhart ; çeviri Ebru Kılıç	9789754039993
285	Sebzecilik : temel bilgiler muhafaza ve yetiştiricilik	Prof. Dr. İsmail Güvenç	9786058378131
286	Diyarbakır'daki İslâm dönemi mimari yapılarında süsleme	Gülsen Baş	9789751626431
287	60. doğum yılı münasebetiyle Fuad Köprülü armağanı	hazırlayan Osman Turan, Hasan Eren, Emin Bilgiç, Kemal Edip Kürkçüoğlu	9789751623393
288	Türk edebiyatı tarihi I-IV	İsmail Hikmet Ertaylan ; hazırlayanlar Prof. Dr. Abdullah Uçman başkanlığında; Mehmet Çelenk, Seda Işık, İpek Şahbenderoğlu, Özge Şahin, Bengü Vahapoğlu, Sibel Işık	9789751623645
289	Vankulu lugati	Vankulu Mehmed Efendi ; Yayına hazırlayanlar : Mustafa Koç, Eyyüp Tanrıverdi	9789751737618
290	Tercüme-i hiyel = Mekanik tercümesi : (inceleme - çeviri yazı - tıpkıbasım)	Müellif: Ebu'l-Izz El-Cezeri ; mütercim Anonim (Sultan III. Murad dönemi, 16. yy.)	9789751737403
291	Hikmetü'l-işrâk = Işrâk felsefesi	Şihâbüddîn es-Sühreverdî ; çeviri, Eyüp Bekiryazıcı, Üsmetullah Sami	9789751738004
292	En-Nûru'l-furkân fî şerhi lugati'l-Kur'ân : Kur'ân lügati	Hasîrizâde Elif Efendi ; yayına hazırlayanlar, Mustafa Koç, Eyyüp Tanrıverdi	9789751737847
293	Arşiv belgelerinde Çanakkale muharebeleri 1	yayına hazırlayanlar Burhan Sayılır, Murat Karataş, Barış Borlat	9786054692828
294	Birinci Dünya Savaşı ve Ermeni sorunu	Stefanos Yerasimos	9789758593248
295	Merv seyahatnâmesi : Ahmed Nermi tercümesi : (metin - tıpkıbasım)	Konstantin Dmitrievich Nosilov ; yayına hazırlayan Mehmet Mahfuz Söylemez	9789751738042
296	El-Milel ve'n-nihal : dinler, mezhepler ve felsefî sistemler tarihi : (metin - çeviri)	Şehrîstânî ; çeviri Mustafa Öz.	9789751737892
297	VI. Aile Şurası komisyon raporları ve bildiriler : Ankara, 2014	editör Emre Ertekin	9786054628681

298	Haşim Kılıç'a armağan = Essays in honor of Haşim Kılıç	editörler Doç. Dr. Ali Rıza Çoban, Doç Dr. Serdar Gülener, Yar. Doç. Dr. Musa Sağlam, Dr. Hüseyin Ekinci	9789757427636
299	Bireysel başvuru : seçme kararlar 2014	[önsöz Zühtü Arslan Anayasa Mahkemesi Başkanı]	9789757427674
300	Osmanlı finans sisteminde modernleşme	Hüseyin Al, Şevket Kamil Akar, Kaya Bayraktar	9786054911110
301	Türk sinemasının 100 yılı	M. Burçak Evren ; editör Bircan Usallı Silan	9786056335204
302	Seyahatname	Evliya Çelebi ; yayına hazırlayan: Seyit Ali Kahraman	9789751626400
303	Ombudsman system in the world and a case study : The Nedeland's experiences and Turkey's situation	İsmail Ceritli ; Abdurrahman Eren, Ayhan Nuri Yılmaz	9786059895026
304	Fısıltı	Becca Fitzpatrick ; İngilizceden çeviren Sevinç Tezcan Yanar	9786054456000
305	Edebiyat mutluluktur	Zülfü Livaneli ; yayıma hazırlayan Zafer Köse	9786050911473
306	İki darbe arasında	İskender Pala ; yayına hazırlayan Mustafa Çevikdoğan	9786054322053
307	Pinhan	Elif Şafak ; çeviren Aslı Biçen	9786051111384
308	Arkeoloji, epigrafi, jeoloji, doğal ve kültürel peyzaj yapısıyla Tlos Antik Kenti ve Teritoryumu	editör Taner Korkut	9786056576300
309	A first course in abstract mathematics	A. Mostafazadeh	9786055250225
310	Ana babalık : kuram ve araştırma	derleyenler Melike Sayıl, Bilge Yağmurlu ; yayıma hazırlayanlar Çiçek Öztek, Gizem Ülker	9786055250034
311	Tarih-i Sultan Bayezid : Sultan II. Bayezid'in tarihi	Matrakçı Nasuh ; hazırlayan Reha Bilge ; klasik Türkçeden aktaran Mertol Tulum	9786056168444
312	Karatay mutfağı	Prof. Dr. M. Canan Efendigil Karatay, Nihal Doğan ; fotoğraflar Mehmet Ateş, Bahadır Aydın	9786054325849
313	Tehlikeli oyunlar : roman	Oğuz Atay	9789754702095
314	Incognito : beynin gizli hayatı	David Eagleman ; çeviri Zeynep Arık Tozar	9786054729074
315	Suskun sahilin oltacısı : bütün eserleri	Erkut Demirel	9786056260728

316	Kahramanmaraş'ın iktisadi kalkınmadaki yeri	Mesut Dedeoğlu	9789759492922
317	Şiirler	Mustafa Boz (Kozanoğlu) ; editörler Yaşar Alparslan, Lütfi Alıcı	9786058529915
318	Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak'a etkileri ve şehrin üniversite algısı	Yrd. Doç. Dr. Hasan Sankır, Yrd. Doç. Dr. Ayça Demir Gürdal	9789757137320
319	Yakın dostlarının dilinden Turgut Özal'ın dış politikasını anlamak	editör Erkan Ertosun ; proje asistanları Eyüp Ersoy, Semih Kılıç, Yunus Kuyumcu	9786054894116
320	2nd INT'L social business @ Anadolu Conference : 10-13 June, 2015, Eskişehir-Türkiye : proceedings	conference chairs Prof. Dr. Michael J. Baker, Prof. Dr. B. Zafer Erdoğan	9789750618123
321	Türk Cumhuriyetleri ve toplulukları yıllığı 2013 : Azerbaycan . Kazakistan . Kırgızistan . KKTC . Özbekistan . Türkiye . Türkmenistan Türk toplulukları . Türk dünyası kurumları	editörler Doç. Dr.. M. Turgut Demirtepe, Dr. Murat Yılmaz	9789944237246
322	Prof. M. Tayyib Gökbilgin'in Edirne makaleleri	hazırlayanlar M. Altay Gökbilgin, Veysi Akın, Cengiz Bulut	9789753741798
323	2. Uluslararası Çevre ve Ahlak Sempozyumu : bildiriler kitabı : 24-26 Ekim 2014 = 2nd international symposium on environment and morality : proceedings	editörler Prof. Dr. Ahmet Pınarbaşı, Prof. Dr. Murat Pala	9786056022180
324	Ukûdü'l-cihâz	Şeyh Muhammed bin Ahmed Ed- Dımaşkî ; mütercim : Mer'aşî Mustafa Kâmil ; bugünün Türkçesine aktaran Yrd. Doç. Dr. Ahmet Güneş	9786058529960
325	Türk dilinde yanış (motif) adları : anadolu sahası	Yrd. Doç. Dr. Mustafa Karataş	9786054397327
326	Bartın'da engellilerin tespiti ve analizi	editörler Prof. Dr. İsmail Ceritli, Yrd. Doç. Dr. M. Said Ceyhan	9786059895033
327	The centenary of the Balkan wars (1912-1913) : contested stances = 100. yılında Balkan Savaşları (1912-1913) : ihtilaflı duruşlar	editör Prof. Dr. Mustafa Türkeş	9789751629425
328	Ahmed Yesevi	editör Necdet Tosun ; yayın yönetmeni ; Alim Korkmaz	9789944237291
329	Verimli topraklardan sanayi merkezine : Konya sanayi tarihi	Abdülkadir Buluş ; fotoğraf İbrahim Dıvarcı,	9786051374031

		Feyzi Şimşek, Ahmet Kuş	
330	20. Ulusal pazarlama kongresi bildiri kitabı : 10-13 Haziran 2015, Eskişehir	Anadolu Üniversitesi	9789750618130
331	Kur'an ve yaratılış	Prof. Dr. Mustafa Öztürk ; yayına hazırlayan Ahmet Baydar	9786056527739
332	Baba oğul anıları : bir cumhuriyet ailesinin yüz yıllık öyküsü	İhsan Pırnar, Tuğrul Pırnar	9786056120008
333	Anayasa Mahkemesinin kuruluşunun 50. yılına armağan	editörler Alparslan Altan, Engin Yıldırım, Erdal Tercan, Hikmet Tülen, Ali Rıza Çoban	9789757427391
334	Uydurulan din ve Kuran'daki din	[hazırlayan] İstanbul Kuran Araştırma Grubu (İKRA)	9786058808256
335	Na'ili'nin gazellerinin şerhi ve yapısalcılık açısından incelenmesi	Okt. Dr. Nagehan Uçan Eke	9786054397341
336	Eğitim ve ahlak şûrası : "Mehmet Akif İnan hatırasına"	editörler Prof. Dr. Musa Kazım Arıcan, Prof. Dr. Mustafa Orçan, Dr. Muhammet Enes Kala, Arş. Gör. Bahattin Cizreli, Arş. Gör. Mustafa Kemal Sağlam	9789756153611
337	Türkiye'nin jeopolitiği : yumuşak güç savaşları ve terörizm	Doç Dr. Atilla Sandıklı	9786059963138
338	Aydın vilayet salnamesi r. 1307/h. 1308	İbrahim Cavid ; hazırlayanlar Murat Babuçoğlu, Cengiz Eroğlu, Abdülkerim Şahin	9789751623386
339	Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti çağlarında Türk kazı tarihi	Prof. Dr. Hâmit Zübeyr Koşay, M. E. Zarif Orgun, Sadi Bayram, Erdoğan Tan	9789751626813
340	Uluslararası girişimcilik ve kariyer sempozyumu 1-3 Kasım 2013 : bildiriler kitabı	editörler Mehmet Marangoz, Kübra Karaosmanoğlu, Selda Tezören, Ümit Manat	9786055048440
341	Zonguldak Kozlu'da kömür madenciliği : işletmecilik ve çalışma hayatı (1848-1921)	Tamer Güven ; editörler Prof. Dr. Hamza Çeştepe ; Dr. Kadir Yıldırım ; redaktör Dr. Hasan Özer	9786058430112
342	Said Nursi'nin eğitim felsefesi : medresetüzzehra sempozyumu tebliğleri 12-14 Ekim 2013	editörler Kadir Aytar, İsa Ceylan, Fatih Karaşahan	9786055617158
343	Yavaş şehirlerin analitik ağ süreci (ANP) ile seçilmesi : Muğla ili örneği	proje yöneticisi Ercan Baldemir ; araştırmacılar Funda Kaya,Tezcan Kaşmer Şahin	9786054397372

344	Zeytinyağı tesislerinde işletmecilerin gıda güvenliği ve kalite yönetim sistemlerine bakış açılarının değerlendirilmesi : Milas ilçesi örneği	Yrd. Doç. Dr. Figen Çukur, Prof. Dr. Nevin Demirbaş, Yrd. Doç. Dr. Tayfun Çukur, Yrd. Doç. Dr. Volkan Dayan, Öğr. Gör. Ali Çağlar Uzun.	9786054397396
345	Muğla ve yöresi kirkitli dokumalarının sanatsal ve bazı teknolojik özellikleri üzerine bir belgelendirme ve katalog çalışması	Doç. Dr. Sema Etikan, Doç. Dr. Filiz Nurhan Ölmez	9786054397280
346	Değişen Türkiye'de kadın : Türkiye'de kadının sosyo-kültürel, ekonomik ve siyasal durumu	Doç. Dr. Havva Çaha, Yrd. Doç. Dr. E. Sare Aydın, Prof. Dr. Ömer Çaha.	9786058495203
347	Osmanlı idaresinde Atina (Pazar) kazası (1875-1920)	Hüseyin Saraç ; yayına hazırlayan Mehmet Çelebi	9786059965217
348	Gaziantep çiçekleri	Yusif Zeynalov, Hasan Yelken, Fatih Yayla	9786056011818
349	Mesîhî dîvânı	hazırlayan Prof. Dr. Mine Mengi	9789751627919
350	ABD yüksek komiseri Amiral Bristol'un rapor ve savaş günlüklerinde Ermeni meselesi : (1919-1927)	Prof. Dr. Hikmet Öksüz, Yrd. Doç. Dr. İsmail Köse ; kapak tasarımı Aydın Topcu, Hacer Yavruoğlu	9786056605000
351	Modernleşen Türkiye'nin tarihi	Erik Jan Zürcher ; çeviren Yasemin Saner ; editör Berna Akkıyal	9789750506031
352	Erken kaybedenler	Emrah Serbes ; editör Levent Cantek, Murat Gültekingil	9789750506765
353	Tutsak güneş	Ayşe Kulin ; editör Cem Alpan	9786051419336
354	Gurur ve önyargı	Jane Austen ; İngilizce aslından çeviren Hamdi Koç	9789754587029
355	Muhteşem Türk Kanuni ile 46 yıl	Prof. Dr. Yaşar Yücel	9789751603913
356	Timur ve devleti	Prof. Dr. İsmail Aka	9789751627001
357	Eski Türklerde şehircilik	Faruk Sümer	9789751605702
358	Üç Tarz-ı siyaset	Yusuf Akçura	9789751627018
359	Türk kültür varlıkları envanteri : Niğde 51	Prof. Dr. Mehmet Özkarcı ; raportörler Prof. Dr. Ahmet Ali Bayhan, Yrd. Doç. Dr. Rüstem Bozer	9789751628848
360	Vatanım Türkiye : Rusya-Almanya-Türkiye üçgeninde memleket sevgisi ve hasretle şekillenmiş bir hayat hikâyesi	Ahmet Temir ; hazırlayan Bahşayiş-Zeynep (Temir) Fıratoğlu	9789751623676
361	Kubad-Abad sarayından Selçuklu cam sanatı	Zekiye Uysal ; raportör Prof. Dr. Halit Çal	9789751625700

362	Çanakkale kitabeleri	editör, Prof. Dr. Nasuhi Ünal Karaarslan ; proje çalışanları Prof. Doç. Dr. Hamit Arbaş, Yrd. Doç. Dr. Gülgün Yaıcı, okutman Mesut Yazıcı	9789751627254
363	Seyahatü'l-kübra : armağan-ı Süleymanî be-bargâh-ı sultanî	Süleyman Şükrü ; yayına hazırlayan Hasan Mert ; raportör Abdülvahap Kara	9789751626202
364	Kitâb-ı Târîh-i cerîde-i cedîde	Kārî Kurban Ali Hâlidî ; yayına hazırlayan Bahattin Gencal ; raportör Doç. Dr. Erkin Emet	9789751626875
365	I.uluslararası Türk ve Dünya edebiyatları arasında etkileşim sempozyumu günleri : TÜEDAS : bildiriler kitabı	editörler Dr. Musa Demir, Dr. Hasan Özer, Hüseyin Alpsoy	9786058430105
366	Tahdîdü nihâyâti'l-emâkin	Ebû Reyhân Muhammed b. Ahmed el-Bîrûnî ; tercüme Kıvâmeddin Burslan ; transliterasyonu hazırlayanlar Melek Dosay Gökdoğan, Tuba Uymaz	9789751626721
367	Türk kültür varlıkları envanteri : Manisa ilçeleri 45	editör Prof. Dr. Hakkı Acun	9789751625953
368	Keşf-el-Zunun	Kâtib Çelebi	9789751629258
369	1402 Ankara Savaşı Uluslararası Kongresi : (Yıldırım-Timur) ; Ankara, 9-12 Ekim 2012 ; bildiri kitabı	editör Doç. Dr. Mustafa Alkan ; raportör Prof. Dr. Hayrunnisa Alan, Doç. Dr. İlyas Kemaloğlu	9789751629371
370	XVII. Yüzyılın birinci yarısında Moskova devletinin Tatarlarla mücedelesi	A. A. Novoselyskiy ; tercüme Kemal Ortaylı ; yayına hazırlayanlar Erhan Afyoncu, İlyas Kamalov	9789751623973
371	1812-1813 tarihli (16 numaralı) Tokat şer′iye sicili′nin transkripsiyonlu metni ve değerlendirilmesi	Murat Hanilçe ; raportör Doç. Dr. Galip Eken	9789751626295
372	1320 sene-i hicriyyesine mahsûs Selânik vilâyet sâlnâmesi	hazırlayan Hatice Oruç ; raportör Doç. Dr. Evgenia Kermeli Ünal	9789751628084
373	Namık Kemal'in husûsî mektupları	hazırlayan Fevziye Abdullah Tansel	9789751626950
374	XVI. asırda Karahisar-ı Sahib (Afyonkarahisar) Sancağı	Üçler Bulduk	9789751627179
375	XVI. asırda Anadolu'da Alevilik	Saim Savaş ; raportör: Ahmet Yaşar Ocak, Rıza Yıldırım	9789751626462
376	Selçuk tababeti, XI-XIV üncü asırlar : Büyük Selçuk imparatorluğu ve orta zamanda Anadolu Türk devletleri tababeti tarihine dair	Prof. Dr. Süheyl Ünver	9789751627445

377	Keşmir, Hindistan ve komşuları : öykü, terör, barış	Prof. Dr. Türkkaya Ataöv ; çevirenler Funda Keskin Ata, Elif Ağaoğlu	9789751627711
378	Rusya Türklerinin milli mücâdele tarihi, (1905-1917)	Prof. Dr. Nadir Devlet ; raportör Prof. Dr. İlber Ortaylı	9789751609854
379	Kurtuluş Savaşı günlerinde İngiliz İstihbarat Servisi'nin Türkiye'deki eylemleri	Salâhi R. Sonyel	9789751607072
380	Ahlâk-ı Alâ'î : çeviriyazı metin	Kınalı-Zade Ali Çelebi ; inceleme - çeviriyazı Prof. Dr. Fahri Unan ; raportörler Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil, Prog. Dr. Yılmaz Kurt	9789751628763
381	Selçuk-name : indeksli tıpkıbasım	Yazıcızade Ali ; hazırlayan : Abdullah Bakır	9789751629289
382	Hâtırat : 1876-1958	Behiç Erkin ; hazırlayan, Ali Birinci	9789751623171
383	İbn Sînâ : doğumunun bininci yılı armağanı	derleyen Ord. Prof. Dr. Aydın Sayılı	9789751628893
384	Musîbetnâme : tahlil-metin ve indeks	Hüseyin Tugi ; hazırlayan Şevki Nezihi Aykut ; raportör Prof. Dr. Feridun M. Emecen	9789751622310
385	Eskiçağda yazı malzemeleri ve kitabın oluşumu	Nuray Yıldız ; raportör Bülent İplikçioğlu	9789751612427

Ek-3: Araştırma Kapsamındaki Üniversite Kütüphanelerinde Görev Yapan Katalogculara Yönelik Görüşme Soruları

LÜTFEN BU DÖKÜMANI DİKKATLİCE OKUMAK İÇİN ZAMAN AYIRINIZ

Sizi **Dr. Öğr. Üyesi Buket CANDAN** tarafından yürütülen **"Kataloglamada Standartlaşma ve Türkiye'deki Üniversite Kütüphanelerinde Uygulanan Kaynak Tanımlama ve Erişim Standardının Tutarlılık Analizi"** başlıklı **araştırmaya** davet ediyoruz. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığınız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa, ya da daha fazla bilgi isterseniz bize sorunuz.

Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmaya **katılmama** veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan **çıkma** hakkına sahipsiniz. **Çalışmayı yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam verdiğiniz** biçiminde yorumlanacaktır. Size verilen **formlardaki** soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek kişisel bilgiler tamamen gizli tutulacak ve yalnızca araştırma amacı ile kullanılacaktır.

Araştırma Kapsamındaki Üniversite Kütüphanelerinde Görev Yapan Katalogculara Yönelik Görüşme Soruları

1. Çalıştığınız üniversite kütüphanesinde kataloglamacı olarak ne kadar zamandır görev yapıyorsunuz?
2. Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartları ile kataloglamaya ne zaman geçildi?
3. Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartlarına geçilmesinde hangi etkenler belirleyici oldu?
4. Görev yaptığınız kütüphanede RDA standartları ile kataloglamaya geçilmeden önce bu konuda herhangi bir eğitim aldınız mı?
5. Kataloglama yaparken orijinal kayıt ve/veya kopya kayıt yöntemlerinden hangisini tercih ediyorsunuz?
6. Kataloglama yaparken RDA Toolkit, Classification web gibi araçları kullanıyor musunuz?

7. Görev yaptığınız kütüphanede daha önce AACR2 standartlarına göre girilmiş olan katalog kayıtlarını, RDA standartlarına uygun hale getirmek amacıyla geriye dönük olarak güncellemeler yapılıyor mu?
8. RDA standartlarıyla ilgili dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeleri takip ediyor musunuz?
9. RDA standartlarına yönelik olarak Türkiye'de gerçekleştirilen etkinlikleri (eğitimler, çalıştaylar, seminerler vb.) sayı ve nitelik açısından yeterli buluyor musunuz?
10. RDA standartlarının katalogcular açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?
11. RDA standartlarının kullanıcılar açısından olumlu veya olumsuz bulduğunuz yönleri var mı? Varsa nelerdir?
12. RDA standartlarının kullanımının Türkiye'de yaygınlaşması için sizce neler yapılmalıdır?

Ek-4: Hazırlanan Görüşme Sorularına Yönelik Çankırı Karatekin Üniversitesi Etik Kurul Değerlendirme Formu

ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ ETİK KURUL DEĞERLENDİRME FORMU

Toplantı No:	2020/154
Karar No:	154
Araştırmanın Yürütücüsü:	Dr. Öğr. Üyesi Buket Candan
Araştırmanın Başlığı:	Kataloglamada Standartlaşma Ve Türkiye'Deki Üniversite Kütüphanelerinde Uygulanan Kaynak Tanımlama Ve Erişim Standardının Tutarlılık Analizi
Kurula Geldiği Tarih:	17.01.2020
Kurulda İncelendiği Tarih:	08.12.2019
Karar Tarihi:	22.01.2020
Kurul Görüşü:	Başvuru Kabul Edilmiştir.

SONUÇ:

Kabul. Araştırmanın/Projenin uygulanabilirliği konusunda bilimsel araştırmalar etiği açısından bir sakınca yoktur.

Başkan
Prof. Dr. Murat ARI

Üye
Prof. Dr. Ali YİĞİT

Üye
Doç. Dr. Ela CANBOLAT

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Haydar KOÇ

Üye
Dr. Öğr. Üyesi İlknur GÖL

Üye
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AKYOL

Üye
Avukat Mehmet ÇAKMAK

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı	Burak BEYGİRCİ
Doğum Yeri	İMAMOĞLU
Doğum Tarihi	02.10.1993

LİSANS EĞİTİM BİLGİLERİ

Üniversite	Ankara Üniversitesi
Fakülte	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Bölüm	Bilgi ve Belge Yönetimi

YABANCI DİL BİLGİSİ

İngilizce	**KPDS (…..) ÜDS (….) TOEFL (….) EILTS (….)**
…	YÖKDİL – 58,75

İŞ DENEYİMİ

Çalıştığı Kurum	Yüzüncü Yıl Üniversitesi (2015-2018) Bartın Üniversitesi (2018-)
Görevi/Pozisyonu	Kütüphaneci Öğretim Görevlisi / Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı
Tecrübe Süresi	5 yıl

KATILDIĞI

Kurslar	
Projeler	

İLETİŞİM

Adres	Bartın Üniversitesi Ağdacı Kampüsü Lojmanları
E-mail	bbeygirci@bartin.edu.tr